

Ellen G. White Estate

KRISTUSE TÄHENDAMISSÕNAD

ELLEN G. WHITE

Kristuse tähendamissõnad

Ellen G. White

**Copyright © 2021
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby. (See [EGW Writings End User License Agreement](#).)

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at

mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Sisukord

Information about this Book	i
⁷ Eessõna	6
¹⁷ Tähenamissõnadega õpetamine	8
³³ „Külvaja läks välja külvama“	14
Külvaja ja seeme	14
Teeäärne pinnas	20
Kivisel pinnal	22
Ohakate sekka	24
Pinnase ettevalmistamine	28
Heasse mulda	29
62 „Esmalt orast, seejärel päid“	33
70 Raihein	37
76 „Sinapiivakese sarnane“	41
80 Veel õpetusi seemnest ja külvamisest	43
95 „Haputaigna sarnane“	50
103 Peidetud varandus	55
Kui hästi peidetud	56
Varanduse väärtus	57
Varanduse hülgamise tagajärjed	58
Varanduse otsimine	59
Uurimise ja otsimise tasu	62
115 Pärl	64
122 Noot	68
124 „Uut ja vana“	70
139 Paluda selleks, et anda	77
150 Kaks palvetajat	85
164 „Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile?“	94
185 „Tema võtab vastu patuseid“	105
Kadunud lammas	106
Kadunud hõbemünt	110
198 „Oli kadunud ja on leitud“	114
212 „Jäta ta veel sellekski aastaks“	122
219 „Mine välja teedale ja aedade äärde“	127

243 Andestuse mõõt	140
252 Võit, mis on kaotus	146
260 „Suur kuristik“	151
Pöördumine juuda rahva poole	156
Lõpuajal	158
272 Sõnad ja teod	160
284 Issanda viinamägi	168
Juuda rahvas	168
Tänapäeva kogudus	176
307 Ilma pulmarõivata	185
325 Talendid	194
Püha Vaimu annid	195
Muud talendid	196
Vaimsed võimed	199
Kõneoskus	200
Mõju	203
Aeg	205
Tervis	208
Jõud	210
Raha	212
Ideed ja emotsioonid	213
Kasutamisel talendid mitmekordistuvad	213
Üks talent	215
Talentide tulu	218
Ära võetud talent	221
366 Sõbrad ülekohtuse mammonaga	223
376 „Kes siis on mu ligimene?“	229
390 Armust antud tasu	238
405 „Peigmehele vastu“	248

7 Eessõna

Suur Õpetaja Kristus andis enamiku oma õpetustest siis, kui Ta kõndis koos oma jüngritega Palestiina künkail ja orgudes või puhkas järve ääres jalgu. Ta ühendas tähendamissõnades jumaliku tõe igapäevaste asjade ja sündmustega, nagu näiteks kogemustega karjasest, ehitajast, maaharijast, rändajast ja majaperemehest. Ta seostas tuttavad asjad mõtetega tõest ja ilust, Jumala armastavast huvist meie vastu, tänumeelsest austusest, mille Ta on ära teeninud, ning hoolitsusest, mida peame üksteise suhtes osutama. Nii muutusid jumaliku tarkuse ja praktilise tõe õppetunnid veenvaks ja mõjuvaks.

Selles raamatus on tähendamissõnad jagatud teemade järgi ning nende õpetusi on edasi arendatud ja illustreeritud. Raamat on täis tõe kalliskive ning see annab paljude lugejate igapäevaelule sügavama tähenduse.

„Kristuse tähendamissõnade“ populaarsust tõendavad selle raamatu inglise keeles ja ka muudes keeltes välja antud kordustrükid. Kui autor käsikirja ette valmistas, mõjutati teda pühendama raamatu müügitulu haridustöö toetamiseks. Autori, kirjastajate ja koguduseliikmete ühiste jõupingutustega koguti kristliku hariduse jaoks kaunis suur summa.

Uuesti laotud ja illustreeritud väljaande kirjastamise ajal 1923. aastal ei olnud võimalik tagada raamatule selle algset kuju, mida kasutasid need, kes koostasid 8 Ellen G. White'i teoste registri „Index to the Writings of Mrs. Ellen G. White“. Kuna selle raamatu lehekülgede numeratsioon vastab algse väljaande omale, siis võtsid registri sagedased kasutajad selle kõite trüki rõõmuga vastu.

Selle uue väljaande väärtus ei seisne üksnes kooskõlas registriga, vaid ka kompaktses ja kasutajasõbralikus kujus. Raamatu kaalu ja mahu vähendamise eesmärgil on välja jäetud täisleheküljelised illustratsioonid ning peatükkide tiitellehed. Nende puuduvate lehekülgede tõttu on aeg-ajalt leheküljenumbreid vahele jäetud, kuid tekst on säilitatud muutumatul kujul. Selles väljaandes on järgitud kaasaegse õigekirja ja kirjavahemärkide kasutamise reegleid.

Ellen G. White'i teoste kirjastajad ja pärandi hooldajad soovivad siiralt, et see raamat võiks jätkuvalt täita oma ülesannet — tõmmata lugejaid Päästja juurde Tema õpetuste parema mõistmise kaudu.

17 Tähendamissõnadega õpetamine

Kristuse tähendamissõnades kajastub sama põhimõte, mis kogu Tema maapealses ülesandes. Kristus võttis meie olemuse ja elas meie keskel, et me saaksime õppida tundma Tema jumalikku iseloomu ja elu. Jumalikkus ilmnes inimlikkuses, nähtamatu au nähtava inimese kujul. Inimesed said õppida tundmatut tuttava kaudu, taevaseid asju ilmutati maise kaudu — Jumal avaldas end inimkujul. Samasugused on ka Kristuse õpetused: tuttav ja inimestele omane illustreeris tundmatut, maised asjad jumalikke tõdesid.

Pühakiri ütleb: „Seda kõike rääkis Jeesus rahvahulkadele tähendamissõnades, [...] et läheks täide, mis on üteldud prohveti kaudu: „Ma avan oma suu tähendamissõnadeks, kuulutan, mis on olnud peidus maailma rajamisest peale.““ (Mt 13:34, 35) Loodus oli vaimulike asjade vahendaja — looduse objektid ja kuulajate kogemused seostati kirja pandud tõdedega. Kristuse tähendamissõnad, mis juhivad meid loodusest vaimulikku kuningriiki, 18 on lülid ahelas, mis ühendab inimese Jumalaga ning maa taevaga.

Loodusest näiteid tuues kõneles Kristus asjadest, mida Ta oli ise loonud ning millel olid Temalt saadud omadused ja võimed. Algses täiuslikkuses olid kõik asjad loodud Jumala mõtete väljendusena. Aadama ja Eeva Eedeni aiakodu oli täis teadmisi Jumalast ja kõikjal ilmnemiseid jumalikke õpetused. Ümbritsevat vaadeldes omandasid inimesed tarkust ja võtsid selle vastu, sest nad suhtlesid Jumalaga Tema loodu kaudu. Kohe pärast seda, kui esimene inimpaar oli Kõigekõrgema seaduste vastu eksinud, kadus looduse ilmet Jumala palge auhiilgus. Nüüd on maa patu tõttu moonutatud ja rüvetatud. Kuid isegi selles laostunud olekus on looduses säilinud palju ilu. Jumala näitlik õppematerjal ei ole kadunud — kui õigesti aru saada, kõneleb loodus siiani oma Loojast.

Kristuse päevil olid looduse õppetunnid silmist kaotatud. Inimesed peaaegu ei märganudki enam Jumalat Tema kätetöös. Inimkonna patusus oli tõmmanud loodu selgele palgele varjava katte ning Jumala ilmutamise asemel sai Tema loomingust takistus, mis varjas

Jumala. Inimesed on „austanud ja teeninud loodut Looja asemel“. (Rm 1:25) Nõnda on paganad „oma mõtlemistes saanud tühiseks ja nende mõistmatu süda on läinud pimedaks“. (Rm 1:21) Nii oli siis Iisrael asetanud inimeste väljamõeldu Jumala õpetuste asemele. Mitte üksnes looduse objektid, vaid ka pühamuteenistus ja Pühakiri ise — mis kõik on antud selleks, et ilmutada Jumalat — olid niivõrd moonutatud, et neist said hoopis Jumala varjamise vahendid.

Kristus püüdis kõrvaldada seda, mis tõe varjutas. Ta tuli, et tõmmata kõrvale eesriie, millega patt oli looduse katnud, 19 ja tuua nähtavale jumalik au, mida kogu loodu pidi peegeldama. Tema sõnad andsid nii looduse õppetundidele kui ka Piiblile uue tähenduse ning tõstsid need uuesti esile.

Jeesus noppis kauni lille ning andis selle lastele ja noorukitele, ning sel ajal, kui nad vaatasid Tema nooruslikku nägu, mis kiirgas Isa palge valgust, andis Ta neile õppetundi: „Pange tähele lille väljal, kuidas nad kasvavad: ei näe vaeva ega ketra, aga ma ütlen teile, et isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud nõnda ehitud nagu igäiks neist.“ Sellele järgnes kaunis töötus ja oluline õppetund: „Kui aga Jumal nõnda rüütab väljal rohtu, mis täna on ja homme visatakse ahju, eks siis veelgi enam teid, te nõdrausulised!“ [2]

Need mäejutluse sõnad olid mõeldud ka teistele peale laste ja noorte. Need olid kõneldud rahvahulgale, kelle seas oli mehi ja naisi, kes olid koormatud murede ja hädade ning pettumuse ja kurbusega. Jeesus jätkas: „Ärge siis hakake muretsema, öeldes: „Mis me sööme?“ või „Mis me joome?“ või „Millega me riietume?“ Sest kõike seda taotlevad paganad. Teie taevane Isa teab ju, et te seda kõike vajate.“ Seejärel lausus Jeesus, sirutades oma käed ümbritseva rahvahulga poole: „Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!“ (Mt 6:28-33)

Niiviisi tõlgendas Kristus sõnumit, mille Ta ise oli lilledele ja välja rohule andnud. Ta soovib, et me näeksime seda igas lilles ja rohukõrres. Tema sõnad on töötused, mis peaksid kinnitama meie usaldust Jumalasse.

20 Kristuse arusaam tõi nii avar, Tema õpetus nii laiahaardeline, et tõe illustreerimiseks kasutati looduse kõiki ilminguid. Vaatepildid, mis iga päev silma jäävad, seostati mingisuguse võimaliku tõega, nii et loodus oli kaasatud Meistri tähendamissõnade õppetundidesse.

Oma teenimistöö algusperioodil oli Kristus kõnelenud inimestele nii lihtsate ja arusaadavate sõnadega, et Tema kuulajad pidid taipama tõdesid, mis võisid aidata neil pääseda. Kuid paljudes südames ei olnud tõe juurdunud ning see kadus sealt kiiresti. „Ma räägin neile tähendamissõnades sellepärast, et nad vaadates ei näe ja kuuldes ei kuule ega mõista. [...] Sest selle rahva süda on kalestunud ja nad kuulevad kõrvadega raskesti ja surevad oma silmad.“ (Mt 13:13-15)

Jeesus soovis panna inimesi tõe otsima. Ta püüdis äratada 21 muretud ning vajutada nende südamesse tõe jäljendi. Tähdendamissõnadega õpetamine oli populaarne ning äratas lugupidamist ja tähelepanu mitte üksnes juutide, vaid ka teistest rahvustest inimeste hulgas. Polnud ühtki tõhusamat õpetusmeetodit, mida Jeesus oleks saanud kasutada. Kui Tema kuulajad oleksid soovinud jumalikke asju tundma õppida, siis oleksid nad Tema sõnu mõistnud, sest Ta oli alati valmis siirast otsijat juhendama.

Pealegi soovis Kristus esitada tõdesid, mida inimesed ei olnud valmis vastu võtma ega isegi mitte mõistma. Ka see oli üks põhjus, miks Ta õpetas neid tähendamissõnadega. Seostades oma õpetusi piltidega elust, kogemustest või loodusest, kindlustas Jeesus kuulajate tähelepanu ja avaldas sügavat muljet nende südamele. Kui inimesed hiljem nägid objekte, millega Jeesus oli oma õpetusi illustreerinud, meenutasid nad jumaliku Õpetaja sõnu. Päästja õpetuste tähtsus sai Pühale Vaimule avatud mõistusele üha enam arusaadavaks. Mõistatused said selgemaks ning see, mida oli olnud raske taibata, muutus enesestmõistetavaks.

Jeesus püüdis leida tee igasse südamesse. Mitmekesiseid näiteid kasutades ei esitanud Ta üksnes tõe selle mitmesugusel kujul, vaid pöördus ka erinevate kuulajate poole. Igapäevasest elust võetud kujundid äratasid huvi. Mitte keegi Päästja kuulajatest 22 ei tundnud end hüljatu või unustatuna. Ka kõige tähtsusetumad, kõige patusemad kuulsid Tema õpetavat häält, mis kõneles neile kaastundlikult ja õrnalt.

Jeesusel oli veel üks põhjus tähendamissõnadega õpetamiseks. Tema ümber kogunenud rahva hulgas oli preestreid ja rabisid, kirjatundjaid ja vanemaid, Heroodese käsilasi ja valitsusametnikke — maailma armastavaid, vagatsevaid, ambitsioonikaid mehi —, kes tahtsid üle kõige leida midagi, milles Teda süüdistada. Salakuulajad käisid Jeesuse järel iga päev, püüdes Ta huultelt tabada midagi, mille

alusel Teda süüdi mõista, ja vaigistada igaveseks See, kes nende arvates kogu maailma enda poole pööras. Lunastaja mõistis nende meeste olemust ning esitas tõde niisugusel moel, et nad ei leidnud Tema Sanhedrini ette viimiseks midagi. Tähendamissõnades noomis Jeesus kõrgetel ametikohtadel olevate isikute silmakirjalikkust ja õelaid tegusid ning rüütas tõe kujundlikus keeles nii nutikalt, et kui see oleks otse hukkamõistuna välja öeldud, siis ei oleks Tema sõnu kuulatud ja Tema teenimistöö oleks viivitamatult lõpetatud. Ent samal ajal, kui Ta põikles salakuulajate eest kõrvale, avaldas Ta tõde nii selgelt, et siirad südamed said Tema õppetundidest kasu. Jumalik tarkus ning piiritu arm muudeti Jumala loodu näitel lihtsaks ja arusaadavaks. Looduse ja elukogemuste kaudu õpetas Jeesus inimesi Jumalat tundma. „Tema nähtamatu olemus, tema jäädav vägi ja jumalikkus on ju maailma loomisest peale nähtav, kui mõeldakse tema tehtule.“ (Rm 1:20)

Tähendamissõnadega õpetamine näitab, missugune on tõeline kõrgem haridus. Kristus oleks võinud avada inimestele teaduse sügavaimad tõed. Ta oleks võinud avaldada saladused, mille uurimine ja millesse süüvimine on nõudnud sajanditepikkust rasket tööd. Ta võinuks anda teadusharudele soovitusi, mis oleksid 23 pakkunud mõtteainet ja stiimulit leiutamiseks kuni aegade lõpuni. Kuid Ta ei teinud seda. Ta ei öelnud midagi selleks, et rahuldada uudishimu või auahneid püüdlusi ilmaliku suuruse järele. Kõigis oma õpetustes lähendas Kristus inimese mõistust Looja lõpmatule mõistusele. Ta ei suunanud kedagi uurima inimlikke teooriaid Jumalast, Tema Sõnast või Tema tegudest. Ta õpetas neid märkama Jumalat nii, nagu Ta end oma tegudes, Sõnas ja ettenägelikus hoolitsuses avaldab.

Kristus ei pakkunud abstraktseid teooriaid, vaid seda, mis on oluline iseloomu kasvatamiseks, seda, mis annab inimesele võime Jumalat tundma õppida ning head teha. Ta rääkis inimestele tõesid selle kohta, kuidas elada ja igavikku jõuda.

Kristus oli see, kes korraldas Iisraeli haridust. Jumala käskude ja seadlustega seoses ütles Ta: „Kinnita neid oma lastele kõvasti ja kõnele neist kajas istudes ja teed käies, magama 24 heites ja üles tõustes! Seo need märgiks oma käe peale ja olgu need naastuks su silmade vahel! Kirjuta need oma koja piitjalgadele ja väravatele.“ (5Ms 6:7-9) Oma õpetustega näitas Jeesus, kuidas seda käsku tuleb täita — kuidas saab Jumala riigi seadusi ja põhimõtteid esitada nii,

et avalduks nende ilu ja väärtus. Kui Issand kasvatas Iisraeli rahvast oma eriliseks esindajaks, andis Ta neile kodu mägede ja orgude keskel. Koduses elus ja vaimulikus teenistuses puutusid nad pidevalt kokku looduse ja Jumala Sõnaga. Selleks õpetas Kristus oma jüngreid järve ääres, mäeveerul, põldudel ja metsasaludes, kus nad nägid loodust, millega Ta õpetusi näitlikustas. Ja kui nad Kristuselt õppisid, rakendasid nad oma teadmised koos Temaga praktikasse.

Nii saame loodu kaudu Loojaga tuttavaks. Loodus on suurepärase õpperaamat, mida meil tuleb koos Pühakirjaga kasutada selleks, et õpetada teistele Jumala iseloomu ning juhtida kadunud lambad tagasi tarasse. Kui Jumala kätetööd uuritakse, toob Püha Vaim meeltesse veendumuse, mis ei ole loogilise arutluse tulemus, aga kui mõistus ei ole liiga nüri Jumala tundmiseks, silmad liiga tuhmid Tema nägemiseks, kõrvad liiga kurdid Tema hääle kuulmiseks, siis taibatakse asjade sügavamat tähendust ja kirjutatud Sõna vaimulikud töed vajutatakse südamesse.

Loodusest võetud õppetundide lihtsus ja ehedus annab neile ülima väärtuse. Kõigil on vaja sellest allikast pärinevat õpetust. Looduse ilu juhib iseenesest hinge eemale patust ja ilmalikest asjadest ning suunab puhtuse, rahu ja Jumala poole.²⁵ Liiga sageli on õpilaste mõistus hõivatud inimeste teooriate ja spekulatsioonidega, mida ekslikult nimetatakse teaduseks ja filosoofiaks. Noored tuleb viia lähedasse ühendusse loodusega. Nad peavad teada saama, et loodusel ja kristlusel on sama Jumal. Õpetagem neid nägema looduse ja vaimulike asjade kooskõla. Olgu kõik, mida nende silmad näevad või käed katsuvad, õppetunniks iseloomu kujundamisel. Nii tugevdatakse vaimujõudu, areneb iseloom ja kogu elu muutub õilsamaks. Kristuse eesmärk tähendamissõnadega õpetamisel oli otseses seoses hingamispäeva eesmärgiga. Jumal andis inimestele oma loova väe mälestusmärgi, et nad märkaksid Teda Tema kätetöös. Hingamispäev pakub meile võimalust näha loomistöös Looja au. Ja 26 kuna see on Tema soov, siis sidus Jeesus oma kallihinnalised õpetused looduse iluga. Eelkõige just pühal rahupäeval peaksime uurima sõnumit, mille Jumal on meie jaoks loodusesse kirjutanud. Meil tuleks mõelda Lunastaja tähendamissõnadele seal, kus Ta neid kõneles — põldudel ja metsasaludes, lageda taeva all, rohu ja lillede keskel. Kui me läheme loodusesse, muudab Kristus oma ligioleku tõeliseks ning räägib meie südamele oma rahust ja armastusest.

Kristus ei sidunud oma õpetusi üksnes rahupäevaga, vaid ka raske töönaalaga. Tal oli tarkusesõnu selle kohta, kes põldu haris ja seemet külvas. Põlluharimise ja külvamise, istutamise ja saagi koristamise kaudu õpetab Ta meid nägema pilti oma armutööst inimsüdames. Nii soovib Ta, et me igas töö aspektis ja kõiges eluga seonduvas leiaksime jumaliku tõe õppetunni. Siis ei täida igapäevane raske töö enam meie meeli ega pane 27 meid Jumalat unustama; selle asemel meenutab see meile hoopis meie Loojat ja Lunastajat. Mõte Jumalast kulgeb kuldse niidina läbi kõigi meie koduste toimingute ja tööde. Tema palge au kiirgab meie jaoks taas looduse ilmel. Me õpime üha uusi taevase tõe õppetunde ning kasvame Tema puhtuse sarnasuses. Nii oleme kõik „Issanda õpilased“ ja püsime selles, milles meid on kutsutud (Js 54:13; 1Kr 7:24).

33 „Külvaja läks välja külvama“

Matteuse 13:1-9, 18-23; Markuse 4:1-20; Luuka 8:4-15

Külvaja ja seeme

Tähendamissõnaga külvajast kirjeldab Kristus taevariigi asju ja suure Põllumehe tegevust oma rahva heaks. Ta tuli taevase tõe seemet puistama nagu külvaja. Tema tähendamissõnad olid seeme, millega külvati Tema armu kõige kallihinnalisemaid tõdesid. Tähdendamissõna külvajast ei ole selle lihtsuse tõttu nii hinnatud, kui see peaks olema. Kristus soovib meie mõtted juhtida mulda puistatud seemne juurest armuõpetuse seemnete juurde, mille külvi tulemusena tuleb inimene taas Jumala juurde. Tema, kes rääkis tähendamissõna tillukesest seemnest, on taeva Valitseja ning tõeseemnete külvamise kohta kehtivad samad seadused, mis maise seemne külvi kohta.

Galilea järve äärde oli kogunenud innukas, ootusrikas rahvahulk, et Jeesust näha ja kuulda. Seal lamasid mattidel haiged, oodates, millal saavad 34 oma loo Tema ette tuua. Kristusel oli Jumalast antud õigus parandada patuse inimsoo hädasid ning nüüd sõitles Ta haigusi ja külvas enda ümber elu, tervist ja rahu.

[4] Kui inimesi aina juurde tuli, tungis rahvas Kristusele nii peale, et Tal ei olnud nende vastuvõtmiseks enam ruumi. Siis, vahetanud paar sõna kalapaatides istuvate meestega, astus Ta ühte paati, mis oli valmis Teda üle järve viima, ning palunud jüngritel paati veidi eemale lükata, kõneles Ta rahvahulgale järvelt.

Järve kõrval laius kaunis Geneetsareti tasandik, taamal kõrgusid mäed ning mäeveerul ja tasandikul olid usinalt töötamas nii külvajad kui ka viljalõikajad, esimesed seemneid külvates ja teised varajast saaki koristades. Seda vaatepilti nähes ütles Kristus:

„Vaata, külvaja läks välja külvama. Ja külvamisel pudenes osa seemnest tee äärde ning linnud tulid ja nokkisid selle. Aga osa kukkus kivisele maale, kus sel polnud palju mulda, ja see tärkas

kohe, sest sel polnud sügavat mulda. Ent päikese tõustes see närtsis ja kuivas ära, sest sel polnud juurt. Osa seemet kukkus ohakate sekka ning ohakad sirgusid ja lämmatasid selle. Aga osa kukkus heasse mulda ning kandis vilja, mõni sada, mõni kuuskümmend, mõni kolmkümmend seemet.“

Kristuse aja inimesed ei mõistnud Tema missiooni. Tema tulemise viis ei vastanud nende ootustele. Issand Jeesus oli kogu juudi riigikorra alus. Selle austust sisendavad teenistused olid jumaliku päritoluga. See süsteem pidi õpetama inimestele, et määratud ajal tuleb See, kellele kõik need tseremooniad osutasid. Kuid juudid olid vormi ja tseremooniad üle tähtsustanud ning kaotanud silmist nende eesmärgi. Traditsioonid ja inimeste reeglid ning seadused varjasid nende eest õppetunnid, mida Jumal soovis 35 edasi anda. Need reeglid ja tavad hakkasid takistama tõelise religiooni mõistmist ja kogemist. Kui siis saabus Tõelisuus Kristuse isikus, ei tundnud nad Temas ära kõigi eeskujude täitumist, kogu varjuteenistuse olemust. Nad hülgasid Ta ning klammerdusid oma ettekujutuste ja tarbetute tseremooniade külge. Jumala Poeg oli tulnud, kuid nemad nõudsid ikka märki. Kuulutusele „Parandage meelt, sest taevariik on lähedal“ reageerisid nad ime nõudmisega (Mt 3:2). Kristuse evangeelium oli nende jaoks komistuskivi, sest nad nõudsid Päästja asemel märke. Nad ootasid, et Messias tõestaks oma õigust võimsate vallutustega ning rajaks oma riigi maiste kuningriikide varemeile. Tähenamissõnas külvajast annab Kristus vastuse just sellele ootusele. Jumala riik ei valitse relvade jõul ega vägivalla abil, vaid inimsüdametesse uue põhimõtte istutamise kaudu.

„Hea seemne külvaja on Inimese Poeg.“ (Mt 13:37) Kristus ei tulnud kuningana, vaid külvajana, mitte kuningriike kukutama, vaid seemet külvama. Ta ei juhtinud oma järgijaid maistele võitudele ega rahvuslikule suurusele, vaid lõikusele, mida kogutakse pärast kannatlikku vaevanägemist, kaotuste ja pettumuste hinnaga.

Variserid tajusid Kristuse tähendamissõna mõtet, kuid selle õpetund ei olnud neile vastuvõetav. Nad teesklesid, et ei mõista seda. Rahva jaoks oli selles uue õpetaja töö eesmärk, kelle sõnad olid nii kummaliselt nende südameid puudutanud ja nii kibedalt nende ambitsioonid nurjanud. Jüngrid ei mõistnud tähendamissõna, kuid see äratas neis huvi. Nad tulid eraldi Jeesuse juurde ja palusid selgitust.

Kristus tahtiski äratada seda soovi, et Ta võiks anda neile täpsemaid juhtnööre. Ta 36 selgitas neile tähendamissõna, nagu Ta muudab arusaadavaks oma Sõna kõigile, kes otsivad Teda siira südamega. Need, kes uurivad Jumala Sõna Pühale Vaimule avatud südamega, ei jää Sõna tähenduse suhtes pimedusse. „Kui keegi tahab teha tema tahtmist,“ ütles Kristus, „küll ta tunneb õpetusest ära, kas see on Jumalast või räägin ma iseenesest.“ (Jh 7:17) Igaüks, kes tuleb Kristuse juurde, et tõe selgemini tundma õppida, saab selguse. Kristus avaldab talle taevariigi saladused ja süda, mis igatseb tõtt, mõistab neid saladusi. Taevane valgus suunatakse hingetemplisse ning see paistab teistele pimedal teel heledalt põleva lambina.

„Külvaja läks välja külvama.“ Idamaades oli olukord nii rahutu ja vägivalda ohvriks langemise oht nii suur, et inimesed elasid peamiselt müüridega ümbritsetud linnades ning põllumehed käisid iga päev linnamüüride taga tööl. Nii läks ka Kristus, taevane Külvaja, külvama. Ta jättis oma turvalise ja rahuliku kodu, jättis au, mis Tal oli Isa juures enne maailma tulemist, jättis positsiooni universumi troonil. Ta läks välja kannatava, kiusatud inimesena, külvama kadunud maailmale elu seemet üksinduses ning kastma seda oma pisarate ja verega.

Tema teenijad peavad samamoodi minema välja külvama. Kui Aabrahami kutsuti tõeseemne külvajaks, anti talle korraldus: „Mine omalt maalt, omast sugukonnast ja oma isakojast maale, mille ma sulle näitan.“ (1Ms 12:1) „Ja ta läks välja, teadmata, kuhu ta läheb.“ (Hb 11:8) Nii tuli Jeruusalemma templis palvetavale apostel Paulusele Jumala sõnum: „Mine, sest ma läkitan su kaugele paganate sekka!“ (Ap 22:21) Samamoodi peavad need, kes on kutsutud 37 Kristusega ühinema, jätma kõik ja järgima Teda. Vanad sidemed tuleb katkestada, eluplaanid loovutada, maised lootused hüljata. Seemet tuleb külvata raske töö ja pisaratega, üksinduses ning ennast ohverdades.

„Külvaja külvab sõna.“ Kristus tuli maailma tõe külvama. Inimese langemisest alates on Saatan külvanud vale seemneid. Alguses saavutas ta pettuse abil kontrolli inimeste üle ning samamoodi tegutseb ta ka nüüd, et kukutada maa peal Jumala riik ja saada inimesed 38 oma võimu alla. Külvaja kõrgemast maailmast — Kristus — tuli tõe seemneid külvama. Tema, kes oli olnud Jumala võimukandjate hulgas ja viibinud igavese Jumala kõige pühamas paigas, sai tuua

inimestele tõe puhtaid põhimõtteid. Alates inimese pattulangemisest on Kristus maailmale tõe ilmutanud. Tema on inimestele edasi andnud kadumatu seemne —Jumala elava ning jääva sõna kaudu“. (1Pt 1:23) Eedeni aias langenud inimsoole antud töotusega külvast Kristus evangeeliumi seemet. Kuid tähendamissõna külvajast käib eeskätt Tema isikliku teenistuse ja töö kohta inimeste hulgas.

Jumala sõnad on seemned. Igas seemnes on idanemise vägi. Sellesse on kätketud taime elu. Nii on elu ka Jumala sõnades. Kristus ütleb: „Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu.“ (Jh 6:63) „Kes kuuleb minu sõna ja usub teda, kes minu on saatnud, sellel on igavene elu.“ (Jh 5:24) Jumala Sõna igas korralduses ja töötuses on vägi, jumalik elu algus, mille abil täidetakse korraldus ja viiakse täide töötus. See, kes usu kaudu võtab vastu Sõna, võtab vastu Jumala elu ja iseloomu.

[5]

Iga seeme kannab oma vilja. Õigetes tingimustes külvatud seeme areneb eluks taimes. Kadumatu Sõna seeme, mille hing usu kaudu vastu võtab, toob esile iseloomu ja elu, mis sarnaneb Jumala elu ja iseloomuga.

Iisraeli õpetajad ei külvanud Jumala Sõna seemet. Kristuse töö tõe õpetajana on silmatorkavas kontrastis Tema aja rabide tegevusega. Rabid hoidsid kinni traditsioonidest, inimeste teooriatest ja spekulatsioonidest. Tihtipeale aetasid nad selle, mida inimene oli 39 Sõna kohta õpetanud ja kirjutanud, Sõnast endast kõrgemale. Nende õpetustel ei olnud väge hinge elustada. Kuid Kristuse õpetuse ja kuulutuse alus oli Jumala Sõna. Usutlejatele vastas ta lihtsalt: „Kirjutatud on,“ „Mis on Pühakirjas kirjutatud?“ „Kuidas sa loed?“ Ta külvas Sõna alati, kui keegi osutas huvi, oli see siis sõber või vaenlane. Tema, kes on tee, tõe ja elu, elav Sõna, osutab pühadele kirjadele: „Need on, mis tunnistavad minust.“ (Jh 5:39) „Ja hakates peale Moosesest ja Prohvetitest, seletas Jeesus neile [jüngritele] ära kõigist kirjadest selle, mis tema kohta käib.“ (Lk 24:27)

Kristuse järelkäijatel on sama töö. Sarnaselt ammuste aegadega eelistatakse ka meie päevil Jumala Sõna olulistele tõdedele inimeste teooriaid ja arvamusi. Paljud pühendunud evangeeliumikuulutajad ei tunnusta kogu Piiblit inspireeritud Sõnana. Üks tark mees hülgab ühe osa, teine seab kahtluse alla teise lõigu. Nad seavad oma arusaamise Sõnast kõrgemale ja ülejäänud Pühakiri, mida nad õpetavad, tugineb nende enda autoriteedile. Selle jumalik autentsus on hävita-

tud. Niiviisi külvatakse laialt uskmatuse seemneid, inimesed satuvad segadusse ega tea, mida uskuda. On palju tõekspidamisi, mida ei tohi mõtetes hellitada. Kristuse päevil tõlgendasid rabid paljusid Pühakirja lõike vägivaldselt ja ümbritsesid need salapäraga. Kuna Jumala Sõna selge õpetus mõistis nende teguviisi hukka, püüdsid nad Sõna väge hävitada. Sama toimub tänapäeval. Et vabandada Jumala seadustest üleastumist, jäetakse mulje, et Jumala Sõna on mõistatuslik ja selgusetu. Kristus noomis sellist käitumist. Ta õpetas, et Jumala Sõna on mõeldud kõigile. Ta viitas Pühakirjale kui vaieldamatule autoriteedile ning meie peaksime tegema sama. Piiblit tuleb esitada kõikvälise Jumala Sõnana, 40 kõigi vaidluste lõpu ning kogu usu alusena.

Piiblit on võetud tema vägi ja tagajärjed on näha vaimuliku elu mandumises. Tänapäeval pole paljudest kantslitest peetud jutlustes seda jumalikku ilmutust, mis ärataks südametunnistuse ja elustaks hinge. Kuulajad ei saa öelda: „Eks meie süda põlenud meie sees, kui ta teel meiega rääkis ja meile kirju selgitas?“ (Lk 24:32) Paljud otsivad elavat Jumalat ning igatsevad jumalikku ligiolekut. Filosoofilised teooriad ega kirjanduslikud esseed, ükskõik kui suurepärased need ka poleks, ei suuda südant rahuldada. Inimeste väidetel ja väljamõeldistel ei ole mingit väärtust. Laskem Jumala Sõnal inimestele kõneleda, et need, kes on tuttavad ainult tavade ja inimeste teooriate ning reeglitega, kuuleksid Selle häält, kelle Sõna saab hinge igavese elu jaoks uuendada.

Kristuse meelisteema oli Jumala vanemlik õrnus ja ülevoolav arm. Ta peatus sageli Jumala iseloomu ja Seaduse pühadusel. Ta esitas ennast inimestele tee, tõe ja eluna. Need peavad olema ka Kristusest kuulutajate teemad. Esita tõe nii, nagu see on Jeesuses. Selgita käsuõpetuse ja evangeeliumi nõudmisi. Räägi inimestele Kristuse ennastsalgavast elust ja ohvrist, Tema alandusest ja surmast, Tema ülestõusmisest ja taevaminemisest, Tema eestkostest Jumala kohtus ning Tema töotusest: „[...] tulen ma jälle tagasi ja võtan teid kaasa enese juurde.“ (Jh 14:3)

Eksllike teooriate üle arutlemise ja evangeeliumi vastastega sõdimise asemel järgi Kristuse eeskujuga. Lase värsketel tõdedel Jumala varakambrist oma elu valgustada. „Kuuluta sõna.“ (2Tm 4:2) „Külvake kõigi vete äärde.“ (Js 32:20, KJV) „Kellel on minu sõna, kõnelgu mu sõna kui tõe! Mis on õlgedel 41 tegemist puhta viljaga?

ütleb Issand.“ (Jr 23:28) „Jumala iga sõna on selge. [...] Ära lisa midagi tema sõnadele, et ta ei võtaks sind vastutusele ja sina ei jääks valelikuks!“ (Õp 30:5, 6)

„Külvaja külvab sõna.“ Siin on esitatud oluline põhimõte, mis peaks olema igasuguse hariduse aluseks. „Seeme on Jumala sõna.“ Kuid liiga paljudes koolides on tänapäeval Jumala Sõna kõrvale jäetud. Meeli köidavad teised teemad. Haridussüsteemis on suur osa uskmatute autorite uurimisel. Õpikute materjali on põimitud skeptilisi arvamusi. Teaduslikud uurimused muutuvad eksitavateks, sest tehtud avastusi moonutatakse ja tõlgendatakse valesti. Jumala Sõna võrreldakse teaduse oletustega, mistõttu paistab Sõna ebakindel ja ebausaldusväärne. Nii külvatakse noorte meeltesse kahtluse seemneid, mis kiusatuste ajal tärkavad. Kui kaob usk Jumala Sõnasse, ei ole hingel teejuhti ega kindlustunnet. Noori tõmbab radade poole, mis juhivad neid eemale Jumalast ja igavesest elust.

Tänapäeva maailmas laialt levinud ülekohus on suurel määral tingitud just sellest. Kui Jumala Sõna jäetakse kõrvale, siis hüljatakse selle vägi ohjeldada lihaliku südame halbu kirgi. Inimesed külvavad lihasse ning lõikavad kõlvatust.

Siin on ka vaimse nõrkuse ja võimetuse oluline põhjus. Jumala Sõnale selga pöörates ja inspireerimata inimeste teostest elades jääb mõistus kängu ning nõrgeneb üha. See ei ole ühenduses igavese tõe sügavate ja avarate põhimõtetega. Mõistus kohandab end nendest asjadest aru saama, millega see on tuttav, ning kaduvatele asjadele pühendudes mõistus nõrgeneb, selle võimekus väheneb ning mõne aja pärast ei ole see enam suuteline avarduma.

See kõik on vale haridus. Iga õpetaja töö 42 peaks olema noorte mõistuse köitmine inspireeritud Sõna tähtsate tõdede külge. Selline haridus on oluline nii selles kui ka tulevases elus.

Ära arva, et see takistab muude teadmiste omandamist või vähendab hariduse kvaliteeti. Jumala tundmine on sama kõrge nagu taevas ja avar nagu universum. Pole midagi õilistavamamat ja elustavamamat kui meie igavese eluga seotud oluliste teemade uurimine. Otsigu noored Jumala antud tõdede mõistmist ning nende mõistus avardub ja muutub võimekamaks. See annab igale õpilasele, kes on sõna tegija, laiema mõttemaailma ja kindlustab talle teadmiste kadumatu rikkuse.

Pühakirja uurimise teel saadud haridus on lunastusplaani kogemuslik tundmine. 43 Selline haridus taastab hinges Jumala kuju. See tugevdab ja kinnitab mõistust kiusatuste vastu ning muudab õppija sobivaks olema Kristuse kaastööline selles maailmas. See teeb inimesest taevase perekonna liikme ja valmistab teda ette saama osa pühade pärisosast valguses.

Kuid püha tõe õpetaja saab edasi anda ainult seda, mida ta ise kogemuse kaudu teab. „Külvaja läks välja oma seemet külvama.“ Kristus õpetas tõe, sest Ta oli tõe. Tema õpetusse olid kaasatud Tema mõtted, Tema iseloom ja elukogemus. Nii on ka Tema järgijatega: need, kes õpetavad sõna, peavad selle kogemuse kaudu omandama. Nad peavad teadma, mida tähendab omada Kristuse tarkust, õiglust, pühitsust ja lunastust. Jumala Sõna ei tohi teistele esitamisel olla „peaks“ või „oleks“. Kristlased peavad väitma koos apostel Peetrusega: „Meie Issanda Jeesuse Kristuse väge ja tulemist ei ole me teile teatanud mingeid targutavaid müüte jäljendades, vaid me oleme tema suurust näinud oma silmaga.“ (2Pt 1:16) Iga õpetaja ja Kristuse kuulutaja peaks ütlema koos armastatud Johannesega: „Elu on saanud avalikuks, ja me oleme näinud ja me tunnistame ja kuulutame teile igavest elu, mis oli Isa juures ja on saanud meile avalikuks.“ (1Jh 1:2)

Teeäärne pinnas

Tähendamissõnas külvajast analüüsitakse peamiselt pinnase mõju külvatud seemnele. Selle tähendamissõnaga ütleb Kristus oma kuulajatele põhimõtteliselt: „Te ei peaks kritiseerima minu tööd või andma maad pettumusele, sest see ei vasta teie arusaamisele. Kõige olulisem küsimus 44 teie jaoks on: „Mida te minu kuulutusega peale hakkate?“ Teie igavene saatus sõltub sellest, kas võtate kuulutuse vastu või lükkate selle tagasi.“

Selgitades tee äärde kukkunud seemne tähendust, ütles Jeesus: „Igaühe juurde, kes sõna Kuningriigist kuuleb, ent ei mõista, tuleb kuri ning riisub külvatu ta südamest. See on tee äärde külvatu.“

Tee äärde külvatu sümboliseerib Jumala Sõna, mis kostab tähelepanematu kuulaja kõrvu. Süda, millest on saanud maailma naudivad ja pattude kiirtee, on nagu kõvaks tallatud rada, millel on astunud inimeste ja loomade jalad. Isekatele eesmärkidele ja patus-

tele himudele keskendunud hing on patu pettuse tõttu paadunud (Hb 3:13). Vaimulikud võimed on halvatud. Inimesed kuulevad Sõna, kuid ei mõista seda. Nad ei taipa, et see käib nende kohta. Nad ei saa aru oma vajadustest ega ohust. Nad ei taju Kristuse armastust ning jätavad tähelepanuta Tema armastuse kuulutuse kui millegi, mis neid ei puuduta.

Nagu linnud on valmis tee äärest seemneid nokkima, nii on Saatan valmis hingest jumaliku tõe seemneid kõrvaldama. Ta kardab, et Jumala Sõna võib hooletu hinge äratada ja paadunud südamele mõjuda. Saatan ja tema inglid kogunevad sinna, kus kuulutatakse evangeeliumi. Sel ajal, kui taeva inglid püüavad südant Jumala Sõnaga mõjutada, on vaenlane valmis Sõna mõju tühjaks tegema. Tõsidusega, mis on samaväärne ainult tema õelusega, üritab ta Jumala Vaimu tööd nurjata. Kui Kristus kutsub hinge oma armastusega, püüab Saatan juhtida kõrvale selle inimese tähelepanu, keda on mõjutatud Päästjat otsima. Ta köidab mõistust ilmalike plaanidega. Ta ässitab 45 kriitikat või äratab salamisi kahtluse ja uskmatus. Kõneleja sõnavalik või kõnemaneeer ei pruugi kuulajatele meeldida ning nad takerduvad neisse puudustesse. Nii ei avalda neile enam mõju tõe, mida nad vajavad ja mida Jumal neile armulikult jagab.

Saatanal on palju abilisi. Paljud neist, kes nimetavad end kristlaseks, aitavad kiusajal teiste südametest tõe seemneid kõrvaldada. Paljud, kes kuulavad Jumala Sõna jutluses, kritiseerivad seda hiljem kodus. Nad mõistavad jutluse üle kohut, nagu oleks tegemist lektori või poliitiku sõnadega. Kuulutus, mida peaks võtma Issanda Sõnana, saab kergemeelsete või sarkastiliste märkuste osaliseks. Jutlustaja iseloomu, motiive ja tegevust ning kaaskoguduseliikmete käitumist arutatakse vabalt. Mõistetakse karmilt hukka, korratakse kuuldusi või laimujutte ning seda kõike uskmatus kuuldes. Tihtipeale räägivad vanemad selliseid asju 46 oma laste kuuldes. Nii hävitatakse lugupidamine Jumala sõnumikuulutajate suhtes ja aukartus kuulutuse ees. Paljusid õpetatakse ka Jumala Sõnasse kergemeelselt suhtuma.

Nii kasvatatakse paljudes end kristlikeks nimetavates kodudes uskmataid. Ja vanemad veel imestavad, miks nende lapsed evangeeliumi suhtes nii vähe huvi üles näitavad ning on varmad kahtlema Piibli tõdedes. Nende arvates on raske lapsi moraalselt ja vaimulikult mõjutada. Nad ei mõista, et nende enda eeskuju on laste südamed

kõvaks muutnud. Hea seeme ei leia juurdumiseks paika ja Saatan viib selle minema.

Kivisel pinnal

„Mis kivisele maale külvati, on see, kes sõna kuuleb ja selle kohe rõõmuga vastu võtab, aga tal enesel pole juurt, vaid ta on heitlik — kui teda sõna pärast hakatakse rõhuma või taga kiusama, laseb ta end kohe eksitada.“

Kivisele pinnale langenud seemnel ei ole palju mulda. Taim tärkab kiiresti, kuid juur ei saa tungida kivisse, et leida kasvamiseks vajalikke toitaineid, ja nii ta hukkub peagi. Paljud, kes nimetavad end usklikuks, on kivise pinna taolised kuulajad. Loomupärase südame isekus heade soovide ja kavatsuste varjus on nagu mullakihi all asuv kivi. Enesearmastus ei ole alistatud. Nad ei ole mõistnud patu äärmist patusust ja süda ei ole alandlikuks muutunud. Seda inimklassi on võimalik kergesti veenda ning pöördumised tunduvad olevat säravad, kuid nende usk on ainult pinnapealne.

[7] Need inimesed ei lange mitte sellepärast, et nad võtavad Sõna kohe vastu, ega sellepärast, et nad Sõna üle rõõmu tunnevad. Kohe, 47 kui Matteus kuulis Päästja kutset, tõusis ta üles, jättis kõik maha ja järgis Teda. Jumal soovib, et me võtaksime Sõna vastu kohe, kui see meie südamesse tuleb, ning õige on seda rõõmuga teha. „Nõnda on taevast ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu.“ (Lk 15:7) Selles hinges, kes usub Kristust, on rõõm. Aga need, kes külva tähendamissõna kohaselt võtsid Sõna kohe vastu, ei arvestanud sellega, mis selle vastu võtmisega kaasneb. Nad ei mõelnud, mida Jumala Sõna neilt nõuab. Nad ei vaadanud selle valgusel üle kõiki oma elu harjumusi ega alistunud täielikult Sõnale.

Taime juured sirutuvad sügavale mullasse ning toidavad taime silmale nähtamatult. Nii on ka kristlase elu — vaimulikku elu toidab hinge nähtamatu side Kristusega. Kuid kivise pinnaga kuulajad sõltuvad Kristuse asemel iseendast. Nad loodavad oma headele tegudele ja ajedele ning on tugevad oma õiguses. Nad ei ole tugevad Issandas ega Tema väes. Neil pole „enesel juurt“, sest nad pole ühenduses Kristusega.

Kuum suvepäike, mis kasvatab ja küpsetab tugevat vilja, hävitab selle, millel pole sügavat juurt. Seepärast et „tal enesel pole juurt“,

on ta „heitlik“ — „kui teda sõna pärast hakatakse rõhuma või taga kiusama, laseb ta end kohe eksitada“. Paljud võtavad evangeeliumi kui pääseteed kannatustest, mitte kui patust pääsemist. Nad on teatud aja rõõmsad, sest arvavad, et usk päästab neid raskustest ja kannatustest. Kui elu on kerge, on nad ustavad kristlased. Ent nad nõrkevad kiusatuse tulise katsumuse ees. Nad ei talu etteheiteid Kristuse pärast. Kui Jumala Sõna osutab mõnele südames hellitatud patule või nõuab enesesalgamist või ohvrit, siis nad langevad. Elu 48 põhjalik muutus nõuab liiga suurt pingutust. Nad näevad käesoleva hetke ebamugavust ja kannatusi ning unustavad igaviku reaalsuse. Sarnaselt jüngritega, kes Jeesuse maha jätsid, on nad valmis ütleva: „See sõna on ränk, kes suudab seda kuulda?“ (Jh 6:60)

Paljud väidavad, et teenivad Jumalat, kuid nad ei tunne Teda kogemuslikult. Nad soovivad järgida Tema tahet oma soovi kohaselt, mitte Püha Vaimu tõsise veenmise alusel. Nende eluviis ei ole Jumala Seadusega kooskõlas. Nad tunnistavad, et võtavad Jeesuse oma Päästjaks, ent ei usu, et Ta annab neile väe pattudest jagu saada. Neil ei ole isiklikku suhet elava Päästjaga ning nende iseloomus ilmnevad nii pärilikud kui ka omandatud puudused.

Üks asi on nõustuda Püha Vaimu mõjuga üldiselt, hoopis teine asi on aktsepteerida Tema tegevust patukahetsusele kutsuva noomijana. Paljud tunnevad Jumalast võõrdumist, kui tajuvad, et on iseenda ja patu köidikuis. Nad püüavad elu muuta, kuid nad ei löö end risti. Nad ei anna ennast täielikult Kristuse kätte ega otsi jumalikku väge Tema tahtmise tegemiseks. Nad ei ole nõus, et neid kujundatakse jumaliku sarnasuse järgi. Üldiselt nad tunnistavad oma puudusi, kuid ei loobu teatud pattudest. Iga vale teoga saab vana isekas loomus jõudu juurde.

Nende hingede ainus lootus on mõista tõde Kristuse sõnades Nikodeemosele: „Te peate sündima ülalt.“ (Jh 3:7) „Kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki.“ (Jh 3:3)

Tõeline pühadus on Jumala terviklik teenimine. See on tõelise kristliku elu tingimus. Kristus soovib 49 täielikuks teenimiseks piiramatut pühendumist. Ta nõuab südant, mõistust, hinge, jõudu. Iseennast ei tohi kalliks pidada. See, kes elab iseendale, ei ole kristlane.

Tegutsemise põhimõte peab olema armastus. Armastus on Jumala valitsuse põhiprintsiip taevas ja maa peal ning see peab olema

kristlase iseloomu alus. Ainult armastus võib teha inimese vankumatuks. Ainult armastus annab jõudu taluda katsumusi ja kiusatusi.

Armastus avaldub ohvris. Lunastusplaani tuum oli ohver, mõõtmatult lai, sügav ja kõrge ohver. Kristus andis meie eest kõik ning need, kes võtavad Kristuse vastu, peavad olema valmis oma Lunastaja pärast kõike ohverdama. Tema austamine ja ülistamine on kõigest muust olulisem.

Kui me armastame Jeesust, siis meeldib meile Tema jaoks elada, Talle tänuks ohvriande tuua, Tema heaks töötada. Ka kõige raskem töö saab kergeks. Me soovime Tema pärast taluda 50 valu ja vaeva ning tuua end ohvriks. Me tunneme koos Temaga soovi päästa inimesi. Tunneme sama õrna igatsust hingede järele nagu Temagi.

See on Kristuse religioon. Kõik, mis sellest erineb, on pettus. Ükski tõe teooria ega usutunnistus ei päästa hinge. Me ei kuulu Kristusele, kui me pole tervenisti Tema omad. Leigus kristlikus elus muudab inimeste eesmärgid nõrgaks ja soovid muutlikuks. Püüd teenida nii ennast kui ka Kristust teeb inimesest kivise pinnaga kuulaja, kes ei pea katsumustes vastu.

Ohakate sekka

„Ohakate sekka külvatu on see, kes sõna küll kuuleb, ent selle ajastu muretsemised ja rikkuse petlik ahvatlus lämmatavad sõna ning see jääb viljatuks.“

Evangeeliumi seeme kukub sageli ohakate ja muu umbrohu sekka ning kui inimsüdamel ei toimu kõlbelist muutust, kui endise patuelu harjumusi ja kombeid ei jäeta maha, kui saatanlikke omadusi ei aeta hingest välja, siis need lämmatavad nisu. Ohakatest saab kultuur, mis sööb nisu välja.

Arm saab õilmitseda ainult südamel, mis on pidevalt tõe kallihinnaliste seemnete jaoks avatud. Patuohakad kasvavad igasugusel pinnasel, neid pole vaja harida, kuid armu tuleb hoolikalt harida. Kibuvitsad ja ohakad on alati valmis võrsuma ning puhastustööd tuleb teha järjepidevalt. Kui südant ei hoita Jumala kontrolli all, kui Püha Vaim ei puhasta ega õilista iseloomu lakkamatult, siis ilmnevad elus vanad harjumused. Inimesed võivad väita, et nad usuvad evangeeliumi, ent kui evangeelium ei ole neid patust puhastanud, 51 siis on nende usutunnistus kasutu. Kui nad ei saavuta võitu patu

üle, siis võidab patt neid. Ohakad, mis on maha lõigatud, kuid mitte välja juuritud, kasvavad kiiresti, kuni hing on nendega täidetud.

Kristus kirjeldab asju, mis on hingele ohtlikud. Markuse sõnul mainib Ta selle maailma muresid, rikkuse petlikkust ja muid hirmusid. Luukas nimetab muretsemist, rikkust ja elulõbusid. Need lämmatavad Sõna, kasvava vaimuliku seemne. Hing ei saa enam Kristuselt toidust ja vaimulikkus kaob südamest. [8]

„Selle maailma mured.“ (KJV) Ükski ühiskonnaklass ei ole vaba kiusatusest muretseda ilmalike asjade pärast. Vaesed on kimpus ja koormatud raske töö, ilmaoleku ja hirmuga puuduse ees. Rikkad kardavad kaotust ning neil on hulganisti muresid. Paljud Kristuse järelkäijad unustavad Tema õppetunni, mida Ta püüdis neile õpetada lilledega väljal. Nad ei usalda Tema pidevat hoolitsust. Kristus ei saa nende koormat kanda, sest nad ei anna seda Talle. Seepärast lahutavad neid Temast elu mured, mis peaksid neid hoopis Päästjalt abi ja lohutust otsima panema.

Paljud, kes võiksid olla Jumala teenimises viljakad, on otsustanud saavutada jõukuse. Äriettevõtted neelavad kogu nende energia ning nad tunnevad, et peavad vaimulikud asjad unarusse jätma. Nii eraldavad nad end Jumalast. Pühakiri manitseb meid olema „tühimatu innuga“. (Rm 12:11) Me peame vaeva nägema, et võiksime anda neile, kes on puuduses. Kristlased peavad tegema tööd ja teenima raha ning nad võivad seda teha patustamata. Aga paljud sukelduvad rahateenimisse nii, et neil pole enam aega palveks ega Piibli uurimiseks, Jumala otsimiseks ega teenimiseks. Vahetevahel igatseb hing pühaduse ja taeva järele, kuid 52 inimesel pole aega astuda maailma kärast kõrvale, et kuulata Jumala Vaimu majesteetlikku ja autoriteetset häält. Igavikulised asjad on muutunud teisejärguliseks, ilmalikud tõstetud esikohale. Sõna seemnel on võimatu vilja kanda, sest hinge elu on pühendatud ilmalikkuse ohakate kasvatamisele.

Ka teistsuguse eesmärgiga töötades on võimalik langeda ek-situsse. Paljud tegutsevad teiste heaks, neil on liiga palju pakilisi kohustusi ja nad lasevad tööl pühendumise kõrvale suruda. Ühendus Jumalaga palve ja Tema Sõna uurimise kaudu jäetakse unarusse. Nad unustavad, et Kristus ütles: „Minust lahus ei suuda te midagi teha.“ (Jh 15:5) Nad elavad Kristusest lahus, nende elu ei ole Tema armust küllastunud, seepärast ilmnevad isekad iseloomujooned. Üleolekusooov ja alistamata südame ebameeldivad jooned nurjavad

nende teenistustöö. See on üks peamisi kristlaste töö ebaõnnestumise põhjusi. Sellepärast ongi tulemused tihtipeale nii kasinad.

„Rikkuse petlik ahvatlus.“ Rikkuse armastusel on sõltuvust tekitav, petlik võim. Liigagi sageli unustavad need, kel on ilmalikku vara, et Jumal on see, kes annab neile jõu rikkust hankida: „Mu oma jõud ja mu käe ramm on soetanud mulle selle varanduse.“ (5Ms 8:17) Selle asemel, et äratada tänutunnet Jumala vastu, paneb jõukus neid iseennast ülistama. Nad ei taju enam sõltuvust Jumalast ega kohustusi kaasinimeste ees. Selmet pidada rikkust talendiks, mida kasutada Jumala auks ja inimeste abistamiseks, peavad nad seda enda teenimise vahendiks. Seepärast kujundab rikkus inimeses jumalike omaduste asemel saatanlikke. Ohakad lämmatavad Sõna seemne.

53 „Ja elulõbud.“ Lõbustuste oht on, et neid taotletakse pelgalt enese meeleheaks. Peetrus nimetab kõiki eneserahuldamisharjumusi, mis nõrgestavad füüsilist jõudu, tumestavad mõistust või tuimastavad vaimulikku tajumisvõimet „lihaliikeks himudeks, mis sõdivad hinge vastu“. (1Pe 2:11)

„Ja mitmesugused muud himud.“ Need ei pruugi olla iseenesest patt, vaid miski, mis on asetatud Jumala riigist olulisemale kohale. Kõik, mis köidab Jumala asemel mõistust ja haarab endale kiindumuse, mis peaks kuuluma Kristusele, on hinge vaenlane.

Kui mõistus on noor ja tugev ning võimeline kiiresti arenema, siis on suur kiusatus olla auahne ja teenida iseennast. Kui ilmalikud plaanid on edukad, siis on kalduvus jätkata teel, mis summutab südametunnistuse ega lase õigesti hinnata seda, mis kasvatab iseloomu tõelist headust. Kui asjaolud soodustavad niisugust arengut, siis on näha kasvamist selles suunas, mis on Jumala Sõnas keelatud.

Selles laste elu kujundavas perioodis on vanemate vastutus väga suur. Nad peaksid püüdma ümbritseda noori sobivate mõjudega, mis annavad neile õige arusaamise elust ja tõelisest edust. Ent kui paljud vanemad on selle asemel võtnud enda eesmärgiks kindlustada lastele maine jõukus. Lastesuhklusringkond valitakse seda eesmärki silmas pidades. Paljud vanemad muudavad oma kodu väga linlikuks ja tutvustavad lastele moodsat ühiskonda. Nad ümbritsevad lapsi mõjudega, mis soodustavad ilmalikkust ja uhkust. Sellises õhustikus jäävad mõistus ja hing kängu. Elu suured ja õilsad eesmärgid kao-

tatakse silmist. Jumala lapseks, igaviku pärijaks olemise eesõigus vahetatakse ilmaliku kasu vastu.

54 Paljud vanemad püüavad lastele õnne pakkuda nende lõbuarmastust rahuldades. Nad lubavad neil tegeleda spordiga, käia meelelahutuslikel pidudel ja annavad neile heldekäeliselt raha uhkeldamiseks ja oma isekate soovide rahuldamiseks. Mida enam lõbujanule järele antakse, seda tugevamaks see muutub. Nende noorte huvi köidab aina enam meelelahutus, kuni nad peavad seda elu mõtteks. Nad kujundavad välja jõudeoleku ja enesehellitamise harjumused, mis muudavad peaaegu võimatuks saada kunagi vankumatuks kristlaseks.

Isegi koguduses, mis peaks olema tõe tugisammas ja alus, leidub iseka lõbuarmastuse soodustamist. Kui on vaja religioosete eesmärkide jaoks raha koguda, siis milliseid vahendeid paljud kogudused kasutavad? Heategevusmüüke, õhtusööke, uhkeid väljamüüke, isegi loteriisid ja muud sarnast. Sageli rüvetatakse Jumala teenimiseks eraldatud paika söömise ja joomise, ostmise, müümise ja lõbutsemisega. Noorte meeltes kahandatakse austust Jumala koja ja aukartust Tema teenimise vastu. Soodustatakse isekust, himusid ja uhkeldamist ning need muutuvad tugevamaks, kui neid hellitatakse.

Naudingute ja meelelahutuse otsingud koonduvad linnadesse. Paljud vanemad, kes valivad oma lastele koduks linna, arvates, et see toob neile kasu, pettuvad tõsiselt ja kahetsevad oma kohutavat viga liiga hilja. Tänapäeva linnad muutuvad kiiresti Soodoma ja Gomorra sarnaseks. Rohked vabad päevad soodustavad jõudeolekut. Meelierutavad spordi- ja teatrisündmused, hobuste võiduajamised, hasartmängud, alkoholi tarbimine ja pidutsemine stimuleerivad kirge intensiivse tegevuse järele. Populaarsuse hoovus kannab noored endaga kaasa. Need, kes õpivad armastama meelelahutust kui sellist, 55 avavad ukse kiusatuste tulvale. Nad alistuvad seltskondlikele lõbustustele ja mõttetule kergemeelsusele ning lõbuarmastajatega suhtlemisel on mõistusele joovastav mõju. Neid suunatakse ühe lõbutsemise vormi juurest teise juurde, kuni nad kaotavad nii soovi kui ka võime kasulikult elada. Nende religioossed püüdlused on jahtunud, vaimulik elu pimenenud. Hinge õilsad omadused, kõik, mis seob inimest vaimuliku maailmaga, on rikutud.

Mõned võivad tõepoolest mõista oma meeletust ja kahetseda. Jumal võib neile andestada. Kuid nad on haavanud oma hinge ning

[9]

seadnud end hädaohtu terveks eluks. Meel, mis pidi olema alati ergas ja tundlik, et eristada õiget valest, on suurel määral nüristunud. Sellistel inimestel on raske tunda ära Püha Vaimu suunavat häält ning märgata Saatana sepitsusi. Liigagi sageli satuvad nad ohtlikul ajal kiusatusse ja triivivad Jumalast eemale. Lõbu armastava elu lõpp on häving nii selles kui ka tulevases maailmas.

Saatan kasutab inimhingeaga mängides muresid, rikkust ja lõbusid. Hoiatus on antud: „Ärge armastage maailma ega seda, mis on maailmas! Kui keegi armastab maailma, siis ei ole temas Isa armastust. Sest kõik, mis on maailmas — lihahimu ja silmahimu ja elukõrkus —, ei ole Isast, vaid maailmast.“ (1Jh 2:15, 16) Tema, kes loeb inimsüdameid nagu avatud raamatut, ütleb: „Hoidke end, et teie süda ei oleks koormatud liigsöömise ega purjutamise ega argielu muredega.“ (Lk 21:34) Apostel Paulus kirjutab Pühast Vaimust inspireeritult: „Kes tahavad aga rikastuda, need langevad kiusatusse ja lõksu, paljudesse rumalaisse ja kahjulikesse himudesse, mis 56 vajutavad inimesed sügavale hävingusse ja hukatusse. Jah, kõige kurja juur on rahaarmastus, sest raha ihaldades on mõnedki eksinud ära usust ja on ise endale valmistanud palju valu.“ (1Tm 6:9, 10)

Pinnase ettevalmistamine

Tähendamissõnas külvajast kirjeldab Kristus külvamise erinevaid tulemusi. Tulemus sõltub pinnasest. Külvaja ja seeme on igal juhul samad. Niiviisi õpetab Ta, et kui Jumala Sõna ei saa meie südames ega elus oma tööd teha, siis tuleb põhjust otsida meist endast. Kuid see, milline on tulemus, ei ole meie kontrolli alt väljas. Tõepoolest, me ei saa ennast muuta, kuid meil on valikuvõime ja meie osaks on otsustada, mis meist saab. Tee äär, kivine pind või ohakates maa ei pruugi selliseks jääda. Jumala Vaim püüab kogu aeg murda lummust, mis hoiab inimesi ilmalike asjade juures, ning äratada igatsust hävimatu varanduse järele. Vaimule vastu pannes muutuvad inimesed Jumala Sõna suhtes tähelepanematuks või ükskõikseks. Nad vastutavad ise südame kõvaduse eest, mis takistab heal seemnel juurduda, ja kurjuse suurenemise eest, mis ei lase taimel kasvada.

Südame aeda tuleb harida. Pinnast tuleb sügava patukahetsusega künda. Saatanlik umbrohi tuleb välja juurida. Maad, mis on kord juba ohakaid täis kasvanud, saab parandada ainult usina tööga. Sa-

mamoodi saab südame loomupärastest halbadest kalduvustest jagu ainult tõsiste pingutustega Jeesuse nimel ja Tema jõu abil. Issand palub meid prohveti kaudu: „Kündke enestele uudismaad ja ärge külvake kibuvitste sekka!“ (Jr 4:3) „Külvake enestele õiguseks, lõigake vastavalt vagadusele.“ (Ho 10:12) Sellist tööd soovib Tema meie heaks teha ning Ta palub meilt koostööd.

57 Seemne külvajad peavad valmistama südameid evangeeliumi vastu võtma. Teenistustöös on liiga palju jutlustamist ja liiga vähe tegelikku tööd südametega. Kadunud hinged vajavad isiklikku tööd. Kristuse-sarnase kaastundega peaksime liginema inimestele individuaalselt ja püüdma neis äratada huvi igavese elu tähtsate asjade vastu. Nende südamed võivad olla kõvad nagu kinni tallatud rada ja näilikult võib paista neile Päästja tutvustamine asjatu pingutuse-na, aga seal, kus loogika ei pruugi asju liigutada ning argumendid võivad olla liiga nõrgad veenmiseks, võib isiklikus teenimistöös ilmnev Kristuse armastus pehmenada kivist südant, nii et tõe seeme saab juurduda.

Niisiis tuleb külvajatel teha midagi selleks, et ohakad seemet ei lämmataks või seeme ei häviks õhukese mullakihi tõttu. Igale usklikule tuleb kristliku elu alguses 58 õpetada selle põhialuseid. Talle tuleb õpetada, et ta pole üksnes Kristuse ohvri kaudu päästetud, vaid et Kristuse elust peab saama tema elu ja Kristuse iseloomust tema iseloom. Kõigile tuleb õpetada, et nad peavad koormaid kandma ja loomupäraseid kalduvusi alla suruma. Nad peavad õppima Kristusele töötamise, Tema järgimise ja tubli sõdurina raskuste talumise õnnistust. Nad peavad õppima usaldama Tema armastust ja toetuma oma muredes Temale. Tundku nad rõõmu Temale hingede võitmisest. Eksinuid armastades ja nende vastu huvi tundes kaotavad nad silmist iseenda. Maailma naudingud kaotavad oma võlu ja selle koormad masendava jõu. Tõe ader teeb oma tööd. See künnab üles sööti jäänud maa. See ei lõika ära üksnes ohakate varsi, vaid tõmbab need koos juurtega välja.

Heasse mulda

Külvaja ei pea sugugi iga kord pettuma. Heasse mulda kukkunud seemne kohta ütles Päästja: „Kes sõna kuuleb ja mõistab ning siis ka vilja kannab: mõni saja-, mõni kuuekümmne-, mõni aga kolmekümne-

kordselt.“ „Aga mis on heas mullas, on need, kes sõna kuuldes seda ausas ja heas südames säilitavad ja kannatlikkuses vilja kannavad.“ (KJV)

Aus ja hea süda, millest tähendamissõnas kõneldakse, ei ole patuta süda, sest evangeeliumi tuleb kuulutada kadunutele. Kristus ütles: „Ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid.“ (Mk 2:17) Aus süda on selline, mis alistub Püha Vaimu veenmisele. Ta tunnistab oma süüd ja tunneb vajadust Jumala halastuse ja armastuse järele. [10] Tal on siiras soov õppida tundma tõde, et sellele kuuletuda. Hea süda on uskuv 59 süda, ta usub Jumala Sõnasse. Ilma usuta on võimatu Sõna vastu võtta. „Kes tuleb Jumala juurde, peab uskuma, et tema on olemas ja et ta annab palga neile, kes teda otsivad.“ (Hb 11:6)

„Kes sõna kuuleb ja mõistab.“ Kristuse-aegsed variserid sulgesid oma silmad, et mitte näha, ja kõrvad, et mitte kuulda, seepärast ei jõudnud tõde nende südamesse. Nad pidid kannatama oma tahtliku teadmatuse ja enda tekitatud pimeduse tagajärgi. Kuid Kristus õpetas oma jüngritele, et nad peavad avama oma mõistuse õpetusele ja olema valmis uskuma. Ta õnnistas neid, sest nad nägid silmadega ja kuulsid kõrvadega, mis uskusid.

Hea mullaga kuulajad „ei võtnud seda vastu mitte inimeste sõnana, vaid sellena, mida see tõepoolest on — Jumala sõnana.“ (1Ts 2:13) Tõeline õppiija on ainult see, kes võtab Pühakirja vastu kui Jumala hääle, mis temaga kõneleb. Ta tunneb Sõna ees aukartust, sest tema jaoks on see elav reaalsus. Ta avab oma mõistuse ja südame, et seda vastu võtta. Sellised kuulajad olid Korneelius ja tema sõbrad, kes ütlesid apostel Peetrusele: „Nüüd me oleme siis kõik üheskoos Jumala ees kuulamas kõike, mida Issand sulle on käskinud.“ (Ap 10:33)

Tõe tundmine ei sõltu niivõrd mõistuse jõust, kui võrd eesmärgi puhtusest ja tõsimeelse, alistuva usu lihtsusest. Jumala inglid tulevad nende juurde, kes alandliku südamega otsivad Jumala juhtimist. Neile antakse Püha Vaim, kes avab neile tõe rikkalikud aarded.

Hea pinnasega kuulajad, kes Sõna kuulevad, hoiavad seda alles. Saatan ei suuda seda kuidagi ära võtta.

Üksnes Sõna kuulamisest või lugemisest ei piisa. Kes soovib Pühakirjast kasu saada, peab mõtisklema 60 talle esitatud tõe üle. Ta peab tõe sõnu õppima tõsise tähelepanu ja palvemeelse mõttega ning ammutama sügavalt pühade prohvetikuulutuste lätest.

Jumal palub meil täita oma mõistus õilsate, puhaste mõtetega. Ta soovib, et mõtiskleksime Tema armastusest ja halastusest, uuriksime Tema imelist tööd suurepärasel lunastusplaanis. Siis muutub meie arusaam tõest aina selgemaks, meie igatsus puhta südame ja mõtteselguse järele üha kõrgemaks ja pühamaks. Jumalaga suhtlemine ja Pühakirja uurimine muudab hinge.

„Ja vilja kannavad.“ Need, kes Sõna kuulevad ja seda alal hoivad, kannavad vilja sõnakuulmises. Hinge vastu võetud Jumala Sõna avaldub heades tegudes. Selle tulemus on näha Kristuse-sarnases iseloomus ja elus. Kristus ütles enda kohta: „Sinu tahtmist, mu Jumal, teen ma hea meelega ja sinu Seadus on mu südames.“ (Ps 40:9) „Ma ei otsi oma tahtmist, vaid tema tahtmist, kes minu on saatnud.“ (Jh 5:30) Ja Pühakiri ütleb: „Kes ütleb enese püsivat temas, see on ka ise kohustatud käima nõnda, nagu tema on käinud.“ (1Jh 2:6)

Tihti peale satub Jumala Sõna vastuollu inimese pärilike ja omandatud iseloomujoonte ning harjumustega. Kuid hea pinnasega kuulaja võtab koos Sõnaga vastu kõik selle tingimused ja nõudmised. Ta alistab oma harjumused, tavad ja kombes Jumala Sõnale. Tema jaoks muutuvad piiratud eksliku inimese korraldused piiritu Jumala Sõna kõrval tähtsusetuks. Ta püüdleb kogu südamest ja kogu sihikindlusega igavese elu poole ning kuuletub tõe kaotuse, tagakiusamise või isegi elu enese hinnaga.

Ta kannab vilja „kannatlikkuses“. Jumala Sõna vastuvõtmine ei päästa raskustest ega katsumustest, aga 61 kui kitsikus on käes, ei muutu tõeline kristlane kärsituks, usaldamatuks ega araks. Kuigi me ei suuda mõista asjaolude lõplikku tulemust ega taju Jumala ettenägelikkuse eesmärki, ei jäta me oma usku. Issanda õrna halastust mees pidades peaksime heitma oma mured Tema peale ja ootama kannatlikult Tema päästet.

Konfliktid tugevdavad vaimulikku elu. Edukalt läbi tehtud katsused arendavad iseloomu vankumatust ja väärtuslikke vaimuande. Täiuslik usu, alandlikkuse ja armastuse vili küpseb tihti peale kõige paremini tormipilvede ja pimeduse keskel.

„Põllumees ootab kallist põlluvilja pika meelega, kuni ta saab varase ja hilise vihma.“ (Jk 5:7) Samamoodi peab kristlane kannatlikult ootama Jumala Sõna vilju oma elus. Kui me palume Vaimu ande, asetab Jumal meid palvevastusena olukordadesse, mis arendavad neid vilju, kuid sageli me ei mõista Tema kavatsusi ning me

kahtleme ja kohkume. Ometi ei saa keegi neid ande arendada ilma vilja kasvamise ja küpsemise protsessi läbi tegemata. Meie ülesanne on võtta Jumala Sõna vastu ja hoida sellest kõvasti kinni, alistades end täielikult selle kontrolli alla, vaid siis täitub selle eesmärk meis.

„Kui keegi armastab mind,“ ütles Kristus, „küll ta peab minu sõna, ja minu Isa armastab teda ja me tuleme ja teeme eluaseme tema juurde.“ (Jh 14:23) Meie üle valitseb tugevam, täiuslik mõistus, sest me elame ühenduses igavese jõuga. Meie jumalik elu on köidetud Jeesuse Kristuse külge. Me ei ela enam tavalist isekat elu, vaid Kristus elab meis. Tema iseloom peegeldub meie olemuses. Niiviisi kanname Püha Vaimu vilju, „mõni saja-, mõni kuuekümnne-, mõni aga kolmekümnekordselt“.

62 „Esmalt orast, seejärel päid“

[11]

Markuse 4:26-29

Tähendamissõna külvajast tekitas palju küsimusi. Mõned kuulajatest järeldasid sellest, et Kristus ei kavatsenud rajada maist kuningriiki, paljud olid uudishimulikud ja hämmeldunud. Nende segadust nähes kasutas Kristust teisi näiteid, püüdes ikkagi pöörata nende mõtted maise kuningriigi lootuselt Jumala armu tööle inimhinges.

„Ja Jeesus ütles: „Nõnda on Jumala riik: nagu inimene viskab seemne maa peale ning heidab magama ja ärkab üles öösel ja päeval, ning seeme tärkab ja loob pea, nõnda et inimene ei tea, kuidas. Maa kannab vilja iseenesest, esmalt orast, seejärel päid, seejärel täit nisutera pea sees. Aga niipea kui vilja on küps, saadab ta sirbi, sest lõikusaeg on käes.“

Põllumees, kes „saadab sirbi, sest lõikusaeg on käes“, ei saa olla keegi teine kui Kristus. Tema on see, 63 kes kogub aegade lõpul maa saagi. Ent seemne külvaja kujutab neid, kes töötavad Kristuse asemel. Seemne kohta on öeldud, et see „tärkab ja loob pea, nõnda et inimene ei tea, kuidas“ ja see inimene pole kindlasti Jumala Poeg. Kristus ei tuku, vaid valvab oma hoolealust päeval ja ööl. Ta ei ole seemne kasvu suhtes teadmatutes.

Tähendamissõna seemnest näitab, et Jumal tegutseb looduses. Seemnes on idanemiseks vajalik vägi, mille Jumal ise on sinna pannud, kuid siiski ei ole seemnel omapead võimalik targata. Vilja kasvu juures on inimesel oma osa. Ta peab pinnase ette valmistama ja seda väetama ning panema seemne mulda. Ta peab põldu harima. Ent on üks punkt, millest edasi ei saa ta midagi ära teha. Ei inimese jõud ega tarkus suuda tuua seemnest välja elavat taime. Inimene peab oma pingutustega tegema kõik, mis tal võimalik, kuid ometi peab ta sõltuma Temast, kes on külvi ja lõikuse oma kõikvõimsa väega imeliselt ühendanud.

Seemnes on elu, pinnases on jõud, aga kui lõputu vägi ei toimiks päeval ja ööl, siis ei tuleks seemnest midagi. Kuivanud põldude

niisutamiseks on vaja vihmahooge, päike peab andma soojust ning mullas olevale seemnele peavad edasi kanduma elektrilised impulsid. Ainult Looja saab esile kutsuda elu, mille Ta on seemnesse pannud. Iga seeme idaneb, iga taim areneb tänu Jumala väele.

„Sest nagu maa toob esile oma kasvud ja aed laseb võrsuda oma külvi, nõnda laseb ka Issand Jumal võrsuda õigust ja kiitust.“ (Js 61:11) Vaimuliku külviga on nagu loodusegagi — tõe õpetaja peab valmistama südame pinnase ette ja külvama seemne, kuid elu andev vägi tuleb üksnes Jumalalt. Siin on piir, 64 millest edasi on inimese pingutused asjatud. Kuigi me peame Sõna kuulutama, ei saa me anda väge, mis elustaks hinge ja laseks „võrsuda õigust ja kiitust“. Sõna kuulutamisel peab toimima mõju, mis on väljaspool inimese võimu. Ainult Jumala Vaimu kaudu muutub Sõna elavaks ja võimsaks ning elustab hinge igavese elu jaoks. Seda tõde püüdis Kristus oma jüngerite meeltesse vajutada. Ta õpetas, et miski, mis neil on, ei suuda nende tööd edukaks muuta, vaid et Jumala imet tegev vägi annab Tema Sõnale mõju.

Külvaja töö on usutöö. Ta ei suuda mõista seemne idanemise ja kasvamise saladust. Kuid ta usaldab väge, millega Jumal paneb taimestiku õilmitsema. Seemet mulda puistates viskab ta maha väärtusliku vilja, mis toidaks tema peret. Kuid 65 ta loobub hetke hüvest suurema tulu nimel. Ta viskab seemne ära, lootes seda rikkalikus lõikusel mitmekordselt koguda. Samamoodi peavad töötama Kristuse teenijad, lootes külvatava seemne lõikusele.

Hea seeme võib olla külmas, isekas ja ilmalikus südames märkamatu, nii et ei paista mingit idanemist, aga hiljem, kui Jumala Vaim hinge tuleb, tärkab peidus olnud seeme ja kannab viimaks vilja Jumala auks. Oma elutöös me ei tea, mis läheb kasvama. Meie ei peagi selle küsimusega pead vaevama. Me peame tegema oma tööd ja jätma tulemused Jumala hooleks. „Külva oma seemet hommikul ja ära lase oma käsi puhata õhtul.“ (Kg 11:6) Oma lepingus inimestega ütleb Jumal: „Niikaua kui püsib maa, ei lõpe külv ega lõikus.“ (1Ms 8:22) Seda töötust usaldades harib põllumees maad ja külvab. Vaimuliku külvamise töös on meil sama palju kindlust, kui me usaldame Tema töötust: „Nõnda on ka minu sõnaga, mis lähtub mu suust: see ei tule tagasi mu juurde tühjalt, vaid teeb, mis on mu meelega järgi, ja saadab korda, milleks ma selle läkitasin.“ (Js 55:11)

„Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta külviseemet kannab, see tuleb ja hõiskab, kandes oma vihke.“ (Ps 126:6)

Seemne idanemine kujutab vaimuliku elu algust ning taime arenemine on kristliku kasvu kaunis võrdkuju. Nii nagu looduses, on ka armus — ilma kasvuta pole elu. Taim kas kasvab või sureb. Nii nagu taime kasv on vaikne ja märkamatu, kuid pidev, on ka kristliku elu areng. Meie elu võib igas arenguetapis olla täiuslik, aga kui Jumala eesmärk meis täitub, toimub lakkamatu edasimineku. Pühitsus on eluaegne töö, nii nagu tuleb juurde võimalusi ja kogemusi ning 66 meie teadmised kasvavad. Me muutume tugevaks, et kanda oma kohustusi, ja meie küpsus on proportsionaalne meie eesõigustega.

Taim kasvab, võttes vastu seda, mida Jumal tema elu säilitamiseks annab. Taim sirutab juured sügavale mulla sisse. Ta imeb endasse päikesepaistet, kastet ja vihma. Ta võtab õhust eluks vajalikke aineid. Samamoodi 67 peab kristlane kasvama koostöös jumalike mõjudega. Oma abitust tundes peame ära kasutama kõik võimalused, mis antakse meile täielikuma kogemuse saavutamiseks. Nii nagu taim juurdub mullas, nii peame meie ajama oma juured sügavale Kristusesse. Nii nagu taim võtab vastu päikesepaistet, kastet ja vihma, peame meie avama oma südame Pühale Vaimule. Töö ei saa tehtud „väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand“. (Sk 4:6) Kui hoiame oma mõtted Kristusel, siis kosutab Ta meid „nagu vihm, otsekui kevadine vihm, mis niisutab maad“. (Ho 6:3) Ta paistab meile Õiguse Päikesena ja meil on „paranemine tema tiibade all“. (Ml 3:20) Siis me õitseme „nagu lilleke“ ja „nagu viinapuu“. (Ho 14:6, 8) Toetudes kogu aeg Kristusele kui meie isiklikule Päästjale, kasvame kõigis asjus Temasse, kes on meie pea.

Nisu annab „esmalta orast, seejärel päid, seejärel täit nisutera peasees“. Põllumehe eesmärk seemet külvates ja kasvavat taime hooldades on teravilja tootmine. Tal on vaja toitu näljastele ning seemet järgmiseks külviks. Samamoodi igatseb taevane Põllumees saaki tasuks oma töö ja ohvri eest. Kristus soovib paljundada oma kujutist inimeste südames ning Ta teeb seda nende kaudu, kes Temasse usuvad. Kristliku elu eesmärk on viljakandmine, Kristuse iseloomu taasloomine uskliku südames, nii et see võiks ka teistes ilmned.

Taim ei idane, kasva ega vilju iseendale, vaid et anda „külvajale seemet ja sööjale leiba“. (Js 55:10) Samamoodi ei tohiks ükski

inimene endale elada. Kristlane on Kristuse esindaja maailmas, tema eesmärgiks on teiste hingede päästmine.

Enesekeskses elus ei saa olla kasvu ega viljakandmist. Kui sa oled Kristuse oma isiklikuks 68 Päästjaks võtnud, pead sa unustama enda ja püüdma aidata teisi. Räägi Kristuse armastusest, jutusta Tema headusest. Täida kõik kohustused, mis sinu ette kerkivad. Kanna oma südamel hingede koormat ning püüa kõigi sinu võimuses olevate vahenditega päästa kadunud. Kui sa võtad vastu Kristuse Vaimu — omakasupüüdmatu armastuse ja teiste heaks töötamise vaimu —, siis sa kasvad ja kannad vilja. Sinu iseloomus küpsevad Vaimu viljad. Sinu usk kasvab, sinu veendumused muutuvad sügavamaks, sinu armastus saab täiuslikuks. Sa peegeldad aina enam Kristuse sarnasust kõiges, mis on puhas, õilis ja meeldiv.

„Aga Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, 69 lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus.“ (Gl 5:22, 23) See vili ei hävi iial, vaid toob saagi igaveseks eluks.

„Niipea kui vili on küps, saadab ta sirbi, sest lõikusaeg on käes.“ Kristus ootab igatsusega, et Ta saaks oma koguduses ilmsiks. Kui Tema rahva iseloom on saanud Tema iseloomu sarnaseks, siis tuleb Ta ja nimetab neid enda omaks.

Iga kristlase eesõigus pole mitte üksnes oodata meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemist, vaid seda ka kiirendada (vt 2Pt 3:12). Kui kõik, kes tunnistavad Tema nime, kannaksid vilja Tema auks, kui kiiresti saaks siis kogu maailm evangeeliumi seemet täis külvatud. Viimane suur saak küpseks kiiresti ja Kristus tuleks väärtuslikku vilja kokku koguma.

70 Raihein

Matteuse 13:24-30, 37-43

Jeesus kõneles neile veel teise tähendamissõna: „Taevariik on inimese sarnane, kes külvab oma põllule head seemet. Aga inimeste magades tuli ta vaenlane ja külvab raiheina nisu sekka ning läks minema. Kui nüüd oras tärkas ja looma hakkas, tuli ka raihein nähtavale.“

„Põld on maailm,“ ütles Kristus. Kuid me peame mõistma seda kui Kristuse kogudust maailmas. Tähendamissõna on kirjeldus Jumala riigist ja inimeste päästmise tööst, tööst, mis viiakse lõpule koguduse abil. Püha Vaim on tõepoolest läinud välja kogu maailma, see mõjutab inimeste südameid igal pool, ent kogudus on just see koht, kus me peame kasvama ja küpsema Jumala viljaaida jaoks.

„Hea seemne külvaja on Inimese Poeg. [...] Hea seeme Kuningriigi pojad, raiheinad aga kurja pojad.“ Hea seeme kujutab neid, kes on sündinud Jumala 71 Sõnast, tõest. Raihein kujutab inimklassi, kes on eksituse ja valede põhimõtete vili või kehastus. „Vihamees, kes neid külvab, on kurat.“ Ei Jumal ega Tema inglid külva kunagi seemet, mis kasvatab raiheina. Umbrohtu külvab alati Saatan, Jumala ja inimeste vaenlane.

Idamaades külvavad inimesed mõnikord kättemaksuks vihamehe põldudele mingi umbrohu seemneid, mis sirgudes on väga nisu moodi. Koos nisuga kasvades kahjustab see vilja ning tekitab põllu omanikule probleeme ja kaotust. Samamoodi puistab Saatan viha-vaenust Kristuse vastu kurjuse seemneid kuningriigi hea vilja hulka ning omistab enda külvatu Jumala Pojale. Tuues kogudusse neid, kes kannavad Kristuse nime, kuid keelduvad Tema iseloomust, saavutab kuri selle, et Jumalat teotatakse, lunastustööd esitatakse valesti ja hinged satuvad hädaohtu.

Kristuse teenijad tunnevad kurvastust, kui nad näevad koguduses läbisegi tõelisi ja võltse usklikke. Nad soovivad midagi teha, et kogudust puhastada. Sarnaselt majaisanda teenijatega on nad valmis

umbrohu välja kiskuma. Kuid Kristus ütleb neile: „Ei, sest muidu te kisuksite raiheina korjates üles ka nisu. Laske mõlemaid ühtmoodi kasvada lõikuseni.“

[13] Kristus õpetas selgelt, et need, kes hoiavad jätkuvalt kinni avalikust patust, tuleb kogudusest eraldada, kuid Ta ei jätnud meile kohtumõistmist iseloomu ja ajendite üle. Ta tunneb meie loomust liiga hästi, et usaldada meile sellist tööd. Kui püüaksime kogudusest välja juurida neid, kes meie arvates on valekristlased, teeksime kindlasti vigu. Tihtipeale peame lootusetuks neid inimesi, keda Kristus enda poole tõmbab. Me 72 toimiksime nende hingedega vastavalt oma puudulikule arusaamisele ja see võib hävitada nende viimase lootuse. Paljud, kes peavad end kristlaseks, jäävad viimaks ukse taha. Samas on taevas palju selliseid inimesi, kes nende lähedaste arvates ei oleks pidanud iial sinna saama. Inimene hindab välise põhjal, Jumal südame järgi. Raihein ja nisu peavad kasvama koos kuni lõikuseni ning kasvuperiood lõpeb lõikusega.

Päästja sõnades on teinegi õppetund — imelise kannatlikkuse ja õrna armastuse õppetund. Samamoodi nagu raihein võib oma juured põimida tihedalt ümber vilja juurte, võivad koguduse valeusklikud olla tihedalt seotud tõeliste järelkäijatega. Nende nimekristlaste tõeline iseloom ei ole täielikult avaldunud. Kui nad kogudusest eraldatakse, võivad komistada need, kes muidu oleksid jäänud kindlaks.

Jumala enda käitumine inimeste ja inglitega illustreerib selle tähendamissõna õpetust. Saatana on petis. Kui ta taevas patustas, siis isegi ustavad inglid ei tajunud tema iseloomu täielikult. Sellepärast ei hävitanud Jumal Saatana kohe. Kui Ta oleks seda teinud, siis ei oleks pühad inglid mõistnud Jumala õiglust ja armastust. Kahtlus Jumala headuses oleks olnud kurjuse seeme, mis oleks kandnud patu ja kannatuste kibedat vilja. Seepärast säästeti kurjuse alustajat, et tema iseloom areneks täielikult välja. Läbi ajastute on Jumal talunud Saatana töö nägemise tõttu ängistust, Ta andis ääretult suure anni Kolgatal, et mitte jätta kedagi Saatana valede võrku, sest raiheina ei saa välja tõmmata, ilma et väärtuslik vili ohtu ei satuks. Kas me ei peaks oma kaasinimeste suhtes olema sama kannatlikud nagu taeva ja maa Issand on Saatana suhtes?

Maailmal pole õigust kahelda kristluse õigsuses 73 selle pärast, et koguduses on vääritud liikmeid, samuti ei peaks kristlased valekristlaste tõttu masendusse sattuma. Kuidas oli olukord varakristlikus

koguduses? Hananias ja Safira ühinesid jüngritega. Nõid Siimon ristiti. Deemast, kes Pauluse hülgas, peeti usklikuks. Juudas Iskariot oli arvatud apostlite hulka. Lunastaja ei taha kaotada ainsatki hinge. Tema kogemus Juudasega on üles kirjutatud selleks, et näidata Tema suurt kannatlikkust jonnaka inimolemusega. Ta palub meil olla sama kannatlikud. Ta on öelnud, et valekristlasi on koguduses aegade lõpuni.

74 Kristuse hoiatusest hoolimata on inimesed püüdnud umbrohtu välja juurida. Oletatavate eksijate karistamiseks on kirik pöördunud riigivõimu poole. Inimesi, kes ei ole kehtestatud doktriinidega nõustunud, on vangistatud, piinatud ja surmatud nende õhutusel, kes väidavad, et tegutsevad Kristuse loal. Kuid selliseid tegusid ajendab Saatana vaim, mitte Kristuse vaim. See on Saatana moodus haarata maailm oma valitsuse alla. Niimoodi oletatavate väärusulistega toimides on kirik Jumalat vääralt esitanud.

Kristuse tähendamissõna tuumaks on alandlikkus ja enese mitte-usaldamine, mitte teiste üle otsustamine ega nende süüdimõistmine. Mitte kõik põllule külvatu ei ole hea vili. Tõsiasi, et inimesed kuuluvad kogudusse, ei tõesta veel, et nad on kristlased.

Kui kõrred on alles rohelised, siis on raihein nisuga väga sarnane, aga kui põld on lõikuseks valge, siis ei ole väärtusetu umbrohi üldse küpsete viljapeade moodi. Patused, kes teesklevad vagadust, on mõnda aega Kristuse tõeliste järelkäijatega segatud ning näilik sarnasus kristlusega eksitab paljusid, kuid maailma lõikuse ajal ei ole hea ja kurja vahel mingit sarnasust. Siis tulevad ilmsiks need, kes on ühinenud kogudusega, kuid mitte Kristusega.

Raiheinal lubatakse kasvada nisu hulgas, saada osa nii päikese- paistest kui ka vihmast, aga lõikuse ajal „te näete jälle vahet õige ja õela vahel, selle vahel, kes teenib Jumalat, ja selle vahel, kes teda ei teeni“. (Ml 3:18) Kristus ise otsustab, kes on väärt elama taevases perekonnas. Ta mõistab kohut iga inimese üle vastavalt tema sõnadele ja tegudele. Siis ei tähenda usutunnistus midagi. Saatuse määrab inimese iseloom.

75 Kristus ei viita sellele, et ühel hetkel saab kogu raiheinast nisu. Nisu ja umbrohi kasvavad koos kuni lõikuseni, maailma lõpuni. Siis seotakse raihein põletamiseks kimpu ja nisu kogutakse Jumala aita. „Siis säravad õiged nagu päike oma Isa Kuningriigis.“ Ning „Inimese Poeg läkitab oma inglid ja need korjavad tema Kuningriigist kõik

pahanduse- ja ülekohtutegijad ja viskavad nad tuleahju: seal on ulgumine ja hammaste kiristamine“.

76 „Sinapiivakese sarnane“

[14]

Matteuse 13:31, 32; Markuse 4:30-32; Luuka 13:18, 19

Kristuse õpetusi kuulava rahva hulgas oli palju varisere. Nad täheldasid põlastusega, kui vähesed kuulajad Teda Messiaks pidasid. Nad küsisid endamisi, kuidas saaks see vähenõudlik õpetaja teha Iisraelist juhtiva riigi. Kuidas kavatses Ta ilma varanduse, võimu ja autu uue kuningriigi rajada? Kristus luges nende mõtteid ja vastas neile: „Millega võiksime võrrelda Jumala riiki või millise tähendamissõnaga teda kujutaksime?“ Maiste riigivõimude hulgas ei olnud midagi sellesarnast. Ühegi riigi ühiskond ei olnud sümboliks sobiv. Ta ütles, et see on nagu sinapiivake, „mis on, kui see külvatakse maha, väiksem kõigist seemneist maa peal. Ent kui see on külvatud, siis see sirgub ja kasvab suuremaks kõigist taimedest aias ja ajab suured oksad, nii et taeva linnud võivad teha pesa selle varjus.“

77 Seemnes olev idu kasvab tänu eluallikale, mille Jumal on seemnesse pannud. See areng ei sõltu inimese jõust. Samamoodi on Kristuse kuningriigiga. See on uus loodu. Selle põhimõtted on vastuolus ilmalike riikide omadega. Maised riigivõimud valitsevad füüsilise jõuga. Nad hoiavad oma valitsuspiirkonda väe ja võimu abil, kuid uue kuningriigi rajaja on Rahuvürst. Püha Vaim kirjeldab ilmalikke riike metsikute kiskjate sümboli abil, kuid Kristus on „Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu“. (Jh 1:29) Tema valitsus ei kasuta südametunnistuse sundimiseks toorest jõudu. Juudid ootasid, et Jumala riik rajatakse samamoodi nagu maailma kuningriigid. Nad rakendasid õigluse edendamiseks väliseid abinõusid. Nad töötasid välja meetodeid ja plaane, ent Kristus on see, kes paneb aluse oma riigi põhimõtetele. Tõde ja õiglust külvates töötab Ta eksituse ja patu vastu.

Siis kui Jeesus tähendamissõna jutustas, oli seal näha sinepitaim, kes kõrgus üle heina ja vilja ning õõtsutas kerges tuules oma oksa. Linnud lendlesid oksalt oksale ja laulsid selle lopsakas lehestikus. Ometi oli sellelt suurelt taimelt kukkuv seeme väikseim seemnete

hulgas. Algul tärkas õrn võrse, kuid sellel oli tohutu elujõud ning see kasvas ja arenes, kuni jõudis oma kasvu täiuseni. Samamoodi on Kristuse kuningriik alguses väljapaistmatu ja tähtsusetu. Maiste kuningriikidega võrreldes paistab see olevat kõige vähem oluline. Selle maailma võimukandjate arvates oli naeruväärne Kristuse väide, et Ta on kuningas. Ometi oli Tema järgijatele usaldatud suurtes kuningriigi tõdedes jumalik elu. Ja kui kiire oli selle kasv, kui laiaulatuslik selle mõju! Kui Kristus seda tähendamissõna rääkis, esindasid uut kuningriiki ainult mõned Galilea talupojad.

78 Nende vaesust ja tagasihoidlikku arvu rõhutati ikka ja jälle põhjusena, miks inimesed ei peaks end nende lihtsate, Jeesust järgivate kaluritega siduma. Kuid sinepiseeme pidi kasvama ja ajama oma oksad kogu maailma. Kui kaovad maised kuningriigid, mille hiilgus täitis siis inimeste südameid, jääb Kristuse kuningriik oma võimsa ja kaugemale ulatuva väega püsima.

Samamoodi on armutöö algus südames väike. Õigel ajal öeldud sõna, hinge paistnud valguskiir, avaldatud mõju — kes suudab nende tagajärgi mõõta?

Tähendamissõna sinepiivakesest ei illustreeri üksnes Kristuse kuningriigi kasvu, vaid tähendamissõnas on kirjeldatud ka selle iga etapi kogemust. Jumalal on oma kogudusele igas põlvkonnas eriline tõde ja eriline töö. Tõde, mis on peidetud ilmaliku tarkuse ja arukuse eest, on ilmutatud lapselikule ja tagasihoidlikule mõistusele. See tõde nõuab eneseohverdust. Selle nimel tuleb võidelda ja lahinguid võita. Alguses on selle toetajaid vähe. Nad on vastuolus maailma suurmeeste ja maailmaga ühtlustunud kirikuga ning neid põlatakse. Mõtles Kristuse eelkäijale Ristija Johannesele, kes noomis üksinda juudi rahva uhkust ja usu vormilikkust. Vaata neid, kes tõid evangeeliumi Euroopasse. Kui segane ja lootusetu paistis kahe telgitegija, Pauluse ja Siilase missioon, kui nad asusid Troases koos kaaslastega Filipisse suunduvale laevale. Vaata „vana meest Paulust“ ahelates, kuulutamas Kristusest keisri kantsis. Vaata väikesi orjade ja talupoegade kogukondi konfliktis Rooma impeeriumi paganlusega. Jälgi Martin Lutherit, kui ta astus vastu võimukale kirikule, mis on maailma tarkuse meistriteos. Vaata, kuidas ta jääb Jumala Sõnale kindlaks keisri ja paavsti ees, teatades: „Siin ma seisan, teisiti ma ei saa. Aidaku mind Jumal.“ Pane tähele, kuidas kuulutas 79 John Wesley Kristusest ja Tema õigusest välise usklike, lihameelsuse

ja uskmatuses keskel. Vaata, kuidas inimesed, kes valutavad paganliku maailma hädade pärast südant, anuvad eesõigust viia paganatele Kristuse armastuse kuulutust. Kuula, mida vastavad vaimulikud: „Istu, noormees. Kui Jumal tahab paganaid pöörata, teeb Ta seda ilma sinu või minu abita.“

Praeguse põlvkonna tähtsad vaimulikud juhid ülistavad neid, kes külvasid sajandeid tagasi tõeseemet, ning püstitavad neile mälestusmärke. Ent kas mitte paljud neist ei pöördu endisaegsest tööst eemale, tallates tänapäeval sama seemne võrseid jalge alla? Kordub ammune hüüatus: „Me teame, et Jumal on rääkinud Moosesega, aga kust tema [Kristus] on, seda me ei tea.“ (Jh 9:29) Nagu varasematel aegadel, ei avasta käesoleva aja tõde mitte vaimulikud autoriteetidid, vaid mehed ja naised, kes pole Jumala Sõna uskumiseks liiga õpetatud ega targad.

„Vaadake, vennad, iseendid, millistena te olete kutsutud: mitte palju tarku inimeste meelest, mitte palju vägevaid, mitte palju kõrgest soost. Kuid Jumal on valinud maailma meelest narrid, et häbistada tarku, ja Jumal on valinud maailma meelest nõrgad, et häbistada tugevaid. Jumal on valinud need, kes maailma meelest on alamast soost ja halvaks pandud, need, kes midagi ei ole, et teha tühiseks need, kes midagi on“, (1Kr 1:26-28) „et teie usk ei oleks inimlikus tarkuses, vaid Jumala väes“. (1Kr 2:5)

Selles viimases põlvkonnas läheb tähendamissõna sinepiivakese silmapaistvalt ja võidukalt täide. Väikesest seemnest saab puu. Viimane hoiatus- ja armukuulutus tuleb viia „kõigile suguharudele ja keeltele ja rahvastele“ (Ilm 14:6-14), „et koguda paganate seast endale rahvast“. (Ap 15:14; Ilm 18) Ning maa läheb valgeks Tema auhiilgusest.

80 Veel õpetusi seemnest ja külvamisest

[15]

Seemne külvamisest ja taime kasvamisest on võimalik kodus ja koolis väärtuslikke õppetunde leida. Kui lapsed ja noored õpivad looduses ära tundma jumaliku väe mõju, siis suudavad nad taibata usu nähtamatut kasu. Kui nad hakkavad mõistma Jumala imelist tegevust oma suure pere vajaduste täitmisel ja seda, kuidas me peaksime Temaga koostööd tegema, on neil rohkem usku Jumalasse ja nad aduvad oma igapäevases elus rohkem Tema väge.

Jumal lõi seemne oma sõnaga samamoodi, nagu Ta lõi maa. Ta andis sellele sõna abil väe kasvada ja paljuneda. „Jumal ütles: „Maast tärgaku haljas rohi, seemet kandvad taimed, viljapuud, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi maa peale!“ Ja nõnda sündis. [...] Ja Jumal nägi, et see oli hea.“ (1Ms 1:11, 12) Sõna on see, mis paneb seemne kasvama. Iga 81 seeme, millest tõuseb roheline liblike päikesevalguse poole, kuulutab Tema imet tegevast väest, kes „ütles, ja nõnda see sai,“ kes „käskis, ja see tuli esile“. (Ps 33:9)

Kristus õpetas oma jüngreid palvetama: „Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev.“ Osutades lilledele, andis Ta neile töotuse: „Kui aga Jumal nõnda rüütab väljal rohtu, [...] eks siis veelgi enam teid?“ (Mt 6:11, 30) Kristus tegutseb kogu aeg, et sellele palvele vastata ja seda töotust täita. Nähtamatu vägi töötab pidevalt inimese teenijana, et teda toita ja riietada. Meie Issand kasutab mitmesuguseid vahendeid, et muuta näiliselt ära visatud seeme elavaks taimeks. Ta varustab seda kõigega, mida on vaja saagi küpsemiseks. Psalmist on kaunilt öelnud:

Sina oled maa eest hoolitsenud ja seda jootnud;
 sa teed selle väga rikkaks.
 Jumala veesooned on täis vett; sa valmistad nende uudsevilja,
 kui sa nõnda maad valmistad,
 kastes selle vagusid ja pudendades selle mullapanku.
 Vihmapiiskadega sa teed maa pehmeks
 ja õnnistad selle kasvu.
 Sa ehid aasta oma headusega
 ja su jäljed tilguvad õli.

(Ps 65:10-12)

Materiaalne maailm on Jumala kontrolli all. Loodus kuuletub looduseadustele. Kõik kõneleb Looja tahtest ja toimib sellele vastavalt. Pilved ja päikesepaiste, kaste ja vihm, tuul ja torm — kõik on Jumala järelevalve all ning ilmutab endastmõistetavat kuulekust Tema korraldustele. Jumala Seadusele kuuletudes murrab taim läbi maapinna ja annab „esmalt orast, seejärel päid, seejärel täit nisutera pea sees“. (Mk 4:28) Issand saab neid 82 kujundada parajal ajal, sest nad ei pane Talle vastu. Kas võib olla, et Jumala näo järgi tehtud

ning mõistuse ja kõnevõimega varustatud inimene on ainus, kes on lugupidamatu Tema andide suhtes ega kuula Tema sõna? Kas üksnes mõistusega olendid põhjustavad meie maailmas segadust?

Kõik, mida on vaja inimese ülalpidamiseks, on Jumala ja inimese ühine jõupingutus. Vili ei saa küpseda, kui inimene ei tee oma osa seemne külvamisel. Aga ilma Jumala väeta, mis annab päikese- paistet ja vihma, kastet ja pilvi, ei toimu mingit kasvamist. Nii on kõigi äriettevõtmistega, õppimise ja teadustööga. Nii on vaimulike asjade, iseloomu kujunemise ja kristlase töö iga tahuga. Meil on oma osa teha, kuid meiega peab ühinema jumalik vägi, muidu on meie pingutused asjatud.

Millal iganes inimene midagi saavutab, olgu kas vaimulikes või ajalikes asjades, peab ta meeles pidama, et ta suudab seda koostöös oma Loojaga. Hädavajalik on mõista meie sõltuvust Jumalast. Liiga palju usutakse inimesse, liiga palju loodetakse inimeste leiutistele. Liiga vähe usaldatakse väge, mida Jumal on valmis jagama. „Me oleme Jumala kaastöölised.“ (1Kr 3:9) Mõõtmatus on see osa, mida inimlik jõud saavutab, aga kui see on ühendatud Kristuse jumalikkusega, suudab inimene kõik selle jõuga, mida Kristus jagab.

Taime järkjärguline arenemine seemnest on lapse kasvatamisel näitlik õppevahend. Selle puhul on näha „esvalt orast, seejärel päid, seejärel täit nisutera pea sees“. Tema, kes 83 kõneles selle tähendamissõna, lõi väikese seemne, andis sellele elutähtsad omadused ning seadused, mis selle kasvu juhivad. Tähendamissõnas esile toodud tõesed said Tema enda elus reaalsuseks. Ta järgis nii oma füüsilise kui ka vaimuliku olemusega jumaliku kasvu korrapärasust, mida taim illustreerib, ning sama soovib Ta kõigilt noortelt. Kuigi Ta oli taeva Majesteet, Aukuningas, tuli Ta lapsena Petlemma ja oli mõnda aega abitu imikuna oma ema hoole all. Lapsepõlves käitus Ta sõnakuuleliku lapsena. Ta kõneles ja tegutses lapse, mitte täiskasvanud mehe tarkuses, austades oma vanemaid ning täites abivalmilt nende soove vastavalt lapse võimetele. Kuid Tema areng oli igas etapis täiuslik, patuta elu lihtsa, loomuliku kaunidusega. Püha aruanne räägib Tema lapsepõlvest: „Laps aga kasvas ja sai tugevaks ning täitus tarkusega. Ja Jumala arm oli tema peal.“ (Lk 2:40) Tema nooruse kohta on kirjutatud: „Jeesus kasvas tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures.“ (Lk 2:52)

Siin on soovitus vanematele ja õpetajatele. Nende eesmärk peaks olema noorte kalduvusi niimoodi suunata, et noored ilmutaksid igas eluetapis oma eale sobivat loomulikku kaunidust, et nad areneksid loomulikult nagu taimed aias.

Loomulikud, siirad lapsed on kõige kütkestavamad. Pole mõistlik neile teada anda ja korrata nende arukaid ütlusi. Nende välimust, sõnu või tegusid kiites ei tohi soodustada edevust. Neile ei tohiks muretseda kalleid ega silmatorkavaid riideid. See arendab neis uhkust ning äratab kaaslaste südameis kadedust.

[16] Väikesi tuleb kasvatada lapselikus lihtsuses.

84 Neid tuleb õpetada rahul olema väikeste, kasulike kohustustega ning eakohaste rõõmude ja kogemustega. Lapsepõlv vastab tähendamissõna orasele ning oras on omamoodi väga ilus. Lapsi ei tohi sundida varaküpsusele, nad peaksid säilitama võimalikult kaua oma varaste aastate värskuse ja armsuse.

Väikesed lapsed võivad olla kristlased, kel on oma vanusele vastav kogemus. See on kõik, mida Jumal neilt ootab. Neid tuleb vaimulikes asjades harida ning vanemad peaksid võimaldama neile kõik eelised, et nende iseloom võiks kujuneda Kristuse iseloomu sarnaseks.

Jumala looduseadustes järgneb põhjusele alati tagajärg. Saagikoristus näitab, missugune oli külv. Laisa töölise mõistab hukka tema oma töö. Saak tunnistab tema vastu. Nii on ka vaimulike asjadega: iga töölise ustavust mõõdetakse tema töö tulemustega. Tema töö iseloom, kas hoolas või laisk, ilmneb saagikoristusel. Niimoodi otsustatakse tema igavene saatus.

Iga külvatud seeme annab oma saagi. Samamoodi on ka inimese elus. Meil kõigil tuleb külvata kaastunde, osavõtlikkuse ja armastuse seemneid, sest me lõikame seda, mida külvame. Iga isekas, ennast armastav ja austav iseloomujoon ning enese hellitamine annab vastava saagi. See, kes elab endale, külvab lihasse, ja lihast lõikab ta kaduvust.

Jumal ei hävita ühtki inimest. Igaüks, kes hävib, on ennast ise hävitanud. Igaüks, kes lämmatab südametunnistuse noomitused, külvab uskmatusse seemneid ja need annavad vastava saagi. Jumala 85 esimese hoiatuse tagasilükkamisega külvab vaarao vastupanu seemneid ja ta lõikas kangekaelsust. Jumal ei sundinud teda uskmatusse. Tema enda külvatud uskmatusse seemned tõid esile samasuguse saa-

gi. Nõndaviisi jätkus vaarao vastupanu, kuni ta nägi oma laastatud maad, oma esmasündinu külma surnukeha ning kõigi oma palee ja kuningriigi perede surnud esmasündinuid, kuni mere veevood katsid tema hobused, vankrid ja sõjamehed. Vaarao lugu illustreerib hirmuäratavalt Piiblis kirja pandud tõe sõnu: „Mida inimene iganes külvab, seda ta ka lõikab.“ (Gl 6:7) Kui inimesed vaid seda mõistaksid, jälgiksid nad hoolikalt, mis seemet nad külvavad.

Kui külvatud seeme annab saagi ja see omakorda maha külvatakse, siis on saak mitmekordne. See seaduspära kehtib meie suhetes teiste inimestega. Iga tegu ja iga sõna on seeme, mis kannab vilja. Iga hooliv, lahke heategu, iga sõnakuulelik või ennast salgav tegu paljuneb teistes ning nende kaudu veel järgmistes. Samamoodi on ka iga kade või õel tegu või lahkarmamus seeme, mis kasvab üles „kibeda juurena“, (Hb 12:15) mille läbi paljud rüvetuvad. Niiviisi jätkub hea ja kurja külvamine ajaliku ja igaviku jaoks.

Tähendamissõnas seemne külvamisest õpetatakse heldekäelisust nii vaimulikes kui ka ajalikes asjades. Issand ütleb: „Õnnelikud olete teie, külvajad kõigi vete ääres.“ (Js 32:20) „Kes kasinasti külvab, see ka lõikab kasinasti, ja kes rohkesti külvab, see ka lõikab rohkesti.“ (2Kr 9:6) Kõigi vete äärde külvamine tähendab Jumala andide pidevat väljavalamist. See tähendab andmist alati, kui Jumala töö või inimkonna puudused 86 meie abikätt vajavad. See ei põhjusta vaesust. „Kes rohkesti külvab, see ka lõikab rohkesti.“ Seemet ära visates paljundab külvaja seda. Samamoodi on nendega, kes jagavad ustavalt Jumala ande. Nad suurendavad andes oma õnnistusi. Jumal on töotanud küllust, et nad saaksid jätkuvalt anda. „Andke, ja teile antakse — hea, tihedaks vajutatud, raputatud, kuhjaga mõõt antakse teie rüppe.“ (Lk 6:38)

Külv ja lõikus hõlmavad veelgi rohkemat. Kui jagame Jumala ajalikke õnnistusi, äratav meie armastus ja osavõtlikkus saajas tänu-tunde Jumala suhtes. Südamel pinnas on ette valmistatud vaimuliku tõe seemneks. Tema, kes annab külvajale seemne, paneb seemne idanema ja igaveseks eluks vilja kandma.

Vilja mulla sisse külvamisega kujutab Kristus ohvrit, mille Ta tõi meie lunastamiseks. „Kui nisuiva ei lange maasse ega sure,“ ütleb Ta, „siis see jääb üksi, aga kui see sureb, siis see kannab palju vilja.“ (Jh 12:24) Samamoodi kannab Kristuse surm vilja Jumala riigi heaks. Sarnaselt taimeriigi seadustega on Tema surma tulemuseks elu.

Ning kõik, kes kannavad vilja Kristuse kaastöölistena, peavad kõigepealt langema maha ja surema. Elu peab heidetama maailma vajaduse vagudesse. Enesearmastus ja omakasupüüdlikkus peavad kaduma. Kuid eneseohverduse seadus on samas enese alalhoiu seadus. Maa sisse maetud seeme kannab vilja ning see külvatakse omakorda maha. Niimoodi mitmekordistub saak. Põllumees säilitab vilja nii, et viskab selle ära. Ka inimese elus 87 tähendab andmine elamist. Elu, mida säilitatakse, on see elu, mis on tasu ootamata antud Jumala ja inimeste teenimiseks. Need, kes oma elu selles maailmas Kristuse pärast ohverdavad, hoiavad seda igavese elu jaoks.

Seeme sureb, et tärgata uuele elule — nii antakse meile ülestõusmise õppetund. Kõik, kes armastavad Jumalat, elavad uuesti taevases Eedenis. Jumal ütleb hauda pandud inimkeha kohta: „Kaduvuses külvatakse, kadumatuses äratatakse üles, autuses külvatakse, kirikus äratatakse üles, nõtruses külvatakse, väes äratatakse üles.“ (1Kr 15:42, 43)

Need on mõned paljudest õpetustest, mida loodusest võetud tähendamissõna külvajast ja seemnest pakub. Kui vanemad ja õpetajad püüavad neid tõdesid lastele edasi anda, tuleb seda teha praktilisel viisil. Lapsed valmistagu ise ette muld ja külvaku seeme. Töötamise kõrvalt saab lapsevanem või õpetaja selgitada südame aia võrdkuju, kuhu külvatakse kas head või halba seemet ning mida tuleb tõe seemne jaoks ette valmistada samamoodi nagu tavalist aeda. Kui seeme pannakse mulda, saab anda edasi õpetuse Kristuse surmast, ning kui taim tärkab, saab õpetada ülestõusmise tõde. Kui taim kasvab, saab jätkuvalt tuua paralleele loodusliku ja vaimuliku arengu vahel.

[17] Ka noori tuleb sarnasel moel juhendada. Neile tuleb õpetada maa harimist. Oleks hea, kui iga kooli juures oleks haritavat maad. Sellist maatükki tuleb pidada Jumala enda klassiruumiks. Looduses leiduvasse tuleb suhtuda kui 88 õpikusse, kust Jumala lapsed peavad õppima ja kust nad võivad omandada teadmisi hinge harimiseks.

Maa harimises, korrastamises ja kobestamises on pidevad õppetunnid. Keegi ei tule selle peale, et kasutada ettevalmistamata maad, oodates, et see annaks otsekohe saaki. Maa ettevalmistamisel külvamiseks on vaja tõsist tahet, usinust ja sihikindlat tööd. Samamoodi on vaimuliku tööga inimsüdames. Need, kes tahavad maa harimisest kasu saada, peavad oma südamesse laskma Jumala Sõna. Siis nad avastavad, et südame söötis pind on Püha Vaimu pehmendaval mõjul

kobestatud. Kui mulla kallal vaeva ei nähta, siis ei anna see saaki. Nii on ka südame pinnasega: enne kui see saab Jumala auks vilja kanda, peab Jumala Vaim seda puhastama ja korrastama.

Muld ei anna oma rikkusi välja, kui selle juures töötatakse hetkeotsuse ajal. Selleks on vaja igapäevast hoolsat tähelepanu. Mulda tuleb künda sageli ja sügavalt, et eemaldada umbrohi, mis võtab hea seemne toitained endale. Need, kes künnavad ja külvavad, valmistuvad lõikuseks. Ükski neist ei pea seisma põllul oma luhtunud lootuste keskel.

Issanda õnnistused on nendega, kes teevad põllutööd, õppides loodusest vaimulikke õppetunde. Mulda harides ei tea tööline suurt midagi aaretest, mis võivad tema ees avaneda. Ta ei tohi põlata juhiseid, ta peab õppust võtma kogemustega inimestelt ning koguma teadmisi tarkadelt meestelt. See on osa tema väljaõppest. Maa harimisest saab hinge harimine.

89 Tema, kes paneb seemne idanema, kes hoolitseb selle eest päeval ja ööl ning annab jõudu kasvuks, on meie Looja, taeva Kuningas, ning ometi osutab Ta oma laste suhtes veel suuremat hoolitsust ja huvi. Inimesest külvaja külvab seemet, et hoolitseda maise elu säilimise eest, taevane Külvaja külvab hinge seemet, mis kannab vilja igavese elu jaoks.

95 „Haputaigna sarnane“

Matteuse 13:33; Luuka 13:20, 21

Galilea Prohvetit olid kuulama tulnud mitmed haritud ja mõjukad mehed. Mõned neist vaatasid uudishimuliku huviga rahvahulka, kes oli kogunenud Kristuse ümber, kui Ta järve ääres õpetas. Selles inimhulgas olid esindatud kõik ühiskonnaklassid. Seal olid vaesed, kirjaoskamatud, näruseis rõivais kerjused, röövliid, kelle näol oli süütunde pits, sandid, liiderliku eluviisiga inimesed, kaupmehed ja vabad mehed, kõrgesti sündinud ja alamad, rikkad ja vaesed — kõik tunglesid, võideldes üksteisega koha pärast, et kuulda Kristuse sõnu. Kui need haritud mehed vaatasid seda kummalist kooslust, küsisid nad endalt, kas Jumala riik koosneb sellisest materjalist. Taas vastas Päästja tähendamissõnaga:

„Taevariik on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema.“

Juudid kasutasid vahel haputainast patu sümbolina. Paasapühade ajal kästi 96 inimestel oma kodudest eemaldada kogu haputaigen samamoodi, nagu kästi kõrvaldada patt südamest. Kristus hoiatas oma jüngreid: „Hoidke end variseride haputaigna, see tähendab silmakirjalikkuse eest.“ (Lk 12:1) Apostel Paulus kõneleb „halbuse ja kurjuse haputaignast“ (1Kr 5:8). Kuid Päästja kasutas tähendamissõnas haputaina võrdpilti taevariigi kirjeldamiseks. See illustreerib Jumala armu elustavat, ühte sulatavat väge.

Ükski pole nii põlastusväärne, ükski pole langenud nii madalale, et ta oleks väljaspool selle väe piire. Kõigisse, kes alistuvad Pühale Vaimule, külvatakse uus elu põhimõtte; inimestes taastatakse Jumala kadunud kuju.

Ent inimene ei saa muuta ennast oma tahte abil. Tal ei ole väge, mille abil sellist muutust toime panna. Haputainas — miski, mis on tervenisti väljastpoolt pärit — tuleb panna jahu sisse, enne kui selles toimub soovitud muutus. Samamoodi peab patune võtma Jumala armu vastu enne, kui ta muutub sobilikuks auriigi jaoks. Ka kogu kultuur

ja haridus, mida maailm saab anda, ei suuda muuta patuga rikutud inimest taeva lapseks. Uuendav energia peab tulema Jumalalt. Ainult Püha 97 Vaim võib muuta. Kõik, kes saavad päästetud, olgu kõrgest või alamast soost, rikkad või vaesed, peavad alistuma selle väe tööle.

kui Jumala arm tegutseb, et muuta elu, uueneb süda samamoodi nagu haputainas, mis jahusse segatuna toimib seestpoolt väljapoole. Jumalaga kooskõla saavutamiseks ei piisa pelgalt välisest muutusest. Paljud püüavad muutuda, parandades seda või teist halba harjumust, ning nad loodavad niimoodi kristlaseks saada, kuid nad alustavad valest otsast. Meie esimene töö on töö südamega.

Usu tunnistamine ja tõe kogemine hinges on kaks erinevat asja. [18] Pelgalt tõe tundmisest ei piisa. Meil võib tõe olla, kuid meie mõtete suund ei pruugi olla muutunud. Süda peab pöörduma ja pühitsetud saama.

Inimene, kes püüab Jumala käske pidada üksnes kohusetundest — sellepärast, et ta peab seda tegema —, ei tunne kunagi sõnakuulmisest rõõmu. Ta ei kuuletu. Kui Jumala nõudmisi peetakse koormaks, sest need on vastupidised inimese soovidele, siis tunneme ära, et see elu ei ole kristlik elu. Tõeline kuulekus on südames oleva põhimõtte väljendus. See tuleneb armastusest õigluse ja Jumala Seaduse vastu. Õigluse põhiõlemus 98 on ustavus meie Lunastajale. See paneb meid õigust tegema, sest õiguse tegemine on Jumalale meelepärane.

Kristuse sõnades Nikodeemosele väljendub oluline tõe südame muutusest Püha Vaimu abil: „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki. [...] Lihast sündinu on liha, ja Vaimust sündinu on vaim. Ära imesta, et ma sulle ütlen: Te peate sündima ülalt. Tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust.“ (Jh 3:3-8)

Apostel Paulus kirjutab Pühast Vaimust inspireeritult: „Aga Jumal, kes on rikas halastuselt, on meid koos Kristusega teinud elavaks oma suure armastuse pärast, millega ta meid on armastanud, kuiigi me olime surnud üleastumistes — armu läbi te olete päästetud! —, ning on meid koos temaga üles äratanud ja asetanud taevasesse olukorda Kristuses Jeesuses, et näidata tulevastel aegadel oma armu võrratut rikkust helduses meie vastu Kristuses Jeesuses. Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu — ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt.“ (Ef 2:4-8)

Jahu sisse peidetud haputainas toimib nähtamatult, nii et kogu mass hakkaks hapnema. Samamoodi toimib tõe haputainas salaja, vaikselt, ühtesoodu, et muuta hinge. Loomupärased kalduvused pehmenevad ja alistatakse. Külvatakse uued mõtted, uued tunded ja uued motiivid.

99 Iseloomu jaoks püstitatakse uus mõõdupuu — Kristuse elu. Mõistus on muudetud, võimeid ergutatakse tegutsema uues suunas. Inimesele ei anta uusi võimeid, vaid tema olemasolevad võimed pühitsetakse. Südametunnistus on äratatud. Meile on antud iseloomujooned, mis võimaldavad meil Jumalat teenida.

Tihti peale kerkib küsimus: miks siis on nii palju neid, kes kinnitavad, et usuvad Jumala Sõna, kuid kelle sõnades, vaimuses ega iseloomus pole näha muutust? Miks on nii palju neid, kes ei talu vastuseisu oma eesmärkidele ja plaanidele, kes ilmutavad jumalakartmatut meelelaadi ning kelle sõnad on karmid, ülbed ja ägedad? Nende elust paistab samasugune enesearmastus, isekas himude rahuldamine, samasugune meelelaad ja äkiline kõnemaneeer, mis paistab välja ilmalike inimeste elust. Nad on sama kõrgid, loomupärastele kalduvustele järele andvad, iseloomult rikutud, nagu oleks tõe nende jaoks täiesti tundmatu. Põhjus on selles, et nad ei ole meelt parandanud. Nende südames ei ole varjul tõe haputainast.. Sel pole olnud võimalust oma tööd teha. Nende loomupärased ja omandatud kalduvused kurja teha ei ole alistatud 100 selle muutvale väele. Nende elus ilmneb Kristuse armu puudumine ja nad ei usu Tema väesse iseloomu muuta.

„Usk tuleb kuulutusest, kuulutus aga Kristuse sõna kaudu.“ (Rm 10:17) Pühakiri on iseloomu muutmisel väga oluline vahend. Kristus palvetas: „Pühitse neid tões: sinu sõna on tõe!“ (Jh 17:17) Kui Jumala Sõna uuritakse ja sellele kuuletatakse, siis töötab see südames ning alistab kõik ebapühad omadused. Püha Vaim mõistab süüdi patust ja usk, mis südames tärkab, muudab tänu armastusele Kristuse vastu meie keha, hinge ja vaimu Tema kuju sarnaseks. Siis saab Jumal kasutada meid oma tahte täitmisel. Meile antud vägi toimib seestpoolt väljapoole, see juhhib meid teistele edasi andma tõe, mis on meile antud.

Jumala Sõna tões täidavad inimese jaoks olulise praktilise vajaduse — hinge pöördumise usu kaudu. Neisse põhimõttesse ei tohi suhtuda nii, nagu nad oleksid liiga puhtad ja pühad selleks, et neid

igapäevasesse ellu rakendada. Need on tõesed, mis ulatuvad taevani ja juhivad igavikku, kuid ometi peab nende elutähtis mõju olema läbi põimitud inimese kogemusega. Need peavad 101 läbi tungima kõigist elu suurtest ja väikestest asjadest.

Südamesse vastu võetud tõe haputainas valitseb soove, puhastab mõtteid ja pehmenab iseloomu. See ergutab mõistuse võimeid ja hingejõudu. See avardab võimet tunda ja armastada.

Selle põhimõttega täidetud inimest peab maailm imeasjaks. Isekas, raha armastav inimene elab ainult selleks, et kindlustada endale selle maailma rikkus, au ja naudingud. Igavene maailm kaob ta silmist. Kuid Kristuse järgija jaoks ei ole need asjad kõikehaaravad. Kristuse pärast teeb ta tööd ja salgab end, et võiks kaasa aidata õilsas hingede päästmise töös nende heaks, kes on maailmas ilma Kristuse ja ilma lootuseta. Maailm ei suuda niisugust inimest mõista, sest too peab silmas igavest reaalsust. Südamesse on tulnud Kristuse armastus koos lunastava väega. See armastus valitseb kõiki teisi motiive ning tõstab sellise inimese maailma hukutavast mõjust kõrgemale.

Jumala Sõnal peab olema pühitsev mõju meie suhetele kõigi inim perekonna liikmetega. Tõe haputainas ei too kaasa võitlusvaimu, auahnust, soovi olla esimene. Tõeline, taevase päritoluga armastus ei ole isekas ega muutlik. See ei sõltu inimeste kiitusest. Jumala armust osa saanud inimese südamest 102 voolab armastust Jumala vastu ja nende vastu, kelle eest Kristus suri. Oma mina ei hooli tunnustusest. Ta ei armasta teisi sellepärast, et nemad teda armastavad, talle heameelt valmistavad ja tema teeneid hindavad, vaid sellepärast, et Kristus on nad ostnud. Kui tema motiive, sõnu või tegusid mõistetakse valesti või moonutatakse, siis ta ei solvu, vaid jätkab rahulikult oma tööd. Ta on lahke ja hooliv, tagasihoidliku enesehinnanguga, ometi lootusrikas ning usaldab alati Jumala halastust ja armastust.

Apostel manitseb meid: „Vaid saage pühaks kogu oma käitumisega, nii nagu on püha see, kes teid on kutsunud; sest kirjutatud on: „Olge pühad, sest mina olen püha.““ (1Pt 1:15, 16) Kristuse arm peab kontrollima meelega ja hääletooni. Selle tööd on näha viisakuses ja õrnas suhtumises kaaskristlastesse ning lahketes ja julgustavates sõnades. Kodus on inglite kohalolek. Elust kiirgab magusat aroomi, mis tõuseb püha viirukina Jumala juurde. Armastus ilmneb lahkuses, tasaduses, sallivuses ja kannatlikkuses.

Näoilme on muutunud. Kristuse viibimine südames paistab välja nende nägudelt, kes Teda armastavad ja Tema käske peavad. Sinna on kirjutatud tõde. Avaldub taeva magus rahu. Väljendub harjumuslik tasadus, mis on suurem kui inimlik armastus.

Tõe haputaigen muudab kogu inimest, tahumatu saab peene-tundeliseks, jõhker leebeks, isekas suuremeelseks. See puhastab ebapuhta ja peseb teda Talle veres. Selle eluandev vägi toob kogu mõistuse, hinge ja jõu kooskõlla jumaliku eluga. Inimene oma olemusega saab osa jumalikkusest. Iseloomu ülevus ja täiuslikkus austab Kristust. Kui need muutused toimuvad, siis alustavad inglid vaimustunult laulu ning Jumal ja Kristus rõõmustavad hingede üle, mis on vormitud jumaliku sarnasuse järgi.

103 Peidetud varandus

Matteuse 13:44

Taevariik on põllusse peidetud aarde sarnane, mille inimene leidis ja peitis jälle. Ta läks rõõmuga ja müüs ära kõik, mis tal oli, ning ostis selle põllu.“

Muistsetel aegadel oli tavapärane, et inimesed peitsid oma varanduse maa sisse. Vargused ja röövid olid sagedased. Ja kui võim vahetus, oli tõenäoline, et suurema varanduse omajatele pandi peale rasked maksud. Pealegi ohustasid riiki pidevalt röövarmeede sisetungid. Seetõttu püüdsid rikkad hoida oma varandust varjatult ja maad peeti ohutuks peidukohaks. Ent tihtipeale unustati salakoht ära. Omanik võis surra, teda võis varandusest lahutada vangistus või pagendus, ning rikkus, mille säilitamise nimel ta oli nii palju vaeva näinud, jäi õnnelikule leidjale. Kristuse päevil polnud mahajäetud maadelt vanade müntide ning kuld- ja hõbeesemete leidmine tavatu.

Inimene rendib harimiseks maad ja kui ta härjaga maad künnab, tuleb maetud varandus päevavalgele. Kui inimene selle varanduse 104 leiab, mõistab ta, et õnn on käeulatuses. Ta matab kulla tagasi peidukohta, läheb koju ning müüb kõik, mis tal on, et osta varandusega põld. Tema pere ja lähedased arvavad, et ta on hulluks läinud. Nad ei näe põllu unarusse jäetud mullas mingit väärtust. Aga see mees teab, mida ta teeb. Kui ta on saanud põllule õiguse, otsib ta kogu põllu läbi, et leida varandus, mille ta oli sinna peitnud.

See tähendamissõna illustreerib taevase varanduse väärtust ja pingutust, mida tuleb selle saamiseks teha. Põllult varanduse leidnu oli valmis jätma kõik, mis tal oli, valmis jätkama väsimatut tööd, et saada peidetud rikkuste omanikuks. Samamoodi ei pea taevase varanduse otsija ühtki tööd liiga suureks ega ohvrit liiga kalliks, et saada tõe aarete omanikuks.

Varandust varjav põld kujutab tähendamissõnas Pühakirja. Ja evangeelium on varandus. Maapind ei ole kusagil nii tihedalt kullasooni täis ega täidetud väärtuslike asjadega kui Jumala Sõna.

Kui hästi peidetud

Öeldakse, et evangeeliumi aarded on peidetud. Need, kes on enda arvates targad, kes on tühise filosoofia õpetusi täis, ei taju lunastusplaani ilu, väge ega salapära. Paljudel on silmad, aga nad ei näe; neil on kõrvad, kuid nad ei kuule; neil on mõistus, ent nad ei märka peidetud varandust.

Inimene võib mööda minna kohast, kuhu varandus on peidetud. Ta võib äärmises hädas istuda puutüve najale puhkama, teadmata, et rikkused on peidetud 105 puu juurte alla. Just nii oli juutidega. Tõde oli kuldse aardena heebrea rahvale usaldatud. Juudi riigi, mis kandis taevast tunnusmärki, oli rajanud Kristus ise. Eeskujudes ja sümbolites olid varjul lunastuse suured tõed. Ja ometi ei tundnud juudid, kui Kristus tuli, ära Teda, kellele kõik sümbolid osutasid. Nende käes oli Jumala Sõna, kuid põlvkonnalt põlvkonnale edasi antud traditsioonid ja Pühakirja inimlik tõlgendus peitis nende eest tõe, mis on Jeesuses. Pühade kirjutiste vaimulik tähendus oli kadunud. Kõigi teadmiste varakamber oli nende jaoks avatud, aga nad ei teadnud seda.

Jumal ei peida oma tõe inimeste eest. Nad varjavad seda ise oma tegevusega. Kristus andis juudi rahvale rohkesti tõendeid, et Ta on Messias, kuid Tema õpetused kutsusid üles elus otsustavaid muutusi tegema. Nad nägid, et kui nad võtavad Kristuse vastu, peavad nad loobuma oma kalliks peetud reeglitest ja traditsioonidest, isekatest jumalakartmatutest kommetest. Muutumatu, igavese tõe vastuvõtmine nõudis ohvrit. Seepärast ei tunnistanud nad ka kõige selgemat tõendit, mida Jumal sai Kristusesse uskumiseks anda. Nad väitsid, et usuvad Vana Testamendi kirju, kuid keeldusid vastu võtmast tunnistust, mida Kristuse elu ja iseloom sisaldas. Nad kartsid veenduda, et nad ei peaks pöörduma ega oleks sunnitud loobuma oma kivilinenud arvamustest. Evangeeliumi varandus, Tee, Tõde ja Elu oli nende keskel, kuid nad põlgasid ära suurima anni, mida taevas sai anda.

„Siiski uskus ka palju ülemaid temasse,“ võime lugeda, „kuid nad ei tunnistanud seda variseride pärast, 106 et neid ei heidetaks kogudusest välja.“ (Jh 12:42) Nad olid veendunud; nad uskusid, et Jeesus on Jumala Poeg, kuid Tema tunnistamine ei olnud kooskõ-

las nende auahnete soovidega. Neil ei olnud usku, mis oleks neile kindlustanud taevase varanduse. Nad otsisid ilmalikku varandust.

Tänapäeval püüdlevad inimesed innukalt maise varanduse poole. Nende pea on täidetud isekate ja auahnete mõtetega. Ilmaliku rikkuse, au või võimu saamise nimel asetavad nad inimeste reeglid, traditsioonid ja nõuded Jumala nõudmistest kõrgemale. Tema Sõna aarded on nende eest varjatud.

„Aga maine inimene ei võta vastu midagi, mis on Jumala Vaimust, sest see on temale narrus ja ta ei suuda seda tunnetada, sest seda tuleb mõista vaimselt.“ (1Kr 2:14)

„Kui meie evangeelium on siiski kinni kaetud, siis on see kinni kaetud neile, kes hukkuvad, neile uskmatuile, kellel praeguse aja jumal on mõtted sõgestanud, nii et neile ei koida evangeeliumi valgus Kristuse kirkuses, kes on Jumala kuju.“ (2Kr 4:3, 4)

Varanduse väärtus

Päästja nägi, et inimeste meeled olid hõivatud kasu tagaajamisega ning nad olid kaotanud silmist igavesed tõed. Ta võttis endale ülesandeks seda halba parandada. Ta püüdis murda seda nõidusliku lummust, mis halvas hinge. Häält tõstes hüüdis Ta: „Mis kasu on inimesel, kui ta võidaks terve maailma, oma hingele teeks aga kahju? Või mis oleks inimesel anda ära oma hinge lunahinnaks?“ (Mt 26:26) Ta näitab langenud inimkonnale aulist maailma, mille nad on silmist kaotanud, selleks et nad võiksid näha igavesi tõdesid. Ta viib nad lõpmatuse lävele, millest hoovab Jumala kirjeldamatut au, ning näitab neile sealseid aardeid.

107 Need aarded on enam väärt kui kuld ja hõbe. Maailma varaaitade rikkused ei ole sellega võrreldavad.

Sügavus ütleb: „Minu sees seda pole.“

Ja meri ütleb: „Ei ole minu juures.“

Puhta kulla eestki ei saa seda osta

ega hõbedaga selle hinda vaagida.

See pole makstav Oofiri kullaga,

ei kalli oonüksi ega safiiriga.

Sellega pole võrreldav ei kuld ega klaas,

ka pole see vahetatav kuldriista vastu.

Koralle ja mägikristalli ei maksa mainidagi —
omandatud tarkus on enam väärt kui pärlid.

(Ii 28:14-18)

See on varandus, mis on peidus Pühakirjas. Piibel on Jumala väärtuslik õpperaamat, oluline kasvataja. Piiblis sisaldub kogu tõelise teaduse alus. Jumala Sõnast võib leida kõiki teadusharusid. Ning eelkõige sisaldab see kõigi teaduste teadust — lunastuse teadust. Piibel on Kristuse lõputute rikkuste kaevandus.

Tõeline kõrgem haridus saavutatakse Jumala Sõna uurides ja sellele kuuletudes. Aga kui Jumala Sõna jäetakse kõrvale ja eelistatakse raamatuid, mis ei juhi Jumala ega taevariigi poole, on saadud haridusel vastupidine mõju.

Looduses on imelisi tõdesid. Maa, meri ja taevas on tõde täis. Need on meie õpetajad. Loodus väljendab taevase tarkuse ja igavese tõe õppetunde. Kuid langenud inimene ei mõista neid. Patt on tema arusaamist tumestanud ja ta ei oska loodust ilma seda Jumalast kõrgemaks seadmata tõlgendada. Kes hülgavad Jumala Sõna, nende mõistusele ei mõju õiged õppetunnid. Looduse õpetus on nende jaoks niivõrd moonutatud, et see pöörab mõtted Loojalt eemale.

Paljud arvavad, et inimese tarkus on suurema tähtsusega kui jumaliku Õpetaja tarkus ning Jumala õpperaamatut 108 peetakse vanamoodsaks, iganenuks ja igavaks. Kuid need, keda Püha Vaim on elustanud, ei arva niimoodi. Nad näevad hindamatut varandust ja müüvad kõik, et osta põld, mis seda sisaldab. Nad valivad Tema Sõna silmapaistvaks peetavate autorite raamatute asemel, sest Ta on tähtsaim autor ja suurim õpetaja, keda maailm on kunagi tundnud, kes andis oma elu meie eest, et meil võiks Tema kaudu olla igavene elu.

Varanduse hülgamise tagajärjed

Saatan töötab inimeste mõistuse kallal, pannes neid arvama, et lahus Jumalast on võimalik saavutada suurepäraseid teadmisi. Petliku seletusega pani ta Aadama ja Eeva Jumala sõnades kahtlema ning asendas Jumala sõnad teooriaga, mis viis sõnakuulmatusse. Tema eksitavad argumendid toimivad tänapäeval samamoodi nagu Eedenis. Õpetajad, kes lisavad õppetöösse uskmata autorite mõtteavaldusi,

külvavad noortesse mõtteid, mis viivad Jumala mitteusaldamise ja Tema Seadusest üleastumiseni. Nad ei aima, mida nad teevad. Nad ei mõista, milline on nende töö tulemus.

Õppur võib läbi teha koolide ja kolledžite kõik astmed. Ta võib pühendada kõik oma võimed teadmiste omandamisele. Aga kui tal ei ole Jumala tundmist, kui ta ei kuuletu seadustele, mis valitsevad tema olemust, hävitab ta iseennast. Valede harjumuste tõttu kaotab ta enese hindamise võime. Ta kaotab enesekontrolli. Ta ei suuda õigesti otsustada küsimustes, mis teda kõige lähemalt puudutavad. Ta kohtleb oma mõistust ja keha hoolimatult ja vääralt. Valed harjumused muudavad ta inimvareks. Ta ei suuda olla õnnelik, sest hüljates lihtsad tervisliku elu põhimõtted, on ta jäänud selliste harjumuste kontrolli alla, mis hävitavad rahu. Tema õppimisaastad 109 on raisatud, sest ta on iseennast hävitanud. Ta on oma füüsilisi ja vaimseid võimeid valesti kasutanud ning ihu tempel on varemets. Ta on hukkunud selle ja tulevase elu jaoks. Maiseid teadmisi hankides arvas ta saavutavat varanduse, kuid Piiblit kõrvale jättes ohverdas ta varanduse, mis on rohkem väärt kui kõik muu.

[21]

Varanduse otsimine

Meie uurimisobjektiks peab olema Jumala Sõna. Peame kasvata-ma oma lapsi sellest tõdesid otsima. See on ammandamatu varandus, kuid inimesed ei leia seda üles, sest nad ei otsi seda, kui see on nende valduses. Väga paljud on rahul arvamusega tõe kohta. Nad on rahul pinnapealse tööga, nad peavad endastmõistetavaks, et neil on kõik oluline olemas. Nad võtavad 110 tõe pähe teiste ütlusi, olles liiga laisad, et ise teha usinat, tõsist tööd, mida Sõnas võrreldakse peidetud varanduse väljakaevamisega. Kuid inimese väljamõeldised pole üksnes ebausaldusväärased, vaid ka ohtlikud, sest need asetavad inimese sinna, kus peaks olema Jumal. Need seavad inimeste ütlused sinna, kus peaks olema „Nõnda ütleb Issand“. Kristus on tõde. Tema sõnad on tõde ja neil on sügavam tähendus, kui esmapilgul paistab. Kõik Kristuse ütlused on väärtuslikumad kui nende tagasihoidlik väline kuju. Püha Vaimu abil elustatud mõistus märkab nende ütluste väärtust. Ta näeb väärtuslikke tõe kalliskive, kuigi need võivad olla peidetud aarde hulgas.

Inimeste teooriad ja spekulatsioonid ei pane Jumala Sõna mõistma. Need, kes arvavad, et mõistavad filosoofiat, usuvad, et nende selgitused on hädavajalikud teadmiste aarete lahtipäästmiseks ja valeõpetuste ärahoidmiseks. Kuid nende selgitustega on sisse toodud võltsteooriaid ja valeõpetusi. Inimesed on teinud meeleheitlikke jõupingutusi, et selgitada seda, mis nende arvates on Pühakirjas keeruleine, ent liigagi sageli on nende pingutused ainult tumestanud seda, mida nad on üritanud selgeks teha.

Preestrid ja variserid arvasid, et nad teevad õilsat tööd, kui seavad õpetajatena oma tõlgenduse Jumala Sõnast tähtsamale kohale, kuid Kristus ütles neile: „Te ei tunne pühi kirju ega Jumala väge.“ (Mk 12:24) Ta süüdistas neid selles, et nad õpetavad „õpetusena inimeste käskimisi“. (Mk 7:7) Ehkki nad olid Jumala ettekuulutuste õpetajad, kuigi nad pidid Tema Sõna mõistma, ei olnud nad Sõna tegijad. Saatan oli pimestanud nende silmad, nii et nad ei taibanud selle tõelist tähendust.

Nii toimivad meie päevil paljud. Selles patus on süüdi paljud kirikud. On suur oht, et tänapäeva eeldatavalt targad mehed kordavad juudi õpetajate 111 vigu. Nad tõlgendavad valesti jumalikke ettekuulutusi ning kuna nemad on jumalikku tõde vääriti mõistnud, satuvad hinged segadusse ja nad mässitakse pimedusse.

Pühakirja ei tohi lugeda traditsiooni või inimeste spekulatsiooni tuhmis valguses. Samahästi võiksime püüda tõrvikuga päikesele valgust näidata, kui selgitada Pühakirja inimeste traditsiooni või kujutlusvõime abil. Jumala püha Sõna au esiletõstmiseks ei ole vaja maise tõrvikuvalguse kuma. Sõnas eneses on valgus — Jumala au ilmub ning selle kõrval on kõik teised valgused tuhmid.

Kuid vaja on tõsist uurimist ja hoolikat juurdlemist. Selge ja terav tõe mõistmine ei ole kunagi laiskuse tulemus. Ühtki maist õnnistust ei saavutata ilma tõsise, kannatliku ja sihikindla pingutuseta. Kui inimesed saavutavad edu äris, peab neil olema tahe tegutseda ja usk tulemustesse. Me ei saa loota, et saavutame vaimulikud teadmised raske tööta. Need, kes soovivad leida tõe varandusi, peavad sügavalt kaevama, nagu kaevur otsib maa seest peidetud varandust. Ükskõiksest tööst ei ole kasu. Nii vanade kui ka noorte jaoks on oluline Jumala Sõna mitte üksnes lugeda, vaid seda ka uurida puhtsüdamliku tõsidusega, palvetades ja otsides tõde nagu peidetud varandust.

Need, kes niimoodi toimivad, saavad tasu, sest Kristus elavdab arusaamisvõimet.

Meie pääste sõltub Pühakirja tõe tundmisest. See on Jumala tahe, et meil oleks see tõde. Uuri kallihinnalist Piiblit innuka südamega! Uuri Jumala Sõna, nagu kaevur uurib maad, et leida kullasooni. Ära loobu uurimisest enne, kui oled välja selgitanud oma suhte Jumalaga ja Tema tahte enda jaoks. Kristus teatas: „Mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirkastatud Pojas. Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda.“ (Jh 14:13, 14)

112 Vagad ja andekad inimesed haaravad igavesi tõdesid lennult, kuid tihtipeale ei mõista neid, sest nähtud asjad varjutavad nähtamatu au. See, kes otsib peidetud varandust edukalt, peab seda tegema kõrgemal tasandil kui selle maailma asjad. Kõik tema kalduvused ja võimed peavad olema pühendatud otsimisele.

Sõnakuulmatus on sulgenud ukse määratule hulgale teadmistele, mida võib Pühakirjast saada. Arusaamine tähendab Jumala käskudele kuuletumist. Pühakirja ei tohi kohandada inimeste eelarvamuse ja kadedusega. Pühakirja mõistavad ainult need, kes tahavad tõe tunda, et sellele alandlikult kuuletuda.

Kas sa küsid: „Mida ma peaksin tegema, et päästetud saada?“ Sa pead jätma oma eelarvamused, oma pärilikud ja omandatud arusaamad uurimise ukse taha. Kui sa uurid Pühakirja oma arvamuste õigustamiseks, siis ei jõua sa iial tõeni. Uuri selleks, et teada saada, mida Issand ütleb. Kui sa jõuad uurimisel veendumusele, et sinu kalliks peetud arvamused ei ole kooskõlas tõega, siis ära tõlgenda tõe valesti, et seda oma arusaamaga sobitada, vaid võta antud valgus vastu. Ava mõistus ja süda, et võiksid märgata Jumala Sõnas imetlusväärseid asju.

Usk Kristusesse kui maailma Lunastajasse nõuab valgustatud ja südame kontrolli all olevat mõistust, mis oskab taevast varandust märgata ja hinnata. Seda usku ei saa lahutada meelesparandusest ega iseloomu muutumisest. Uskumine tähendab evangeeliumi aarde leidmist ja vastuvõtmist koos kõigi sellega kaasnevate kohustustega.

„Kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki.“ (Jh 3:3) Inimene võib oletada ja ette kujutada, kuid ilma ususilmata ei näe ta varandust. Kristus andis oma elu, et kindlustada meile see hindamatu 113 aare, kuid ilma uuestisünnita usu kaudu Tema veresse ei saa ükski hukkuv hing andestust ega mingit varandust.

Meil on vaja Püha Vaimu valgustatust, et märgata Jumala Sõnas tõesid. Looduse kaunidust ei ole näha enne, kui päike pimedust hajutades kõik valgusega üle ujutab. Samamoodi ei peeta Jumala Sõnas peituvaid aardeid väärtuslikuks enne, kui Õiguse Pääkese säravad kiired neid valgustavad.

Püha Vaim, kes on lõputu armastuse poolt taevast saadetud, võtab jumalikud asjad ja ilmutab neid igale hingele, kel on kõhklematu usk Kristusesse. Vaimu väes avaldatakse mõistusele mõju eluliselt oluliste tõdedega, millest sõltub hinge pääsemine, ning elutee muudetakse nii selgeks, et keegi ei pea eksima. Kui me uurime Pühakirja, siis peaksime paluma, et Jumala Püha Vaimu valgus paistaks Sõnale ning me märkaksime ja hindaksime selle aardeid.

Uurimise ja otsimise tasu

Ärgu mõelgu keegi, et ta on omandanud kogu teadmise. Inimese mõistuse maht on mõõdetav, inima autorite teosed on läbiuuritavad, kuid isegi kõige kõrgem, sügavam ja avaram kujutlusvõime lend ei suuda uurida Jumalat. Väljaspool meie arusaamise piire on veel lõputu tarkus. Me oleme näinud ainult jumaliku auhiilguse ning lõpmatu teadmise ja tarkuse kuma. Me oleksime nagu töötnud kaevanduse pinnal, kus rikkalik kullamaak asub sügaval pealispinna all, tasuks neile, kes selle üles kaevavad. Šaht tuleb kaevata aina sügavamale ja sügavamale ning tulemuseks on auline varandus. Õige usu kaudu saab jumalikust tarkusest inimese tarkus.

114 Ükski, kes uurib Pühakirja Kristuse vaimus, ei jää tasuta. Kui inimene on nõus, et teda juhendatakse nagu väikest last, kui ta alistub tervenisti Jumalale, siis leiab ta Tema Sõnas tõe. Kui inimesed on sõnakuulelikud, mõistavad nad Jumala valitsusplaani. Taevane maailm avab uurimiseks oma armu- ja aukambrid. Inimolevused on sootuks erinevad sellest, missugused nad praegu on, sest tõe kaevanduste uurimine õilistab neid. Lunastuse saladus, Kristuse lihakssaamine, Tema lepitav ohver ei ole siis meie jaoks enam ebamäärased nagu praegu. Me mitte üksnes ei mõista neid tõesid paremini, vaid ka hindame neid palju kõrgemalt.

Oma palves Isa poole andis Kristus maailmale õppetunni, mis peaks olema vajutatud mõistusesse ja hinge. „Igavene elu on see,“ ütles Ta, „et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust

Kristust, kelle sina oled läkitanud.“ (Jh 17:3) See on tõeline haridus. See annab väe. Jumala ja Tema saadetud Jeesuse Kristuse kogemuslik tundmine muudab inimese Jumala kuju sarnaseks. See annab inimesele võimu iseenda üle, allutades madala olemuse iga ajendi ja kire mõistuse kontrolli alla. See haridus muudab inimese Jumala lapseks ja taeva pärijaks. See toob ta ühendusse lõputu mõistusega ning avab talle universumi rikkalikud aarded.

See on tarkus, mille saab omandada Jumala Sõna uurides. Selle varanduse võib leida iga hing, kes on valmis selle saamiseks kõik ära andma.

„Kui sa mõistuse appi kutsud ja tood oma hääle kuuldavale arukuse heaks, kui sa seda otsid nagu hõbedat ja püüad leida nagu peidetud varandust, siis sa mõistad Issanda kartust ja leiad Jumala tunnetuse.“ (Õp 2:3-5)

115 Pärl

Matteuse 13:45, 46

Meie Päästja võrdles lunastava armastuse õnnistusi kallihinnalise pärliga. Ta illustreeris oma õpetust tähendamissõnaga kaupmehest, kes „otsis ilusaid pärleid. Kui ta siis leidis ühe eriti hinnalise pärl, läks ta ja müüs maha kõik, mis tal oli, ning ostis selle.“ Kristus ise on eriti hinnaline pärl. Temas on koos Isa auhiilgus ja Jumala täius. Ta on Isa au ja Tema isiku eriline kuju. Tema iseloomus avaldub Jumala iseloomuomaduste au. Pühakirja iga lehekülgi kiirgab Tema valgust. Kristuse õigus on ühegi vea ja plekita nagu puhas valge pärl. Ükski inimese tegu ei suuda Jumala suurt ja kallist andi paremaks muuta. See on veatu. Kristuses „peituvad kõik tarkuse ja tunnetuse aarded“. (Kl 2:3) Tema „on saanud meile tarkuseks Jumalalt ning õiguseks ja pühitsuseks ja lunastuseks“. (1Kr 1:30) Kõik, mida on vaja inimhinge vajaduste ja igatsuste rahuldamiseks selles ja tulevases maailmas, on olemas Kristuses. Meie Lunastaja on nii kallihinnaline pärl, et sellega võrreldes võib pidada kõiki muid asju tühiseks.

116 Kristus „tuli omade keskele, ent omad ei võtnud teda vastu“. (Jh 1:11) Jumala valgus paistis maailma pimedusse ja „pimedus ei ole seda omaks võtnud“. (Jh 1:5) Kuid mitte kõik polnud taevase kingituse suhtes ükskõiksed. Tähendamissõna kaupmees esindab seda inimklassi, kes igatseb siiralt tõde. Erinevates riikides oli tõsiseid ja tähelepanelikke inimesi, kes otsisid paganliku maailma kirjandusest, teadusest ja religioonidest seda, mida nad võiksid hinge aardena vastu võtta. Juutide hulgas oli neid, kes otsisid seda, mida neil polnud. Nad ei olnud rahul vormilise religiooniga ning igatsesid sellist, mis oleks vaimulik ja ülendav. Kristuse jüngrid kuulusid nende hulka, samuti Korneelius ja Etioopia eunuhh. Nad olid igatsenud ja palvetanud, et saada valgust taevast, ja kui neile ilmutati Kristust, siis võtsid nad Ta rõõmuga vastu.

Tähendamissõnas ei anta pärlit kingitusena. Kaupmees ostis pärlit kogu oma vara hinnaga. Paljud kahtlevad selle tähenduses, sest Kristust esitatakse Pühakirjas annina. Ta on and, aga ainult neile, kes annavad ennast, oma hinge, ihu ja vaimu, täielikult Temale. Me peame andma end Kristusele, elama elu, mis on valmis kuuletuma kõigile Tema tingimustele. Kõik, mis me oleme, kõik annid ja võimed, mis meil on, on Issanda omad ja tuleb pühendada Tema teenimisele. Kui me end niimoodi tervenisti Temale anname, siis annab Kristus end koos kõigi taevaste aaretega meile. Me saame pärlit kalli hinna eest.

Lunastus on tasuta and, kuid ometi sellega kaubeldakse. Jumaliku halastuse kaupluses ostetakse ja müüakse kallihinnalist pärlit ilma raha ja ilma hinnata. Selles poes võivad kõik 117 endale taevaseid kaupu muretseda. Tõe aarete varakamber on avatud kõigile. „Ennäe, ma avasin su ees ukse,“ ütleb Issand, „mida ükski ei suuda lukustada.“ Seda sissepääsu ei valva keegi mõõgaga. Häälled seestpoolt ja ukse juurest hüüavad: „Tule!“ Päästja hääl kutsub meid tõsiselt ja armastavalt: „Ma annan sulle nõu osta minu käest tules proovitud kulda, et sa saaksid rikkaks.“ (Ilm 3:8, 18)

Kristuse evangeelium on õnnistus, mida kõik võivad saada. Lunastust suudavad osta nii kõige vaesemad kui ka kõige rikkamad, seda ei saa hankida mitte mingisuguse ilmaliku jõukusega. See saavutatakse teenistusvalmi sõnakuulelikkusega, andes end Kristuse omandiks. Ka kõige kõrgem haridus ei suuda iseenesest inimest Jumalale lähemale tuua. Variseridele olid antud kõik ajalikud ja vaimulikud eelised ning nad ütlesid kiitleva uhkusega: „Me oleme rikkad ja meil on rikkust küllalt ning meil ei ole puudu millestki.“ Ometi olid nad viletsad, armetud, vaesed, pimedad ja alasti. (Ilm 3:17) Kristus pakkus neile kallihinnalist pärlit, kuid nemad põlgasid selle ära, ja Ta ütles neile: „Tõlnerid ja hoorad saavad enne teid Jumala riiki!“ (Mt 21:31)

Me ei saa lunastust ära teenida, kuid me peame seda otsima sellise huvi ja sihikindlusega, nagu loobuksime selle nimel kõigest, mis maailmas on.

Me peame otsima kallihinnalist pärlit, kuid mitte ilmalikelt turgutelt ega ilmalikul moel. Hind, mida peame maksma, ei ole kuld ega hõbe, sest need kuuluvad Jumalale. Jäta mõte, et võidad oma lunastuse ajalike või vaimulike eeliste abil. Jumal kutsub meid tee-

nistusvalmile sõnakuulmisele. Ta palub sul oma pattudest loobuda. „Kes võidab,“ ütleb Kristus, „sellel ma lasen istuda koos minuga mu troonile, nagu minagi olen võitnud ning istunud oma Isaga tema troonile.“ (Ilm 3:21)

118 On inimesi, kes näivad kogu aeg taevast pärlit otsivat. Aga nad ei loobu täielikult oma valedest harjumustest. Nad ei sure isendale, et Kristus võiks neis elada. Seepärast nad ei leia kallihinnalist pärlit. Nad ei ole võitnud ebapäha auahnust ega ilmalike asjade armastust. Nad ei ole võtnud risti ega järginud Kristust enesesalgamise ja ohvri teel. Peaaegu kristlastena, kuid mitte täielikult kristlastena tunduvad nad olevat taevariigi lähedal, kuid ei saa sinna sisse. Peaaegu, kuid mitte täielikult päästetud olla tähendab mitte peaaegu, vaid täielikult kadunud olla.

Ilusaid pärleid otsiva kaupmehe tähendamissõnal on mitu tähendust: see ei käi üksnes taevariiki otsivate inimeste kohta, vaid ka oma kadunud pärisosa otsiva Kristuse kohta. Kristus, kauneid pärleid otsiv taevane kaupmees, nägi kadunud inimkonnas kallihinnalist aaret. Patust rüvetatud ja laostatud inimeses nägi Ta lunastuse võimalusi. Südamed on olnud lahingutandriks võitluses Saatanaga ning need, kes on armastuse väega päästetud, on Lunastajale kallimad kui need, kes pole kunagi langenud. Jumal ei pidanud inimkonda põlastusväärseks ega väärtusetuks, Ta vaatas seda läbi Kristuse ja nägi, missuguseks võib see lunastava armastuse kaudu muutuda. Ta kogus kokku kõik universumi rikkused ja pani need maha, et osta üks pärl. Selle leidnud, paneb Jeesus ta tagasi tema kohale oma kroonis. „Sest otsekui laubahte kivid peavad nad sätendama tema maal.“ (Sk 9:16) „Nad kuuluvad mulle, ütleb vägede Issand, sel päeval, mil ma oma kalliskivid valmistan.“ (Ml 3:17, KJV)

Kuid Kristus kui kallihinnaline pärl ning meie eesõigus seda taevast varandust endale saada on teema, millega peaksime kõige enam tegelema. Püha Vaim ilmutab inimestele ilusa pärlit väärtust. Püha Vaimu väe aeg 119 on aeg, mil taevast andi eriliselt otsitakse ja leitakse. Kristuse päevil kuulsid evangeeliumi paljud, kuid valeõpetused olid nende mõistust tumestanud ja nad ei tundnud alandlikus 120 Galilea Õpetajas ära Jumala Läkitatut. Kuid pärast Kristuse taevaminemist andis Tema kroonimisest vahemehe ametisse märku Püha Vaimu väljavalamine. Nelipüha päeval anti Vaimu. Kristuse tunnistajad kuulutasid ülestõusnud Päästja väge. Taeva valgus tungis

nende pimenenud mõistusesse, keda Kristuse vaenlased olid petnud. Nüüd nägid nad Teda ülendatuna „Juhiks ja Päästjaks“, et anda „Israeli rahvale meeieparandust ja pattude andeksandmist“. (Ap 5:31) Nad nägid, kuidas Teda ümbritses taevane au, Tema käes olid lõputud aarded, et anda neid kõigile, kes pöörduvad vastuhakust. Kui apostlid esitasid Isa Ainusündinu au, pöördus kolm tuhat hinge. Nad nägid ennast sellisena, nagu nad olid — patuste ja määrdunutena —, ja Kristust oma sõbra ning Lunastajana. Kristus tõsteti üles ja Teda austati Püha Vaimu väes. Usu kaudu nägid need usklikud Teda sellena, kes sündis alanduses, kannatas ja suri, et nemad ei peaks hukkuma, vaid saaksid igavese elu. Kristuse ilmutus andis neile Vaimu kaudu arusaamise Tema väest ja majesteetlikkusest ning nad sirutasid oma käed usus Tema poole, öeldes: „Ma usun.“

Siis viidi rõõmusõnum ülestõusnud Päästjast asustatud maailma kaugeimate äärteni. Kogudus nägi pöördunuid kogunemas igast suunast. Usklikud pöördusid taas. Patused ühinesid kristlastega kallihinnalise pärlis otsimisel. Täitus prohvetikuulutus, et nõrk on „nagu Taavet“ ja „Taaveti sugu“ on „nagu Issanda ingel“. (Sk 12:8) Iga kristlane nägi oma ligimeses taevaliku heatahtlikkuse ja armastuse võrdkuju. Domineeris ainult üks huvi. Üks asi ületas kõik teised. Kõik südamed tuksusid kooskõlas. Usklike ainus soov oli ilmutada Kristuse 121 iseloomu sarnasust ja töötada Tema riigi laiendamise heaks. „Ja uskliku kogul oli üks süda ja üks hing. [...] Ja apostlid tunnistasid suure väega Issanda Jeesuse ülestõusmist, ja suur arm oli nende kõikide peal.“ (Ap 4:32, 33) „Issand aga lisas päästetuid päevast päeva nende hulka.“ (Ap 2:47) Kristuse Vaim elustas tervet kogudust, sest nad olid leidnud kallihinnalise pärlit.

Need stseenid korduvad tulevikus ja veelgi suurema väega. Püha Vaimu väljavalamine nelipüha päeval oli varajane vihm, kuid hiline vihm tuleb külluslikum. Vaim ootab, et me paluksime ja võtaksime Teda vastu. Püha Vaimu vägi ilmutab Kristust taas kogu Tema täiuses. Inimesed märkavad kallihinnalise pärlit väärtust ja ütlevad koos apostel Paulusega: „Mis mulle oli kasuks, seda ma olen arvanud kahjuks Kristuse pärast. Jah, enamgi: ma pean kõike kahjuks Issanda Kristuse Jeesuse kõikeületava tunnetuse kõrval.“ (Fl 3:7, 8)

[24]

122 Noot

Matteuse 13:47-50

Veel on taevariik nooda sarnane, mis heideti merre ja mis vedas kokku igasuguseid kalu. Kui noot täis sai, veeti see rannale, istuti maha ja koguti head kalad korvidesse, halvad aga visati minema. Nõnda on ka selle ajastu lõpul: inglid tulevad ja eraldavad kurjad õigete keskelt ning viskavad nad tuleahju. Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.“

Nooda väljaheitmine on evangeeliumi kuulutamine. See toob kogudusse nii head kui ka halvad. Kui evangeeliumi ülesanne on täidetud, siis lõpetab kohtupäev eraldamise töö. Kristus nägi, kuidas valekristlaste olemasolu koguduses paneb teisi tõest halvasti rääkima. Maailm teotab evangeeliumi valeõpetajate vastuolulise elu tõttu. Isegi kristlased võivad komistada, kui nad näevad, et paljud, kes kannavad Kristuse nime, ei ole Tema Vaimu juhtimise all. Kuna need patused on koguduses, siis on inimestel oht arvata, et Jumal 123 vabandab nende patte. Seepärast kergitab Kristus tulevikult loori ja laseb kõigil näha, et inimese saatuse otsustab iseloom, mitte positsioon.

Tähendamissõnad raiheinast ja noodast õpetavad selgelt, et kunagi ei tule aega, mil kõik õelad pöörduksid Jumala poole. Nisu ja raihein kasvavad koos kuni lõikuseni. Head ja halvad kalad tõmmatakse koos kaldale lõplikuks eraldamiseks.

Need tähendamissõnad õpetavad ka seda, et pärast kohtumõistmist ei ole enam prooviaega. Kui evangeeliumitöö on lõpetatud, järgneb kohe heade ja halbade eraldamine ning kummagi rühma saatus on igaveseks otsustatud.

Jumal ei soovi kedagi hävitada. „Nii tõesti, kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei ole mul hea meel õela surmast, vaid sellest, et õel pöörduks oma teelt ja jääks ellu. Pöörduge, pöörduge oma kurjadelt teedelt, sest miks peaksite surema?“ (Hs 33:11) Kogu armuaja vältel anub Tema Vaim inimesi, et nad võtaksid vastu elu anni. Ainult

need, kes hülgavad Tema palve, jäetakse hukkuma. Jumal on teatanud, et universumi painav patt tuleb hävitada. Need, kes patu külge klammerduvad, hukuvad patu hävitamisel.

124 „Uut ja vana“

Matteuse 13:51, 52

Samal ajal kui Kristus inimesi õpetas, valmistas Ta oma jüngreid ette nende tulevaseks tööks. Kõik Tema juhised olid õppetunnid nende jaoks. Pärast nooda tähendamissõna rääkimist küsis Ta neilt: „Kas te mõistate seda kõike?“ Nad vastasid talle: „Jah.“ Siis seadis Ta järgmises tähendamissõnas nende ette kohustuse seoses saadud tõdedega. „Sellepärast,“ ütles Ta, „on iga kirjatundja, kes on õpetatud taevariigi jaoks, majaperemehe sarnane, kes oma varakambrist võtab välja uut ja vana.“

[25] Peremees ei hoia kogutud varandust luku taga. Ta toob selle välja teistele andmiseks. Ning kasutades varandus suureneb. Majaperemehel on nii uusi kui ka vanu väärtuslikke asju. Niimoodi õpetab Kristus, et tõde, mille Ta on oma jüngritele usaldanud, tuleb maailmale edasi anda. Ja kui tõetundmist jagatakse, siis see suureneb.

125 Kõik, kes võtavad evangeeliumikuulutuse vastu, igatsevad seda avalikult jagada. Kristuse taevalik armastus peab leidma väljapääsu. Need, kes on Kristuse tahte vastu võtnud, räägivad samm-sammult Püha Vaimu juhtimist järgides oma kogemusest — näljast ja janust Jumala ning Tema saadetud Jeesuse Kristuse järele, Pühakirja uurimise tulemustest, oma palvetest, hingepiinast ja Kristuse sõnadest neile: „Sinu patud on sulle andeks antud.“ Ebaloomulik on selliseid asju saladuses hoida ning need, kes on Kristuse armastusega täidetud, ei teegi seda. Kuna Jumal on neile oma püha tõe usaldanud, siis soovivad nad vastavalt sellele, et ka teised saaksid sama õnnistuse osaliseks. Ja mida enam nad Jumala armu rikkustest kuulutavad, seda enam jagatakse neile Kristuse armu. Neil on väikese lapse lihtne ja avameelse kuulekusega süda. Nende hinged ihaldavad pühadust ning neile ilmutatakse aina rohkem tõe ja armu aardeid, et neid maailmale jagada.

Jumala Sõna on tõe suur varaait — kirjutatud Sõna, looduse raamat ja kogemuste raamat Jumala suhtlemisest inimesega. Siin

on aarded, kust Kristuse töölised peavad ammutama. Tõe otsingutel sõltuvad nad Jumalast, mitte inimese mõistusest ega silmapaistvatest meestest, kelle tarkus on Jumala ees rumalus. Issand annab igale otsijale oma tarkust Tema enda määratud kanalite kaudu.

Kui Kristuse järelkäija usub Tema Sõna ja rakendab selle ellu, siis pole loodusmaailmas ühtki teadust, mida ta ei suudaks taibata ega mõista. Vaid see varustab teda vahenditega teistele tõe jagamiseks. Loodusteadus on tarkuse varaait, millest võib iga Kristuse kooli õpilane ammutada.

126 Kui vaatleme looduse ilu, kui õpime sellest maa harimise, puude kasvu ning kõigi maa, mere ja taeva imede kaudu, siis hakka me tõe uut moodi tajuma. Jumala ja inimese suhte saladused, Tema tarkuse ja otsustusvõime sügavus, nagu need avalduvad inimese elus — kõik need moodustavad rikkaliku varakambri.

Kuid langenud inimesele on Jumala tarkused kõige selgemi ni ilmutatud kirjutatud Sõna kaudu. See on Kristuse lõppematute rikkuste varaait.

Jumala Sõna sisaldab nii Vana kui ka Uue Testamendi kirjutisi. Üks ei ole täielik ilma teiseta. Kristus kuulutas, et Vana Testamendi tõesed on sama väärtuslikud kui Uue omad. Kristus oli inimese Lunastaja maailma alguses sama palju kui tänapäevalgi. Enne kui Ta rüütas oma jumalikkuse inimlikkusega ja tuli meie maailma, anti evangeeliumikuulutus Aadamale, Setile, Eenokile, Metuusalale ja Noale. Aabraham Kaananimaal ja Lott Soodomas kandsid sõnumit ning ustavad käskjalad kuulutasid põlvkond põlvkonna järel Sellest, kes tuleb. Juudi riigi kombetalitused oli sisse seadnud Kristus ise. Tema rajas nende ohvriteenistuse süsteemi, kõigi nende religioosete toimingute sümbolika. Verevalamine ohvri toomisel osutas Jumala Talle ohvrile. Kõik tüüpilised ohvriannid täitusid Temas.

Kristus, nagu Ta oli ilmutatud patriarhidele, kujutatud ohvriteenistuses, kirjeldatud Seaduses ja prohvetite kaudu, on Vana Testamendi varandus. Kristus oma elu, surma ja ülestõusmisega ja Kristus, nagu Ta on Püha Vaimu kaudu ilmutatud, on Uue Testamendi aare. Meie Päästja, kelles paistab Isa auhiilgus, on nii Vana kui ka Uus.

127 Prohvetid olid ette kuulutanud Kristuse elu, surma ja lepitustööd ning apostlid olid selle tunnistajad. Nende peamine teema oli Kristus Tema alanduses, puhtuses ja pühaduses, oma võrratus armastuses. Selleks, et kuulutada evangeeliumi tervikuna, pidid nad

Päästjat esitama mitte üksnes Tema elu ja õpetuste kaudu, vaid ka Vana Testamendi prohvetikuulutuste ja ohvriteenistuse sümbolite kaudu.

Kristus esitas oma õpetustes vanu tõdesid, mille autor Ta ise oli, tõdesid, mida Ta oli kõnelenud patriarhide ja prohvetite kaudu, kuid nüüd heitis Ta neile uut valgust. Kui teistsugune paistis nüüd nende tähendus! Tema selgitused tõid kaasa valguse ja vaimu tulva. Ning Ta töötas, et Püha Vaim õpetab jüngreid, nii et Jumala Sõna avaneb neile aina enam ja nad suudavad esitada selle tõdesid uues ilus.

Sellest ajast peale, kui Eedenis anti lunastustõotus, on Kristuse elu, iseloom ja lepitustöö olnud inimeste uurimisobjekt. Kuid iga inimene, kelle kaudu Püha Vaim on töötanud, on esitanud neid teemasid värskes ja uues valguses. Lunastuse tõed võivad pidevalt areneda ja avarduda. Kuigi vanad, on need alati uued, ilmutades tõe otsijale lakkamatult suuremat au ja võimsamat väge.

Igal ajastul on toimunud tõe uus areng, Jumala sõnum on antud just selle põlvkonna inimestele. Kõik vanad tõed on olulise tähtsusega; uut tõe ei saa vanast lahutada, uus avardab vana. Ainult siis, kui mõistame vanu tõdesid, võime aru saada uutest. Kui Kristus soovis selgitada jüngritele oma ülestõusmise tõe, siis Ta hakkas peale „Moosest ja Prohvetitest“ 128 ja seletas „neile ära kõigist kirjadest selle, mis tema kohta käib“. (Lk 24:27) Ent uues ilmutuses särav valgus tõstab vana tõe kõrgele. See, kes heidab kõrvale või ignoreerib uut, ei ole tegelikult vana omandanud. Tema jaoks kaotab see oma elustava väe ja muutub üksnes elutuks vormiks.

On neid, kes tunnistavad, et usuvad ja õpetavad Vana Testamendi tõdesid, põlates samas Uut. Kuid Kristuse õpetusi eemale lükates näitavad nad, et ei usu seda, millest patriarhid ja prohvetid on rääkinud. „Kui te usuksite Moosest,“ ütles Kristus, „siis te usuksite ka mind, sest tema on kirjutanud minust.“ (Jh 5:46) Järelikult pole isegi nende Vana Testamendi õpetustes tõelist väge.

Paljud, kes ütlevad, et usuvad ja õpetavad evangeeliumi, on samasuguses eksituses. Nad jätavad kõrvale Vana Testamendi kirjutised, mille kohta Kristus lausus: „Need on, mis tunnistavad minust.“ (Jh 5:39) Vana hülgamisega hülgavad nad tegelikult ka Uue, sest mõlemad on terviku lahutamatud osad. Keegi ei saa õigesti esitada

[26]

Jumala käsuõpetust ilma evangeeliumita või evangeeliumi ilma käsuõpetuseta. Seadusesse on kaasatud evangeelium ning evangeelium

avardab Seadust. Seadus on juur, evangeelium lõhnav õis ja vili, mida see kannab.

Vana Testament heidab valgust Uuele ja Uus Vanale. Mõlemad on Jumala au ilmutus Kristuses. Mõlemad esitavad tõdesid, mis avavad tõsimeelsele otsijale järjest uusi tähenduse sügavusi.

Tõde Kristuses ja Kristuse läbi on mõõtmatu. Pühakirja uurija vaataks nagu allikasse, mis muutub järjest sügavamaks ja laiemaks, kui sellesse pidevalt vaadata. Selles elus ei mõista me Jumala armastuse saladust, mis ilmnes Tema Poja andmises lepituseks meie pattude eest. Meie Lunastaja töö siin maa peal on praegu ja jääb igavesti 129 teemaks, mida meie kõrgeingi kujutlusvõime ei suuda täielikult haarata. Inimene võib pingutada kogu oma vaimujõudu, et mõista seda saladust, kuid tema mõistus väsis ja muutub rammetuks. Kõige usinam uurija näeb enda ees ääretut, kallasteta merd.

Tõde, nagu see on Jeesuses, saab kogeda, kuid mitte iial seletada. Selle kõrgus ja laius ja sügavus ületab meie mõistuse. Võime pingutada oma kujutlusvõimet viimase piirini ja isegi siis näeme ainult virvendust selle armastuse piirjoontest, mis on seletamatu ja kõrge nagu taevas, kuid mis ometi kummardus maani, et panna kõigile inimestele Jumala kuju pitser.

Ometi võime näha nii palju, kui suudame, jumalikku kaastunnet. See avaldub alandlikule, kahetsevale hingele. Me mõistame Jumala kaastunnet sama palju, kui mõistame Tema ohvrit meie eest. Kui me uurime alandliku südamega Jumala Sõna, siis avaneb meie ees lunastuse ülilmõte. Kui me seda vaatleme, suureneb valgus, ja kui me püüame seda mõista, muutub see aina kõrgemaks ja sügavamaks.

Meie elu peab olema seotud Kristuse elu külge, peame pidevalt ammutama Temast kui alati voolavast allikast külluslikke aardeid ja saama osa Temast, elavast Leivast, kes tuli taevast alla. Kui me hoiame Issandat kogu aeg silme ees, lubades oma südamel Teda tänada ja ülistada, siis on meie vaimulikus elus lakkamatu värskus. Meie palved võtavad Jumalaga vestlemise kuju, nagu räägiksime sõbraga. Ta kõneleb meile isiklikult oma saladustest. Sageli tunneme magusat rõõmu Jeesuse ligiolekust. Meie südamed põlevad tihtipeale, kui Ta kummardub meie lähedale, et suhelda meiega, nagu Ta tegi seda Eenokiga. Kui see 130 on tõepoolest kristlase kogemus, siis paistab tema elust lihtsus, tagasihoidlikkus, leebus ja südame

alandlikkus, mis näitab kõigile, kellega ta suhtleb, et ta on olnud koos Jeesusega ja Temast õppinud.

Kellel on Kristuse usk, selles ilmneb see eluandev, küllastav põhimõte ning elav ja toimiv vaimu energia. Igavese nooruse värskus, vägi ja rõõm on silmanähtavad. Süda, mis võtab vastu Jumala Sõna, ei ole nagu aurustuv lomp ega katkine veenõu, mis kaotab oma vara. See on nagu mägioja, mida toidavad ammendamatud allikad ja mille jahedad sädelevad veed voolavad kivilt kivile, värskendades väsinud, janust ja raske koorma all ägavat inimest.

See kogemus annab igale tõe õpetajale Kristuse esindamiseks vajaliku väljaõppe. Kristuse õpetuse vaim annab tema suhtlemisele ja palvetele jõu ja sirgjoonelisuse. Tema tunnistus Kristusest ei ole piiratud, elutu avaldus. Jutlustaja ei kannu üha ette samu jutlusi. Tema meel on avatud Püha Vaimu pidevale valgustusele.

Kristus ütles: „Kes minu liha sööb ning minu verd joob, sellel on igavene elu. [...] Nii nagu elav Isa minu on läkitanud ja mina elan Isa läbi, nii elab ka see, kes mind sööb, minu läbi. [...] Vaim on see, kes elustab. [...] Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu.“ (Jh 6:54-63)

Kui me sööme Kristuse liha ja joome Tema verd, siis on meie teenistuses näha igavese elu aimdust. Siis pole ruumi iganened, sageli korratud mõtetele. Kaovad igavad, tuimad jutlused. Esitatakse vanu tõdesid, kuid need paistavad uues valguses. Kõik märkavad uut arusaamist tõest, selgust 131 ja väge. Need, kel on eesõigus sellist jutlustajat kuulata, tunnevad uue elu energiat andvat väge, kui nad on Püha Vaimu mõjutusele vastuvõtlikud. Neis süttib Jumala armastuse tuli. Nende tajumisvõime ergastub, et märgata tõe ilu ja majesteetlikkust.

Ustav majaperemees kujutab inimest, kelle sarnane peaks olema iga laste ja noorte õpetaja. Kui ta teeb Jumala Sõnast oma varanduse, siis ammutab ta sealt pidevalt uut ilu ja uusi tõdesid. Kui õpetaja toetub palves Jumalale, siis puhkab tema peal Kristuse Vaim ning Jumal saab tema kaudu teisi mõjutada. Vaim täidab mõistuse ja südame 132 meeldiva lootuse ja julguse ning piibellike kujunditega. Ja selle annab ta noortele edasi.

Taevase rahu ja rõõmu allikad, mis on õpetaja hinges inspireeritud Sõna abil avatud, muutuvad võimsaks mõjujõeks, mis saab õnnistuseks kõigile, kellega ta kokku puutub. Piibel ei muutu õppuri

jaoks tüütuks raamatuks. Targa juhendaja käe all muutub Sõna aina huvitavamaks. Sellest saab eluleib ja see ei vanane iial. Selle värskus ja ilu köidab ning lummab lapsi ja noori. See on nagu maa peale paistev päike, mis jagab lõpmatult valgust ja soojust, kuid on ikka ammendamatu.

Jumala Püha, hariv Vaim on Tema Sõnas. Uus ja kallihinnaline valgus paistab selle igalt leheküljelt. Selles avaldub tõde ning selle sõnad ja laused muutuvad säravaks ja olukorda sobivaks, nagu kõneleks hingega Jumala enda hääl.

Pühale Vaimule meeldib kõnetada noori ning ilmutada neile Jumala Sõna aardeid ja ilu. Suure Õpetaja antud töötused köidavad meeli ja liigutavad hinge jumaliku väega. Viljakas mõistuses kujuneb lähedane suhe jumalike asjadega, mis on otsekui kaitsetõke kiusatuste vastu.

Tõe sõnad muutuvad olulisemaks ning omandavad tähenduse avaruse ja täiuse, millest ei osanud me kunagi unistadagi. Sõna ilul ja rikkusel on vägi muuta mõistust ja iseloomu. Taevase armastuse valgus langeb inspiratsioonina südamesse.

Piibli mõistmine kasvab koos selle uurimisega. Ükskõik, mis suunas uurija vaatab, näeb ta Jumala piiritut tarkust ja armastust.

133 Juudi riigi olulisust ei ole veel täielikult mõistetud. Selle kombetalitused ja sümbolid osutasid ääretutele ja sügavamõttelistele tõdedele. Evangeelium on ise enda saladuste avamise võti. Lunastusplaani tundmisega avanevad selle tõed arusaamiseks. Meie eesõigus on — palju enam, kui me seda kasutame — mõista neid imelisi teemasid. Me peame taipama Jumala sügavaid tõdesid. Inglise igatsevad heita pilku tõdedesse, mis on ilmutatud inimestele, kes kahetseva südamega uurivad Jumala Sõna ning paluvad pikemat, laiemat, sügavam ja kõrgemat tarkust, mida saab anda ainult Jumal.

[27]

Kui me läheneme selle maailma ajaloo lõpule, tuleb meil eriliselt uurida viimaseid päevi käsitlevaid prohvetikuulutusi. Uue Testamendi kirjutistest viimane raamat on täis tõde, millest meil on vaja aru saada. Saatan on pimestanud paljude mõistuse, nii et nad on rõõmustanud iga vabanduse üle, et mitte uurida Ilmutusraamatut. Kuid siin on Kristus oma sulase Johannese kaudu kuulutanud, mis toimub lõpuajal, ning Ta ütleb: „Õnnis on see, kes loeb, ning need, kes kuulavad neid ennustuse sõnu ja hoiavad tallel, mis sellesse on kirjutatud.“ (Ilm 1:3)

„Igavene elu on see,“ ütles Kristus, „et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle sina oled läkitanud.“ (Jh 17:3) Miks me ei mõista selle teadmise väärtust? Miks ei hõõgu need aulised tõed meie südameis, ei kõla meie huulil ega täida kogu meie olemust?

Oma Sõnaga andis Jumal meie käsutusse kõik tõed, mis on meie päästmiseks vajalikud. Neist eluallikaist on ammutanud vett tuhanded, ometi selle varud ei kahane. Tuhanded on seadnud Issanda oma silme ette ning on vaadeldes muutunud 134 Tema kuju sarnaseks. Nende vaim põleb neis, kui nad räägivad Tema iseloomust, jutustavad, mida tähendab Kristus nende jaoks ja mida tähendavad nemad Kristusele. Kuid nad ei ole neid tähtsaid ja pühi teemasid ammendanud. Veel tuhanded võivad ühineda lunastuse saladuste otsimise tööga. Kui viibitakse Kristuse elu ja Tema töö olemuse lähedal, siis paistavad valguskiired igale tõe ilmutamise katsele veelgi selgemalt. Iga uus otsing toob esile midagi veelgi huvitavamalt, kui seni on avastatud. See teema on ammendamatu. Kristuse lihakssaaamise, Tema lepitava ohvri ja vahemehetöö uurimine köidab usina uuriija mõtteid kuni aegade lõpuni ning vaadates taevaseid lõpmatuid aastaid, hüüatab ta: „Suur on jumalakartuse saladus.“

Igavikus saame teada, et kui me oleksime vastu võtnud kogu valguse, mis siin oli võimalik, oleks see avanud meie mõistuse. Lunastuse mõtted köidavad lunastatute südameid, meeli ja keeli läbi igaveste aegade. Nad mõistavad tõdesid, mida Kristus soovis avada oma jüngritele, kuid mille taipamiseks polnud neil usku. Ikka ja jälle avanevad uued arusaamad Kristuse täiuslikkusest ja aust. Ustav Majaperemees toob läbi lõpmatute ajastute oma varakambri välja uut ja vana.

139 Paluda selleks, et anda

Luuka 11:1-13

Kristus võttis pidevalt vastu Isalt, et Ta saaks meile edasi anda. „Sõna, mida te kuulete,“ ütles Ta, „ei ole minu, vaid Isa sõna, kes minu on saatnud.“ (Jh 14:24) „Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida.“ (Mt 20:28) Kõik, mida Ta tegi — elas, mõtles, palvetas —, tegi Ta ainult teiste, mitte enda heaks. Hommik hommiku järel tuli Ta pärast Jumalaga veedetud tunde inimestele taevast valgust tooma. Ta võttis iga päev Pühalt Vaimult vastu uue ristimise. Issand äratas Ta iga päeva varajastel tundidel unest ning võidis Tema hinge ja huuli armuga, et Ta saaks seda teistele jagada. Talle anti värsked sõnad taevastest õuedest, et Ta saaks neid õigel ajal kõneleda kurnatutele ja rõhututele. „Issand Jumal on mulle andnud õpetatud keele,“ ütles Ta, „et ma oskaksin vastata väsinule, virgutada teda sõnaga. Ta äratab igal hommikul, ta äratab mu kõrva, et ma kuuleksin õpilaste kombel.“ (Js 50:4)

140 Jüngritele avaldasid Kristuse palved ja Tema harjumus Jumalaga suhelda sügavat muljet. Ühel päeval pärast lühikest eemalolekut leidsid nad Issanda härdasse palvesse süvenenult. Ta jätkas nende kohalolule vaatamata valju häälega palvetamist. See puudutas tõsiselt jüngrite südant. Kui Ta palvetamise lõpetas, hüüatasid nad: „Issand, õpeta meidki palvetama.“

Vastuseks kordas Kristus mäejutluses antud „Meie Isa“ palvet. Seejärel soovis Ta anda neile tähendamissõnaga illustreeritud õppetunni.

„Kui kellelgi teie seast oleks sõber,“ ütles Ta, „ja see tuleks süda-ööl ta juurde ja ütleks talle: „Sõber, laena mulle kolm leiba, sest mu sõber on rännakul tulnud mu juurde ja mul ei ole midagi talle pakku- da!“, kas saaks ta toast vastata: „Ära tüüta mind, uks on juba lukus ja ma olen koos lastega voodis, ma ei saa üles tõusta sulle andma!“? Ma ütlen teile, kui ta ka ei tõuse teisele leiba andma sõpruse pärast,

siis ta teeb seda ometi tema järelejätmatu pealekäimise pärast, kui ta kord juba on üles äratatud, ja annab talle, niipalju kui tal vaja.“

[28] Siin kirjeldab Kristus palujat, kes küsib selleks, et edasi anda. Tal on vaja leiba, muidu ei saa ta täita väsinud hilise ränduri vajadusi. Kuigi naabrile ei meeldi tülitamine, ei jäta paluja anumist — tal on vaja sõpra kosutada. Viimaks saab tema pealekäimine tasutud ja tema soov täidetakse.

Jüngrid pidid Jumala õnnistusi otsima samal kombel. Rahvahulga toitmisel ja jutluses taevasest leivast oli Kristus näidanud neile nende tööd Tema esindajatena. Nad pidid inimestele andma eluleiba. Tema, kes oli neile töö määranud, nägi, kui sageli pannakse nende usk proovile. Nad pidid tihti ootamatutesse olukordadesse sattuma ja mõistma 141 oma inimlikku küündimatust. Nende juurde pidid tulema eluleiva järele igatsevad hinged ning nad pidid tundma end vaeste ja abitutena. Nad pidid võtma vastu vaimutoitu, muidu poleks neil olnud midagi jagada. Kuid nad ei pidanud jätma ühtegi hinge toitmata. Kristus juhtis neid varude juurde. Mees, kelle juurde sõber kostile tuli, kuigi ebasobival öötunnil, ei saatnud teda minema. Tal ei olnud sõbrale midagi anda, kuid ta läks selle juurde, kellel oli, ning käis talle oma palvega nii kaua peale, kuni naaber vajaliku andis. Kas siis Jumal, kes on saatnud oma sulased näljaseid toitma, ei täida nende vajadusi oma töös?

Ent tähendamissõna isekas naaber ei kujuta Jumala iseloomu. Õppetund on antud, kuid mitte võrdluse, vaid kontrasti abil. Isekas inimene annab tungivale palvele järele, et saada lahti sellest, kes tema rahu rikub. Kuid Jumal annab hea meelega. Ta on kaastundlik ja igatseb täita nende palveid, kes usus Tema juurde tulevad. Ta annab meile, et võiksime teenida teisi ja niimoodi Tema sarnaseks saada.

Kristus ütleb: „Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiате, koputage, ja teile avatakse, sest iga paluja saab ja iga otsija leiab ja igale koputajale avatakse!“

Päästja jätkab: „Aga missugune isa teie seast, kellelt poeg palub kala, annaks talle kala asemel mao? Või kui ta palub muna, annaks talle skorpioni? Kui nüüd teie, kes olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui palju enam Isa taevast annab Püha Vaimu neile, kes teda paluvad!“

Kinnitamaks meie usku Jumalasse, õpetab Kristus meid Tema poole pöörduma uue nimega — nimega, mis seostub 142 inimsüdame kalleimate suhetega. Ta annab meile eesõiguse nimetada kõikvõimsat Jumalat oma Isaks. See nimi, mida me Tema kohta kasutame ja millega Tema poole pöördume, on märk meie armastusest ja usaldusest ning Tema töotusest meie eest hoolitseda ja meiega suhelda. Kui nimetame seda nime, paludes Temalt andi või õnnistust, on see Tema kõrvadele nagu muusika. Et me ei peaks Tema nimetamist selle nimega jultumuseks, kordas Ta seda ikka ja uuesti. Ta soovib, et me võtaksime selle nime omaks.

Jumal peab meid oma lasteks. Ta ostis meid vabaks hoolimatust maailmast ja valis meid oma kuningliku perekonna liikmeteks, taevase Kuninga poegadeks ja tütardeks. Ta palub meil usaldada Teda sügavamalt ja tugevamalt kui laps oma maist isa usaldab. Vanemad armastavad oma lapsi, kuid Jumala armastus on suurem, laiem ja sügavam, kui inimlik armastus võib olla. See on mõõtmatu. Kui siis maised vanemad teavad, kuidas anda häid ande oma lastele, kui palju enam annab meie Isa taevas Püha Vaimu neile, kes Teda paluvad?

Kristuse õppetunde palvest tuleb tähelepanelikult vaadelda. Neis on palve jumalik teadus ning Kristuse näitlikud õppevahendid toovad esile põhimõtteid, mida kõik peavad mõistma. Ta näitab, missugune on tõeline palve vaim, Ta õpetab, kui vajalik on Jumalale palveid esitades sihikindlus, ning kinnitab meile Tema valmisolekut palveid kuulda ja neile vastata.

Meie palved ei tohiks olla isekad nõudmised, mõeldud üksnes meie enda kasuks. Me peame paluma selleks, et võiksime anda. Kristuse elu põhimõtte peab olema ka meie elu põhimõtte. Kristus ütles oma jüngritele: „Ma pühitsen ennast nende eest, et ka nemad oleksid pühitsetud tões.“ (Jh 17:19) Kristuse teenijates peab ilmne samasugune pühendumine, eneseohverdus ja Jumala Sõna nõuetele alistumine nagu Kristuseski. Meie ülesanne maailmas ei ole iseenast teenida ega rahuldada; me 143 peame austama Jumalat, tehes Temaga koostööd patuste päästmisel. Me peame paluma Jumalalt õnnistusi, et saaksime neid teistele edasi anda. Vastuvõtmise võime säilib ainult jagamisel. Me ei saa võtta pidevalt vastu taevaseid aardeid, kui me ei anna neid edasi meid ümbritsevatele inimestele.

Tähendamissõnas lükati paluja korduvalt tagasi, kuid ta ei loobunud oma eesmärgist. Ka meie palved ei pruugi alati kohe vastust

saada, kuid Kristus õpetab, et me ei tohiks palvetamist lõpetada. Palve ei ole mõeldud Jumala muutmiseks, see on selleks, et tuua meid Jumalaga kooskõlla. Kui me Temalt midagi palume, võib Ta näha, et meil on vaja uurida oma südant ja kahetseda pattu. Seepärast lubab Ta meil käia läbi katsumuste, Ta viib meid läbi alanduse, et me võiksime mõista, mis takistab Pühal Vaimul meie kaudu töötada.

Jumala töotuste täitumisel on tingimused ning palve ei saa iial täita kohustuste kohta. „Kui te armastate mind,“ ütleb Kristus, „siis pidage mu käske.“ (Jh 14:15) „Kellel on minu käsud ja kes neid peab, see ongi see, kes armastab mind. Aga kes armastab mind, seda armastab mu Isa, ja mina armastan teda ning näitan talle ennast.“ (Jh 14:21) Need, kes toovad oma palved töotustele viidates Jumala ette, kuid ei täida samal ajal nende tingimusi, solvavad Issandat. Nad esitavad Kristuse nime töotuste täitumise autoriteedina, kuid nad ei tee neid asju, mis näitaksid nende usku Kristusesse ja armastust Tema vastu.

Paljudel on täitmata tingimused, et Isa saaks neid vastu võtta. Kui me läheneme Jumalale, peame hoolikalt läbi uurima oma usuteod. Kui me oleme sõnakuulmatud, siis toome Issandale tšeki, mille väljamaksmise tingimusi me ei ole täitnud. Me esitame Jumalale Tema töotused ja palume Tal neid täita, kuid seda tehes häbistaks Ta oma nime.

[29] 144 Töötus kõlab: „Kui te jääte minusse, ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes tahate, ning see sünnib teile.“ (Jh 15:7) Ja Johannes ütleb: „Sellest me tunneme ära, et oleme teda mõistnud, kui me peame tema käske. Kes ütleb: „Mina tunnen teda“, aga ei pea tema käske, see on valetaja ja temas ei ole tõde. Kuid kes peab tema sõna, selles on tõesti Jumala armastus saanud täiuslikuks.“ (1Jh 2:3-5)

Üks Kristuse viimastest korraldustest oma jüngritele oli: „Armastage üksteist! Nõnda nagu mina olen teid armastanud.“ (Jh 13:34) Kas me kuuletume sellele käsule või hellitame endas ägedaid iseloomujooni, mida Kristusel ei olnud? Kui me oleme teisi mingil moel kurvastanud või haavanud, siis on meie kohus oma viga tunnistada ja lepitust otsida. See on oluline ettevalmistus, et võiksime tulla usus Jumala ette Tema õnnistust paluma.

On veel üks asi, mille jätavad hooletusse need, kes Issandat palves otsivad. Kas sa oled olnud Jumalaga aus? Issand ütleb prohvet

Malaki kaudu: „Oma vanemate päevist alates olete te lahkunud mu määrustest ega ole neid pidanud. Pöörduge tagasi minu juurde, siis pöördun mina teie juurde, ütleb vägede Issand. Aga teie ütlete: „Kuidas me peaksime pöörduma?“ Kas inimene tohib Jumalat röövida? Aga teie röövite mind ja ütlete: „Kuidas me sind röövime?“ Kümnnise ja tõstelõivuga.“ (Ml 3:7, 8)

Kõigi õnnistuste andjana on Jumalal õigus teatud osale kõigest, mis meil on. See on Tema korraldus, et evangeeliumitööd ülal pidada. Jumalale tagasi andes näitame üles tänulikkust Tema andide eest. Aga kui me keeldume andmast Talle seda, mis Talle kuulub, kuidas saame siis oodata Tema õnnistust? Kui me ei ole ustavad majapidajad maistes asjades, kuidas saame oodata, et Ta usaldaks meile taevaseid asju? Siin võibki olla vastuseta palve saladus.

Kuid Issand oma suures halastuses on valmis andestama ja Ta ütleb: „Tooge kogu kümnnis täies mõõdus varaaita, 145 et mu kojast oleks toitu, ja proovige mind ometi sellega. [...] Tõesti ma avan teile taevaluugid ja kalkan teile õnnistust küllastuseni. Ja ma sõitlen teie pärast rohutirtse, et need ei hävitaks teie põlluvilja ja et teie viinapuu väljal ei jääks viljatuks. [...] Siis kiidavad teid õndsaks kõik rahvad, sest te saate ihaldatud maaks, ütleb vägede Issand.“ (Ml 3:10-12)

Samamoodi on ka kõigi teiste Jumala nõudmistega. Kõik Tema annid on töötatud sõnakuulmise tingimusel. Jumalal on kogu taevast täis õnnistusi neile, kes Temaga koostööd teevad. Kõik, kes Talle kuuletuvad, võivad usus nõuda Tema töötuste täitumist.

Kuid meil peab olema kindel, vankumatu usaldus Jumalasse. Tihtipeale viivtab Ta vastusega, et meie usku proovida või näha meie soovi tõsidust. Kui oleme palunud Tema Sõna kohaselt, siis peame uskuma Tema töötust ja esitama oma palved sellele vastava meeolekuga.

Jumal ei ütle, et paluge üks kord ja siis te saate. Ta käsib meil pidevalt paluda. Püsige väsimatult palves. Visa palumine annab palujale tõsisema suhtumise ning suurema soovi saada seda, mida ta küsib. Kristus ütles Martale Laatsaruse haul: „Kui sa usuksid, näeksid sa Jumala kirkust.“ (Jh 11:40)

Kuid paljudel puudub elav usk. Sellepärast nad ei näegi rohkem Jumala väge. Nende nõrkus on uskmatus tagajärg. Neil on rohkem usku oma tegudesse kui Jumala tegutsemisse neis. Nad võtavad enda eest hoolitsemise oma kätte. Nad planeerivad ja kavandavad,

kuid palvetavad vähe ja neil on tegelikult Jumalasse vähe usku. Nad arvavad, et neil on usk, kuid see on ainult hetkeajaj. Nad ei kanna püsivalt oma soove Issanda ette, 146 sest nad ei mõista oma vajadusi ega Jumala valmisolekut anda.

Meie palved peavad olema sama tõsised ja visad, kui oli abivajava sõbra anumine, kes palus südaööl leiba. Mida tõsisemalt ja vankumatult me palume, seda tihedam on meie vaimne side Kristusega. Me saame suuremaid õnnistusi, sest meil on suurem usk.

Meie osa on palvetada ja uskuda. Valvake palves. Valvake ja tehke koostööd palveid kuulva Jumalaga. Pidage meeles, et „me oleme Jumala kaastöölised“. (1Kr 3:9) Räägi ja tegutse oma palvetega kooskõlas. Tohutult oluline on, kas su usk osutub katsumuses ehtsaks või selgub, et su palved on olnud ainult vormi täitmine.

Kui tekivad segadused ja sa seisad silmitsi raskustega, siis ära oota abi inimestelt. Usalda kõik Jumala hoolde. Oma probleemidest teistele rääkimise komme teeb meid ainult nõrgaks ega anna teistele jõudu juurde. See paneb meie vaimuliku nõrkuse koorma neile, kes ei suuda seda leevendada. Me otsime jõudu ekslikult, piiratud inimeselt, kuigi võiksime saada jõudu eksimatult, lõpumatult Jumalalt.

Sul pole vaja minna maailma lõppu tarkuse järele, sest Jumal on lähedal. Edu ei taga sinu praegused või tulevased võimed, vaid see, mida Issand sinu heaks võib teha. Meil peab olema palju vähem usku sellesse, mida inimene saab teha, ja palju enam usku sellesse, mida Jumal võib iga uskuva hinge jaoks teha. Ta soovib, et sirutuksid usus Tema poole. Ta soovib, et ootaksid Temalt suuri asju. Ta soovib anda sulle taiplikkust nii ajalikes kui ka vaimulikes asjades. Ta võib sinu mõistust teritada. Ta võib anda sulle peenetundelisuse ja osavuse. Rakenda oma annid tööle ja palu Jumalalt tarkust, siis antakse seda sulle.

Võta Kristuse sõna omale tagatiseks. Kas Ta 147 ei kutsunud sind enda juurde? Ära luba endal kunagi rääkida lootusetult või julgusetult. Kui sa nii teed, siis kaotad palju. Välispidist vaadates ja raskustes ning kitsikuses kaeveldes näitad, et su usk on hädine ja nõrk. Kõnele ja tegutse nii, nagu oleks su usk võitmatu. Issandal on palju võimalusi — Tema oma on maailm. Vaata usus taeva poole. Vaata Temale, kellel on valgus, vägi ja võim.

Tõeline usk on julgustav, vankumatu põhimõtte ja eesmärgikindlus, mida ei suuda nõrgestada aeg ega raske töö. „Poisidki väsivad ja

tüdivad, noored mehed komistavad ja kukuvad, aga kes ootavad Issandat, saavad uut rammu, need tõusevad tiibadega üles nagu kotkad; nad jooksevad ega tüdi, nad käivad ega väsi.“ (Js 40:30, 31)

Palju on neid, kes soovivad teisi aidata, kuid tunnevad, et neil pole vaimujõudu ega valgust jagamiseks. Neil tuleb oma palved armutrooni ette tuua. Palu Püha Vaimu. Jumal seisab kõigi oma töotuste taga. Võta Piibel kätte ja ütle: „Ma olen teinud kõik, mida Sa oled käskinud. Ma toetun Sinu töotusele: „Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiate, koputage, ja teile avatakse.““

[30]

Me ei pea palvetama üksnes Kristuse nimel, vaid ka Pühast Vaimust inspireeritult. See selgitab, mida tähendavad sõnad „Vaim ise palub meie eest sõnatute ägamistega“. (Rm 8:26) Sellisele palvele vastab Jumal hea meelega. Kui me sosistame tõsiselt ja pingeliselt palve Kristuse nimel, siis annab Jumal vankumatu töotuse, et Ta vastab meie palvele „rohkem, kui oskame paluda või isegi mõelda“. (Ef 3:20)

Kristus ütles: „Kõike, mida te iganes palves endale palute — uskuge, et te olete saanud, ja see saabki teile!“ 148 (Mk 11:24) „Mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirkastatud Pojas.“ (Jh 14:13) Armastatud jünger Johannes kirjutab Pühast Vaimust inspireeritult suurest selgusest ja kindlusest: „Kui me midagi tema tahtmist mööda palume, siis tema kuuleb meid. Kuna me teame, et ta meid kuuleb, mida tahes me paluksime, siis teame ka, et meil on käes need palved, mis me oleme temalt palunud.“ (1Jh 5:14, 15) Esita siis oma palve Isale Jeesuse nimel. Jumal austab seda nime.

Trooni ümber olev vikerkaar kinnitab, et Jumal on ustav, Tema ei ole muutlikkust ega muutuse varju. Me oleme Tema vastu patustanud ega ole Ta heatahtlikkust ära teeninud, kuid ometi on Tema ise pannud meie huulile need kõige imelisemad palved: „Oma nime pärast ära põlga meid, ära teota oma aujärge! Pea meeles, ära tee tühjaks oma lepingut meiega!“ (Jr 14:21) Kui tuleme Tema juurde oma väärtusetust ja pattu tunnistades, siis on Ta töotanud meie anumist kuulda. Tema autroon on märgiks, et Ta täidab meile antud sõna.

Sarnaselt Aaroniga, kes sümboliseeris Kristust, kannab meie Päästja oma rahva nimesid südame peal pühas paigas. Meie suur Ülempreester mäletab kõiki sõnu, millega Ta on meid uskuma julgustanud. Ta ei unusta kunagi oma lepingut.

Kõik, kes Teda otsivad, leiavad Ta. Kõik, kes koputavad, leiavad eest avatud ukse. Pole mingit vabandust: „Ära tüüta mind, uks on suletud, ma ei taha seda avada.“ Kellelegi ei öelda kunagi: „Ma ei saa sind aidata.“ Neile, kes paluvad südaööl leiba näljaste hingede toitmiseks, antakse küllaga.

Tähendamissõnas saab leiva paluja „niipalju kui tal vaja“. Millise mõõdu järgi jagab Jumal meile, et me saaksime teistele jagada? 149 „Kristuse kingi kohaselt.“ (Ef 4:7) Inglise jälgivad pingsa huviga, kuidas inimene oma kaasinimestega käitub. Kui nad näevad kedagi, kes ilmutab Kristuse-sarnast kaastunnet eksivate inimeste suhtes, siis kiirustavad nad tema kõrvale ja meenutavad talle sõnu, mida kõneleda hingele eluleiba jagades. „Küll mu Jumal täidab kõik teie vajadused oma rikkust mööda kirkusega Kristuses Jeesuses.“ (Fl 4:19) Ta muudab sinu siira ja tõelise tunnistuse võimsaks tulevase elu väes. Issanda Sõna on sinu suus tõde ja õigus.

Enne jõupingutusi teiste heaks peab inimene tegema vaikse palve, sest hingede päästmise töö mõistmine nõuab suurt tarkust. Enne inimestega suhtlemist suhtle Kristusega. Hangi taevaselt armutroonilt ettevalmistus inimeste teenimiseks.

Põlegu su süda igatsusest elava Jumala järele. Kristuse elu näitas, mida suudavad inimesed, kui nad on osa saanud jumalikust loomusest. Ka meie võime saada kõike, mida Kristus Jumalalt sai. Palu siis ja võta vastu. Nõua endale Jaakobi sihikindla usu ja Eelija järeleandmatu visadusega kõike, mida Jumal on töotanud.

Vallaku su mõtteid Jumala aulised plaanid. Olgu su elu ühendatud nähtamatu sideme abil Jeesuse eluga. Tema, kes käskis valgusel pimedusest paista, on valmis paistma sinu südamesse, andma Jumala au tundmise valgust Jeesuse Kristuse näol. Püha Vaim võtab jumalikud asjad ja näitab neid sulle, edastades neid sõnakuulelikule südamele elava väena. Kristus juhib sind lõpmatuse lävele. Sa võid vaadelda Tema auhiilgust ja ilmutada inimestele Tema küllust, kes elab aina selleks, et meie eest paluda.

150 Kaks palvetajat

Luuka 18:9-14

Jeesus kõneles tähendamissõna variserist ja tõlnerist neile, „kes olid enestele kindlad, et nemad on õiged, ja panid teisi eimillekski“. Variser läheb üles templisse palvetama mitte sellepärast, et ta tunneks end patusena, kes vajab andestust, vaid sellepärast, et ta peab ennast õigeks ja loodab teenida kiitust. Ta peab oma palvet teeneks, millega Jumalale meeldida. Samas jätab see inimestele mulje tema suurest vagadusest. Ta loodab kindlustada nii Jumala kui ka inimeste poolehoidu. Tema palve on ajendatud omakasupüüdlikkusest.

Ta on täis enesekiitust. See paistab välja tema ilmast, kõnnakust ja palvest. Teistest eemale astudes, justkui öeldes: „Ära tule mu ligi, sest ma olen püham kui sina“, (Js 65:5, KJV) seisab ta ja palvetab „endamisi“. Kuna ta ise on endaga täiesti rahul, arvab ta, et Jumal ja inimesed suhtuvad temasse samasuguse rahuloluga. [31]

„Oh Jumal, ma tänan sind,“ ütleb ta, „et mina ei ole niisugune nagu muud inimesed: röövijad, ülekohtused, abielurikkujad, ega ka niisugune nagu see 151 tõlner.“ Ta otsustab oma iseloomu üle mitte Jumala püha iseloomu alusel, vaid teiste inimeste omaduste järgi. Tema mõtted on pööratud Jumalalt inimestele. See on endaga rahul olemise saladus.

Ta jätkab oma heategude loetlemist: „Mina paastun kaks korda nädalas, annan kümnist kõigest, mis ma saan.“ Variseri religioon ei puuduta hinge. Ta ei igatse Jumala-sarnast iseloomu ega armastuse ja halastusega täidetud südant. Ta on rahul religiooniga, mis tegeleb üksnes välispidise eluga. Tema õigus on tema enda oma — oma tegude vili — ja ta otsustab selle üle inimeste mõõdupuu järgi.

Kes usub, et ta ise on õige, see põlastab teisi. Nagu variser otsustab enda üle teiste inimeste järgi, nii otsustab ta teiste üle enda järgi. Ta hindab oma õigust teiste põhjal — mida halvemad on teised, seda õigemana ta ise paistab. Tema eneseõigus viib süüdistusteni. Ta mõistab „muud inimesed“ süüdi Jumala Seaduse rikkumises.

Niimoodi ilmutab ta täpselt Saatana, vendade süüdistaja vaimsust. Sellise vaimususega on võimatu Jumalaga osadusse astuda. Ta läheb alla oma kotta ilma jumaliku õnnistusega.

Tölner oli läinud templisse koos teiste palvetajatega, kuid peagi eraldus ta neist, tundes, et ei ole väärt nende palvusega ühinema. Ta „seisis eemal ega tahtnud silmigi tõsta taeva poole, vaid lõi endale vastu rindu“ kibeda ängistuse ja enesevihakamise tõttu. Ta tundis, et oli Jumala vastu eksinud, et ta oli patune ja roojane. Ta ei oodanud isegi ümbritsevatelt inimestelt kaastunnet, sest nad vaatasid teda põlgusega. Ta teadis, et tal polnud ühtki teenet, mida Jumala soosingu saamiseks esitada, ning äärmises meelegeites hüüdis ta: „Oh Jumal, ole mulle patusele armuline.“ Ta ei võrrelnud end teistega.

152 Raskes süütundes seisis ta üksinda Jumala ees. Tema ainus soov oli saada andestust ja rahu, tema ainus palve oli, et Jumal halastaks. Ja ta sai õnnistatud. „Ma ütlen teile,“ ütles Kristus, „tema läks alla oma kotta õigeksmõistetult, mitte too teine.“

Variser ja tõlner kujutavad kaht suurt inimklassi, kuhu kuuluvad need, kes tulevad Jumala juurde. Kaks esimest nende klasside esindajat on kaks esimest maailma sündinud last. Kain pidas end õigeks ja tuli oma ohvriga üksnes Jumalat tänama. Ta ei kahetsenud pattu ega tunnistanud vajadust halastava armu järele. Kuid Aabel tuli verega, mis osutas Jumala Tallele. Ta tuli patusena ja tunnistas end eksinuks; tema ainus lootus oli Jumala armastus, mida ta ei olnud ära teeninud. Issand võttis tema ohvri vastu, kuid Kaini ja tema ohvrit ei võtnud Jumal vastu. Vajaduse tunnetamine, oma viletsuse ja patu tunnistamine on kõige esimesed tingimused, et Jumal inimese vastu võtaks. „Õndsad on need, kes on vaimus vaesed, sest nende päralt on taevariik.“ (Mt 5:3)

Kõigile inimestele neis klassides, mida esindavad variser ja tõlner, on apostel Peetruse loos üks õppetund. Jüngriks olemise alguses pidas Peetrus end tugevaks. Sarnaselt variseriga oli tema enesehinnang selline, et ta pole „niisugune nagu muud inimesed“. Kui Kristus hoiatas jüngreid oma reetmise eelõhtul: „Te kõik taganete minust,“ siis teatas Peetrus enesekindlalt: „Kui ka kõik taganevad, siis mina küll mitte.“ (Mk 14:27, 29) Peetrus ei tajunud oma käitumises ohtu. Enesekindlus viis ta eksiteele. Ta arvas, et suudab kiusatusele vastu panna, aga kui mõne lühikese tunni pärast katsumus saabus, siis salgas ta oma Issandat needes ja vandudes.

Kui kuke kiremine meenutas talle Kristuse sõnu, pöördus ta oma äsjasest käitumisest üllatunult ja šokeeritult 154 ning vaatas Meistrile otsa. Samal hetkel vaatas Kristus Peetrusele otsa ja selle kurva pilgu all, millest õhkus kaastunnet ja armastust tema vastu, mõistis Peetrus iseennast. Ta läks välja ja nuttis kibedasti. See Kristuse pilk murdis ta südame. Peetrus oli jõudnud pöördepunkti ja ta kahetses kibedalt oma pattu. Ta oli nagu tõlnergi masenduses ja kahetsuses ning sarnaselt tõlneriga sai ta armu. Kristuse pilk kinnitas, et talle on andestatud.

Nüüd oli tema enesekindlus kadunud. Mitte kunagi enam ei kordunud endine hooplemine.

Pärast ülestõusmist pani Kristus Peetruse kolm korda proovile. „Siimon, Johannese poeg,“ ütles Ta, „kas sa armastad mind rohkem kui need?“ Peetrus ei tõstnud end oma vendadest kõrgemale. Ta pöördus selle Ainsa poole, kes suutis ta südant näha. „Issand,“ ütles ta, „sina tead kõik, sina tead, et sa oled mulle armas.“ (Jh 21:15, 17)

Siis saab ta omale ülesande. Talle määrati senisest avaram ja tundlikum töö. Kristus palus tal toita lambaid ja talleid. Usaldades Peetrusele ülesande hoolitseda hingede eest, kelle eest oli Päästja oma elu jätnud, andis Kristus talle kindlaima tõendi usalduse ennistamisest. Kord püsimatult ja kiitlev jünger oli alistunud ja kahetsev. Siitpeale järgis ta oma Issandat enesesalgamises ja eneseohverduses. Ta sai osa Kristuse kannatustest ja kui Kristus istub troonil oma auhiilguses, siis saab Peetrus osa ka Tema aust.

Patt, mis pani Peetruse langema ja jättis variseri eemale osadusest Jumalaga, jätab tänapäeval maha tuhandeid inimvaresid. Jumala jaoks pole midagi solvavamalt ega inimhinge jaoks midagi ohtlikumat kui uhkus ja eneseusaldus. Kõigist pattudest on need kõige lootusetumad, kõige raskemini ravitavad.

155 Peetruse langemine ei olnud silmapilkne, vaid järkjärguline. Enesekindlus pani teda uskuma, et ta on päästetud ning ta astus samm sammu järel allapoole suunduval rajal, kuni ta oli võimeline oma Meistrit salgama. Meil ei ole iial ohutu usaldada ennast ega tunda, et oleme kiusatuste eest kaitstud. Ükskõik kui siiras on Päästja vastu võtnud inimeste pöördumine, neid ei tohi kunagi õpetada ütleva või tundma, et nad on päästetud. See on eksitav. Kõiki tuleb õpetada hindama lootust ja usku, kuid isegi siis, kui anname end Kristusele ja teame, et Ta võtab meid vastu, ei ole me väljaspool kiusatuste haaret.

Jumala Sõnas on öeldud: „Paljusid puhastatakse, tehakse valgeks ja sulatatakse.“ (Tn 12:10) Ainult see, „kes peab vastu kiusatuses, [...] saab pärjaks elu.“ (Jk 1:12)

Neil, kes võtavad Kristuse vastu ja ütlevad oma esmases usus, et nad on päästetud, on suur oht hakata ennast usaldama. Nad kaotavad silmist oma nõrkuse ja pideva vajaduse jumaliku jõu järele. Nad ei ole ette valmistatud Saatana sepitsusteks ning kiusatuse saabudes langevad paljud sarnaselt Peetrusega patu sügavustesse. Meid on hoiatatud: „Kes enese arvab seisvat, vaadaku, et ta ei langeks!“ (1Kr 10:12) Meie ainus kindlus on pidev umbusaldus enese suhtes ja sõltuvus Kristusest.

Peetrusel oli vaja tundma õppida oma iseloomuvigu ja vajadust Kristuse väe ning armu järele. Issand ei saanud teda katsumusest säästa, kuid Ta võis säästa teda lüüasaamisest. Kui Peetrus oleks olnud valmis Kristuse hoiatust kuulda võtma, siis oleks ta palves valvanud. Ta oleks kõndinud südamevärinas selle pärast, et ta jalad võivad komistada. Ta oleks võtnud vastu taevase abi, nii et Saatana ei oleks võitu saavutanud.

Peetrus langes eneseusalduse tõttu, kuid tänu kahetsusele ja alandusele seati tema jalad õigele teele tagasi. Tema kogemuse aruandest võib leida julgustust iga kahetsev patune. Kuigi Peetrus 156 oli rängalt patustanud, ei jäetud teda maha. Kristuse sõnad tema hingele on üles kirjutatud: „Aga mina olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks.“ (Lk 22:32) See palve ning mälestus Kristuse armastavast ja kaastundlikust pilgust andis Peetrusele tema kibedas südametunnistuse piinas lootust. Pärast ülestõusmist pidas Kristus Peetrust meeles ja andis inglile sõnumi naiste jaoks: „Minge ja ütlege tema jüngritele ja Peetrusele: Ta läheb teie eele Galileasse. Seal te saate teda näha.“ (Mk 16:7) Patte andestav Päästja oli Peetruse kahetsuse vastu võtnud.

Sama kaastunne, mis sirutus Peetrust päästma, ulatub iga kiusatuses langenud hingeni. Saatana eriline plaan on panna inimene patustama ning jätta ta seejärel maha abitu ja värisevana, nii et ta kardaks andestust otsida. Aga miks peaksime kartma, kui Jumal on öelnud: „Nad haaraku kinni minu jõust, et teha minuga rahu; siis ta teeb minuga rahu.“ (Js 27:5, KJV) Meie nõrkusi arvesse võttes on tehtud kõik ettevalmistused, meid julgustatakse Kristuse juurde tulema.

Kristus pakkus oma murtud ihu, et osta tagasi Jumala pärisosa ja anda inimesele veel üks võimalus. „Just seepärast ta võibki päriselt päästa neid, kes tulevad Jumala ette tema läbi, elades aina selleks, et nende eest paluda.“ (Hb 7:25) Kristus kostis eksinud inimsoo eest oma veatu elu, sõnakuulmise ja ristisurmaga. Nüüd ei kosta meie Lepitaja meie eest enam üksnes päästeplaani juhina, vaid kuulutab ka Võitjana oma võitu. Tema ohver on lõplik ja meie Lepitajana lõpetab Ta endale võetud töö, hoides Jumala ees viirukipannil oma laitmatult puhtaid teeneid ning oma rahva palveid, patutunnistusi ja tänu. Koos tema õiguse aroomiga tõusevad need magusa lõhnana Jumala ette. Ohver on tervenisti vastuvõetav ja andestus katab kõiki üleastumisi.

157 Kristus on töötanud olla meie asemik ja käendaja ning Ta ei jäta kedagi hooletusse. Tema, kes ei suutnud näha inimolevuste lõplikku hävingut, ilma et oleks nende pärast valanud oma hinge välja surmani, jälgib haleda meelega ja kaastundega iga hinge, kes mõistab, et ei saa end ise päästa.

Ta ei vaata ühtegi värisevat palujat, ilma et Ta teda üles ei tõstaks. Tema, kes oma kannatuste ja surma kaudu andis inimeste kasutusse moraalse väe lõputud varud, ei kõhkle seda väge meie heaks kasutamast. Võime tuua oma patud ja mured Tema jalge ette, sest Ta armastab meid. Iga Tema pilk ja sõna palub meil uskuda. Ta kujundab ja vormib meie iseloomu oma tahte kohaselt.

Ka tervel Saatana kaaskonnal ei ole väge jagu saada hingest, kes lihtsas usalduses Kristusele toetub. „Tema annab rammetule rammu ja jõuetule jõudu.“ (Js 40:29)

158 „Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust.“ (1Jh 1:9) Issand ütleb: „Aga tunne oma süüd, et sa oled üles astunud Issanda, oma Jumala vastu.“ (Jr 3:13) „Ja ma piserdan teie peale puhast vett, et te saaksite puhtaks; kõigist teie rüvedusist ja kõigist teie ebajumalaist ma puhastan teid.“ (Hs 36:25)

Kuid enne, kui saame leida andestust ja rahu, peame ennast tundma; meil peab olema arusaamine, mille tulemuseks on kahetsus. Variser ei tundnud end patus süüdi olevat. Püha Vaim ei saanud tema juures töötada. Tema hing oli kaetud eneseõiguse raudrüüga, millest ei suutnud Jumala teravad, inglite poolt täpselt sihitud nooled läbi tungida. Kristus saab päästa ainult seda, kes tunneb, et ta on patune.

Ta tuli „kuulutama vaestele rõõmusõnumit, kuulutama vangidele vabakslaskmist ja pimedatele nägemist, laskma vabadusse rõhutuid“. (Lk 4:18) Kuid „ei vaja arsti terved“. (Lk 5:31) Me peame aru saama oma tegelikust olukorrast, muidu me ei tunne, et vajame Kristuse abi. Me peame mõistma oma ohtu, muidu me ei põgene varjupaika. Me peame tundma oma haavade valu, muidu me ei soovi paranemist.

Issand ütleb: „Et sina ütled: Ma olen rikas ja mul on rikkust küllalt ning mul ei ole puudu millestki — ning sa ei teagi, et sa oled vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti —, siis ma annan sulle nõu osta minu käest tules proovitud kulda, et sa saaksid rikkaks, ning valgeid rõivaid, et end nendega riietada ja et ei saaks avalikuks sinu alastioleku häbi, ning silmasalvi võida silmi, et sa näeksid.“ (Ilm 3:17, 18) Tules proovitud kuld on usk, mis toimib armastuse kaudu. Ainult see saab tuua meid Jumalaga kooskõlla. Me võime olla aktiivsed, võime teha palju tööd, kuid ilma armastuseta, mis voogab Kristuse südamest, ei saa me kunagi taevase perekonna hulka.

159 Ükski inimene ei suuda ise oma vigu mõista. „Süda on petlikum kui kõik muu ja äärmiselt rikitud — kes suudab seda mõista?“ (Jr 17:9) Huuled võivad väljendada hinge viletsust, mida süda ei tunnista. Ilma Vaimuta Jumalaga kõneledes võib süda täituda enda arust ülimaldlikkuse ja üleva õigusega. Kuid tõelise enesetundmiseni võib jõuda ainult üht teed pidi: me peame vaatama Kristusele.

[33] Tema eemalelükkamine ülendab inimest tema enda õiguses. Aga kui me vaatleme Tema puhtust ja täiuslikkust, märkame oma nõrkust ja viletsust ning vigu nii, nagu need tegelikult on. Me näeme ennast eksinu ja lootusetuna, kaetud eneseõiguse rüüga nagu iga teinegi patune. Me mõistame siis, et kui meid üldse päästetakse, siis mitte enda headuse tõttu, vaid tänu Jumala piiritule armule.

Tölneri palvet kuuldi seetõttu, et selles ilmnes sõltuvus Kõikvõimsast Jumalast. Tölnerile endale ei paistnud muud kui häbi. Seda peavad nägema kõik, kes otsivad Jumalat. Abi vajav paluja peab eneseusaldust hülgava usu kaudu kinni haarama lõputust väest.

Ükski väline kombetäitmine ei saa asendada lihtsat usku ja täielikku enesest lahtiütlemist. Kuid ükski inimene ei saa ise endast loobuda. Me saame üksnes lubada Kristusel töö lõpetada. Siis on meie hinge hüüd: „Issand, võta mu süda, sest ma ei suuda seda ise anda. See on Sinu oma. Hoia see puhas, sest mina ei saa seda Sinu jaoks hoida. Päästa mind, hoolimata mu nõrgast, Kristusega mittesar-

nanevast minast. Vormi mind, kujunda mind, tõsta mind puhtasse ja pühasse õhustikku, kus Sinu armastuse külluslik hoovus saab minu hingest läbi voolata.“

Oma minast pole vaja lahti öelda ainult kristliku elu alguses. Seda tuleb 160 teha igal sammul taeva poole. Kõik meie head teod sõltuvad väest, mis tuleb väljastpoolt, mitte meie seest. Seepärast on vaja südant lakkamatult Jumala poole tõsta, tunnistada pidevalt, tõsiselt ja südantlõhestavalt pattu ning alandada hinge Tema ees. Ainult kogu aeg enesest lahti öeldes ja Kristusest sõltudes võime sammuda ohutult.

Mida lähemale tuleme Jeesusele ja mida paremini tajume Tema iseloomu puhtust, seda selgemalt tajume patu äärmist patusust ja seda vähem tahame ennast ülendada. Need, keda taevast tunnistab pühadeks, on viimased, kes oma headusega uhkeldaksid. Apostel Peetrusest sai Kristuse ustav teenija ning teda austati taevase valguse ja väega, tal oli aktiivne osa Kristuse koguduse ülesehitamisel. Kuid Peetrus ei unustanud iial oma kohutavat häbistavat kogemust; tema patt oli andestatud, ometi teadis ta, et tema langemist põhjustanud iseloomunõrkuse vastu aitab ainult Kristuse arm. Ta ei leidnud endas midagi, mille üle uhke olla.

Ükski apostel ega prohvet ei väitnud kunagi, et ta oleks patuta. Mehed, kes elasid Jumalale kõige lähemal, mehed, kes oleksid ohverdanud pigem iseenda kui teinud midagi valesti, mehed, keda Jumal austas taevase valguse ja väega, tunnistasid oma olemuse patusust. Nad ei usaldanud liha ega toetunud oma õigusele, vaid usaldasid täielikult Kristuse õigust. Nii on kõigiga, kes vaatavad Kristusele.

Meie kahetsus süveneb iga järgmise sammuga kristlikus kogemuses. Issand ütleb neile, kellele Ta on andestanud ja keda Ta tunnistab oma rahvaks: „Siis te mõtlete oma halbadele eluviisidele ja tegudele, mis ei olnud head; ja te 161 põlastate iseendid.“ (Hs 36:31) Taas ütleb Ta: „Ma teen sinuga oma lepingu ja sa saad tunda, et mina olen Issand, et sa mõtleksid ja häbeneksid ega avaks enam oma suud häbi pärast, kui ma sulle andeks annan kõik, mis sa oled teinud, ütleb Issand Jumal.“ (Hs 16:62, 63) Siis ei avane meie huuled enesekiituseks. Me teame, et me võimekus on üksnes Kristuses. Me võtame omaks apostli tunnistuse: „Ma tean ju, et minus — see tähendab minu loomuses — ei ole head.“ (Rm 7:18) „Aga mulle olgu olemata, et ma kiitleksin muu kui meie Issanda Jeesuse Kristuse risti

üle, mille läbi maailm on minule risti löödud ja mina maailmale.“ (Gl 6:14)

Selle kogemusega on kooskõlas korraldus: „Valmistage endile päästet kartuse ja värinaga! Sest Jumal on see, kes teis tegutseb, et te tahate ja toimite tema hea nõu kohaselt.“ (Fl 2:12, 13) Jumal ei taha, et sa kahtleksid töotuste täitumises, Ta ei taha, et sa kardaksid, et Tema kannatus võib katkeda või Tema kaastundest vajaka jääda. Karda seda, et sa ei alistu Kristuse tahtele, et sinu pärilikud ja omandatud iseloomujooned hakkavad sinu elu juhtima. „Jumal on see, kes teis tegutseb, et te tahate ja toimite tema hea nõu kohaselt.“ Karda seda, et su oma mina tuleb su hinge ja suure Meistri vahele. Karda, et su oma tahe nurjab kõrge eesmärgi, mida Jumal sinu kaudu täita soovib. Karda usaldada oma jõudu, karda oma kätt ära võtta Kristuse käest ja püüda käia eluteed ilma Tema alalise ligiolekuta.

Me peame vältima kõike, mis ergutab uhkust ja eneseusaldust, seepärast peaksime hoiduma meelituste ja kiituse jagamisest ning vastuvõtmisest. Meelitamine on Saatana relv. Ta on meelitamises sama osav kui süüdistamises ja hukkamõistmiseski. Niiviisi püüab ta hinge hävitada. Saatan 162 kasutab oma esindajatena neid, kes kiidavad inimesi. Suunaku Kristuse töölisel kõik kiitusesõnad enesest eemale. Olgu oma mina tagaplaanil. Saagu ainult Kristus ülistatud. „Temale, kes meid armastab ning on meid lunastanud meie pattudest oma verega,“ olgu suunatud kõigi silmad ja tõusku kiitus kõigi südamest. (Ilm 1:5)

Elu, milles peetakse kalliks Issanda kartust, ei ole kurb ega sünge. Kristuse puudumine muudab ilme kurvaks ja elu ohete palverännakuks. Need, kes on täidetud eneseaustuse ja enesearmastusega, ei tunne vajadust elava, isikliku ühenduse järele Kristusega. Süda, mis ei ole langenud Kaljule, on läbinisti uhke. Inimesed soovivad väarikat religiooni. Nad ihkavad käia rajal, mis on piisavalt lai, et mahutada nende enda iseloomu. Nende enesearmastus, populaarsuse ja kiituse ihalus jätab Päästja südamest välja ning ilma Temata on seal süngus ja kurbus. Kuid hinges elav Kristus on rõõmu allikas. Kõigi jaoks, kes Teda vastu võtavad, on Jumala Sõna kõige olulisem mõte rõõmustamine.

„Sest nõnda ütleb kõrge ja üllas, kes igavesti elab ja kelle nimi on püha: Ma elan kõrges ja pühas paigas ja rõhutute ning vaimult

alandlike juures, et turgutada alandlike vaimu ja elustada rõhutute südameid.“ (Js 57:15)

Mooses oli peidetud kaljulõhesse, kui ta vaatles Jumala au. Meie peitume lõhenenud Kaljusse, kus Kristus katab meid oma läbitorgatud käega, ning me kuuleme, mida ütleb Issand oma teenijatele. Jumal ilmutab ennast meile nii nagu Mooseselegi, näidates, et Ta on „halastaja ja armuline Jumal, pika meelega ja rikas heldusest ning tõest, kes säilitab heldust tuhandeile, annab andeks ülekohtu ja üleastumised ning patu“. (2Ms 34:6, 7)

Lunastustööl on tulemused, mida 163 inimesel on raske ette kujutada. „Mida silm ei ole näinud ega kõrv kuulnud ja mis inimsüdamesse ei ole tõusnud — selle on Jumal valmistanud neile, kes teda armastavad.“ (1Kr 2:9) Kui patune, keda tõmbab Kristuse vägi, ligineb ülendatud ristile ja langeb selle ees põrmu, siis ta luuakse uuesti. Talle antakse uus süda. Ta saab uueks looduks Kristuses Jeesuses. Pühadusest ei ole enam midagi puudu, Jumal ise „teeb õigeks igäühe, kes usub Jeesusesse“. (Rm 3:26) Ja „keda ta on õigeks teinud, neid on ta ka kirkistanud“. (Rm 8:30) Veel suurem kui on patu tõttu tekkinud häbi ja alandus, on austus ja ülendus, mis tuleb lunastava armastuse kaudu. Jumala kuju sarnasust taotlevale inimolevusele antakse taevased varandused ja täiuslikkuse vägi, mis asetavad ta kõrgemale isegi inglitest, kes pole kunagi langenud.

„Nõnda ütleb Issand, Iisraeli lunastaja, tema Püha, täiesti põlatule, rahvaste poolt jälestatule: [...] Kuningad näevad seda ja tõusevad püsti, ja vürstid kummardavad Issanda pärast, kes on ustav, Iisraeli Püha pärast, kes sind on valinud.“ (Js 49:7)

„Sest igäüht, kes ennast ise ülendab, alandatakse, kes aga ennast ise alandab, seda ülendatakse.“

[34]

164 „Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile?“

Luuka 18:1-8

Kristus oli kõnelenud ajast, mis eelneb vahetult Tema teisele tulemisele, ning ohtudest, millesse Tema järelkäijad satuvad. Eriliselt sellele ajale viidates rääkis Ta neile tähendamissõna „selle kohta, et nad peavad ikka palvetama ega tohi tüdida“.

„Ühes linnas,“ ütles ta, „oli kohtunik, kes ei kartnud Jumalat ega häbenenud inimesi. Samas linnas oli ka lesknaine, kes käis aina tema juures ja rääkis: „Kaitse mu õigust mu vastase vastu!“ Ja tükk aega kohtunik ei tahtnud. Aga pärast ta mõtles endamisi: „Ehk ma küll ei karda Jumalat ega häbene inimesi, ometigi, kuna see lesk mind tüütab, muretsen ma talle õiguse, et ta oma lõputu käimisega mind ära ei piinaks.“ Aga Issand ütles: „Te kuulete, mida see ülekohtune kohtunik ütleb! Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile, kes tema poole kisendavad päevad ja ööd, kas ta peaks viivitama neid aidates?“

Siin kirjeldatud kohtunik ei hoolinud õigusest, 165 kaastundest ega kannatustest. Lesknaist, kes nõudis, et tema juhtum ette võetaks, lükati pidevalt tagasi. Ta tuli ikka ja jälle ainult selleks, et teda põlgusega koheldakse ja kohtuniku juurest minema saadetakse. Kohtunik teadis, et naisel oli õigus, ja ta oleks võinud teda kohe aidata, aga ta ei teinud seda. Ta tahtis näidata oma võimu ning talle meeldis lasta naisel asjatult küsida, paluda ja anuda. Kuid naine ei andnud alla ega muutunud araks. Hoolimata kohtuniku ükskõiksusest ja kalgist südamest, käis ta oma palvega peale, kuni kohtunik oli nõus tema loo ära kuulama. „Ehk ma küll ei karda Jumalat ega häbene inimesi,“ ütles ta, „ometigi, kuna see lesk mind tüütab, muretsen ma talle õiguse, et ta oma lõputu käimisega mind ära ei piinaks.“ Ta andis sihikindlale naisele õiguse, et päästa oma reputatsiooni ja hoida ära avalikku tähelepanu oma erapooliku, ebaausa kohtumõistmise suhtes.

„Aga Issand ütles: „Te kuulete, mida see ülekohtune kohtunik ütleb! Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile, kes tema poole kisendavad päevad ja ööd, kas ta peaks viivitama neid aidates? Ma ütlen teile, küll ta muretseb neile peatselt õiguse!“ Kristus toob siin esile terava kontrasti ebaõiglase kohtuniku ja Jumala vahel. Kohtunik andis lesknaise palvele järele üksnes isekusest, et ta saaks rahu naise tüütavast pealekäimisest. Ta ei tundnud lese suhtes mingit halastust ega kaastunnet, naise õnnetus ei tähendanud tema jaoks midagi. Kuivõrd teistsugune on Jumala suhtumine neisse, kes Teda otsivad: Ta kuulab abivajajate ja õnnetute palveid piiritu kaastundega.

Naine, kes palus kohtunikult õigust, oli oma mehe kaotanud, kuna viimane oli surnud. Vaesel ja ilma sõpradeta jäänud naisel ei olnud vahendeid kadunud õnne taastamiseks. Samamoodi on inimene patu tõttu kaotanud ühenduse Jumalaga. Tal endal ei ole päästmiseks vahendeid. Kuid Kristuses oleme toodud Isale lähemale. Jumala äravalitused on Tema südamele kallid. Need on, kelle Ta on pimedusest kutsunud oma imelisse valgusesse, et nad annaksid Talle kiitust ja säraksid tulukestena 166 maailma pimeduse keskel. Ebaõiglast kohtunikku ei huvitanud lesk, kes käis talle oma probleemidega peale, kuid et lahti saada tema haledatest abipalvetest, kuulas ta naise ära ja andis talle vastase ees õiguse. Ent Jumal armastab oma lapsi piiritu armastusega. Kogudus on Tema jaoks maa peal kalleim asi.

[35]

„Sest Issanda omand on tema rahvas, tema mõõdetud pärisosa on Jaakob. Ta leidis tema kõrbemaalt, tühjast paigast, uluvast kõrbest; ta võttis tema oma kaitse alla, hoolitses tema eest, ta hoidis teda nagu oma silmatera.“ (5Ms 32:9, 10) „Sest nõnda ütleb vägede Issand pärast seda, kui ta au läkitas mind paganate juurde, kes teid riisusid, sest kes puudutab teid, see puudutab tema silmatera.“ (Sk 2:12)

Lese palve „Kaitse mu õigust mu vastase vastu“ kujutab Jumala laste palvet. Nende suur vastane on Saatan. Tema on „vendade süüdistaja, kes süüdistab neid Jumala ees päeval ja ööl“. (Ilm 12:10) Ta näeb pidevalt vaeva, et kujutada Jumala rahvast valesti, neid süüdistada, petta ja hävitada. Selles tähendamissõnas õpetab Kristus oma jüngreid palvetama Saatanat ja tema käsilaste võimu alt vabaneamiseks.

Sakarjale näidati nägemuses Saatanat süüdistustööd ja seda, kuidas Kristus seisab oma rahva vaenlasele vastu. Prohvet ütleb: „Ja ta

näitas mulle ülempreester Joosuat seismas Issanda ingli ees, ja saatanat seismas temast paremal pool teda süüdistamas. Ja Issanda ingel ütles saatanale: „Issand sõidelgu sind, saatan! Jah, Issand, kes on valinud Jeruusalemma, sõidelgu sind! Eks see ole tulest tõmmatud tukk?“ Joosual olid seljas määrdunud riided ja ta seisis ingli ees.“ (Sk 3:1-3)

Siin kujutatakse Jumala rahvast kurjategijana 167 kohtuprotsessil. Ülempreester Joosua püüab saada õnnistust oma rahvale, kes on suures ahistuses. Sel ajal kui ta Jumala ees anub, seisab Saatan vastasena tema paremal pool. Ta süüdistab Jumala lapsi ja näitab nende juhtumit võimalikult lootusetuna. Ta esitleb Issandale nende halbu tegusid ja nende puudusi. Ta näitab nende vigu ja ebaõnnestumisi, lootes, et nende iseloom paistab Kristuse silmis niisugune, et Ta ei osuta neile nende suures hädas abi. Joosua, kes esindab Jumala rahvast, seisab hukkamõistetult, rüütatud määrdunud rõivastega. Olles teadlik oma rahva pattudest, on ta laitusest masendunud. Saatan vajutab tema hingele süütunnet, mille tõttu langeb ta peaaegu meeletehese. Ometi seisab ta seal palujana, Saatan tema vastas.

Saatana tegevus süüdistajana algas taevas. See on olnud tema töö maa peal alates inimese langemisest ja see saab olema 168 tema eriline tegevus ka siis, kui läheneme selle maailma ajaloo lõpule. Kuna ta näeb, et tal on vähe aega, teeb ta veelgi tõsisemalt oma pettuse ja hävituse tööd. Ta on vihane, kui näeb maa peal inimesi, kes just oma nõrkuses ja patususes austavad Jumala Seadust. Ta on kindlalt otsustanud, et nad ei tohi Jumalale kuuletuda. Talle valmistab rõõmu nende vääritus ning tal on valmis septsused iga hinge jaoks, et kõik võiksid võrku langeda ja Jumalast eemalduda. Ta üritab süüdistada ning hukka mõista Jumalat ja kõiki, kes püüavad siin maailmas viia täide Tema eesmäärke halastuses ja armastuses, kaastundes ja andestuses.

Iga Jumala väe ilmutus oma rahvale kutsub Saatanas esile vaeulikkust. Iga kord, kui Jumal tegutseb nende heaks, töötab Saatan oma inglitega uue jõuga selleks, et neile hävingut tuua. Ta on kade kõigi peale, kes on teinud Kristusest oma jõu. Tema eesmärk on üles ässitada kurjust ja kui see õnnestub, paisata kogu süü kiusatutele. Ta osutab nende määrdunud riieteile, nende puudulikule iseloomule. Ta näitab nende nõrkust ja rumalust, nende tänamatuse patte, nende erinevust Kristusest, mis on häbistanud nende Lunastajat. Kõike seda

sunnib ta peale argumendina, mis kinnitab, et tal on õigus neid hävitada. Ta püüab hirmutada nende hingi mõttega, et nende kohtuasi on lootusetu, et nende rüveduse plekki ei saa iial maha pesta. Ta loodab nende usu nii hävitada, et nad annaksid järele tema kiusatustele ja taganeksid ustavusest Jumalale.

Issanda rahvas ei saa ise Saatana süüdistustele vastata. Kui nad vaatavad ennast, on nad valmis meelt heitma. Kuid nad pöörduvad jumaliku Kaitsja poole. Nad anuvad Lunastaja teeneid. Jumal on „õige ja teeb õigeks igäihe, kes usub Jeesusesse“. (Rm 3:26) Issanda lapsed hüüavad usus Tema poole, 169 et vaigistada Saatana süüdistused ja nurjata tema sepitsused. „Kaitse mu õigust mu vastase vastu!“ palvetavad nad ning Kristus vaigistab jultunud süüdistaja risti võimsa argumendiga.

„Issanda ingel ütles saatanale: „Issand sõidelgu sind, saatan! Jah, Issand, kes on valinud Jeruusalemma, sõidelgu sind! Eks see ole tulest tõmmatud tukk?“ Kui Saatan püüab Jumala rahvast pimedusega katta ja neid hävitada, siis astub Kristus vahele. Kuigi nad on patustanud, on Kristus võtnud nende patusüü oma hingele. Ta napsas inimsoo ära nagu oksa tulest. Tänu oma inimolemusele on Ta seotud inimesega, samal ajal on Ta tänu oma jumalikule olemusele üks lõpmatu Jumalaga. Abi on toodud hukkuvate hingede käeulatusse. Vastast on noomitud.

„Joosual olid seljas määratud riided ja ta seisis ingli ees. Siis ingel kostis ja ütles neile, kes seisid ta ees, nõnda: „Võtke tal määratud riided seljast ära!“ Ja ingel ütles temale: „Vaata, ma olen su süü sinult ära võtnud ja ma riietan sind uute riietega!“ Ja ta ütles: „Pange temale puhas mähis pähe!“ Ja temale pandi puhas mähis pähe ja riided selga.“ (Sk 3:3-5) Siis andis ingel vägede Issandalt saadud autoriteediga Jumala rahva esindajale Joosuale pühaliku töotuse: „Kui sa käid minu teedel ja täidad minu antud kohustust, siis sinagi mõistad õigust minu kojale ja valvad ka mu õuesid, ja ma annan sulle ligipääsu nende hulgas, kes siin seisavad,“ isegi Jumala trooni ümbritsevate inglite hulgas. (Sk 3:7)

Jumala rahva puudustest hoolimata ei pööra Kristus oma hoolustele selga. Tal on vägi muuta nende rõivaid. Ta eemaldab määratud 170 riided, paneb kahetsevatele ja uskuvatele inimestele selga oma õiguse rüü ning kirjutab taevasesse aruandesse nende nimede taha andestuse. Ta tunnistab nad enda omaks kogu universu-

mi ees. Nende vastane Saatan on osutunud süüdistajaks ja petiseks. Jumal mõistab õigust oma äravalitutele.

[36] Palve „Kaitse mu õigust mu vastase vastu“ ei käi ainult Saatana kohta, vaid ka vahendite ja tegevuste kohta, mida Saatan püüab valesti esitada, et Jumala rahvast kiusata ja hävitada. Need, kes on otsustanud Jumala käskudele kuuletuda, teavad oma kogemustest, et neil on vastased, keda juhivad teise poole jõud. Sellised vastased ründasid Kristust igal sammul nii lakkamatult ja otsusekindlalt, nagu seda ükski inimolevus iial tunda ei saa. Kristuse jüngreid tabavad sarnaselt nende Meistriga pidevad kiusatused.

Pühakiri kirjeldab maailma olukorda vahetult enne Kristuse teist tulemist. Apostel Jaakobus kujutab valitsevat ahnust ja rõhumist. Ta ütleb: „Kuulge nüüd, rikkad. [...] Te olete kogunud tagavara viimseil päevil. Vaata, tööliste palk, mille te olete jätnud oma põldudel lõikajatele maksmata, kisendab, ja viljakoristajate karjed on tunginud vägede Issanda kõrvu. Te olete priisanud ja prassinud maa peal, nuumanud end tapapäeval, te olete hukka mõistnud õige ja ta mõrvanud. Tema ju ei hakka teile vastu.“ (Jk 5:1—6) See kujutab just praegust aega. Inimesed kuhjavad tohutuid varandusi kokku rõhumise ja väljapressimise abil, samal ajal kui nälgiva inimkonna appihüüd tõuseb Jumala ette.

„Õiglus on tagasi tõrjutud ja õigus seisab kaugel, sest tõde komistab tänaval ja ausus ei saa sisse tulla. Nõnda on tõde kadunud ja kes loobub 171 kurjast, laseb ennast paljaks riisuda.“ (Js 59:14, 15) See ettekuulutus täitus Kristuse maapealses elus. Ta oli ustav Jumala käskudele ning jättis kõrvale inimeste traditsioonid ja reeglid, mis olid muudetud käskudest tähtsamaks. Just sellepärast vihati ja kiusati Teda taga. Ajalugu kordub. Inimeste seadused ja traditsioonid tõstetakse Jumala Seadusest kõrgemale ning need, kes on Jumala käskudele ustavad, kannatavad süüdistusi ja tagakiusamist. Kristust süüdistati hingamispäeva rikkumises ja Jumala teotamises, sest Ta oli ustav Jumalale. Väideti, et Tal on kuri vaim, Teda nimetati Peltsebuliks. Samamoodi süüdistatakse Tema järelkäijaid ja kujutatakse neid väärsti. Saatan loodab neid niiviisi patustama panna ja Jumalale häbi tuua.

Kristus kirjeldas tähendamissõnas kohtuniku iseloomu, kes ei kartnud Jumalat ega häbenenud inimesi, et näidata, missugust tüüpi kohtumõistmine tol ajal valitses ja mida peagi Tema üle peetaval

kohtuprotsessil näha sai. Ta soovib, et Tema rahvas mõistaks kõigil ajastutel, kui vähe võib usaldada rasketel aegadel maiseid valitsejaid ja kohtunikke. Tihtipeale tuleb Jumala äravalitutel seista ametnike ees, kes ei kasuta Jumala Sõna juhtnööri ega nõuandjana, vaid järgivad oma pühitsemata ja distsiplineerimata impulsse.

Tähendamissõnas ebaõiglasest kohtunikust näitas Kristus, mida me peame tegema. „Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile, kes tema poole kisendavad päevad ja ööd?“ Meie eeskuju Kristus ei teinud midagi enda kaitsmiseks või süüdistustest vabanemiseks. Ta usaldas oma olukorra Jumala kätte. Samamoodi ei peaks Tema järelkäijad enda vabastamiseks süüdistama, hukka mõistma ega jõudu kasutama.

Kui tulevad katsumused, mis paistavad seletamatud, ei tohiks me lasta neil oma rahu rikkuda. Ükskõik kui ebaõiglaselt meid ka ei koheldaks, ärgem muutugem vihaseks. Kättetasumise vaimu hellitades 172 teeme endale kahju. Me hävitame usalduse Jumalasse ja kurvastame Püha Vaimu. Meie poolel on tunnistaja, taevane käskjalg, kes tõstab meie eest vaenlase vastu võitluslipu. Sellest ei saa Saatan jagu. Ta ei pääse püha valguse kilbist mööda.

Kuna kurjus maailmas aina kasvab, pole vaja end petta mõttega, et meile ei tule raskusi. Kuid just need raskused toovad meid Kõigekõrgema troonisaali. Me võime küsida nõu Temalt, kel on piiritu tarkus.

Issand ütleb: „Hüüa mind appi ahastuse päeval.“ (Ps 50:15) Ta soovitab meil tuua Tema ette oma kimbatuse ja puuduse ning vajaduse jumaliku abi järele. Ta palub meil olla püsivad palves. Niipea kui kerkivad takistused, peame tooma Tema ette siirad ja tõsised palved. Meie pealekäivad palved tõendavad meie tugevat usku Jumalasse. Oma puuduse tunnetamine paneb meid tõsiselt palvetama ja meie anumine liigutab taevast Isa.

Tihtipeale satuvad need, keda usu pärast süüdistatakse või taga kiusatakse, kiusatusse mõelda, et Jumal on nad hüljanud. Inimeste silmis on nad vähemuses. Ilmselgelt saavad vaenlased nende üle võidu. Kuid ärgu astugu nad oma südametunnistuse vastu. Tema, kes nende eest kannatas ning nende muresid ja vaevu talus, ei ole neid hüljanud.

Jumala lapsed ei ole jäetud üksi ega kaitseta. Palve paneb liikuma Kõikvõimsa käsivarre. Palve kaudu nad „vallutasid kuningriike,

mõistsid kohut, said kätte töotusi, sulgesid lõvide suud, kustutasid tule väe“ — peaksime teadma, mida see tähendab, kui kuuleme usu nimel surnud märtritest —, „tõrjusid tagasi võõraste vaenuleere“. (Hb 11:33, 34)

173 Kui me anname oma elu Tema teenistusse, siis ei saa me kunagi sattuda olukorda, milleks Jumal valmis ei ole. Ükskõik missugune on meie olukord, meil on Teejuht, kes näitab teed; missugune ka ei oleks meie kimbatus, meil on kindel Nõuandja; ükskõik missugune ei oleks meie kurvastus, kaotus või üksindus, meil on kaastundlik Sõber. Kui me oma teadmatuses eksime, ei jäta Kristus meid maha. Me kuuleme Tema häält, mis selgelt ja arusaadavalt ütleb: „Mina olen tee ja tõde ja elu.“ (Jh 14:6) „Tema kisub hädast välja vaese, kes kisendab, ja viletsa ja selle, kel pole abimeest.“ (Ps 72:12)

Issand teatab, et Teda austavad need, kes hoiavad Tema ligi ja teenivad Teda ustavalt. „Kindlameelsele 174 sa hoiad rahu, rahu, sest ta loodab sinu peale.“ (Js 26:3) Kõikvõimas käsivars on välja sirutatud, et meid aina edasi juhtida. „Mine edasi,“ ütleb Issand, „ma saadan sulle abi. Sa palud minu nime austuseks ja sa saad, mida oled palunud. Ma saan austatud nende ees, kes ootavad su ebaõnnestumist. Nad näevad minu sõna aulist võitu.“ „Kõik, mida te iganes palves palute uskudes, seda te saate.“ (Mt 21:22)

Hüüdku Jumala poole kõik, kes on vaevatud või väärsti koheldud. Pöördu eemale neist, kellel on kivine süda, ning esita oma palved Loojale. Ta ei lükka tagasi kedagi, kes tuleb Tema juurde kahetseva südamega. Ükski siiras palve ei lähe kaduma. Taevakooride kiidulauludest ümbritsetud Jumal kuuleb nõrgima inimolevuse hüüdeid. Me valame oma südamesoovid välja salajases kambris, me sosis-tame palveid teed kõndides ning meie sõnad jõuavad universumi [37] Valitseja trooni ette. Need võivad olla inimkõrvale kuuldamatud, kuid need ei hääbu vaikusesse ega kao toimetuste saginas. Miski ei saa lämmatada hinge igatsust. See tõuseb kõrgemale tänavamürast ja rahvahulga segadusest, üles taevastesse õuedesse. Me kõneleme Jumalaga ja meie palvet kuuldakse.

Sina, kes sa tunnend ennast kõige väärinumana, ära kardata tuua oma asja Jumala ette. Kui Ta andis iseennast Kristuses maailma pattude eest, võttis Ta enda peale iga hinge mure. „Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid loovutas tema meie kõikide eest, kuidas ta ei peaks

siis koos Pojaga meile kõike muud kinkima?“ (Rm 8:32) Kas Ta ei täida oma sõna, mis on antud meie julgustuseks ja kinnitamiseks?

Kristus ei soovi midagi muud rohkem kui lunastada oma pärisosa Saatana valitsuse alt. Aga enne kui saame Saatana võimu alt vabaks välispidiselt, peame olema sisemiselt 175 tema võimust vabastatud. Issand lubab tulla katsumustel, et need puhastaksid meid ilmalikkusest, isekusest ning karmidest iseloomujoontest, mis ei ole Kristuse loomuse sarnased. Ta laseb meie hingedel minna läbi sügavate vaevavete, et ka meie südame sügavaimad soovid saaksid puhastatud rüvedusest ning me võiksime katsumusest välja tulla puhtama, pühama ja õnnelikumana. Sageli siseneme katsumuse sulatusahju isekusest tuhmunud hingega, aga kui oleme tuleproovis kannatlikud, tuleme sellest välja jumalikku iseloomu peegeldades. Kui Tema eesmärk kannatustes on täidetud, siis „ta toob esile su õiguse nagu valguse ja su õigluse nagu lõuna selguse“. (Ps 37:6) Pole sellist võimalustki, et Issand jätaks oma rahva palved tähelepanuta. On oht, et Tema rahvas muutub kiusatustes ja katsumustes araks ega ole enam palves püsiv.

Päästja ilmutas jumalikku kaastunnet Sürofoiniikia naise suhtes. Naise südamevalu puudutas Tema südant. Ta soovis kinnitada naisele kohe, et tema palvet on kuulnud, kuid Ta tahtis anda oma jüngritele õppetunni ja mõnda aega tundus, et Jeesus lükkab vaevatud südame appihüüu tagasi. Kui naise usk oli avaldunud, kiitis Kristus teda ja saatis ka palutud heateoga minema. Jüngrid ei unustanud seda õppetundi iial ning see on kirja pandud, et näidata püsiva palve tulemust.

Kristus ise andis selle ema südamesse visaduse, mida ei saanud tagasi lükata. See oli Kristus, kes andis paluvale lesele julgust ja otsusekindlust kohtuniku ees. See oli Kristus, kes sajandeid tagasi salapärase kohtumise ajal Jabboki koolme juures andis Jaakobile püsiva usu. Ja usk, mille Ta ise on sisendanud, ei jää tasumata.

176 Tema, kes elab taevases pühamus, mõistab õiglast kohut. Ta tunneb suuremat heameelt patuses maailmas kiusatustega võitlevatest inimestest kui tohutust inglitehulgast, kes ümbritsevad Tema trooni.

Kogu universum osutab suurimat huvi meie planeedikübemekese vastu, sest Kristus maksis selle asukate hingede eest määratud hinda. Maailma Lunastaja ühendas maa taevaga tihedate sidemetega, sest

siin on Issanda lunastatud. Taevased olevused külastavad ikka veel maad samamoodi, nagu nad kõndisid koos Aabrahami ja Moosesega ning vestlesid nendega. Meie suurte linnade toimeka sagina keskel, peatänavatel ja turuplatsidel, kus inimesed askeldavad hommikust õhtuni, nagu sport ja meelelahutus tähendaks nende jaoks kõike, ja kus nii vähesed mõtlevad nähtamatule reaalsusele — isegi siin on taeval oma vaatlejad ja pühad. Nähtamatud jõud jälgivad inimolevuste iga sõna ja tegu. Igal ärikoosolekul ja meelelahutusüritusel, igal jumalateenistusel on rohkem kuulajaid, kui on silmaga näha. Vahetevahel tõmbavad taevased jälgijad kõrvale kardina, mis eraldab meid nähtamatust maailmast, seda selleks, et meie mõtted võiksid pöörduda kiirustamiselt ja elu rutult asjaolule, et kõigel, mida me teeme või ütleme, on nähtamatud tunnistajad.

Meil on senisest paremini vaja mõista inglitest külaliste ülesannet. Oleks hea arvestada sellega, et meil on igas tegevuses taevaste olevuste koostöö ja hoolitsus. Nähtamatud valguse ja väe hulgad tulevad tagasihoidlike ja alandlike juurde, kes usuvad Jumala töotusi ja toetuvad nendele. Keerubid, seeravid ja võimsad inglid — kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat — seisavad Jumala paremal käel ning nad on „teenijad vaimud, läkitatud abistama neid, kes ükskord pärivad pääste“. (Hb 1:14)

177 Need inglitest käskjalad panevad ustavalt kirja inimlaste sõnad ja teod. Taevas on registreeritud iga julm või ebaõiglane tegu Jumala rahva suhtes, mille kurjuse väe esindajad on kannatuste tekitamiseks põhjustanud.

„Kas siis Jumal ei peaks muretsema õigust oma äravalituile, kes tema poole kisendavad päevad ja ööd, kas ta peaks viivitama neid aidates? Ma ütlen teile, küll ta muretseb neile peatselt õiguse.“

„Ärge siis heitke ära oma julgust, mis saab suure palga! Teile läheb vaja kannatlikkust, et te Jumala tahtmist täites saaksite kätte töotuse. Sest veel ainult pisut, pisut, siis tuleb see, kes peab tulema, ega viivita.“ (Hb 10:35-37) „Vaata, põllumees ootab kallist põlluvilja pika meelega, kuni ta saab varase ja hilise vihma. Olge siis teiegi pika meelega, kinnitage oma südant, sest Issanda tulemine on lähedal!“ (Jk 5:7, 8)

Jumala pikameelsus on imeline. Kohtumõistmine viibib pikka aega, samal ajal püüab halastus palvetega patust veenda. Kuid „õigus ja õiglus on ta aujärje alus“. (Ps 97:2) „Issand on pika vihaga,“ ent

Ta on „rammult suur ja Issand ei jäta kedagi karistamata. Tema tee on tuulekeerises ja tormis ja pilved on tema jalgade tolm.“ (Na 1:3)

Maailm on muutunud Jumala Seadusest üleastumises jultunuks. Tema suure kannatlikkuse tõttu on inimesed Tema autoriteedi jalge alla tallanud. Nad kinnitavad üksteist Jumala pärisosa rõhumisel ja julmal kohtlemisel, öeldes: „Kuidas Jumal võib seda tunda ja kas Kõigekõrgemal on sellest teadmist?“ (Ps 73:11) Kuid on piir, millest nad ei saa üle astuda. Ligi on aeg, mil nad jõuavad määratud piirini. Juba praegu on nad peaaegu ületanud Jumala pika meelega, Tema 178 armu ja halastuse piirid. Jumal astub vahele, et kaitsta oma au, vabastada oma rahvas ja summutada ebaõigluse ilmingud.

Noa päevil eirasid inimesed Jumala Seadust, kuni Looja tundmine oli maa pealt peaaegu kadunud. Ülekohus oli läinud nii suureks, et Issand tõi maa peale veeuputuse ja pühkis õelad elanikud maalt minema.

Ajast aega on Jumal näidanud oma tegutsemisviisi. Kui kriis on käes, on Ta ennast ilmutanud ja vahele seganud, et Saatan ei saaks oma plaane täide viia. Tihtipeale on Jumal lubanud riikidel, perekondadel ja üksikisikutel jõuda probleemidega kriisi, et Tema sekkumine oleks märgatav. Seejärel on Ta ilmutanud, et Iisraelis on Jumal, kes hoiab alal oma Seadust ja kaitseb oma rahvast.

[38]

Praegusel valitseva ülekohtu ajal võime teada, et viimane suur kriis on ligi. Kui Jumala Seaduse trotsimine on peaaegu kõikehaarav, kui kaasinimesed Tema rahvast rõhuvad ja vaevavad, siis astub Issand vahele.

Ligi on see aeg, mil Ta ütleb: „Tule, mu rahvas, mine oma kambritesse ja sule ukсед enese tagant, peitu üürikeseks ajaks, kuni raev möödub. Sest vaata, Issand väljub oma asupaigast nuhtlema maa elanikke nende ülekohtu pärast. Siis paljastab maa oma veresüü ega kata enam neid, kes ta peal on tapetud.“ (Js 26:20, 21) End kristlasteks nimetavad inimesed võivad praegu petta ja vaeseid rõhuda, nad võivad leski ja orbusid röövida, nad võivad hellitada oma saatanlikku viha, sest nad ei saa Jumala rahva südametunnistust valitseda, kuid Jumal viib nad kõige selle eest kohtu ette. Nende üle toimuv „kohus on halastamatu“, sest nad „ise ei ole halastanud“. (Jk 2:13) Ei lähe enam kaua, kui nad seisavad maailma Kohtuniku ees, 179 et anda aru valust, mida nad on Jumala pärisosa ihule ja hingele põhjustanud. Nad võivad praegu tunda rõõmu valesüüdistustest, pilgata neid, kelle

Jumal on määranud oma tööd tegema; nad võivad saata usklikke vangi, neid aheldada, pagendada, surmata, kuid nad peavad vastust andma iga valupiste ja iga valatud pisara eest. Jumal tasub neile nende pattude eest kahekordselt. Usust taganenud kiriku sümboli Paabeli kohta ütleb Jumal oma kohtu kaasistujatele: „Tema patud on ulatunud taevani ning Jumalale on tulnud meelde tema ülekohtused teod. Makske temale kätte, nõnda nagu tema on kätte maksnud, ning tasuge temale kahevõrra tema tegude järgi; karikasse, mille ta on valanud täis, valage talle kahevõrra.“ (Ilm 18:5, 6)

Inimeste appihüüd tõuseb Jumala ette Indiast, Aafrikast, Hiinast, meresaartelt — miljonite rõhutute huulilt niinimetatud kristlikest maadest. See hüüd saab peagi vastuse. Jumal puhastab maa kõlbelisest rikutusest, mitte veega nagu Noa päevil, vaid tulemerega, mida ei saa kustutada ühegi inimeste leiutisega.

„Siis on kitsas aeg, millist ei ole olnud rahvaste algusest peale kuni selle ajani; aga sel ajal päästetakse su rahvas, kõik, keda leitakse olevat raamatusse kirjutatud.“ (Tn 12:1)

Kristus kogub oma lapsed enda juurde katusekambritest, hurt-sikutest, vangikongidest, tapalavadelt, mägedest ja kõrbetest, maa-õõntest ja merekoobastest. Maa peal on neid vaevatud, piinatud ja kõigest ilma jäetud. Miljonid on läinud hauda häbistatult, sest nad on keeldunud järele andmast Saatana petlikele nõudmistele. Inimeste kohtud on Jumala lapsi nimetanud põlastusväärseimateks kurjategi-jateks. Kuid ligi on päev, mil Jumal ise on kohtumõistja (Ps 50:6). Siis tühistatakse kõik maised otsused. Jumal 180 „kõrvaldab oma rahva teotuse kogu maalt“. (Js 25:8) Neile kõigile antakse valged riided (Ilm 6:11). „Ja neid hüütakse „Pühaks rahvaks“, „Issanda lunastatuiks“.“ (Js 62:12)

Ükskõik missugust risti on neil tulnud kanda, milliseid kaotusi on nad pidanud läbi elama, millist tagakiusamist taluma kuni maise elu kaotuseni — Jumala lapsed saavad rohke tasu. Nad „näevad tema palet ning tema nimi on nende otsaesisel“. Ilm 22:4)

185 „Tema võtab vastu patuseid“

Luuka 15:1-10

Kui Kristuse ümber kogunesid „tölnered ja patused“, väljendasid rabid rahulolematust. „Tema võtab vastu patuseid,“ ütlesid nad, „ja sööb koos nendega.“

Selle süüdistusega vihjasid nad, et Kristusele meeldib suhelda patuste ja põlastusväärsetega ning et Ta on nende patuse suhtes ükskõikne. Rabid olid Jeesuses pettunud. Kuidas võis juhtuda, et see, kellel oli nii ülev iseloom, ei seltsinud nendega ega järginud nende õpetamismeetodeid? Miks läks Ta nii tagasihoidlikult välja, et kõigi ühiskonnaklasside seas töötada? Nad ütlesid, et kui Ta oleks tõeline prohvet, siis oleks Ta nendega ühes nõus ning kohtleks tölnereid ja patuseid ükskõiksusega, mille nood on ära teeninud. Neid ühiskonna kaitsjaid pahandas, et see, kellega nemad olid pidevalt sõjajalal, kuid kelle elu puhtus täitis neid aukartusega ja mõistis neid hukka, kohtles ühiskonna heidikuid sellise ilmse osavõtlikkusega. Nad ei kiitnud Tema meetodeid heaks. Nad olid enda meelest haritud, peenekombelised ja silmapaistvalt religioossed, kuid Kristuse eeskuju paljastas nende omakasupüüdlikkuse.

186 Neid vihastas ka see, et need, kes osutasid rabide suhtes ainult põlgust ja keda kunagi sünagoogides näha ei olnud, tunglesid Jeesuse ümber ja kuulasid Tema sõnu vaimustatud tähelepanuga. Kirjatundjad ja variserid tundsid selles puhtas ja pühas läheduses ainult hukkamõistu; kuidas võis siis olla nii, et tölnereid ja patuseid tõmbas Jeesuse poole?

[39]

Nad ei teadnud, et selgitus oli just neissamus sõnades, mida nad olid lausunud põlgliku süüdistusena: „Tema võtab vastu patuseid.“ Jeesuse juurde tulevad hinged tundsid Tema ligiolekus, et isegi nende jaoks on patupüünistest pääsetee. Variserid suhtusid neisse ainult põlguse ja hukkamõistuga, kuid Kristus tervitas neid Jumala lastena, kes on küll isamajast kaugele läinud, kuid keda Isa süda ei ole unustanud. Nende armetus ja patt muutis Tema kaastunde üksnes

suuremaks. Mida kaugemale olid nad Temast läinud, seda tõsisem oli igatsus ja seda suurem oli ohver nende päästmiseks.

Kõike seda oleksid Iisraeli õpetajad võinud teada saada pühadest kirjarullidest, mille hoidjad ja tõlgendajad nad uhkusega olid. Kas polnud Taavet — Taavet, kes oli langenud hukutavasse pattu — kirjutanud: „Ma olen eksinud nagu kadunud lammas. Otsi oma sulast“? (Ps 119:176) Kas polnud Miika toonud esile Jumala armastuse vastu, öeldes: „Kes on Jumal nagu sina, kes annab andeks süü ja läheb mööda oma pärisosa jäägi üleastumisest, kes ei pea viha mitte igavesti, vaid osutab armu“? (Mi 7:18)

Kadunud lammas

Seekord ei meenutanud Kristus oma kuulajatele Pühakirja sõnu. Ta pöördus nende enda kogemuse poole. Jordanist ida pool laiuvad platood pakkusid külluslikku maad lammaste karjatamiseks ning jäärakutes ja metsaga kaetud küngastel oli kaduma 187 läinud palju lambaid, keda oli vaja otsida ja karjase hoole alla tagasi tuua. Jeesuse kaaskonnas oli karjaseid ja inimesi, kellele lambakarjad kuulusid, ning kõik mõistsid Tema näidet: „Missugune inimene teie seast, kui tal on sada lammast ja ta ühe neist kaotab, ei jäta neid üheksatkümmend üheksat kõrbe ega lähe kadunule järele, kuni ta tema leiab?“

„Hinged, keda teie põlgate,“ ütles Jeesus, „on Jumala omad.“ Nad kuuluvad Talle loomise ja lunastuse kaudu ning nad on Tema jaoks väärtuslikud. Kui karjane armastab oma lambaid nii, et ei puhka enne, kui kadunud lammas on taas leitud, siis armastab Jumal iga hüljatud hinge lõpmatult suuremal määral. Inimesed võivad Tema armastust tagasi tõrjuda, nad võivad Temast eemale minna, nad võivad valida teise isanda, kuid ometi on nad Jumala omad ja Ta soovib enda omi tagasi saada. Ta ütleb: „Otsekui karjane tunneb muret oma karja pärast, siis kui ta on oma laialipillatud lammaste keskel, nõnda tunnen mina muret oma lammaste pärast ja päästan need kõigist paigust, kuhu nad on pillutatud pilvisel ja pimedal päeval.“ (Hs 34:12)

Tähendamissõnas läheb karjane välja ühtainust lammast otsima, see on kõige väiksem arv, mida saab loendada. Kui oleks olnud ainult üks kadunud hing, oleks Kristus selle ühe eest surnud.

Lammas, kes on oma tarast eemale eksinud, on kõigist loomadest kõige abitum. Karjane peab teda otsima, sest ta ei leia ise tagasiteed. Samamoodi on Jumalast eemale läinud hingega: ta on sama abitu nagu kadunud lammas ja ilma jumaliku armastuseta, mis on tulnud teda päästma, ei leiaks ta iial teed Jumala juurde.

Karjane, kes avastab, et üks lammas on kadunud, ei vaata ohutult taras viibivat karja muretult ega ütle: „Mul on üheksakümmend üheksa veel. Selle ühe eksinu otsimine on minu jaoks liiga vaevarikas. 188 Las ta tuleb ise tagasi, ma teen lambatara värava lahti ja lasen ta sisse.“ Ei, niipea kui karjane märkab lamba kadumist, täitub ta süda mure ja ärevusega. Ta loendab karja ja loeb veel üle. Kui ta on kindel, et üks lammas on kadunud, siis ta ei lähe magama. Ta jätab üheksakümmend üheksa tarasse ja läheb eksinud lammast otsima. Mida pimedam ja tormisem on öö ning hädaohtlikum tee, seda suurem on karjase ärevus ja tõsisemad tema otsingud. Ta teeb maksimaalseid jõupingutusi, et leida üht kadunud lammast.

Milline kergendus teda valdab, kui ta kuuleb kaugusest lamba jõuetut häält. Hääle järgi minnes ronib ta järske tippe pidi, käib otse kuristiku serval oma eluga riskides. Niiviisi ta otsib, sellal kui aina jõuetumaks jääv määgimine näitab, et tema lammas on suremas. Viimaks kroonib karjase pingutusi edu — kadunu on leitud. Ta ei hakka siis pahandama, et lammas talle nii palju raskusi tekitas. Ta ei aja teda piitsaga taga. Ta isegi ei püüa teda kodu poole juhtida. Suure rõõmuga võtab ta väriseva loomakese oma õlgadele. Kui loom on muljutud ja haavatud, võtab karjane ta sülle ja surub vastu rinda, et tema oma südame soojus võiks loomale elu anda. Tänu, et otsing ei läinud tühja, kannab ta lamba tagasi tarasse.

Tänu Jumalale, et Ta ei ole näidanud meile pilti kurvast karjasest, kes tuleb tagasi ilma lambata. Tähenamissõna ei räägi ebaõnnestumisest, vaid õnnestumisest ja leitu üle rõõmu tundmisest. Siin on taevane garantii, et mitte ühestki Jumala karja eksinud lambast ei vaadata mööda, kedagi ei jäeta abita. Kristus päästab hukatuse august ja patu kibuvitstest igäi, kes soovib lunastatud saada.

Araks muutunud hing, saa julgeks, isegi kui sa oled pahasti toimunud. Ära arva, et võib-olla annab Jumal 189 su üleastumise andeks ja lubab sul enda lähedusse tulla. Jumal tegi esimese sammu. Sel ajal, kui sina Tema vastu mässasid, asus Ta sind otsima. Hella karjasesüdamega jättis Ta üheksakümmend üheksa ja läks välja kõnnumaale

kadunud otsima. Ta paneb oma armastuse käsivarred ümber muljutud, haavatud ning sureva hinge ja kannab ta rõõmsalt ohutusse tarasse.

[40] Juudid õpetasid, et enne, kui patusele Jumala armastust pakutakse, peab ta meelt parandama. Nende arvates oli meelearandus see, mida inimesed said Taeva heakskiidu ärateenimiseks teha. Seepärast hüüatasid variserid hämmastuses ja vihas: „Tema võtab vastu patuseid.“ Nende arusaamade kohaselt oleksid ainult need tohtinud Talle läheneda, kes olid meelt parandanud. Kuid tähendamissõnas kadunud lambast õpetab Kristus, et pääste ei sõltu sellest, et meie otsime Jumalat, vaid sellest, et Jumal otsib meid. „Ei ole mõistjat, ei ole Jumala otsijat. Nad kõik on kaldunud kõrvale.“ (Rm 3:11, 12) Me ei paranda meelt sellepärast, et Jumal võiks meid otsida, vaid Tema ilmutab meile oma armastust, et me võiksime meelt parandada.

Kui eksinud lammas on viimaks koju toodud, siis väljendub karjase tänulikkus meloodilistes tänulauludes. Ta kutsub kokku sõbrad ja naabrid, öeldes neile: „Rõõmustage koos minuga, sest ma olen leidnud oma kadunud lamba.“ Samamoodi ühineb taevas ja maa tänus ja rõõmustamises, kui suur Karjane on eksija leidnud.

„Taevas on ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meelearandust.“ „Teie, variserid,“ ütles Kristus, „peate ennast taeva soosikuks. Te olete oma õiguses kindlad. Teadke siis, et kui teie 190 ei vaja meelearandust, siis ei ole minu missioon teie jaoks. Ma tulin päästma just neid vaeseid hingi, kes tunnevad oma viletsust ja patust. Taeva inglid on huvitatud neist eksinuist, keda teie põlgate. Te kaebate ja irvitate, kui üks neist hingedest minu juurde tuleb, aga teadke, et inglid rõõmustavad ja taevastes õuedes kõlavad võidulaulud.“

Rabidel oli ütlus, et taevas tõuseb rõõm, kui üks Jumala vastu patustanu hävitatakse, kuid Jeesus õpetas, et Jumala jaoks on hävitamine võõras töö ning et taevas rõõmustab selle üle, kui Jumala kuju taastatakse hingedes, kelle Ta on loonud.

Kui inimene, kes on patust kaugele läinud, püüab Jumala juurde tagasi tulla, kohtab ta arvustamist ja usaldamatust. On neid, kes kahtlevad tema meelearanduse ehtsuses või sosistavad: „Tal pole püsivust, ma ei usu, et ta vastu peab.“ Need inimesed ei tee Jumala, vaid Saatana tööd, kes on vendade süüdistaja. Nende kriitika abil loodab Saatan selle hinge araks muuta ning peletada ta veelgi kau-

gemale lootusest ja Jumalast. Mõelgu kahetsev patune rõõmule, mis tõuseb taevas ühe kadunud hinge tagasitulekust. Toetugu ta Jumala armastusele ning ärgu lasku end variseride halvaks panul ja kahtlusel mingil juhul julgusetuks muuta.

Rabid mõistsid, et Kristuse tähendamissõna käib tõlnerite ja patuste kohta, kuid sel on ka laiem tähendus. Kadunud lambaga ei kujuta Kristus üksnes patust üksikisikut, vaid kogu maailma, mis on usust taganenud ja patuga laostatud. See maailm on kõigest üks kübemeke ääretus universumis, mille üle Jumal valitseb, kuid ometi on see väike langenud maailm — üks kadunud lammas — Tema silmis väärtuslikum kui üheksakümmend üheksa, kes ei läinud tarast eksiteele. Kristus, taevaste õuede armastatud Valitseja, 191 alandas end ning loobus aust, mis Tal oli koos Isaga, et päästa üks kadunud maailm. Selleks jättis Ta kõrged patunud maailmad, üheksakümmend üheksa, kes Teda armastasid, ja tuli siia maa peale, kus „teda haavati meie üleastumiste pärast“ ja „löödi meie süütegude tõttu“ (Js 53:5) Jumal andis iseennast oma Poja kaudu, et Ta võiks rõõmu tunda kadunud lamba tagasisaamisest.

„Vaadake, kui suure armastuse Isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks.“ (1Jh 3:1) Ja Kristus ütleb: „Nii nagu sina läkitasid minu maailma, läkitan ka mina nemad maailma“, (Jh 17:18) et nad täidaksid „puuduvat osa Kristuse kannatustest tema ihu, see tähendab koguduse heaks.“ (Kl 1:24) Iga hinge, keda Kristus on päästnud, kutsutakse tööle, et Tema nimel päästa kadunuid. Iisrael jättis selle töö unarusse. Kas tänapäeval pole seda hooletusse jätnud need, kes nimetavad end Kristuse järelkäijateks?

Kui palju eksijaid oled sina, lugeja, üles otsinud ja tagasi toonud? Kui sa pöördud eemale neist, kes paistavad vähetootavad ja ebameeldivad, kas sa mõistad, et sa jätad hooletusse hinged, keda Kristus otsib? Just sel ajal, kui sina neile selja pöörad, võivad nad kõige enam sinu kaastunnet vajada. Igal jumalateenistusel on hingi, kes igatsevad puhkust ja rahu. Võib tunduda, et nad elavad muretut elu, kuid nad pole Püha Vaimu mõju suhtes tundetud. Nende hulgast võib paljusid Kristusele võita.

Kui kadunud lammast ei tooda tagasi tarasse, siis ta eksleb, kuni hukkub. Ja paljud hinged hävivad väljasirutatud päästva käe puudumisel. Need eksivad inimesed võivad paista kalgid ja hoolimatud, aga kui nende osaks saaksid samasugused eelised nagu teistele, siis

võib neil ilmnedagi palju õilsam hing ja kasulikum 192 talent. Inglise on neist ekslejatest kahju. Inglise nutavad, kui inimsilmad on kuivad ja südamed halastusele suletud.

Oo, kuidas on puudu sügavast, hinge liigutavast kaastundest kiusatute ja ekslejate vastu! Oo, kui palju enam oleks vaja Kristuse vaimesust ja kui palju vähem iseennast!

Variserid mõistsid Kristuse tähendamissõna etteheitena. Selle asemel et võtta nende kriitika oma töö kohta vastu, oli Kristus hoopis noominud neid, et nad olid tõlnerid ja patused hooletusse jätnud. Ta ei teinud seda avalikult, muidu oleks see nende südame Tema ees sulgenud, vaid Tema näide aetas nende ette töö, mida Jumal oli neilt nõudnud ja mille nad olid tegemata jätnud. Kui nad oleksid olnud tõelised karjased, siis oleksid need Iisraeli juhid teinud karjasetööd. Nad oleksid ilmutanud Kristuse halastust ja armastust ning lõõnud kaasa Tema missioonis. Sellest keeldumise tõttu oli nende vagadus osutunud võltsiks. Nüüd lükkasid paljud Kristuse noomituse tagasi, ometi tõid Tema sõnad mõnele pöördumise. Nad said pärast Kristuse taevaminemist Püha Vaimu ja nad ühinesid Kristuse jüngritega just sellesamas töös, mida on kujutatud kadunud lamba tähendamissõnas.

Kadunud hõbemünt

Pärast kadunud lamba tähendamissõna rääkis Kristus veel ühe: „Milline naine, kellel on kümme drahmi ja kui ta ühe drahmi on ära kaotanud, ei läida lampi ega pühi maja ega otsi hoolega, kuni ta selle leiab?“

[41] Idamaades oli vaeste inimeste majades tavaliselt ainult üks ruum, seegi tihtipeale akendeta ja pime. Maja pühiti harva ning põrandale kukkunud münt kattus kiiresti tolmu ja prügiga. Selle leidmiseks pidi isegi päevasel ajal süütama küünla ja maja tuli hoolikalt pühkida.

193 Naise kaasvara sisaldas harilikult münte, mida ta hoidis hoolikalt kui kõige kallimat vara, et seda oma tütardele edasi anda. Ühe sellise münti kaotamine tähendas tõsist õnnetust ning selle leidmine suurt rõõmu, mida meeeldi naabrinaistega jagati.

„Ja kui ta selle on leidnud,“ ütles Kristus, „kutsu ta kokku sõbrad ja naabrid, öeldes: „Rõõmustage koos minuga, sest ma olen

leidnud oma drahmi, mille kaotasin!“ Nõnda, ma ütlen teile, tõuseb rõõm Jumala inglite ees ühe patuse pärast, kes meelt parandab.“

Selles tähendamissõnas, nagu eelmiseski, jätkatakse looga milligi kaotusest, mida hoolikalt otsides on võimalik leida, ja leidmisele järgnevast suurest rõõmust. Kuid kaks tähendamissõna kirjeldavad erinevaid inimklasse. Kadunud lammas teab, et ta on kadunud. Ta lahkus karjase ja karja juurest ega suuda enam õiget teed leida. See kujutab neid, kes mõistavad, et nad on Jumalast lahutatud, kes on kimbatuses ja häbis ning üliväga kiusatud. Kadunud münt kujutab neid, kes on kadunud üleastumistes ja pattudes, kuid kel pole oma olukorrast aimugi. Nad on Jumalast võõrandunud, ent ei tea seda. Nende hinged on surmaohus, aga nad ei tea ega 194 hooli sellest. Selles tähendamissõnas õpetab Kristus, et isegi need, kes on Jumala nõuete suhtes ükskõiksed, kuuluvad Tema kaastundliku armastuse alla. Neid tuleb otsida, et neid saaks Jumala juurde tagasi tuua.

Lammas läks tarast eemale, ta oli eksinud kõnnumaal või mägedes. Hõbemünt oli kadunud majas. Ta oli käeulatuses, ometi leiti see üksnes hoolika otsimisega.

See tähendamissõna on õppetund peredele. Perekondades valitseb tihtipeale suur hoolimatus selle liikmete hingede suhtes. Nende hulgas võib olla keegi, kes on Jumalast võõrandunud, aga kui vähe muret tuntakse selle pärast, et peresuhetes on kadunud üks Jumalalt antud and.

Münt, mis vedeleb tolmu ja prügi keskel, on ikkagi hõbedast. Selle omanik otsib seda, sest see on väärtuslik. Samamoodi on iga hing Jumala silmis kallihinnaline, ükskõik kui mandunud see ka patu tõttu oleks. Nagu mündil on valitseva võimu kujutis ja pealdis, kandis ka inimene loomisel Jumala kuju ja pealdist ning kuigi praeguseks on need patu mõju tõttu moondunud ja tuhmunud, on igale hingele jäänud sellest kirjast märgid. Jumal soovib selle hinge üles leida ja taastada temas oma kuju õiguses ja pühaduses.

Tähendamissõna naine otsib oma kadunud münti hoolega. Ta süütab küünla ja pühib maja. Ta eemaldab kõik, mis võib otsimist takistada. Kuigi kadunud on ainult üks münt, ei jäta ta ponnistusi enne, kui see on leitud. Samamoodi peaks ka perekonnas, kui üks liige on Jumalale kadunud, kasutatama kõiki vahendeid tema leidmiseks. Olgu kõik teised hoolikad ja uurigu tähelepanelikult ennast.

Kaalutagu eluviisi. Vaadatagu, et poleks ühtki eksimust ega viga, mis võiks hinge hukatusse viia.

195 Kui peres on üks laps, kes pole teadlik oma patusest olukorrast, siis ei tohiks vanemad puhata. Tuleb süüdata küünal ning lugeda põhjalikult Jumala Sõna ja selle valgusel kodu hoolikalt läbi uurida, et näha, miks see laps on eksinud. Vanemad peavad katsuma oma südant läbi, vaatama üle oma harjumused ja kombes. Lapsed on Issanda pärisosa ja me vastutame Tema ees, kuidas me Tema omandit kohtleme.

On isasid ja emasid, kes igatsevad töötada välismisjonipõllul, on palju neid, kes on aktiivsed Kristuse töös väljaspool kodu, samal ajal kui nende oma lapsed on Päästjast ja Tema armastusest võõrdunud. Vanemad võivad usaldada oma laste Kristusele võitmise töö jutlustajale või hingamispäevakooli õpetajale, kuid niimoodi jäta nad hooletusse kohustuse, mille Jumal on neile andnud. Oma laste kristlasteks kasvatamine ja õpetamine on tähtsaim töö, mida vanemad saavad Jumalale teha. See nõuab kannatlikku vaevanägemist, eluaegset hoolt ja sihikindlaid jõupingutusi. Selle töö hooletussejätmisega osutume truudusetuteks majapidajateks. Jumal ei võta selle eest vastu ühtegi vabandust.

Kuid need, kes on hooletussejätmisel süüdi, ei pea meelt heitma. Müüdi kaotanud naine otsis seda, kuni leidis. Samamoodi peavad vanemad armastuses, usus ja palves oma kodu pärast tööd tegema, kuni nad saavad tulla rõõmuga Jumala juurde, 196 öeldes: „Vaata, mina ja lapsed, keda Issand mulle on andnud.“ (Js 8:18)

See on tõeline kodune misjonitöö ning sellest on kasu nii neile, kes seda teevad, kui ka neile, kelle heaks seda tehakse. Ustava huviga oma pereringi suhtes kohandame end töötama Issanda pereliikmetega, kellega elame koos läbi igaviku aegade, kui oleme Kristusele ustavad. Me peame oma koguduse vendade ja õdede suhtes osutama samasugust huvi, nagu meil on ühe pere liikmetena üksteise suhtes.

Ja Jumala plaan on, et kõik see teeks meid sobivaks töötama veelgi rohkemate inimeste heaks. Kui meie kaastunne avardub ja armastus suureneb, siis leiame igal pool tööd, mida teha. Jumala suur inimperikond hõlmab kogu maailma ja ühestki selle liikmest ei tohi hooletult mööda minna.

Ükskõik, kus me oleme, ikka ootab seal kadunud hõbemünt, et teda leitaks. Kas me teeme seda? Me kohtume päev-päevalt nendega,

kel pole mingit huvi vaimulike asjade vastu. Me vestleme nendega, käime neil külas. Kas me osutame huvi nende vaimuliku heaolu vastu? Kas me esitame neile Kristust patte andestava Päästjana? Kas räägime teistele Kristuse armastusest, mis meie südant soojendab? Kui me seda ei tee, kuidas me kohtume nende hingedega — igavesti kadunud hingedega —, kui seisame nendega koos Jumala trooni ees?

Kes suudab arvestada hinge hinda? Kui sa tahad seda teada, mine Ketsemani aeda ja vaata, kuidas Jeesus higistas ahastusetunnil verepisaraid. Vaata ristile tõstetud Päästjat. Kuula Tema meeleheitlikku hüüdu: „Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid?“ (Mk 15:34) [42] Vaata Tema haavatud pead, läbipistetud külge, moonutatud jalgu. Ära unusta, et Kristus pani kõik kaalule. Meie lunastamise nimel pandi taevast ise ohtu. Risti jalamil, meenutades, et Kristus oleks andnud oma elu ka üheainsa patuse eest, võid sa ehk aimata hinge väärtust.

197 Kui sa oled Kristusega osaduses, siis hindad iga inimolevust Tema mõõdupuu järgi. Sa tunnend teiste vastu sama sügavat armastust, nagu Kristus on sinu vastu tundnud. Siis suudad sa võita, mitte sundida, kütkestada, mitte tagasi lükata neid, kelle eest Tema suri. Mitte kedagi poleks kunagi Jumala juurde tagasi toodud, kui Kristus ei oleks nende nimel isiklikult pingutanud ning selle isikliku töö kaudu saame ka meie hingi päästa. Kui sa näed neid, kes lähevad surma poole, ei ole sa ükskõikne ega muretu. Mida suurem on nende patt ja sügavam nende viletsus, seda tõsisemad ja õrnemad on sinu pingutused nende tagasivõitmisel. Sa märkad nende vajadusi, kes kannatavad, kes on Jumala vastu patustanud ja keda rõhub süükoorem. Sinu süda tunneb neile kaasa ja sa sirutad neile abistava käe. Sa tood nad usu ja armastuse kätel Kristuse juurde. Sa jälgid ja julgustad neid ning sinu kaastunne ja usk ei lase neil kergesti langeda.

Selles tegevuses on taeva inglid valmis koostööd tegema. Kõik taevased vahendid antakse nende käsutusse, kes püüavad kadunut päästa. Inglid aitavad sul jõuda kõige hooletumate ja kalgimateni. Ja kui keegi on toodud tagasi Jumala juurde, siis on kogu taevast rõõmus; seeravid ja keerubid puudutavad oma kuldseid harfe ning laulavad kiitust Jumalale ja Tallele nende halastuse ja armastava lahkuse eest inimeste vastu.

198 „Oli kadunud ja on leitud“

Luuka 15:11-32

Tähendamissõnad kadunud lambast, kadunud mündist ja kadunud pojast toovad selgelt esile Jumala halastava armastuse nende vastu, kes on Temast eemale läinud. Kuigi nad on Jumalale selja pööranud, ei jäta Tema neid viletsusse. Ta on täidetud lahkuse ja heli kaastundega kõigi vastu, kes on riikaliku vaenlase kiusatustesse sattunud.

Tähendamissõnas kadunud pojast on kujutatud seda, kuidas kohtleb Issand neid, kes kunagi on tundnud Isa armastust, kuid on lubanud kiusajal panna neid tema tahtmist tegema.

„Ühel inimesel oli kaks poega. Ja noorem neist ütles isale: „Isa, anna mulle kätte see osa varandusest, mis saab minule!“ Ja isa jagaski varanduse nende vahel. Ja juba mõne päeva pärast kogus noorem poeg kõik kokku ning reisis kaugele maale.“

See noorem poeg tüdis isakodu piirangutest. Ta arvas, et seal piiratakse tema vabadust. Ta tõlgendas valesti isa armastust ja hoolitsust tema eest ning otsustas järgida oma kalduvuste sundi.

199 Nooruk ei tunnista ühtki kohustust isa ees ega väljenda mingisugust tänulikkust, kuid ometi nõuab ta lapse eesõigusi isa varanduse jagamisel. Ta soovib kohe kätte saada pärandit, mille ta oleks pidanud saama pärast isa surma. Tal on kindel soov praegu elu nautida ja ta ei muretse tuleviku pärast.

Olles oma pärusosa kätte saanud, läheb ta „kaugemale maale“, eemale oma isakodust. Kuna tal on palju raha ja vabadus teha, mida iganes soovib, siis meelitab ta end mõttega, et ta võib täita iga oma südamesoovi. Pole kedagi, kes ütleks: „Ära tee seda, sest nii teed endale viga!“ või „Ära tee seda, sest see pole õige.“ Halvad kaaslased aitavad tal veelgi sügavamale pattu langeda ning ta raiskab ära „oma vara, elades ohjeldamatult“.

Piibel kõneleb inimestest, kes, „väites endid targad olevat“, on „läinud rumalaks“, (Rm 1:22) ja see on just selle tähendamissõna

noormehe lugu. Varanduse, mille ta isekalt oli oma isa käest välja nõudnud, kulutab ta hooradele. Noore mehe aare on raisatud.

200 Elu väärtuslikud aastad, mõistuse jõud, nooruse helge tulevik, vaimulikud püüdlused — kõik raisatakse himude tules.

Tuleb suur näljahäda, noormees on puuduses ning ta läheb ühe maal elava inimese juurde, kes saadab ta põllule sigu toitma. Juudi jaoks oli see kõige orjalikum ja alandavam töö. Nooruk, kes hooples oma vabadusega, leiab end nüüd orja rollis. Ta on kõige hullemas orjuses — „kinni tema enese patuköitega“. (Õp 5:22) Teda meelitanud sära ja kassikuld on kadunud ning ta tunneb oma ahelate koormat. Olles selles inimestest hüljatud ja näljahädast laastatud maakohas, kaaslasteks vaid sead, oli ta valmis täitma oma kõhtu kestadega, mida anti loomadele. Liiderlikest kaaslastest, kes tunglesid tema ümber ning sõid ja jõid tema kulul, kui ta oli jõukas, pole ükski tema sõbraks jäänud. Kus on nüüd tema ohjeldamatu elu? Südametunnistust vaigistades ja selle vastuvõtlikkust tuimastades pidas ta end õnnelikuks, aga nüüd, mil raha on kulutatud, nälg rahuldamata, uhkus alandatud, moraalne olemus kängu jäänud, tahtejõud nõrk ja ebausaldusväärne, puhtamad tunded näiliselt surnud, on ta surelikest kõige armetum.

Missugune pilt on siin patuse olukorrast! Kuigi ümbritsetud Jumala armastuse õnnistustest, pole eneserahuldamise ja patuste mõnude küüsis oleval patusel suuremat soovi kui Jumalast eemal olla. Sarnaselt tänamatu pojaga nõuab ta Jumalalt häid asju, nagu oleks tal selleks õigus. Ta võtab neid ande enesestmõistetavalt ega näita üles mingit tänulikkust, ta ei teeni armastuses. Nagu Kain läks Issanda ligiolekust eemale kodukohta otsima, nagu kadunud poeg rändas ära „kaugele maale“, nii otsivad patused õnne Jumala unustamises (Rm 1:28). [43]

Enesele keskendunud elu on alati raisatud elu. Kes iganes püüab elada Jumalast 201 eraldi, raiskab oma olemust. Ta raiskab vääruslike aastaid, mõistuse, südame ja hinge jõudu ning jätab end ilma igavikust. Inimene, kes eraldab end Jumalast, et iseennast teenida, on mammona ori. Mõistus, mille Jumal lõi inglite seltsis viibimiseks, on alandatud maise ja lihaliku teenimiseks. Selleni viib enese teenimine.

Kui sa oled valinud sellise elu, siis sa tead, et kulutad raha sellele, mis pole leib, ja teed tööd selle nimel, mis ei rahulda. Sinu elus saa-

bub hetk, mil taipad oma mandumist. Sa tunned üksinda kaugel maal viibides piina ja hüüad meeleheitel: „Oh mind õnnetut inimest! Kes ostab mu lahti sellest surma ihust?“ (Rm 7:24) Prohveti sõnades on kõikehõlmava tõe kuulutus: „Neetud on mees, kes loodab inimeste peale, kes peab liha oma käsivarreks ja kelle süda lahkub Issandast. Tema on otsekui kadakas nõmmel, mis ei näe head tulemas; ta asub kõrbe kivirägas, soolasel, elamiskõlbmatul maal.“ (Jr 17:5, 6) Jumal laseb 202 „oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale“, (Mt 5:45) kuid inimestel on võimalik end päikesepaiste ja vihma eest varjata. Samamoodi võime end eraldada Jumalast, kui Õiguse Päike paistab ja armuvihmad langevad vabalt kõigile, ning elada ikkagi kõrbes, „elamiskõlbmatul maal“.

Jumala armastus igatseb ikkagi selle järele, kes on valinud Temast eraldatuse, ning mõjutab teda, et tuua ta isakoju tagasi. Kadunud poeg jäi oma armetuses „mõttesse“. Petlik võim, millega Saatan oli teda mõjutanud, sai murtud. Ta nägi, et tema kannatused olid tema oma rumaluse tagajärg ning ta ütles: „Kui palju palgalisi on mu isal ja neil on leiba küllalt, aga mina suren siin nälga! Ma tõusen ja lähen oma isa juurde.“ Armetuna, nagu kadunud poeg oli, leidis ta lootuse veendumuses, et isa armastab teda. Armastus tõmbas teda koju tagasi. Samamoodi sunnib Jumala armastuse kindel tõendus patust Jumala juurde tagasi pöörduma. „Jumala heldus tahab sind juhtida meelt parandama.“ (Rm 2:4) Kuldne ahel, jumaliku armastuse halastus ja kaastunne viibib iga ohtu sattunud hinge juures. Issand teatab: „Ma olen sind armastanud igavese armastusega, seepärast jääb mu osadus sinuga.“ (Jr 31:3)

Poeg otsustab oma süüd tunnistada. Ta kavatseb minna isa juurde ja ütelda: „Ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks.“ Kuid ta lisab, näidates, kuivõrd piiratud on tema arusaam isa armastusest: „Pea mind nagu üht oma palgalistest.“

Noormees läheb ära seakarja ja kõtrade juurest ning suundub kodu poole. Nõrkusest värisedes ja näljast nõrgana sammub ta innukalt edasi. Tal ei ole millegagi oma räbalaid varjata, kuid tema 203 viletsus on uhkuse võitnud ja ta kiirustab paluma palgalise kohta seal, kus ta kunagi oli laps.

Rõõmsalt ja hoolimatult isakodu väravast välja minnes ei mõelnud ta valule ega igatsusele, mis jäi isa südamesse. Kui ta oma metsikute kaaslastega tantsis ja pidutses, ei mõelnud ta varjule, mis oli tema kodule langenud. Ja nüüd, mil ta püüab väsinud ja piinari-kaste sammudega kodu poole astuda, ei tea ta, et keegi ootab tema tagasitulekut. „Aga kui ta alles kaugel oli,“ märkab isa tema kaju. Armastus annab hea nägemise. Isegi patuaastate mandumine ei suutnud varjata poega isa silmade eest. „Tal hakkas hale ning ta jooksis ja langes poja kaela“ ning embas teda pikalt ja õrnalt.

Isa ei saa lubada, et põlglik pealtvaataja pilkaks tema poja viletsust ja räbalaid. Ta võtab enda õlgadelt toreda laia mantli ning mähib selle 204 poja kõhna keha ümber. Poeg nuuksub kahetsusest, öeldes: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole väärt, et mind su pojaks hüütaks!“ Isa hoiab teda tihedalt enda vastas ja viib ta koju. Pojale ei anta isegi võimalust palgalise kohta küsida. Ta on poeg, keda austatakse parimaga, mida on võimalik pakkuda, ning keda teenijad ja teenijannad peavad austama ja ümmardama.

Isa ütles oma sulastele: „„Tooge kiiresti kõige kallim kuub ja pange talle selga ja andke talle sõrmus sõrme ja jalatsid jalga ja tooge nuumvasikas, tapke see ja söögem ning olgem rõõmsad, sest see mu poeg oli surnud, ja on jälle saanud elavaks, ta oli kadunud, ja on leitud!“ Ja nad hakkasid rõõmsasti pidutsema.“

Kärsitus nooruses oli poeg pidanud isa karmiks ja rangeks. Kui võrd teistsugune oli tema arvamus nüüd! Samamoodi peavad need, keda Saatan on petnud, Jumalat karmiks ja nõudlikuks. Nad arvavad, et Ta ootab võimalust noomida ja hukka mõista ega ole nõus patust vastu võtma, kuni teda ei toeta seaduslik vabandus. Nad peavad Tema Seadust inimeste õnne piirajaks, koormavaks ikkeks, millest on hea meel pääseda. Aga need, kelle silmad on Kristuse armastus avanud, näevad Jumalat kaastundlikuna. Ta ei paista julma ega järeleandmatu olevusena, vaid isana, kes igatseb kahetsevat poega emmata. Patune hüüatab koos psalmistiga: „Otsekui isa halastab laste peale, nõnda halastab Issand nende peale, kes teda kardavad.“ (Ps 103:13)

Tähendamissõnas ei näägutata ega õiendata kadunud pojaga tema halva teguviisi pärast. Poeg tunneb, et olnu on andestatud ja unustatud, igaveseks kustutatud. Niisamuti ütleb Jumal patusele: „Ma kaotan su üleastumised nagu pilved ja su patud nagu pilvituse.“

(Js 44:22) „Ma annan andeks nende süü ega tuleta enam meelde 205 nende pattu.“ (Jr 31:34) „Õel jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted ning pöördugu Issanda poole, siis halastab tema ta peale, ja meie Jumala poole, sest tema annab palju andeks.“ (Js 55:7) „Neil päevil ja sel ajal, ütleb Issand, otsitakse Iisraeli süüd, aga seda ei ole, ja Juuda patte, aga neid ei leita.“ (Jr 50:20)

[44] Missugune kinnitus selle kohta, et Jumal on valmis kahetsevat patust vastu võtma! Kas sina, lugeja, oled oma tee valinud? Kas sa oled Jumalast kaugele läinud? Kas sa oled püüdnud nautida üleastumise vilju, ainult selleks, et näha, kuidas need su huultel tuhaks pudenevad? Ja nüüd, mil su ressursid on raisatud, eluplaanid nurjunud ja lootused surnud, kas sa oled üksinda ja maha jäetud? Nüüd kõlab selgelt ja arusaadavalt hääl, mis on kaua su südamele rääkinud, aga mida sa ei ole kuulanud: „Tõuske ja minge ära, see siin pole jäämise paik; oma rüvetatuse tõttu peab see valusalt hävima!“ (Mi 2:10) Pöördu tagasi oma Isa koju. Ta kutsub sind, öeldes: „Pöördu minu poole, sest ma lunastan sinu.“ (Js 44:22)

Ära kuula vaenlase soovitusi hoida Kristusest eemale, kuni sa oled ise paremaks saanud, kuni sa oled piisavalt hea, et Jumala juurde tulla. Kui sa ootad nii kaua, 206 siis ei tule sa kunagi. Kui Saatan osutab su määrdunud riietele, korda Jeesuse töötust: „Kes minu juurde tuleb, seda ma ei aja välja.“ (Jh 6:37) Ütle vaenlasele, et Jeesuse Kristuse veri puhastab kõigest patust. Võta omaks Taaveti palve: „Puhasta mind patust iisopiga, et ma saaksin puhtaks; pese mind, siis ma lähen valgemaks kui lumi!“ (Ps 51:9)

Tõuse ja mine oma Isa juurde. Ta tervitab sind juba kaugelt. Kui sa astud Tema poole kahetsuses kas või ühe sammu, kiirustab Ta sind oma piiritu armastuse käsivartega embama. Tema kõrv on avatud kahetseva hinge appihüüule. Tema teab südame kõige esimest sirutust Jumala poole. Ühtki palvet, ükskõik kui kõhklevat, pole tehtud, ühtki pisarat, ükskõik kui salajas, pole valatud, ühtki siirast igatsust Jumala järele, ükskõik kui nõrka, pole hellitatud, nii et Jumala Vaim sellele vastu ei tuleks. Juba enne, kui palve on kuuldavale toodud või südame igatsus teatavaks saanud, tuleb Kristuse halastus vastu armule, mis tegutseb inimhinges.

Sinu taevane Isa võtab sult patuga määrdunud riided. Prohvet Sakarja kujutab patust kaunis mõistujutulises prohvetikuulutuses ülempreester Joosuast, kes seisab Issanda ingli ees, määrdunud riided

üll. Ja Issand ütles: „Võtke tal määratud riided seljast ära!“ Ja ingel ütles temale: „Vaata, ma olen su süü sinult ära võtnud ja ma riietan sind uute riietega!“ [...] Ja temale pandi puhas mähis pähe ja riided selga.“ (Sk 3:4, 5) Kõigest hoolimata riietab Ta sind „päästeriietega“ ja katab sind „õigusekuuega“. (Js 61:10) „Kas tahate jääda puhkama sadulakorvide vahele? Seal on tuvi, tiivad hõbedaga karratud ja hoosuled vahajaskollase kullaga.“ (Ps 68:14)

Ta viib su pidukotta ja Tema 207 lipp sinu kohal on armastus (Ül 2:4). „Kui sa käid minu teedel,“ ütleb Ta, „ma annan sulle ligipääsu nende hulgas, kes siin seisavad“ (Sk 3:7) — isegi Tema trooni ümbritsevate pühade inglite hulgas.

„Nagu peigmees tunneb rõõmu pruudist, nõnda tunneb Jumal rõõmu sinust.“ (Js 62:5) „Ta rõõmustab sinu pärast väga, ta uuendab oma armastust sinuga, ta tunneb hõisates sinust rõõmu.“ (Sf 3:17) Taevas ja maa ühinevad Isa rõõmulauluga: „Sest see mu poeg oli surnud, ja on jälle saanud elavaks, ta oli kadunud, ja on leitud.“

Seni ei ole Päästja tähendamissõnas olnud ühtki häirivat tooni, mis oleks vaatepildi harmooniat rikkunud, kuid nüüd toob Kristus sisse veel ühe elemendi. Kui kadunud poeg koju tuli, siis „vanem poeg oli väljal ja kui ta sealt tulles jõudis maja lähedale, kuulis ta pilli ja tantsimist, ja ta kutsus ühe sulastest enda juurde ja päris, mis see võiks olla. See ütles temale: „Sinu vend on tulnud ja su isa on tapnud nuumvasika, sest ta on saanud tema tagasi täies tervises.“ Ent tema vihastas ega tahtnud sisse minna.“ See vanem vend ei olnud jaganud isa muret ega oodanud seda, kes oli kadunud. Seepärast ei jaga ta ka isa rõõmu rändaja tagasituleku üle. Pidutsemise helid ei läida tema südames rõõmu. Ta uurib sulaselt peo põhjusi ning vastus kihutab temas üles kadedust. Ta ei lähe sisse oma kadunud venda tervitama. Ta peab kadunud pojale osutatud tähelepanu enda solvamiseks.

Kui isa tuleb välja temaga tõrelema, siis ilmnevad tema loomuse uhkus ja pahatahtlikkus. Ta elab oma elu isa majas nagu tasuta töötaja ja vastandab alatult äsja tagasi tulnud pojale osutatud tähelepanu. Ta selgitab, et tema töö on olnud pigem sulase 208 kui poja töö. Samal ajal kui ta oleks pidanud tundma alalist rõõmu isa ligiolekust, tegeles ta oma kaalutleva elu kasumi suurendamisega. Tema sõnad näitavad, et just see viis ta patuteele. Kui nüüd teine vend saab osa isa andidest, arvab vanem poeg, et isa ise on eksinud.

Ta paneb vennale osutatud tähelepanu pahaks. Ta näitab selgelt, et kui tema oleks olnud isa asemel, ei oleks ta kadunud poega vastu võtnud. Ta ei tunnista teda isegi oma vennaks, vaid räägib temast tundetult kui „sinu pojast“.

Ometi kohtleb isa teda hellalt. „Poeg,“ ütleb ta, „sina oled alati minu juures, ja kõik, mis on minu, on sinu oma.“ Kas sul pole kõigi nende aastate kestel, mil su vend elas heidiku elu, olnud eesõigust olla minu seltskonnas?

Kõik, mis võis laste õnnele 209 kaasa aidata, oli tasuta nende oma. Pojal ei olnud vaja kinki ega tasu küsida. „Kõik, mis on minu, on sinu oma.“ Sa pead ainult uskuma minu armastust ja võtma anni, mida jagatakse tasuta.

Üks poeg oli mõneks ajaks majapidamisest ära läinud, märkamata isa armastust. Kuid nüüd oli ta tagasi tulnud ja ülevoolav rõõm pühkis ära kõik häirivad mõtted. „See su vend oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud.“

Kas vanem vend mõistis oma õelat, tänamatut vaimu? Kas ta sai aru, et kuigi tema vend oli teinud pahasti, oli ta ikkagi tema vend? Kas vanem vend kahetses oma kadedust ja südame kalkust? Selles suhtes ei öelnud Kristus midagi, sest tähendamissõna oli olnud tõhus ning Tema kuulajate otsustada oli, missugune on lõpptulemus.

Vanem poeg kujutas Kristuse aja kahetsuseta juute ja samuti iga ajastu varisere, kes vaatavad põlgusega nende peale, keda nad peavad tõlneriteks ja patusteks. Kuna nad ise ei ole pahedega suurelt liialdanud, on nad täis eneseõigust. Kristus kõneles nende tähenärijatega nende enda antud teemal. Sarnaselt tähendamissõna vanema pojaga olid neil olnud Jumalalt antud erilised eesõigused. Nad nimetasid end Jumala kojast olevateks lasteks, kuid neil oli palgalise vaimsus. Nad tegid tööd mitte armastusest, vaid tasulootusest. Nende silmis oli Jumal nõudlik kubjas. Nad nägid, kuidas Kristus pakkus tõlneritele ja patustele tasuta oma armu andi — andi, mida rabid lootsid endile kindlustada üksnes raske töö ja patukahetsusega —, ja nad olid solvunud. Kadunud poja tagasitulek, mis täitis Isa südame rõõmuga, õhutas neis ainult kadedust.

[45] Tähendamissõna isa noomitus vanemale pojale oli Taeva õrn üleskutse variseridele. „Kõik, mis 210 on minu, on sinu oma“ — mitte palga, vaid kingitusena. Sarnaselt kadunud pojaga võid sa selle vastu võtta üksnes Isa armastuse tasuta annina.

Enese õigeks pidamine ei pane inimesi üksnes Jumalat väärilt esitama, vaid muudab neid ka kalgiks ja kriitiliseks vendade suhtes. Vanem poeg on oma isekuses ja kadeduses valmis oma venda jälgima, arvustama iga tegu ja süüdistama teda ka kõige väiksema puuduse ilmumise korral. Ta avastab iga eksituse ja kasutab ära iga vale teo. Niiviisi otsib ta õigustust oma andestamatule vaimsusele. Tänapäeval teevad paljud sama. Sel ajal, kui hing teeb oma esimesi jõupingutusi kiusatuste tulva vastu, seisavad nad kõrval, tõrksalt, isemeelselt, kaevates ja süüdistades. Nad võivad nimetada end Jumala lasteks, kuid nad tegutsevad Saatana vaimsusega. Need süüdistajad seavad end oma vendadesse suhtumisega sinna, kus Jumal ei saa neile oma palge valgust anda.

Paljud küsivad lakkamatult: „Millega võiksin tulla Issanda ette, kummardama kõrge Jumala ette? Kas pean tulema ta ette põletusohvritega, aastaste mullikatega? Ons Issanda meele järgi tuhanded jäärad, kümned tuhanded õlijõed?“ (Mi 6:6-7) Kuid „Tema on andnud sulle teada, inimene, mis on hea. Ja mida nõuab Issand sinult muud, kui et sa teeksid, mis on õige, armastaksid headust ja käiksid alandlikult koos oma Jumalaga?“ (Mi 6:8)

Jumala valitud töö on „päästa valla ühekohtused ahelad, teha lahti ikke rihmad, lasta vabaks rõhutatud ja purustada kõik ikked“ ja mitte „hoiduda oma ligimesest“. (Js 58:6, 7) Kui sa näed ennast patusena, kes on päästetud üksnes tänu taevase Isa armastusele, siis on sul hell kaastunne teiste suhtes, kes kannatavad patus. Sa ei kohtle hingevalu ja kahetsust enam kadeduse ja hukkamõistuga.

211 Kui isekuse jää sinu südames sulab, siis mõistad sa Jumalat ja jagad Tema rõõmu kadunute päästmisel.

Kui sa nimetad end Jumala lapseks, siis on see „sinu vend“, kes „oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud“. Ta on sinuga seotud kõige lähedasemate sidemetega, sest Jumal tunnistab ta oma pojaks. Eita oma suhet temaga ja sa näitad, et sa pole majas midagi muud kui pelgalt palgaline, mitte Jumala perekonna laps.

Olgugi et sina ei ühine kadunu tervitamisega, jätkub rõõmupidu ning tagasitulnul on koht Isa kõrval ja Isa töös. Kellele on palju andestatud, see ka armastab palju. Kuid sina jääd väljapoole, pimedusse. Sest „kes ei armasta, see ei ole tundnud Jumalat, sest Jumal on armastus“. (1Jh 4:8)

212 „Jäta ta veel sellekski aastaks“

Luuka 13:1-9

Kristus ühendas oma õpetustes kohtuhoiatuse armukutsega. „Sest Inimese Poeg,“ ütles Ta, „on tulnud otsima ja päästma kadunud.“ (Lk 19:10) „Jumal ei ole ju läkitanud oma Poega maailma, et ta kohut mõistaks maailma üle, vaid et maailm tema läbi päästetaks.“ (Jh 3:17) Tähenamissõna viljatust viigipuust illustreerib Kristuse halastusteenistuse seost Jumala õigluse ja kohtumõistmisega.

Kristus oli rääkinud inimestele tulevast Jumala riigist ning Ta noomis teravalt nende teadmatust ja ükskõiksust. Ilma ennustavaid märke taeva laotusel suutsid nad kergesti tähele panna, kuid ajamärke, mis osutasid nii selgelt Tema missioonile, ei suutnud nad märgata.

Kuid inimesed olid siis sama varmad kui praegu järeldama, et nemad ise on taeva soosikud ja et noomitusküütlus on mõeldud teistele. Kuulajad rääkisid Jeesusele sündmusest, mis oli äsja suurt ärevust põhjustanud. Mõned Juuda maavalitseja Pilaatuse võtted olid tekitanud rahvas viha. Jeruusalemmas 213 olid olnud rahvarahutused ja Pilaatus oli püüdnud neid vägivaldiga maha suruda. Ühel korral olid tema sõdurid tunginud isegi templi õue ja löönud maha mõned Galilea palverändurid, kes olid parajasti ohvrit toomas. Juudid pidasid õnnetust kohtumõistmiseks, mis oli kannatanuid tabanud nende patu pärast, ja sellest vägivaldlastest kõneldi varjatud rahuldustundega. Nende arvates tõendas nende enda õnnelikum saatust, et nad on palju paremad kui need galilealased ning järelkult Jumala soosikud. Nad lootsid Jeesuselt kuulda sõnu, mis mõistaksid hukka need mehed, kes kahtlemata olid oma karistuse kuhjaga ära teeninud.

Kristuse jüngrid ei riskinud oma mõtteid enne väljendada, kui olid kuulnud oma Meistri arvamust. Ta oli andnud neile tabavaid õppetunde teiste inimeste iseloomu üle otsustamisel ja õiglase tasu arvestamisel vastavalt nende piiratud arusaamisele. Ometi ootasid

nad, et Kristus mõistaks need mehed avalikult hukka kui teistest patusemad. Tema vastus oli neile tohutu üllatus.

Jeesus ütles rahvahulga poole pöördudes: „Kas te arvate, et need galilealased olid suuremad patused kui kõik muud galilealased, et nad seda on kannatanud? Ma ütlen teile, ei sugugi, vaid kui teie ei paranda meelt, hukkute kõik nõndasamuti.“ Need jahmatama panevad õnnetused olid mõeldud selleks, et panna neid oma südameid alandama ja patte kahetsema. Kätemaksutorm kogus jõudu, et peagi tõusta kõigi kohale, kes ei olnud otsinud varjupaika Kristuses.

[46]

Kui Jeesus jüngrite ja rahvaga rääkis, vaatas Ta prohvetliku pilguga tulevikku ja nägi sõjaväest ümber piiratud Jeruusalemma. Ta kuulis välisvaenlaste raskete sammude müdinat valitud linna poole suundumas ja nägi tuhandeid piiramisrõngas hukkumas. Paljud juudid löödi sealsamas templiõuedes ohverdamise ajal maha, nagu need galilealasedki. Üksikisikutele osaks saanud 214 õnnetustega hoiatas Jumal ka rahvast süü eest. „Kui teie ei paranda meelt,“ ütles Jeesus, „hukkute kõik nõndasamuti.“ Nende läbikatsumispäev oli veidikeseks ajaks edasi lükatud. Neil oli veel aega õppida tundma asju, mida oli nende rahuks vaja.

„Ühel inimesel,“ jätkas ta, „oli viigipuu istutatud viinamäele. Ja ta tuli sellelt vilja otsima, ent ei leidnud. Siis ta ütles viinamäe aednikule: „Vaata, juba kolm aastat käin ma sellelt viigipuult vilja otsimas, ent ei leia. Raiu see siis maha! Milleks ta raiskab maad?““

Kuulajad ei saanud Tema sõnu valesti mõista. Taavet oli laulnud Iisraelist kui Egiptusest välja toodud viinapuust. Jesaja oli kirjutanud: „Sest Iisraeli sugu on vägede Issanda viinamägi ja Juuda mehed tema lemmikistandik.“ (Js 5:7) Põlvkonda, kelle hulka Päästja oli tulnud, kujutati Issanda viinamäel kasvava viigipuuna Tema erilise hoolitsuse ja õnnistuse all.

Jumala eesmärki oma rahva suhtes ja nende aulist võimalust on kirjeldatud kaunite sõnadega: „Et neid nimetataks „õigluse tammedeks“, „Issanda istanduseks“, millega ta ennast ehib.“ (Js 61:3) Jaakob ütles surivoodil Vaimust inspireeritult oma armastatuimale pojale: „Joosep on viljapuu poeg, viljapuu poeg allikal, oksad ulatuvad üle müüri.“ (1Ms 49:22) Ja veel: „Su isa Jumala abiga, kes sind aidaku, Kõigeväelise abiga, kes sind õnnistagu õnnistustega ülalt taevast, õnnistustega all asuvast põhjaveest.“ (1Ms 49:25) Niimoodi oli Jumal Iisraeli istutanud nagu nägusa viinapuu eluallika juurde.

Ta oli rajanud oma viinamäe „viljakale mäenõlvakule“. „Ta kaevab ja puhastab kividest ning istutas häid viinapuid.“ (Js 5:1, 2)

215 „Siis ta ootas, et see kasvataks häid kobaraid, ent kängunud olid kobarad, mida see andis.“ (Js 5:2) Kristuse aja inimesed näitasid välja suuremat vagadust kui varasemate aegade juudid, kuid neil puudusid Jumala Vaimu meeldivad omadused. Iseloomu kallihinnalised viljad, mis muutsid Joosepi elu nii meeldivalõhnaliseks ja kauniks, ei ilmnenud juudi rahva juures.

Jumal oli oma Poja kaudu vilju otsinud ega olnud midagi leidnud. Iisrael oli raisanud maad. Juba selle olemasolu oli nuhtlus, sest see täitis viinamäel koha, kus oleks võinud kasvada viljakas puu. See röövis maailmalt õnnistused, mida Jumal oli käskinud jagada. Iisraellased olid Jumalat teiste rahvaste ees valesti esitanud. Nad polnud üksnes kasutud, vaid ilmselgelt takistuseks. Nende religioon oli suurel määral eksitav ja tõi pääste asemel hukatust.

Tähendamissõnas ei seadnud viinamäe aednik puu kohta langesatut otsust kahtluse alla — kui see jääb viljatuks, tuleb see maha raiuda, kuid ta tunneb ja jagab omaniku huvi selle viljatu puu vastu. Miski poleks teda rohkem rõõmustanud kui see, et puu oleks õilmitsenud ja vilja kandnud. Ta vastab omaniku soovile, öeldes: „Jäta ta veel sellekski aastaks, kuni ma ta ümber kaevan ja talle sõnnikut panen, ehk ta hakkab tuleval aastal vilja kandma.“

Aednik ei keeldu sellist vähetõotavat taimeteenimast. Ta on valmis selle eest veel suuremat hoolt kandma.

216 Ta muudab puu keskkonna võimalikult soodsaks ja jagab talle ohtralt tähelepanu.

Omanikul ja viinamäe hooldajal on viigipuu suhtes ühine huvi. Samamoodi on Isa ja Poeg üks armastuses oma valitute vastu. Kristus ütles oma kuulajatele, et neile olid antud suuremad võimalused. Kõik abinõud, mida Jumala armastus suutis välja mõelda, rakendati tööle, et neist võiksid saada õigluse puud, mis kannavad vilja maailmale õnnistuseks.

Jeesus ei jutustanud tähendamissõnas, millised olid aedniku töö tulemused. Tema lugu lõppes enne. Lõpp sõltus põlvkonnast, kes Tema sõnu kuulas. Neile oli antud pühalik hoiatus. „Aga kui mitte, siis raiu ta maha!“ Neist sõltus, kas need tagasivõetamatud sõnad öeldakse või mitte. Vihapäev oli lähedal. Iisraelile langenud õnne-

tustega oli viinamäe omanik halastusrikkalt ette hoiatanud, et viljatu puu hävitatakse.

Sama hoiatus kõlab ka meile. Kas sina, muretu süda, oled Issanda viinamäe viljatu puu? Kas peatse kohtuotsuse sõnad öeldakse sulle? Kui kaua sa oled Tema ande vastu võtnud? Kui kaua on Ta vaadanud ja oodanud vastuarmastust? Millised eesõigused on sul — sa oled istutatud Tema viinamäele ja sa oled aedniku valvsa hoole all. Sa oled võtnud endale Kristuse nime, sa oled välispidiselt koguduse, see on Tema ihu liige ja ikkagi ei tea sa, mis on elav ühendus suure armastava südamega. Tema elu hoovus ei voola sinust läbi. Sinu elust ei paista Tema iseloomu meeldivaid omadusi, „Vaimu vilju“.

217 Viljatule puule sai osaks vihm ja päikesepaiste ning aedniku hoolitsus. Puu hankis mullast toitaineid. Kuid tema viljatud oksad muudavad üksnes maapinna pimedaks, nii et viljakandvad taimed ei saa tema varjus kasvada. Samamoodi ei anna sina edasi Jumala ande, mida on sulle ohtrasti jagatud. Sa röövid teistelt eesõigused, mis võiksid neile kuuluda.

Sa mõistad, kuigi võib-olla ähmaselt, et sa oled maa raiskaja. Ometi ei ole Jumal sind oma suures halastuses maha lõiganud. Ta ei vaata sinu peale hoolimatult. Ta ei pöördu ükskõikselt eemale ega jäta sind hävitamiseks. Sinu peale vaadates Ta nutab, nagu Ta nuttis 218 palju sajandeid tagasi Iisraeli pärast: „Kuidas ma annaksin sinu ära, Efraim, loovutaksin sinu, Iisrael? [...] Ma ei tee teoks oma tulist viha, ma ei hävita enam Efraimi, sest ma olen Jumal, aga mitte inimene.“ (Ho 11:8, 9) Kaastundlik Päästja ütleb sinu kohta: „Jäta ta veel sellekski aastaks, kuni ma ta ümber kaevan ja teda kärbin.“

Kristus teenis väsimatu armastusega kogu selle aja jooksul, mis Iisraelile armust anti. Ta palvetas ristil: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!“ (Lk 23:34) Pärast Tema taevasseminemist kuulutati evangeeliumi kõigepealt Jeruusalemmas. Seal valati välja Püha Vaim. Seal ilmutas esimene evangeelne kogudus ülestõusnud Päästja väge. Seal kannatas Stefanos, kelle pale paistis otsekui ingli pale, oma tunnistuse pärast ja jättis selle nimel elu. Kõik, mida taevas ise sai anda, oli välja jagatud. „Kas oleks olnud vaja teha mu viinamäega veel midagi,“ küsis Kristus, „mida olin jätnud tegemata?“ (Js 5:4) Samamoodi ei ole Tema hoolitsus ja töö sinu nimel vähenenud, vaid suurenenud. Ta ütleb ikka veel: „Mina,

[47]

Issand, olen selle valvur, ma kastan seda igal hetkel, ma valvan öösel ja päeval.“ (Js 27:3)

„Ehk ta hakkab tuleval aastal vilja kandma, aga kui mitte...“

Süda, mis ei reageeri jumalikule mõjutusele, muutub kõvaks, kuni Püha Vaim ei saa enam selle vastu rääkida. Siis öeldakse need sõnad: „Raiu ta maha! Milleks ta raiskab maad?“

Ta kutsub sind täna: „Pöördu, Iisrael, Issanda, oma Jumala juurde. [...] Mina parandan nende taganemise, ma armastan neid oma heast tahtest. [...] Ma olen Iisraelile nagu kaste: tema õitseb nagu lilleke ja juurdub otsekui Liibanon. [...] Nad pöörduvad tagasi, elavad minu varju all, kasvatavad vilja ja õitsevad nagu viinapuu. [...] Minult tuleb sinu vili.“ (Ho 14:2-9)

219 „Mine välja teedele ja aedade äärde“

Luuka 14:1, 12-24

Päästja oli külaline ühe variseri peol. Ta võttis vastu nii rikaste kui ka vaeste kutsed ning vastavalt oma harjumusele sidus enda ees oleva vaatepildi tõe õppetundidega. Juutidel olid rahvuslikud ja religioossed tähtpäevad seotud söömaajaga. See oli nende jaoks igavese elu õnnistuste võrdkuju. Suur pidusöök, kus nad istuksid lauas koos Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga, samal ajal kui paganad seisaksid igatseva pilguga väljas, oli teema, millel nad rõõmuga peatusid. Hoiatuse ja juhtnööride õppetunni, mille Jeesus soovis anda, illustreeris Ta nüüd tähendamissõnaga suurest pidusöögist. Juudid lootsid pidada endale Jumala õnnistused nii maiseks kui ka tulevaseks eluks. Nad ei tunnistanud Jumala armu paganatele. Kristus näitas tähendamissõnaga, et just sel ajal lükkasid nad ise tagasi armukutse, kutse Jumala riiki.

220 Ta näitas, et kutse, mida nemad olid halvaks pannud, saadeti neile, keda nad põlgasid ja kelle vastu nad oma riietegagi ei puutunud, justkui oleksid need pidalitõbised, keda tuleb vältida.

Oma pidusöögile külalisi valides oli variser lähtunud oma isekatest huvidest. Kristus ütles talle: „Kui sa teed lõuna- või õhtusöömaaja, siis ära kutsu oma sõpru ega oma vendi ega oma sugulasi ega rikkaid naabreid, et nemadki sind vastu kutsuks enda poole ja sellest tuleks sulle tasu, vaid kui sa teed võõruspeo, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid, pimedaid, siis oled sa õnnis, sest neil ei ole millegagi sulle tasuda, vaid see tasutakse sulle õigete ülestõusmisel.“

Siin kordas Kristus juhiseid, mida Ta oli Iisraelile Moosese kaudu andnud. Pühade pidusöömaaegade kohta oli Issand andnud korralduse: „Tulgu [...] võõras ning vaeslaps ja lesknaine, kes on su väravais, ja nad söögu ning nende kõht saagu täis.“ (5Ms 14:29) Need kogunemised pidid olema Iisraeli jaoks näitlikud õppetunnid. Niimoodi tõelise külalislahkuse rõõmu õppides pidid inimesed aasta ringi hoolitsema leskede, orbude ja vaeste eest. Ning neil pi-

dusöökidel 221 oli ka avaram õppetund. Iisraelile antud vaimulikud õnnistused ei olnud mõeldud üksnes neile. Jumal oli andnud neile eluleiva, et nad võiksid seda maailmale murda.

Nad ei olnud seda ülesannet täitnud. Kristuse sõnad olid mõeldud nende isekuse noomimiseks. Variseride jaoks olid Tema sõnad vastumeelsed. Lootes pöörata vestlust teisele teemale, ütles üks neist vagatsevalt: „Õnnis on see, kes sööb leiba Jumala riigis.“ See mees rääkis suure enesekindlusega, nagu oleks tema koht kuningriigis kindel. Tema suhtumine oli sarnane nende hoiakuga, kes rõõmustavad, et nad on Kristuses päästetud, kuid ei vasta tingimustele, mille alusel päästet töotatakse. Tema vaimsus oli sarnane Bileami omaga, kes palvetas: „Mu hing surgu õiglaste surma ja mu lõpp olgu nagu temal.“ (4Ms 23:10) Variser ei mõelnud sellele, kas ta sobib taevasse, vaid sellele, mida ta lootis taevas nautida. Tema märkus pidi juhtima peokülaliste mõtted nende praktilise kohustuse teemast eemale. Ta mõtles suunata neid olevikust kaugele tulevikku, õigete ülestõusmise aega.

[48] Kristus nägi teeskleja südant ning peatudes pilguga temal, avas Kristus seltskonnale nende praeguste eesõiguste olemuse ja väärtuse. Ta näitas neile, et tulevasest õndsusest osasaamiseks oli neil just käesoleval hetkel oma ülesanne täita.

„Üks inimene,“ ütles Ta, „tegi suure pidusöögi ja kutsus paljusid.“ Kui peo aeg kätte jõudis, saatis peremees sulase oodatud külalisi teist korda kutsuma: „Tulge, sest kõik on juba valmis!“ Kuid ilmnis kummaline ükskõiksus. „Aga nemad kõik hakkasid nagu ühest suust vabandama. Esimene ütles talle: Ma olen ostnud põllu ja pean tingimata minema seda vaatama, 222 ma palun sind, vabanda mind. Ja teine ütles: Ma olen ostnud viis paari härgi ja lähen neid proovima, ma palun sind, vabanda mind! Ja veel teine ütles: Ma olen äsja võtnud naise ja seepärast ma ei saa tulla.“

Ükski vabandustest ei tuginenud tegelikul vajadusel. Mees, kes pidi „tingimata minema“ oma põldu vaatama, oli selle juba ära ostnud. Tal oli vaja kiiresti minna ja vaadata ainult seetõttu, et teda huvitas see, mida ta oli ostnud. Ka härjad olid juba ostetud. Nende proovimine oli üksnes ostja huvides. Kolmas vabandus polnud sugugi rohkem põhjenduse moodi. Tõsiasi, et kutsutud külaline oli võtnud naise, ei oleks teda takistanud pidusöögile tulemast. Ka tema naine oleks võinud vabalt tulla. Kuid tal olid aja veetmiseks oma

plaanid ning need tundusid talle ihaldusväärsemad kui pidu, kuhu ta oli lubanud minna. Ta oli õppinud nautima teistsugust seltskonda kui peoperemehe oma. Ta ei palunud end vabandada, isegi ei teeselnud äraütlemisel viisakust. „Ma ei saa“ varjas üksnes tõde „Ma ei taha tulla.“

Kõik vabandused reedavad hõivatud mõtteid. Nende kutsutud külaliste jaoks olid teised huvid saanud valdavaks. Nad olid kutse, mille lubasid vastu võtta, tagasi lükanud, ja nende ükskõiksus solvas lahket sõpra.

Suure pidusöögiga kujutab Kristus evangeeliumi kaudu pakutavaid õnnistusi. Rikkalik toit pole midagi vähemat kui Kristus ise. Tema on leib, mis tuleb taevast, ja Temast voogab päästehoovus. Issanda sõnumitoojad olid kuulutanud juutidele Päästja saabumist. Nad olid osutanud Kristusele, kes on „Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu“. (Jh 1:29) Jumal pakub neile peol 223 suurimat andi, mida Taevast saab anda, andi, mis on mõõtmatu. Jumala armastus on korraldanud kuluka pidusöögi ja valmistanud ammendamatud varud. „Kui keegi sööb seda leiba,“ ütles Kristus, „siis ta elab igavesti.“ (Jh 6:51)

Kuid evangeeliumi pidusöögi kutse vastuvõtmiseks peavad nad oma ilmalikud huvid allutama ühele eesmärgile — võtta vastu Kristus ja Tema õigus. Jumal andis inimese eest kõik ja Ta palub inimesel seada Jumala teenimine kõrgemale igasugusest maisest ja isekast kasust. Jumal ei saa vastu võtta jaotatud südant. Südant, mis on haaratud maistest kiindumustest, ei saa Jumalale pühendada.

See on õppetund kõigi aegade jaoks. Me peame järgima Jumala Talle, kuhu iganes Ta läheb. Me peame end usaldama Tema juhtimise alla ja Tema seltskonda tuleb pidada väärtuslikumaks kui maiste sõprade oma. Kristus ütleb: „Kes isa või ema armastab enam kui mind, see ei ole mind väärt, ja kes poega või tüdart armastab enam kui mind, see ei ole mind väärt.“ (Mt 10:37)

Kristuse päevil kordasid paljud koduse laua taga igapäevast leiba murdes sõnu: „Õnnis on see, kes sööb leiba Jumala riigis.“ Kuid Kristus näitas, kui raske on leida külalisi selle määratu hinnaga hangitud laua taha. Need, kes Kristuse sõnu kuulsid, teadsid, et nad olid armukutset tühiseks pidanud. Nende jaoks olid ilmalik vara, rikkused ja naudingud 224 kõikehaaravad. Nad oli nagu ühest suust vabandanud.

Nii on praegugi. Inimesed kasutavad evangeeliumi kutsest äraütlemiseks samu põhjuseid nagu tähendamissõnaski. Inimesed väidavad, et nad ei saa evangeeliumi nõuetele tähelepanu pööramisega oma ilmalikke väljavaateid ohtu seada. Nad peavad ajalikke huvisid väärtuslikumaks kui igavikuga seotud asju. Needsamad õnnistused, mida nad Jumalalt olid saanud, said takistuseks, mis eraldas nende hinged oma Loojast ja Lunastajast. Nad ei lase end oma ilmalikes püüdlustes häirida ja ütlevad armusõnumi kuulutajale: „Mine seekord ära, kui mul on rohkem aega, siis ma lasen su jälle kutsuda.“ (Ap 24:25) Teised rõhutavad probleeme, mis tekivad sotsiaalsetes suhetes, kui nad Jumala kutsele kuuletuvad. Nad ütlevad, et ei saa lubada sugulaste ja tuttavatega vastuollu sattumist. Niiviisi osutuvad nad just tähendamissõnas kirjeldatud tegelasteks. Pidusöögi Korraldaja võtab nende tühiseid vabandusi kui põlgust Tema kutse suhtes.

Mees, kes ütles: „Ma olen äsja võtnud naise ja seepärast ma ei saa tulla,“ esindab suurt inimklassi. Palju on neid, kes lubavad oma naisel või mehel takistada Jumala kutse tähelepanemist. Mees ütleb: „Ma ei saa järgida oma veendumusi, kui mu naine on selle vastu. Tema mõju muudaks nii toimimise äärmiselt raskeks.“ Naine kuuleb lahkete kutset „Tulge, sest kõik on juba valmis“ ja ütleb: „Ma palun sind, vabanda mind. Mu abikaasa keeldub armukutsest. Ta ütleb, et tema äri takistab teda. Ma pean minema koos oma abikaasaga ega saa seepärast tulla.“ Laste südamele avaldatakse mõju. Nad soovivad tulla. Aga nad armastavad oma isa ja ema ning kuna nemad ei pane evangeeliumi kutset tähele, arvavad lapsed, et 225 neilt ei oodatagi kutse järgimist. Ka nemad ütlevad: „Vabanda mind!“

Kõik nad keelduvad Päästja kutsest, sest kardavad lahutust perearingis. Nad oletavad, et Jumalale kuuletumisest keeldudes kindlustavad nad kodus rahu ja heaolu, kuid see on pettekujutus. Need, kes külvavad isekust, lõikavad isekust. Kristuse armastust tagasi lükates lükkavad nad tagasi selle, mis ainsana saab anda inimarmastusele puhtuse ja kindluse. Nad ei kaota üksnes taevast, vaid nad ei saa ka tõeliselt rõõmu tunda sellest, mille eest taevas ohverdati.

Kui tähendamissõna pidusöögi korraldaja sai teada, kuidas tema kutsesse suhtuti, siis ta „vihastas ja ütles oma sulasele: „Mine kohe välja linna tänavatele ja teedele ja too siia vaeseid ja küürakaid ja pimedaid ja jalutuid.““

Võõrustaja pöördus ära neist, kes põlgasid tema heldet andi, ning kutsus inimesi, kes ei olnud rikkad, kel ei olnud maju ega maid. Ta kutsus neid, kes olid 226 vaesed ja näljased ning kes võtsid pakutud helded annid tänuga vastu. „Tölnerid ja hoorad saavad enne teid Jumala riiki.“ (Mt 21:31) Ükskõik kui rikitud Jumalast ära pöördunud inimesed ka ei oleks, nad ei ole liiga madalal ega liiga põlastusväärsetel, et Jumal neid ei märkaks ega armastaks. Kristus igatseb, et murest murtud, vaevatud ja rõhutud inimolevused tuleksid Tema juurde. Ta soovib anda neile valgust, rõõmu ja rahu, mida kuskil mujal ei ole. Tema sügava, tõsise kaastunde ja armastuse objektiks on just kõige patusemad inimesed. Ta saadab oma Püha Vaimu õrnusega nende juurde, et neid enda juurde tõmmata.

[49]

Sulane, kes tõi kohale vaesed ja pimedad, teatas oma isandale: „Isand, nõnda nagu sa käskisid, on tehtud, aga veel on ruumi.“ Ja isand ütles sulasele: „Mine välja teedele ja aegade äärde ja keelita rahvast sisse astuma, et minu koda saaks täis!“ Siin viitab Kristus evangeeliumitööle väljaspool judaismi piire, maailma teedel ja kõrvalteedel.

Sellele korraldusele kuuletudes teatasid Paulus ja Barnabas juutidele: „Meie kohus oli rääkida Jumala sõna esiteks teile, aga et teie selle enesest ära tõukasite ega arva end igavest elu väärivat, siis vaata, me pöördume paganate poole. Sest nõnda on meid Issand käskinud: „Ma olen su pannud paganate valguseks, et sa oleksid päästeks ilmamaa otsani.“ Seda kuuldes rõõmustasid paganad ja ülistasid Issanda sõna ning said usklikuks, nii palju kui neid oli määratud igaveseks eluks.“ (Ap 13:46-48)

Evangeelium, mida Kristuse jüngrid kuulutasid, rääkis maailmale Tema esimesest tulekust. See tõi inimestele head sõnumid päästest usu kaudu Temasse. See osutas tulevikku, Tema teisele tulemisele aus, et vabastada 227 oma rahvas, ning andis inimestele lootuse saada usu ja sõnakuulelikkuse kaudu osa pühade pärisosast valguses. See kuulutus on antud inimestele tänapäeval ning seekord on see ühendatud sõnumiga Kristuse peatsest teisest tulekust. Märgid, mille Ta enda tulekuks andis, on täitunud, ja Jumala Sõna õpetuste abil võime teada, et Issanda tulemine on ligi.

Johannes kirjeldab Ilmutusraamatus evangeeliumisõnumi kuulutamist vahetult enne Kristuse teist tulekut. Ta nägi ingliti „keset taevast lendavat; sellel oli igavene evangeelium, et kuulutada evan-

geeliumi neile, kes elavad ilmamaal — kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele. Ja ta hüüdis suure häälega: „Kartke Jumalat ning ülistage teda, sest tema kohtumõistmise tund on tulnud.““ (Ilm 14:6, 7)

Prohvetikuulutuses järgneb sellele kohtumõistmise hoiatusele ja sellega kaasnevale kuulutusele Inimese Poja tulemine taeva pilvedel. Kohtukuulutus on teadaanne Kristuse peatselt teisest tulekust. Ja seda kuulutust nimetatakse igaveseks evangeeliumiks. Järelikult on Kristuse teisest tulekust rääkimine 228 ja selle lähedusest teatamine oluline osa evangeeliumikuulutusest.

Piiblis öeldakse, et viimastel päevadel on inimesed hõivatud ilmalike toimingutega, naudingute ja raha hankimisega. Nad on pimedad igaveste asjade suhtes. Kristus ütleb: „Sest nii nagu olid Noa päevad, nõnda on Inimese Poja tulemine. Sest nii nagu inimesed olid noil päevil enne veeuputust — sõid ja jõid, võtsid naisi ja läksid mehele selle päevani, mil Noa läks laeva, ega taibanud midagi, enne kui tuli veeuputus ja võttis kõik nad ära —, nõnda on ka Inimese Poja tulemine.“ (Mt 24:37-39)

Nii on ka tänapäeval. Inimesed kiirustavad kasu ja isekate naudingute tagaajamisel nii, nagu ei oleks Jumalat, taevast ega tulevast elu. Noa päevil saadeti veeuputuse kuulutus, et raputada inimesi nende kurjuses ja kutsuda neid üles meelesparandusele. Samamoodi peab kuulutus Kristuse peatselt tulekust virgutama ilmalike asjade kütkeis viibivaid inimesi. See peaks äratama nende huvi igaveste asjade vastu, et nad võiksid tähele panna kutset Issanda lauda.

Evangeeliumikutse antakse kogu maailmale — „kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele“. (Ilm 14:6) Viimane hoiatus- ja armukuulutus peab valgustama oma auga kogu maailma. See peab jõudma kõigi inimklassideni, rikaste ja vaesteni, ülemate ja alamate. „Mine välja teedele ja aedade äärde,“ ütleb Kristus, „ja keelita rahvast sisse astuma, et minu koda saaks täis!“

Maailm hukkub evangeeliumi puuduses. Valitseb suur nälg Jumala Sõna järele. Vähe on neid, kes kuulutavad Sõna, segamata seda inimeste traditsioonidega. Kuigi inimestel on Piibel, ei saa nad kätte õnnistust, mille Jumal on sellesse nende jaoks pannud. Issand kutsub oma sulaseid üles viima inimestele oma kuulutust.

229 Igavese elu sõna tuleb anda neile, kes on oma pattudes hukumas. Korralduses minna teedele ja aedade äärde esitles Kristus

kõigi nende tööd, keda Ta kutsub oma nimel teenima. Kogu maailm on Kristuse teenijate põld. Nende kogudus hõlmab tervet inimperekonda. Issand soovib, et Tema armusõna viiakse iga hingeni.

See töö tuleb suurel määral teha isiklikult. See oli Kristuse meetod. Tema töö koosnes suures osas isiklikest vestlustest. Tal oli usku üheinimeselisse kuulajaskonda. Selle ühe hinge kaudu jõudis sõnum tihtipeale tuhandeteni.

Me ei pea ootama, et hinged tuleksid meie juurde, me peame otsima neid sealt, kus nad on. Kui kantslist on Sõna kuulutatud, siis töö alles algab. On palju inimesi, kelleni evangeelium iial ei jõuaks, kui seda nendeni ei viia.

Kutse pidusöögile anti kõigepealt juutidele, rahvale, kes oli kutsutud inimeste õpetajaks ja juhiks, rahvale, kelle kätes olid prohvetite rullraamatud Kristuse tuleku kuulutusega ja kellele oli antud Kristuse missiooni sümboliseeriv varjuteenistus. Kui preestrid ja rahvas oleksid kutset kuulda võtnud, siis oleksid nad ühinenud Kristuse käskjalgadega, et viia evangeeliumikutse maailma. Neile anti tõde, et nad võiksid seda jagada. Kui nad kutsest keeldusid, saadeti see vaestele, küürakatele, jalututele ja pimedatele. Kutse said tõlnerid ja patused. Kui evangeeliumikutse viidi paganatele, siis oli töö põhimõtte samasugune. Kõigepealt tuli kuulutus viia „teedele“ — inimestele, kel on aktiivne osa maailma töös, õpetajatele ja rahva juhtidele.

230 Pidagu Issanda sõnumiviijad seda meeles. Karjaste ja Jumalast määratud õpetajate jaoks on see Sõna, mida peab tähele panema. Ühiskonna kõrgematesse klassidesse kuuluvaid inimesi tuleb otsida õrna armastuse ja vennaliku hoolivusega. Kõigepealt peavad kutset kuulma äriinimesed, kõrgetel kohtadel olevad usaldusväärsed inimesed, suurte oskuste ja teadusliku taibuga inimesed, geeniused, evangeeliumi õpetajad, kelle meeli pole kutsutud selle aja eriliste tõdede juurde. Neile tuleb anda kutse.

Tuleb töötada ka jõukate heaks. Neis tuleb äratada vastutus neile usaldatud taeva andide eest. Neile tuleb meelde tuletada, et nad peavad aru andma Temale, kes mõistab kohut elavate ja surnute üle. Rikastel inimestel on vaja sinu jumalakartlikku ja armastavat tööd. Rikkad usaldavad liigagi sageli oma varandust ega taju ohtu. Nende mõistuse pilku tuleb kõita kestva väärtusega asjade külge. Nad peavad ära tundma tõelise headuse autoriteedi, mis ütleb: „Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan

teile hingamise! Võtke endi peale minu ike ja õppige minult, sest mina olen tasane ja südameilt alandlik ja te leiате hingamise oma hingedele, sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge!“ (Mt 11:28-30)

Nende poole, kes on tänu oma haridusele, jõukusele või ametile maailmas kõrgel positsioonil, pöörduatakse harva seoses hinge huvidega. Paljud kristlastest töölisel kõhklevad neile inimestele läheneda. Kuid see ei tohiks nii olla. Kui inimene oleks uppumas, siis me ei seisaks kõrval ega laseks tal surra seetõttu, et ta oli advokaat, ärimees või kohtunik. Kui me näeksime inimesi kuristiku poole tõttamas, siis me ei kõhkleks neid tagasi kutsumast, ükskõik missugune oleks nende positsioon või amet. Samamoodi ei tohi me kõhelda, kui on vaja hoiatada inimesi hinge hukkumise eest.

231 Kedagi ei tohi hooletusse jätta sellepärast, et ta paistab olevat pühendunud ilmalikele asjadele. Paljusid ühiskonna kõrgel positsioonil olevaid inimesi vaevab südamevalu ja nad on tühisusest tüdinenud. Nad igatsevad rahu, mida neil ei ole. Ühiskonna kõrgeimates klassides on neid, kes on näljas ja janus pääste järele. Paljud võtaksid abi vastu, kui Issanda töölisel neile läheneksid isiklikult, lahkelt, Kristuse armastusest hella südamega.

Evangeeliumikuulutuse edu ei sõltu õpitud jutlustest, ilukõnelistest tunnistustest ega sügavamõttelistest argumentidest. See sõltub kuulutuse lihtsusest ja selle kohandamisest nende hingede vajadustega, kes on näljas eluleiva järele. „Mida ma peaksin tegema, et päästetud saada?“ — see on hinge vajadus.

232 Kõige lihtsamal ja tagasihoidlikumal moel saab jõuda tuhandeteni. Kõige targemaid inimesi, keda peetakse maailma andekaimateks meesteks ja naisteks, kosutavad sageli niisuguse lihtsa inimese sõnad, kes armastab Jumalat ning kes oskab sellest armastusest rääkida nii loomulikult, nagu ilmalik inimene kõneleb asjadest, mis teda enim huvitavad.

Tihti peale on hästi ette valmistatud ja õpitud sõnadel vaid väike mõju. Kuid Jumala poja või tütre tõelisel, siiral, loomuliku lihtsusega väljendatud avaldusel on vägi avada südamete uksi, mis on kaua olnud Kristuse ja Tema armastuse jaoks suletud.

Kristuse tööline peab meeles pidama, et ta ei tööta oma jõuga. Ta peab haarama kinni Jumala troonist usus Tema päästvasse väesse. Tal tuleb võidelda Jumalaga palves ja töötada siis kõigi võimalus-

tega, mida Jumal talle annab. Püha Vaim tagab tema võimekuse. Teenimisel on tema kõrval inglid, kes mõjutavad südameid.

Kui Jeruusalemma juhid ja õpetajad oleksid vastu võtnud tõe, mille Kristus tõi, missugune misjonikeskus oleks nende linnast saanud! Langenud Iisrael oleks pöördunud. Issanda jaoks oleks kogunenud tohutu armee. Ja kui kiiresti oleksid nad saanud viia evangeliumi kõigisse maailma osadesse. Nii ka praegu, kui mõjukad ja võimekad inimesed võidetakse Kristusele, siis saaks nende abil lõpetada töö langenute tõstmisel, heidikute kogumisel ning päästesõnumi levitamisel kõikjale. Kutse saaks kiiresti edastatud ja külalised koguneksid Issanda laua ümber.

Kuid me ei tohi mõelda üksnes tähtsatele ja andekatele inimestele ega jätta unarusse vaesemaid inimklasse. Kristus käsib oma sõnumiviijatel minna ka nende juurde, kes on kõrvalteede ja aedade ääres, vaeste ja maises mõttes alamate juurde. Suurte linnade väljakutel ja tänavatel ning maakohtade üksildastel kõrvalteedel 233 on perekondi ja üksikisikuid — võib-olla võõraid võõral maal —, kel pole kiriklikke sidemeid ja kes oma üksinduses tunnevad, et Jumal on nad unustanud. Nad ei saa aru, mida nad peavad tegema, et päästetud saada. Paljud on patu sisse uppunud. Paljud on kitsikuses. Neid rõhuvad kannatused, puudus, uskmatuse, meelega. Nii nende ihu kui ka hinge vaevavad igat liiki haigused. Nad igatsevad leida tröösti oma muredes ning Saatan ahvatleb neid seda otsima himudes ja naudingutes, mis toovad kaasa hukatuse ja surma. Ta pakub neile Soodoma vilju, mis muutuvad nende huulil tuhaks. Nad kulutavad oma raha sellele, mis pole leib, ja näevad vaeva selle nimel, mis ei paku rahuldust.

Neis kannatajates peame nägema neid, keda Kristus tuli päästma. Tema kutse neile on: „Hoi! Kõik janused, tulge vee juurde! Ka see, kellel ei ole raha, tulgu, ostku ja söögu! Tulge, ostke ilma rahata, ilma hinnata veini ja piima! [...] Kuulake mind hästi, siis te saate süüa head ja kosutada ennast rammusate roogadega. Pöörake kõrv ja tulge minu juurde, kuulake mind, et teie hing võiks elada.“ (Js 55:1-3)

Jumal on andnud erilise korralduse, et me peame hoolima võõrastest, heidikutest ja vaestest hingedest, kes on moraalselt nõrgad. Paljud, kes tunduvad olevat religioossete asjade suhtes täiesti üks-

kõiksed, igatsevad südames puhkust ja rahu. Kuigi nad võivad olla patu sügavustesse vajunud, on neil võimalus pääseda.

Kristuse teenijad peavad järgima Tema eeskuju. Kui Ta rändas paigast paika, lohutas Ta kannatajaid ja tervistas haigeid. Seejärel aetas Ta nende ette oma kuningriigi suured tõed. See on ka Tema järelkäijate töö. Kui sa leevendad füüsilisi kannatusi, leiad sa võimaluse teenida ka hinge vajadusi. Sa võid osutada ülestõstetud Päästjale ja rääkida 234 selle suure Arsti armastusest, kel üksi on vägi tervendada.

[51] Räägi masendunuile, kes on eksiteele sattunud, et neil pole vaja meelt heita. Kuigi nad on eksinud ega ole kujundanud õiget iseloomu, tervistab Jumal neid rõõmuga. Ta võtab hea meelega näiliselt lootusetu materjali, mille kallal on Saatan vaeva näinud, ning alistab selle oma armule. Ta vabastab nad rõõmuga viha alt, mis saab osaks sõnakuulmatutele. Räägi neile, et iga hing võib saada tervistatud ja puhastatud. Nende jaoks on koht Issanda lauas. Ta ootab, et neid lahkelt tervitada.

Need, kes lähevad kõrvalteedele ja aedade äärde, leiavad sealt väga erineva iseloomuga inimesi, kes vajavad nende teenimistööd. On neid, kes elavad vastavalt valgusele, mis neil on, ning teenivad Jumalat oma parimate teadmiste järgi. Kuid nad mõistavad, et neis ja nende ümber on vaja teha suur töö. Nad igatsevad Jumalast rohkem teada saada, kuid nad on alles hakanud nägema suurema valguse kuma. Nad palvetavad pisarais, et Jumal saadaks õnnistuse, mida nad usu kaudu kaugel eemal näevad. Paljud sellised hinged on suurte linnade kurjuse keskel. Paljud neist on väga kehvades oludes ja see-pärast ei märka maailm neid. Rohkelt on neid, kellest jutlustajad ja kirikud ei tea midagi, kuid nad on Issanda tunnistajad tähtsusetutes, armetutes paikades. Neil võib olla vähe valgust ja vähe võimalusi saada kristlikku koolitust, kuid nad püüavad alasti oleku, nälja ja külma keskel teisi teenida. Otsigu Jumala rohke armu majapidajad neid hingi, külastagu kodusid ja täitku Püha Vaimu väes nende vajadusi. Uuri nendega koos Piiblit ja palveta nendega lihtsuses, mida Püha Vaim inspireerib. Kristus annab oma teenijatele kuulutuse, mis 235 on hingele taeva leib. Kallihinnalist töötust viiakse südamest südamesse, perekonnalt perekonnale.

Tähendamissõnas antud korraldust „Sunni sisse tulema“ (1968. a tõlge ja KJV; 1997. a tõlkes „keelita“) on sageli valesti tõlgendatud.

Seda on mõistetud nii, et me peame sundima inimesi evangeeliumi vastu võtma. Kuid see tähendab pigem kutse pakilisust ja esitatud ajendite tõhusust. Evangeelium ei kasuta kunagi jõudu, et inimesi Kristuse juurde tuua. Selle sõnum on: „Hoi! Kõik janused, tulge vee juurde!“ (Js 55:1) „Vaim ja mõrsja ütlevad: „Tule!“ [...] Kes tahab, võtku eluvett ilma tasuta!“ (Ilm 22:17) Kristuse armastuse ja halastuse vägi sunnib meid tulema.

Päästja ütleb: „Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga.“ (Ilm 3:20) Ta ei tõuka põlastades eemale ega pöördu ähvardades kõrvale, vaid otsib jätkuvalt kadunuid, öeldes: „Kuidas ma annaksin sinu ära?“ (Ho 11:8) Kui- gi kangekaelne süda tõrjub Tema armastust, tuleb Ta tagasi veelgi tungivamalt anudes: „Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan.“ Tema armastuse meeldiv vägi sunnib hingi sisse tulema. Nad ütlevad Kristusele: „Sinu leebus tegi mind suureks.“ (Ps 18:36, KJV)

Kristus annab oma sõnumivijatele kadunute otsimiseks samasuguse armastuse, nagu Tal endal on. Me ei pea ütlema üksnes: „Tule.“ On neid, kes kuulevad kutset, kuid nende kõrvad on liiga tõntsud, et selle tähendust taibata. Nende silmad on liiga pimedad, et näha head, mis on nende jaoks varutud. Paljud mõistavad oma suurt mandumist. Nad ütlevad: „Ma ei ole kõlblik, et mind aidataks, jäta mind rahule.“ Kuid töölised ei tohi loobuda. Haara argadest ja abitutest kinni õrna kaastundliku armastusega. Anna neile osa enda julgusest, lootusest ja jõust. Keelita neid lahkusega 236 tulema. „Halastage nende peale, kes kahtlevad, päästke neid tulest välja kiskudes.“ (Jd 1:22, 23)

Kui Jumala teenijad käivad usus koos Temaga, siis annab Ta nende kuulutusele väe. Siis on nad võimelised esitama Tema armastust ja Jumala armu tagasilükkamise ohtlikkust nii, et inimesed on sunnitud evangeeliumi vastu võtma. Kristus teeb uskumatuid imesid, kui vaid inimesed teevad oma osa, mille Jumal on neile andnud teha. Ka tänapäeval võib inimsüdametes toimuda sama drastiline muutus kui eelnevate põlvkondade ajal. John Bunyan vabastati vandumisest ja pidutsemisest, John Newton orjadega kaubitsemisest, et nad kuulutaksid ülendatud Päästjat. Ka tänapäeva Bunyanid ja Newtonid võivad päästetud saada. Paljud eluheidikud pööratakse õigele teele inimliku ja jumaliku mõju abil ning pöördumisel püütakse taastada inimeses Jumala kuju. Valguskiired jõuavad nendeni, kel on olnud

väga vähe võimalusi, kes on eksiteel käinud sellepärast, et nad ei teadnud paremat eluviisi. Nad kuulevad sama, mida Kristus ütles Sakkeusele: „Täna pean ma jääma sinu kotta“, (Lk 19:5) ning neil, keda peeti paadunud patusteks, ilmneb õrn lapsesarnane süda, sest Kristus on neid sõbralikult kõnetanud. Paljud tulevad rängimast eksitusest ja patust ning võtavad üle nende koha, kel olid võimalused ja eesõigused, kuid kes ei hinnanud neid. Neid peetakse Jumala kallihinnalisteks valituteks ja kui Kristus tuleb oma riiki, siis seisavad nad Tema trooni kõrval.

Kuid „vaadake, et teie ei tõrgu kõnelejat kuulamast“. (Hb 12:25) Jeesus ütles: „Ükski kutsutud meestest ei saa minu pidusööki maitsata.“ Nad olid kutse tagasi lükanud ja kedagi neist ei kutsutud enam uuesti. Kristuse tagasilükkamisega olid juudid oma südame kõvaks teinud ja andnud end Saatana võimu alla, nii et 237 neil oli võimatu Tema armu vastu võtta. Samamoodi on ka praegu. Kui Jumala armastust ei peeta kalliks ning sellest ei saa pidev hinge pehmendamise ja alistamise põhimõtte, siis oleme täielikult kadunud. Issand ei saa anda oma armastusest suuremat ilmutust, kui Ta on seda teinud. Kui Jeesuse armastus ei pehmenda südant, siis ei ole võimalik mitte millegagi selleni jõuda.

Iga kord, kui sa keeldud armukuulutusele vastamast, kasvatad sa endas uskmatust. Iga kord, kui sa suled Kristusele oma südame ukse, muutud sa aina tõrksamaks Tema hääle suhtes, mis sinuga kõneleb. Sa vähendad oma võimalust vastata viimasele armukutsele. Ära lase enda kohta kirjutada nii, nagu kirjutati vana Iisraeli kohta: „Efraim on liitunud ebajumalatega — las ta läheb!“ (Ho 4:17) Ära lase Kristusel su pärast nutta, nagu Ta nuttis Jeruusalemma pärast, öeldes: „Kui palju kordi olen ma tahtnud koguda su lapsi, otsekui kana kogub oma poegi tiibade alla, aga teie ei ole tahtnud! Vaata, teie koda jäetakse maha!“ (Lk 13:34, 35)

Me elame ajal, mil inimlastele kõlab viimane armukuulutus, viimane kutse. Korraldus „Mine välja teedele ja aedade äärde“ saab peagi lõplikult täidetud. Kristuse kutse antakse igale hingele. Sõnumiviijad ütlevad: „Tulge, sest kõik on juba valmis.“ Taevased inglid teevad ikka veel koostööd inimestest töolistega. Püha Vaim toob esile kõikvõimalikke ajendeid, et sundida sind tulema. Kristus ootab mingitki märki, mis näitaks riivide kõrvalelükkamist ja südame ukse avamist, et Tema võiks sisse tulla. Inglid ootavad, et saaksid viia

taevasse sõnumi veel ühest kadunud patusest, kes on leitud. Taevased väehulgad ootavad võimalust mängida oma kannedel ja laulda rõõmulaulu, sest veel üks hing on vastu võtnud kutse evangeeliumi pidusöögile.

[52]

243 Andestuse mõõt

Matteuse 18:21-35

Peetrus tuli Kristuse juurde küsimusega: „Kui mitu korda minu vend võib minu vastu patustada ja mul tuleb talle andeks anda? Kas aitab seitsmest korrast?“ Rabidel oli andeksandmine piiratud kolme süüteoga. Peetrus arvas, et Kristuse õpetusi ellu rakendades peaks see arv olema seitse — arv, mis sümboliseerib täiuslikkust. Kuid Kristus õpetas, et me ei peaks andestamisest tüdima. „Mitte seitse korda,“ ütles Ta, „vaid seitsekümmend korda seitse korda.“

Siis näitas Ta tõelist põhjust, miks tuleb andestada, ja kui ohtlik on hellitada andestamatut vaimesust. Ta jutustas tähendamissõna kuningast, kes arveldas ametnikega, kes tema valitsusajal ajasid. Mõned ametnikud olid riigile võlgu tohutuid summasid. Kui kuningas uuris oma raamatupidamist, toodi tema ette inimene, kelle võlg oli määratult suur — kümme tuhat talenti. Tal ei olnud 244 midagi tagasi maksta ning vastavalt tavale andis kuningas korralduse müüa tema ja kõik, mis tal oli, et võlg saaks tasutud. Kuid kohkunud mees langes kuninga jalge ette ja palus härdalt, öeldes: „„Ole minuga pikameelne ja ma maksan sulle kõik!“ Ja isandal hakkas sulasest hale, ta laskis tal minna ning kustutas laenu.“

„Aga kui see sulane oli välja läinud, leidis ta ühe kaassulase, kes võlgnes talle sada teenarit. Ja temast kinni haarates kägistas ta teda ja ütles: „Maksa, mis sa võlgned!“ Siis see kaassulane palus teda maha heites: „Ole minuga pikameelne ja ma maksan sulle!“ Aga tema ei tahtnud, vaid läks ning laskis ta heita vangi, kuni ta oma võla ära maksab. Kui nüüd teised sulased nägid, mis sündis, olid nad väga nõrдинud ja tulid ning kaebasid oma isandale kõik, mis oli juhtunud. Siis kutsus isand tema enese juurde ja ütles talle: „Sa tige sulane! Ma kustutasin kogu sinu võla, sest sa palusid mind. Eks siis sinagi oleksid pidanud halastama oma kaassulase peale, nõnda nagu mina sinu peale halastasin!“ Ja ta isand vihastas ning andis ta piinajate kätte, kuni ta maksab ära kõik, mis ta temale võlgnes.“

Selles tähendamissõnas on kirjeldatud üksikasju, mida on vaja täieliku pildi saamiseks, kuid millel ei ole vaimulikus tähenduses vastet. Neile ei ole vaja tähelepanu pöörata. Siin illustreeritakse teatud olulisi tõdesid ja me peaksime neile mõtlema.

Võlgade kustutamine kuninga poolt kujutab kõigi pattude jumalikkude andestust. Kuningas, kes kaastundest liigutatult andestas oma sulasele tema võla, kujutab Kristust. Inimene oli käsu hukkamõistu all. Ta ei suutnud ennast ise päästa ja seepärast tuli Kristus siia maailma, rüütas oma jumalikkuse inimlikkusega ja andis oma õiglase elu ebaõiglase eest. Ta andis ennast 245 meie pattude eest ning Ta pakub igale hingele verrega ostetud andestust tasuta. „Issanda juures on heldus ja tema juures on rohke lunastus.“ (Ps 130:7)

Siin on põhjus, miks peaksime teiste patuste suhtes kaastunnet üles näitama. „Kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis oleme ka meie kohustatud armastama üksteist.“ (1Jh 4:11) „Muidu olete saanud,“ ütleb Kristus, „muidu andke!“ (Mt 10:8)

Kui võlgnik palus tähendamissõnas ajapikendust, lubades: „Ole minuga pikameelne ja ma maksan sulle kõik“, siis võeti kohtuotsus tagasi. Kogu võlg tühistati. Ja peagi anti talle võimalus järgida oma isanda eeskujut, kes oli talle andestanud. Välja minnes kohtas ta kaassulast, kes oli talle väikese summa võlgu. Tema kümne tuhande talendi suurune võlg oli kustutatud, talle endale võlgneti sada teenarit. Aga inimene, keda oli nii armulikult koheldud, käitus oma kaastöölisega hoopis teistmoodi. Võlgnik esitas talle samasuguse palve, nagu tema ise oli kuningale esitanud, kuid vastus sellele palvele ei olnud sarnane. Ta ei kohelnud kaassulast halastusega, mida talle oli osutatud. Ta ei pööranud tähelepanu palvele olla pikameelne. Tänamatu sulase mõtteis oli ainult see väike summa, mille ta välja oli laenanud. Ta nõudis kõike, mida arvas endale kuuluvat, ning mõistis teisele samasuguse karistuse, millest ta ise nii armulikult oli vabastatud.

Kui paljud ilmutavad tänapäeval samasugust vaimsust. Kui võlgnik palus isandalt armu, polnud tal aimugi oma võla tõelisest suurusest. Ta ei saanud aru oma abitusest. Ta lootis võla tasuda. „Ole minuga pikameelne,“ ütles ta, „ja ma maksan sulle kõik.“ Samamoodi on palju neid, kes loodavad oma tegudega Jumala heakskiitu ära teenida. Nad ei mõista oma abitust. Nad 246 ei võta Jumala armu tasuta annina, vaid püüavad end oma õiguses üles upitada. Pattude

aruanne ei ole nende südameid murdnud ega alandanud ning nad on teiste suhtes nõudlikud ja lepitamatud. Nende 247 enda patt Jumala ees, võrreldes venna patuga nende vastu, on nagu kümme tuhat talenti võrreldes saja teenariga — peaaegu miljon ühele —, ometi söandavad nad mitte andestada.

[53] Tähendamissõnas kutsus isand halastuseta võlgniku enda juurde ja „ütles talle: „Sa tige sulane! Ma kustutasin kogu sinu võla, sest sa palusid mind. Eks siis sinagi oleksid pidanud halastama oma kaassulase peale, nõnda nagu mina sinu peale halastasin?“ Ja ta isand vihastas ning andis ta piinajate kätte, kuni ta maksab ära kõik, mis ta temale võlgnes.“ „Nõnda,“ ütles Jeesus, „teeb ka minu taevane Isa teile, kui teie igäüks kogu oma südamest ei anna andeks oma vennale.““ See, kes keeldub andestamast, hülgab seeläbi oma lootuse andestusele.

Kuid selle tähendamissõna õpetust ei tohi vääríti kasutada. Jumala andestus meile ei vähenda mingil määral meie kohustust Talle kuuletuda. Samamoodi ei vähenda andestamise vaimsus õiglast võlanõuet kaasinimeste suhtes. Palves, mida Kristus oma jüngritele õpetas, öeldakse: „Anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele.“ (Mt 6:12) Sellega ei mõelnud Ta, et me ei tohi pattude andekssaamiseks oma võlglaste õiglasi võlgu nõuda. Kui nad ei suuda maksta, isegi kui see on arutu majandamise tagajärg, ei tohi neid heita vanglasse, neid ei tohi rõhuda ega karmilt kohelda, ent tähendamissõna ei õpeta meid laiskust soodustama. Jumala Sõna väidab, et kui inimene ei tee tööd, siis ei pea ta ka sööma (2Ts 3:10). Issand ei nõua, et rasket tööd tegev inimene peaks toetama teiste jõudeolekut. Paljusid tõukab vaesusesse ja puudusesse aja raiskamine ning vähesed jõupingutused. Kui neid vigu hellitavad inimesed neid ei paranda, siis on kõik nende heaks tehtu nagu varanduse kogumine auklikku kotti. Kuid siiski on olemas ka vaesust, mida ei saa vältida, ning me peame nende õnnetute suhtes üles näitama õrnust ja kaastunnet.

248 Me peame kohtlema teisi niimoodi, nagu sooviksime, et meid sarnastes oludes koheldakse.

Püha Vaim manitseb meid apostel Pauluse kaudu: „Kui nüüd on mingisugune julgustus Kristuses, kui mingisugune armastuse lohus, kui mingisugune Vaimu osadus, kui mingisugune südamlikkus ja kaastunne, siis tehke mu rõõm täielikuks sellega, et te mõtlete

ühtmoodi, et teil on sama armastus, et olete üksmeelsed ja ühtviisi mõtlejad ega tee midagi kiusu ega auahnuse pärast, vaid peate alandlikkuses üksteist ülemaks kui iseennast, nii et ükski ei pea silmas mitte ainult oma, vaid ka teiste kasu.“ (Fl 2:1-4) „Olgu teil samasugune meel, mis oli ka Kristusel Jeesusel.“ (Fl 2:5, 1968. a tõlge ja KJV)

Ent pattu ei tohi kergelt suhtuda. Issand on andnud käsu, et me ei pea taluma ülekohut venna juures. Ta ütleb: „Kui su vend patustab, siis noomi teda.“ (Lk 17:3) Pattu tuleb nimetada selle õige nimega ja seda tuleb patustajale selgelt esitada.

Paulus kirjutab Timoteosele Pühas Vaimus korralduse, öeldes: „Astu esile, olgu aeg paras või ärgu olgu, noomi, manitse, julgusta igati pika meelega ja õpetamisega.“ (2Tm 4:2) Ja Tiitusele ta kirjutab: „Sest on palju vastuhakkajaid, lobisejaid ja eksitajaid. [...] Sel põhjusel noomi neid karmilt, et nad oleksid usult terved.“ (Tt 1:10-13)

„Aga kui su vend peaks patustama,“ ütles Kristus, „siis mine, noomi teda nelja silma all! Kui ta sind kuulab, siis oled sa oma venna tagasi võitnud. Kui ta sind aga ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, sest kahe või kolme tunnistaja suu läbi on kindel iga asi. Aga kui ta on neile sõnakuulmatu, siis ütle kogudusele! Aga kui ta isegi koguduse sõna ei kuula, siis olgu ta sulle nagu pagan ja tõlner!“ (Mt 18:15-17)

Meie Issand õpetab, et kristlastevahelised probleemid tuleb lahendada koguduses. Neid ei tohiks 249 tuua jumalakartmatute ette. Kui vend on kristlase vastu eksinud, siis ärge laske tal minna kaebama uskmata kohtu ette. Ta peab järgima Kristuse antud juhtnööre. Selle asemel et enda eest kätte maksta, peab ta püüdma oma venda säästa. Jumal kaitseb nende huve, kes armastavad ja kardavad Teda, ning me võime usaldavalt anda oma asja Tema kätte, kes mõistab õiglast kohut.

Kui patustaja üha uuesti eksib ja oma süü üles tunnistab, siis liiga sageli tüdib kannatanu ja arvab, et on juba piisavalt andestanud. Kuid Päästja rääkis meile selgelt, kuidas kohelda eksinut: „Kui su vend patustab, siis noomi teda, ja kui ta kahetseb, anna talle andeks.“ (Lk 17:3) Ära arva, et ta pole sinu usaldust väärt. Jälgige „ennast, et te ise ei satuks kiusatusse“. (Gl 6:1)

Kui su kaasusklikud eksivad, pead sa neile andestama. Kui nad tulevad sinu juurde üles tunnistama, ei tohi sa arvata, et 250 nad pole piisavalt alandlikud või et nad ei tunne süüd. Mis õigus on sul nende üle kohut mõista, nagu näeksid sa nende südant? Jumala Sõna ütleb: „Kui su vend patustab, siis noomi teda, ja kui ta kahetseb, anna talle andeks! Ja kui ta ka seitse korda päevas sinu vastu patustab ja seitse korda sinu poole pöördub, öeldes: „Ma kahetsen“, andesta ikka talle.“ (Lk 17:3-4) Ja mitte üksnes seitse korda, vaid seitsekümmend korda seitse korda — sama palju, kui Jumal sulle andestab.

Me ise võlgname Jumala tasuta armule kõik. Meid on vastu võetud tänu armule. Arm oli see, mis teostas Päästja isikus meie lunastuse, meie uussünni ja meie ülendamise Kristuse kaaspärijaiks. Ilmutagem seda armu ka teistele.

Ära anna eksijale põhjust meelt heita. Ära luba variserlikku karmust, et oma venda haavata. Ära luba oma mõttese ega südamesse tõusta teravatel märkustel. Ära ilmuta hääles põlastuse varjugi. Kui sa räägid oma sõnu, võttes ükskõikse hoiaku või näidates üles kahtlust või usaldamatust, võib see hinge hukutada. Tal on vaja, et tema südant puudutaks Vanema Venna südame kaastunne. Tundku ta osavõtliku käe tugevat pigistust ja kuulgu sosinat: „Palvetame koos.“ Jumal annab teile mõlemale rikkaliku kogemuse. Palve ühendab meid üksteise ja Jumalaga. Palve toob Jeesuse meie kõrvale ning annab nõrkevale, segaduses hingele uue jõu võita ära maailm, lihalik olemus ja Saatan. Palve suunab Saatanana rünnakud kõrvale.

[54] Kui inimene pöördub kõrvale inimlikust ebatäiuslikkusest, et vaadata Jeesusele, siis toimub iseloomus jumalik muutus. Kristuse Vaim tegutseb südames, et kohandada seda Tema eeskujuga. Olgu siis sinu püüd tõsta Jeesus kõrgele. Olgu mõistuse pilgu ees „Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu“. (Jh 1:29) Seda tööd tehes ära unusta, et „see, 251 kes patuse pöörab ta eksiteelt, päästab tema hinge surmast ja katab kinni pattude hulga.“ (Jk 5:20)

„Kui te aga ei anna inimestele andeks, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi andeks.“ (Mt 6:15) Miski ei saa õigustada mitteandestavat vaimsust. See, kes ei ilmuta teiste suhtes halastust, näitab, et ta ise ei ole Jumala andestavast armust osa saanud. Jumala andestus tõmbab eksija südame Piiritu Armastuse õilsa südame juurde. Jumaliku kaastunde hoovus voogab patuse hinge ja sealt teiste hingedesse. Õrnus ja halastus, mida ilmutas Kristus oma kallis elus, paistab

nende elust, kes saavad Tema armu jagajateks. „Kellel ei ole aga Kristuse Vaimu, see ei ole tema oma.“ (Rm 8:9) Ta on Jumalast võõrdunud ja tema osaks on üksnes igavene eraldatus Kristusest.

Tõsi on, et ta võis kunagi andestuse vastu võtta, kuid tema halastamatu vaimsus näitab, et praegu on ta Jumala andestava armastuse tagasi lükanud. Ta on lahutanud end Jumalast ja on samas olukorras kui enne andestuse saamist. Ta on salanud ära oma meeleparanduse ning tema patud on tema peal, nagu ta poleks kunagi kahetsenud.

Kuid tähendamissõna suur õppetund on kontrast Jumala kaastunde ja inimese kalkuse vahel ning tõsiasi, et meie mõõdupuuks peab olema Jumala andestav halastus. „Eks siis sinagi oleksid pidanud halastama oma kaassulase peale, nõnda nagu mina sinu peale halastasin?“

Meile ei anta andeks sellepärast, et meie andestame, vaid nii nagu meie andestame. Kogu andestuse põhjus on Jumala ärateenimata armastus, kuid oma suhtumisega teistesse näitame, kas me oleme selle armastuse omaks võtnud. Seepärast ütleb Kristus: „Sest mis kohtuga teie kohut mõistate, sellega mõistetakse kohut teiegi üle, ja mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse ka teile!“ (Mt 7:2)

252 Võit, mis on kaotus

Luuka 12:13-21

Kristus õpetas ja nagu tavaliselt, olid Tema ümber kogunenud lisaks Tema jüngritele ka teised. Ta oli rääkinud jüngritele stseenidest, milles nad peagi pidid osalema. Nad pidid avalikult kuulutama tõdedest, mille Tema neile oli usaldanud, ning siis pidid nad satsuma vastuollu selle maailma valitsejatega. Tema pärast pidi neid üle kuulutama kohtutes ning võimukandjate ja kuningate ees. Ta kindlustas neid tarkusega, millele keegi ei saa vastu vaielda. Tema enda sõnad, mis puudutasid rahvahulkade südant ja ajasid segadusse Tema riikalikke vastaseid, tunnistasid Tema sees elava Vaimu väest, kelle Ta oli oma järgijatele töotanud anda.

Kuid seal oli palju neid, kes soovisid taeva armu ainult selleks, et teenida oma isekaid eesmärke. Nad tundsid Kristuse imepärase väe ära selles, kuidas Ta esitas tõde selges valguses. Nad kuulsid Tema järgijatele antud töotust, et nad saavad tarkuse valitsejate ja võimukandjate ees rääkimiseks. Kas Ta ei annaks neile oma väge nende ilmaliku kasu tarvis?

253 „Aga keegi rahva seast ütles Jeesusele: „Õpetaja, ütle mu vennale, et ta jagaks päranduse minuga!““ Jumal oli andnud Moosese kaudu juhtnöörid omandi edasiandmise kohta. Vanim poeg sai isa varast kaks osa (5Ms 21:17) ning nooremad vennad said võrdsed osad. See mees arvas, et vend oli ta pettuse teel pärandist ilma jätnud. Ta enda jõupingutused tagada endale see, mida ta enda omaks pidas, olid ebaõnnestunud, aga ta uskus, et kui Kristus sekkuks, saavutaks ta kindlasti eesmärgi. Ta oli kuulnud Kristuse liigutavaid üleskutseid ning seda, kuidas Ta oli avalikult kirjatundjaid ja varisere hukka mõistnud. Kui tema vennale öeldakse sellise autoriteediga sõnad, siis ei julgeks too keelduda rõhutatud mehele tema osa andmast.

Vastuseks Kristuse pühalikele juhtnööridele ilmutas see mees oma isekat meelega. Ta suutis hinnata Issanda võimeid, mis oleks võinud edendada tema ajalikke asju, kuid vaimulikud tõed ei ol-

nud tema mõistusesse ja südamesse jõudnud. Teda köitis üksnes pärandi saamine. Jeesus, au Kuningas, kes oli rikas, kuid sai meie pärast vaeseks, avas talle jumaliku armastuse aardeid. Püha Vaim anus teda vastu võtma pärandit, mis on „kadumatu ja rüvetamatu ja närtsimatu“. (1Pt 1:4) Ta oli saanud tõendi Kristuse väest. Nüüd oli tal võimalus kõneleda suure Õpetajaga ja väljendada oma südame tähtsaimat soovi. Kuid nagu sõnnikuhargiga mehel Bunyani mõistujutus*, olid tema silmad suunatud maha. Ta ei näinud oma pea kohal krooni. Sarnaselt nõid Siimonaga väärtustas ta Jumala andi ilmaliku kasu saamise vahendina.

Päästja missioon maa peal oli kiiresti lõpule lähenemas. Tal olid jäänud vaid mõned kuud, et lõpetada see, mida Ta oli tulnud tegema — rajada oma 254 armuriik. Ometi segas inimlik saamahimu ja vaidlus maatüki pärast Tema tööd. Kuid Ta ei lasknud end oma ülesandest kõrvale juhtida. Tema vastus oli: „Inimene, kes mind on seadnud teie üle kohtumõistjaks või jagajaks?“

Jeesus oleks võinud lihtsalt öelda sellele mehele, mis on õige. Ta teadis seda olukorda, kuid vennad olid tülis sellepärast, et mõlemad olid saamahimulised. Kristus ütles põhimõtteliselt, et Tema töö ei ole selliste vaidluste lahendamine. Ta tuli teisel eesmärgil — kuulutama evangeeliumit ja äratama inimesi igavesi asju mõistma.

[55]

Selles, kuidas Kristus seda juhtumit käsitles, on õppetund kõigile, kes Tema nimel töötavad. Kui Ta saatis need kaksteist välja, ütles Ta: „Ja minnes kuulutage: Taevariik on lähedal! Tehke terveks haigeid, äratage üles surnuid, tehke puhtaks pidalitõbiseid, ajage välja kurje vaime! Muidu olete saanud, muidu andke!“ (Mt 10:7, 8) Nad ei pidanud lahendama inimeste ajalikke konflikte. Nende töö oli veenda inimesi Jumalaga lepitust otsima. Selles töös oli vägi olla inimkonnale õnnistuseks. Ainus vahend inimeste pattude ja probleemide vastu on Kristus. Üksnes Tema armu evangeelium võib ravida kurjust, mis on pannud ühiskonna needuse alla. Rikaste ülekohus vaeste suhtes, vaeste viha rikaste vastu — mõlema algus on isekuses, mille saab välja juurida ainult Kristusele alistudes. Üksnes Tema annab patuse ja omakasupüüdliku südame asemel uue, armastusega täidetud südame. Kristuse teenijad peavad kuulutama evangeeliumi taevast saadetud Vaimuga ja töötama, nii nagu Temagi, inimeste hüvanguks. Siis ilmnevad inimkonna õnnistustes ja

õilistumises sellised tulemused, mida oleks inimliku jõu abil täiesti võimatu saavutada.

Meie Issand andis hävitava hoobi selle küsija probleemile ja kõigile samasugustele vaidlustele, öeldes: „Vaadake ette ja hoiduge igasuguse ahnuse eest, sest 255 külluseski ei olene kellegi elu sellest, mis tal on!“

„Ja Jeesus rääkis neile ka tähendamissõna: „Ühe rikka mehe põllumaa oli hästi vilja kandnud. Ja ta arutas endamisi: „Mis ma pean tegema? Mul ei ole kohta, kuhu oma vilja koguda.“ Ja ta ütles: „Seda ma teen: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad ning kogun sinna kõik oma vilja ja muu vara ning ütlen oma hingele: Hing, sul on tagavaraks 256 palju vara mitmeks aastaks, puhka, söö, joo ja ole rõõmus!“ Aga Jumal ütles talle: „Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult su hing! Aga kellele jääb siis see, mis sa oled soetanud?“ Nõnda on lugu sellega, kes kogub tagavara iseenese jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas.“

Tähendamissõnas mõtlematust rikkast mehest näitas Kristus nende rumalust, kelle jaoks tähendab maailm kõike. See mees sai kõik Jumalalt. Jumal oli lubanud paista päikesel tema maale, sest selle kiired langevad nii õigete kui ka ülekohtuste peale. Taevased vihmad sajabad kurjade ja heade peale. Issand oli lasknud taimedel kasvada ja anda põldudel rohket saaki. Rikas mees oli kimbatuses, mida kogu oma saagiga peale hakata. Tema aidad olid pilgeni täis ja tal polnud kohta, kuhu selle saagi ülejääk panna. Ta ei mõelnud Jumalale, kellele kõik need õnnistused olid tulnud. Ta ei mõistnud, et Jumal oli teinud ta oma varanduse majapidajaks, et ta võiks aidata abivajajaid. Tal oli õnnistatud võimalus jagada Jumala armuande, kuid ta mõtles ainult enda mugavuse teenimisele.

Selle mehe tähelepanu suunati vaeste, orbude, leskede, kannatavate ja vaevatute olukorrale; oli nii palju kohti, kuhu oma varandust annetada. Ta oleks võinud hõlpsalt end osast oma küllusest vabastada ning paljud kodud oleksid pääsenud puudusest, paljud näljased oleksid saanud söönuks, paljud alastiolijad rietatud, paljud südamed rõõmsaks, paljud palved leiva ja riietuse pärast vastatud ning kiituslaul oleks tõusnud taevasse. Issand oli kuulnud abivajajate palveid ja Ta oli vaeste jaoks oma vara ette valmistanud (Ps 68:10). Rikkale mehele antud õnnistustes oli külluslik varu paljude vajaduste jaoks. Kuid ta sulges oma südame abivajajate appihüüetele ning ütles oma

sulastele: „Seda ma teen: ma lõhun 257 maha oma aidad ja ehitan suuremad ning kogun sinna kõik oma vilja ja muu vara ning ütlen oma hingele: Hing, sul on tagavaraks palju vara mitmeks aastaks, puhka, söö, joo ja ole rõõmus.“

Selle mehe eesmärgid polnud kõrgemad kui tapale viidavatel loomadel. Ta elas nii, nagu poleks olemas Jumalat, taevast 258 ega tulevast elu, nagu oleks kõik, mis tal on, tema enda oma ning ta ei võlgneks midagi Jumalale ega inimestele. Psalmist kirjeldas seda rikkast meest, kui ta kirjutas: „Meeletu ütleb oma südames: „Jumalat ei ole!““ (Ps 14:1)

See mees elas ja tegi plaane enda jaoks. Ta nägi, et tulevik on rikkalikult kindlustatud, ning tal pole nüüd muud teha kui koguda varandust ja tunda oma töö viljadest rõõmu. Ta arvas, et teda on rohkem soositud kui teisi inimesi ning pani selle oma aruka majandamise arvele. Kaasinimesed austasid teda kui hea otsustusvõimega ja edukat kodanikku. Sest „teised kiidavad sind, et sa teed enesele hea elu.“ (Ps 49:18)

Kuid „Jumala juures on ju praeguse maailma tarkus narrus“. (1Kr 3:19) Sel ajal kui rikas mees ootab rõõmuga naudinguaastaid, on Issandal hoopis teistsugused plaanid. Sellele ustavusetule majapidajale tuleb sõnum: „Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult su hing.“ See on nõue, mille puhul ei ole rahast mingit kasu. Varandus, mille ta oli kogunud, ei saanud teda vabaks osta. Ühe hetkega muutub väärtusetuks kõik see, mille kindlustamise nimel on ta terve elu rüganud. „Aga kellele jääb siis see, mis sa oled soetanud?“ Tema avarad põllud ja täidetud viljaaidad pole enam tema kontrolli all. „Nad kuhjavad kokku ega tea, kes selle saab.“ (Ps 39:7)

Ta ei ole kindlustanud endale seda ainsat asja, mis oleks praegu väärtuslik. Iseendale elades lükkas ta tagasi jumaliku armastuse, mis oleks voolanud välja halastuses oma kaasinimeste vastu. Niiviisi oli ta hüljanud elu. Sest Jumal on armastus ja armastus on elu. See mees oli valinud pigem maise kui vaimuliku ning maisega ta pidi surema. „Inimene toreduses, kui tal pole arusaamist, on loomade sarnane, kellele tehakse ots.“ (Ps 49:21)

„Nõnda on lugu sellega, kes kogub tagavara iseenese jaoks, kuid ei ole 259 rikas Jumalas.“ See näide kehtib kõigil aegadel. Sa võid teha plaane üksnes enda hüvanguks, sa võid koguda varandust ja ehitada suuri ja kõrgeid maju nagu Vana-Babüloonia ehitajad, kuid sa

ei suuda ehitada nii kõrget müüri ega nii tugevat väravat, et takistada kohtuotsuse kuulutajaid. Kuningas Belsassar tegi oma palees peo ning nad „ülistasid kuld-, hõbe-, vask-, raud-, puu- ja kivijumalaid“. Kuid nähtamatu käsi kirjutas seinale kohtuotsuse sõnad ja palee väravate taga oli kuulda vaenlaste armee samme. „Selsamal ööl tapeti Belsassar, Kaldea kuningas,“ ning troonile istus vööramaalasest kuningas. (Tn 5:30)

Enesele elamine tähendab hukkumist. Saamahimu, soov enesele kasu saada lõikab hinge elust ära. Saatana vaimsus on saada ja hankida endale. Kristuse vaimsus on anda, ohverdada iseend teiste hüvanguks. „Ja see tunnistus on: Jumal on andnud meile igavese elu ja see elu on tema Pojas. Kellel on Poeg, sellel on elu; kellel ei ole Jumala Poega, sellel pole elu.“ (1Jh 5:11, 12)

Seepärast Ta ütleb: „Vaadake ette ja hoiduge igasuguse ahnuse eest, sest külluseski ei olene kellegi elu sellest, mis tal on!“

260 „Suur kuristik“

Luuka 16:19-31

Tähendamissõnas rikkast mehest ja Laatsarusest näitab Kristus, et selles elus otsustavad inimesed oma igavese saatuse. Armuajal pakutakse Jumala armu igale hingele. Aga kui inimesed raiskavad oma võimalused eneserahuldamises, lõikavad nad ära juurdepääsu igavesele elule. Neile ei anta teist prooviaega. Oma valikuga on nad seadnud enda ja Jumala vahele ületamatu kuristiku.

See tähendamissõna toob välja kontrasti Jumalat mitteusaldava rikka ja Jumalat usaldava vaese vahel. Kristus näitab, et tuleb aeg, mil nende kahe inimklassi positsioonid pööratakse ümber. Need, kes on selle maailma silmis vaesed, kuid ometi usaldavad Jumalat ja on kannatustes püsivad, ülendatakse ühel päeval kõrgemaks neist, kel praegu on kõrgeimad positsioonid, mida maailm anda suudab, kuid kes pole andnud oma elu Jumalale.

„Oli üks rikas inimene,“ ütles Kristus, „ja tal oli kombeks rõivas-tuda purpurisse ja peenlinasesse, pidutsedes päevast päeva rõõmsasti. Aga üks vaene, Laatsarus nimi, 261 oli maas tema värava ees, täis paiseid, ja püüdis oma kõhtu täita leivaraasukestega, mis rikka laualt kukkusid.“

See rikas mees ei kuulunud inimklassi, mida esindas ebaõiglane kohtunik, kes kuulutas avalikult, et ei hooli Jumalast ega inimestest. See mees väitis end olevat Aabrahami järeltulija. Ta ei kohelnud kerjust vägivaldselt ega ajanud teda minema, sest tema nägemine oli vastumeelne. Kui seda vaest, inimkonna armetut esindajat lohutas rikka mehe nägemine väravas, siis oli rikas mees nõus laskma tal seal olla. Kuid ta oli isekalt ükskõikne oma kannatava venna vajaduste suhtes.

Siis ei olnud haiglaid, kus oleks haigete eest hoolitsetud. Kannatajad ja abivajajad toodi nende pilgu alla, kellele Issand oli usaldanud varanduse, et nad võiksid saada abi ja kaastunnet. Niiviisi olid lood ka kerjuse ja rikka mehega. Laatsarus vajab väga abi, sest tal ei olnud

sõpru, kodu, raha ega toitu. Kuid siiski jäi ta päev päeva järel samasse olukorda, kuigi jõukal aadlikul olid kõik vajadused rahuldatud. See, kes oleks olnud suuteline leevendama kaasinimese kannatusi, elas iseendale nagu paljud tänapäeval.

Tänapäeval on meie ümber palju neid, kes on näljased, alasti ja kodutud. Nendele abi vajavatele, kannatavatele inimestele oma vahendite jagamisest keeldumine asetab meile süükoorma, millega kardame ühel päeval silmitsi seista. Igasugune ahnus mõistetakse hukka kui ebajumalateenistus. Isekas himude rahuldamine on Jumala silmis süütegu.

Jumal tegi rikka mehe oma vahendite majapidajaks ja tema kohus oli hoolitseda just selliste inimeste eest, nagu oli see kerjus. Oli antud korraldus: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma väest“ (5Ms 6:5) ja „armasta oma ligimest nagu iseennast“. (3Ms 19:18) 262 Rikas mees oli juut ja ta oli Jumala korraldusega tuttav. Kuid ta unustas, et ta vastutab talle usaldatud vahendite ja võimete kasutamise eest. Issand oli teda rohkesti õnnistanud, kuid ta kasutas neid õnnistusi isekalt, austades iseennast, mitte oma Loojat. Rikkusega võrdeline oli tema kohustus kasutada oma ande inimkonna abistamiseks. See oli Issanda korraldus, kuid rikas mees ei mõelnud oma kohustusele Jumala ees. Ta laenas raha välja ja võttis laenult intresse, kuid ta ei andnud intresse selle eest, mida Jumal talle laenanud oli. Tal olid teadmised ja talendid, kuid ta ei kasutanud neid. Unustades vastutuse Jumala ees, pühendas ta kõik oma vahendid naudingutele. Kõik, mis teda ümbritses — tema meelelahutused ning sõprade kiitus ja meelitus —, oli tema iseka naudiskelu teenistuses. Ta oli oma sõprade seltskonnast nii haaratud, et unustas kohustuse teha Jumalaga Tema halastusteenistuses koostööd. Tal oli võimalus mõista Jumala Sõna ja viia selle õpetused ellu, kuid lõbuarmastav seltskond, kelle ta valinud oli, hõivas tema aja niivõrd, et ta unustas igaviku Jumala.

Saabus aeg, mil kahe mehe olukorras toimus muutus. Vaene mees oli päevast päeva kannatanud, kuid ta oli talunud kõike kannatlikult ja vaikselt. Mõne aja möödudes ta suri ja maeti maha. Keegi ei leinanud teda, kuid kannatlikkusega oli ta tunnistanud Kristusest, ta oli läbi teinud usuproovi ja pärast surma kujutatakse ingleid teda Aabrahami sülle kandmas.

Laatsarus kujutab kannatavaid vaeseid, kes usuvad Kristusesse. Kui kõlab pasunahääl ja kõik, kes on haudades, kuulevad Kristuse häält ning tulevad välja, siis saavad nad oma tasu, sest nende usk Jumalasse ei olnud pelgalt teooria, vaid tegelikkus.

263 „Aga ka rikas suri ja maeti maha. Ja põrgus piineldes tõstis ta oma silmad üles ja nägi Aabrahami kaugelt ja Laatsarust tema süles. Ja ta hüüdis: „Isa Aabraham, halasta minu peale ja saada Laatsarus, et ta kastaks oma sõrmeotsa vette ja jahutaks mu keelt, sest ma tunnen suurt valu selles leegis!““

Selles tähendamissõnas laskus Kristus inimeste tasandile. Paljud Kristuse sõnade kuulajatest uskusid õpetusse teadlikust seisundist surma ja ülestõusmise vahel. Päästja teadis nende arvamusi ja kujundas tähendamissõna nii, et õpetada nende eelarvamuste kaudu olulisi tõdesid. Ta hoidis kuulajate ees peegleid, kust nad võisid näha oma tegelikku suhet Jumalaga. Ta kasutas üldlevinud arvamust, et anda edasi mõtet, mida Ta soovis kõigile arusaadavaks muuta — ühtki inimest ei hinnata tema omanduse järgi, sest kõik, mis tal on, on ainult laen Issandalt. Nende andide valesi kasutamine seab ta alamaks kõige vaesemast ja piinatumast inimesest, kes armastab Jumalat ja usaldab Teda.

Kristus tahtis, et Tema kuulajad mõistaksid, et pärast surma ei ole inimesel võimalik oma hinge lunastust hankida. „Laps,“ on kujutatud Aabrahami vastamas, „tuleta meelde, et sa oled oma hea põlve elus kätte saanud, ja nõndasamuti Laatsarus halva. Nüüd lohutatakse teda siin, sina aga tunned valu. Ja pealegi on meie ja teie vahele seatud suur kuristik, et need, kes tahavad siit teie juurde minna, ei saa, ega tulda ka sealt meie juurde.“ Niiviisi kirjeldas Kristus, kui lootusetu on oodata teist prooviaega. See elu on ainus aeg, mis on antud inimesele igavikuks valmistumiseks.

Rikas mees ei olnud loobunud mõttest, et ta on Aabrahami laps, ning kitsikuses kujutatakse teda 264 viimaselt abi palumas. „Isa Aabraham,“ anus ta, „halasta minu peale.“ Ta ei palunud Jumalat, vaid Aabrahami. Niimoodi näitas ta, et oli seadnud Aabrahami Jumalast kõrgemaks ja et ta lootis päästmisel oma suhtele Aabrahamiga. Röövel ristil esitas oma palve Kristusele. Ta ütles: „Mõttele minu peale, kui sa tuled oma kuningriiki.“ (Lk 23:42) Ja ta sai kohe vastuse: „Tõesti, ma ütlen sulle juba täna (kui ma ripun alanduses ja kannatades ristil), sa oled koos minuga paradiisis.“* Kuid rikas mees

palvetas Aabrahami poole ja tema palvet ei täidetud. Jumal on ainult Kristuse „ülendanud Juhiks ja Päästjaks, andma Iisraeli rahvale meelearandust ja pattude andeksandmist.“ (Ap 5:31) „Kellegi muu läbi ei ole päästet.“ (Ap 4:12)

Rikas mees oli kulutanud oma elu enda rahuldamise peale ja liiga hilja mõistis ta, et ei olnud igavikuks ettevalmistusi teinud. Ta taipas oma rumalust ja mõtles oma vendadele, kes jätkasid nii nagu tema, elades enestele. Siis esitas ta palve: „Ma palun siis sind, isa, et sa saadaksid Laatsaruse mu isakotta, sest mul on viis venda, et ta hoiataks neid, et nemadki ei satuks siia piinapaika!“ Kuid Aabraham ütles: „Neil on Mooses ja Prohvetid, kuulaku nad neid!“ Ent tema ütles: „Ei sugugi, isa Aabraham, vaid kui keegi surnuist nende juurde läheks, siis nad parandaksid meelt!“ Aabraham aga ütles talle: „Kui nad ei kuula Moosest ja Prohveteid, ei neid veena siis ka see, kui keegi surnuist üles tõuseks!““

Kui rikas mees palus lisatõendit oma vendadele, öeldi talle selgelt, et kui see tõend ka antakse, ei veenaks see neid. Tema palve halvustab Jumalat. Rikas mees oleks nagu öelnud: „Kui sa oleksid mind paremini hoiatanud, siis ei oleks ma siin.“ Aabrahami kujutatakse sellele palvele vastavat: 265 „Sinu vendi on piisavalt hoiatud. Neile on antud valgus, kuid nad ei näe, neile on kuulutatud tõde, aga nad ei kuula.“

„Kui nad ei kuula Moosest ja Prohveteid, ei neid veena siis ka see, kui keegi surnuist üles tõuseks!“ Need sõnad läksid täide juudi rahva ajaloos. Kristuse viimane, punkti panev imetegu oli Betaania Laatsaruse ülesäratamine pärast seda, kui viimane oli neli päeva surnud olnud. Juutidele anti see imeline tõend Päästja jumalikkusest, kuid nad lükkasid selle tagasi. Laatsarus tõusis surnuist ja esitas neile selle tunnistuse, kuid nad tegid oma südame kõigi tõendite kiuste kõvaks ja püüdsid isegi ta elu kallale kippuda (Jh 12:9-11).

Seadus ja prohvetid on Jumalast määratud vahendid inimeste päästmiseks. Kristus ütles: „Pöörake tähelepanu neile tõenditele. Kui te ei kuula Jumala häält Tema Sõnas, siis ei hooliks te ka surnuist tõusnud inimese tunnistusest.“

Need, kes panevad tähele Moosest ja prohveteid, ei nõua suuremat valgust, kui Jumal on andnud. Aga kui inimesed hülgavad valguse ega hinda neile antud võimalusi, ei kuula nad isegi siis, kui keegi surnutest tuleb kuulutusega nende juurde. Neid ei veena isegi

see tõend, sest need, kes hülgavad Seaduse ja prohvetid, teevad oma südame nii kõvaks, et hülgavad kogu valguse.

Vestlus Aabrahami ja kunagise rikka mehe vahel on piltlik. Selle õppetund on, et igale inimesele antakse temalt nõutavate kohustuste täitmiseks piisavalt valgust. Inimese kohustused on proportsiooniliselt tema võimaluste ja eesõigustega. Jumal annab igäühele piisavalt valgust ja armu, et teha tööd, mida Jumal temalt ootab. Kui inimene ei tee seda, mis vähese valguse paistel on tema ülesanne, siis ilmutaks suurem valgus ainult ustavusetust ja antud õnnistuste kasutamisest loobumist. „Kes 266 on ustav pisimas, see on ustav ka paljus, ja kes on ülekohtune pisimas, see on ülekohtune ka paljus.“ (Lk 16:10) Neid, kes ei lase Moosesel ega prohvetitel end valgustada ja nõuavad suurt imet, ei veenaks ka see, kui nende soov täidetaks.

Tähendamissõna rikkast mehest ja Laatsarusest näitab, kuidas need kaks inimklassi, keda need mehed kujutavad, hindavad nähtamatut maailma. Rikas olemine ei ole patt, kui rikkus ei ole saavutatud ülekohtuga. Rikast meest ei mõisteta hukka sellepärast, et tal on varandus, teda mõistetakse hukka, kui ta kasutab talle usaldatud vahendeid isekalt. Parem oleks, kui ta asetaks oma raha Jumala trooni ette, kasutades seda hea tegemiseks. Surm ei tee vaeseks ühtki inimest, kes pühendab end niimoodi igaveste rikkuste otsimisele. Kuid inimene, kes varub enda jaoks varandust, ei saa sellest midagi taevasse võtta. Ta on osutunud truudusetuks majapidajaks. Tal oli eluajal häid asju, kuid ta unustas oma kohustuse Jumala ees. Tal ei õnnestunud taevase varanduse kogumine.

[58]

Rikast meest, kellel oli nii palju eesõigusi, on kujutatud meile inimesena, kes peab arendama oma andeid, et tema teod ühes välja arendatud vaimulike eelistega ulatuksid teisele poole elu. Lunastuse eesmärk pole üksnes patu kustutamine, vaid ka inimesele nende vaimuannete tagasiandmine, mis on patu tõttu kängu jäänud. Raha ei saa järgmisesse ellu kaasa võtta, seda pole seal vaja, kuid Kristusele hingede võitmisel tehtud head teod kantakse taevastesse õuedesse. Ent need, kes Issanda ande isekalt enda jaoks kasutavad ning jätavad abivajavad kaasinimesed ilma toetuseta ega tee midagi Jumala töö edendamiseks, häbistavad oma Loojat. Taevastesse raamatutesse on nende nimede taha kirjutatud „Jumala röövimine“.

267 Rikkal mehel oli kõik, mida sai raha eest hankida, kuid tal ei olnud varandust, mis oleks hoidnud korras tema arvepidamise

Jumalaga. Ta oli elanud nii, nagu oleks kõik, mis tal oli, tema oma. Ta oli jätnud hooletusse Jumala kutse ja kannatavate vaeste vajadused. Kuid peagi tuleb kutse, mida ta ei saa eirata. Väega, mida ta ei saa kahtluse alla seada ja millele ta ei saa vastu panna, kästakse tal lahkuda valdustest, mille majapidaja ta enam ei ole. Kord rikas mees on alandatud lootusetusse vaesusesse. Taevastel kangastelgedel kootud Kristuse õiguse rüü ei kata teda kunagi. Tema, kes kord kandis uhkeimat purpurit ja kõige peenemat linast, on nüüd alasti. Tema prooviaeg on lõppenud. Ta ei toonud maailma midagi ja ta ei saa siit ka midagi ära viia.

Kristus tõstis eesriide ja esitas selle pildi preestritele ja valitsejatele, kirjatundjatele ja variseridele. Vaadake seda, kes te olete selle maailma varandustest rikkad, kuid pole rikkad Jumalal. Kas te ei mõtiskleks selle vaatepildi üle? See, mis on inimeste hulgas kõrgelt hinnatud, on Jumala silmis tühine. Kristus küsib: „Mis kasu on inimesel sellest, kui ta võidaks terve maailma, aga teeks kahju oma hingele? Sest mis oleks inimesel anda oma hinge lunahinnaks?“ (Mk 8:36, 37)

Pöördumine juuda rahva poole

Kui Kristus rääkis selle tähendamissõna rikkast mehest ja Laatsarusest, oli juuda rahva hulgas palju rikka mehe haletsusväärse seisukorras inimesi, kes kasutasid Issanda antud hüvesid eneserahuldamiseks, valmistades end ette kuulma otsust: „Sind on vaekaussidega vaetud ja leitud kerge olevat.“ (Tn 5:27) Rikast meest oli soositud kõigi ajalike ja vaimulike õnnistustega, kuid ta keeldus nende õnnistuste kasutamisel koostööst Jumalaga. Nii oli ka juuda rahvaga. Issand oli teinud juudid oma püha tõe hoidjaks. Ta oli määranud nad 268 oma armu majapidajaks. Ta oli andnud neile kõik vaimulikud ja ajalikud eelised ja kutsus neid üles õnnistusi jagama. Neile olid antud erilised juhtnöörid selle kohta, kuidas kohelda vendi, kes olid laostunud, võõraid, kes olid nende väravais, ja nende hulgas elavaid vaeseid. Nad ei pidanud püüdma ise kogu kasu saada, vaid pidid meeles pidama abivajajaid ja nendega jagama. Ja Jumal töötas õnnistada neid vastavalt nende armastus- ja halastustegudele. Kuid sarnaselt rikka mehega ei sirutanud nad abistavat kätt, et leevendada kannatava inimkonna ajalikke või vaimulikke vajadusi. Uhkusega

pidasid nad end Jumala valitud ja soositud rahvaks, kuid siiski ei teeninud ega kummardanud nad Jumalat. Nad lootsid faktile, et nad olid Aabrahami järeltulijad. „Me oleme Aabrahami järglased,“ ütlesid nad uhkelt. (Jh 8:33) Kui tuli kriis, siis ilmnas, et nad olid end lahutanud Jumalast ja pannud lootuse Aabrahamile, nagu oleks tema Jumal.

Kristus igatses valgustada juuda rahva pimenenud mõistust. Ta ütles neile: „Kui te oleksite Aabrahami lapsed, siis te teeksite Aabrahami tegusid. Aga nüüd te otsite võimalust tappa mind — inimest, kes ma olen teile rääkinud tõtt, mida ma Jumala juures olen kuulnud. Seda ei ole Aabraham teinud.“ (Jh 8:39, 40)

Kristus ei nõustunud sellega, et põlvnemine oleks voorus. Ta õpetas, et vaimulikud seosed asendavad kõiki loomupäraseid seoseid. Juudid väitsid end põlvnevat Aabrahamist, aga kuna nad ei teinud Aabrahami tegusid, näitasid nad, et nad ei ole tema tõelised lapsed. Ainult neid, kes sarnaselt Aabrahamiga kuuletuvad Jumala häälele, peetakse tõelisteks järeltulijateks. Olgugi et kerjus kuulus klassi, mida inimesed pidasid alamaks, tunnistas Kristus ta selliseks, kelle Aabraham võtaks oma kõige lähedasemaks sõbraks.

269 Kuigi rikas mees oli ümbritsetud elu kõigi hüvedega, oli ta niivõrd mõistmatu, et asetas Aabrahami sinna, kus oleks pidanud olema Jumal. Kui ta oleks hinnanud oma suuri eesõigusi ja lubanud Jumala Vaimul oma mõistust ja südant vormida, siis oleks ta olnud hoopis teisel arvamusel. Samamoodi oli rahvaga, keda ta kujutas. Kui nad oleksid jumalikule kutsele vastanud, oleks nende tulevik olnud täiesti teistsugune. Nad oleksid näidanud üles vaimulikku taipu. Neil olid vahendid, mida Jumal oleks suurendanud, nii et neist piisanuks kogu maailmale õnnistuse ja valguse viimiseks. Kuid nad olid Jumala korraldusest nii kaugele läinud, et kogu nende elu oli pahupidi pööratud. Nad ei kasutanud oma ande Jumala majapidajatena tões ja õiguses. Nad ei arvestanud igavikuga ja nende ustavusetuse tulemuseks oli kogu rahva hukkumine.

Kristus teadis, et Jeruusalemma hävitamise ajal tuleb juutidele Tema hoiatus meelde. Ja nii oligi. Kui Jeruusalemmale langes õnnetus, kui inimestele tuli nälg ja igasugused kannatused, meenutasid nad neid Kristuse sõnu ja said tähendamissõnast aru. Nad olid kannatused ise enda peale toonud, kui olid jätnud Jumala antud valguse maailmale näitamata.

[59]

Lõpuajal

Rikka mehe loo lõpus kujutatakse selle maa ajaloo lõpustseene. Rikas mees väitis, et ta on Aabrahami poeg, kuid oli Aabrahamist eraldatud ületamatu kuristikuga — valesti arendatud iseloomuga. Aabraham teenis Jumalat, järgides Tema Sõna usus ja sõnakuulmises. Kuid rikas mees unustas Jumala ja kannatava inimkonna vajadused. Suur kuristik tema ja Aabrahami vahel oli 270 sõnakuulmatuse kuristik. Tänapäeval järgivad paljud samasugust teguviisi. Kuigi nad on koguduseliikmed, ei ole nad meelt parandanud. Nad võivad võtta osa koguduse jumalateenistusest ja laulda psalmi: „Otsekui hirv igatseb veeojade järele, nõnda igatseb mu hing sinu juurde, Jumal,“ (Ps 42:1) kuid nad annavad valetunnistust. Nad ei ole Jumala silmis õigemad kui kõige suurem patune. Hing, mis igatseb ilmalike lõbude põnevust, ning meeled, mis armastavad uhkeldamist, ei saa teenida Jumalat. Sarnaselt tähendamissõna rikka mehega ei taha ta sõdida lihahimude vastu. Talle meeldib himusid hellitada. Ta valib patu õhustiku. Surm haarab ta äkitselt kaasa ja ta läheb hauda iseloomuga, mis on kujunenud eluaegses koostöös saatanlike jõududega. Hauas ei ole tal võimalik midagi valida, ei head ega kurja, sest päeval, mil inimene sureb, kaovad tema mõtted (Ps 146:4; Kg 9:5, 6).

Kui Jumala hääl surnud üles äratav, tuleb ta hauast välja samade himude ja kirgedega, samade eelistuste ja vastumeelsustega, mida ta elades südames kandis. Jumal ei tee imet ega loo uuesti inimest, kes ei saanud uueks, kui talle anti kõik võimalused. Ta ei tundnud oma eluajal rõõmu Jumalast ega heameelt Tema teenimisest. Tema iseloom ei ole kooskõlas Jumalaga ning ta ei oleks taevases perekonnas õnnelik.

Tänapäeval on meie maailmas inimklass, kes peab end õigeks. Nad ei ole õgardid ega joodikud, nad ei ole uskmatud, kuid nad soovivad oma elu elada iseendale, mitte Jumalale. Jumal ei ole nende mõtetes, seepärast on nad võrdsed uskmatutega. Kui neil oleks võimalik Jumala linna väravatest sisse minna, siis ei oleks neil õigust elupuule, sest kui Jumala käsud kõigi siduvate kohustustega nende ette pandi, vastasid nad 271 eitavalt. Nad ei ole teeninud Jumalat siin, seepärast ei hakka nad Teda ka seal teenima. Nad ei suuda elada Tema ligiolekus ja nad tunnevad, et iga teine koht oleks taevast parem.

Kristuselt õppimine tähendab võtta vastu Tema arm, mis on Tema iseloom. Aga need, kes ei hinda ega kasuta neile maa peal antud väärtuslikke võimalusi ega püha mõju, ei sobi osa võtma taeva puhtast hardusest. Nende iseloom ei ole vormitud jumaliku sarnasuse järgi. Oma hooletusega on nad loonud lõhe, mida ei ole võimalik ületada. Nende ja õigete vahele on seatud sügav kuristik.

272 Sõnad ja teod

Matteuse 21:23-32

Inimesel oli kaks poega ja ta astus esimese juurde, öeldes: „Poeg, mine täna tööle viinamäele!“ Kuid too kostis: „Ei taha!“, ent hiljem ta kahetses ja läks. Siis astus isa teise juurde, öeldes sedasama, ent too vastas: „Küll ma lähen, isand!“, kuid ei läinud. Kumb neist tegi isa tahtmist?“ Nad ütlesid: „Esimene.““

Mäejutluses ütles Kristus: „Mitte igäüks, kes mulle ütleb: „Isand, Issand!“, ei saa taevariiki; saab vaid see, kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas.“ (Mt 7:21) Siiruse mõõdupuu ei ole sõnad, vaid teod. Kristus ei ütle kellelegi: „Mida erilist te siis räägite?“, vaid „Mida erilist te siis teete?“ (Mt 5:47) Tähendusrikkad on Tema sõnad: „Kui te seda teate, siis olete õndsad, kui nõnda ka teete.“ (Jh 13:17) Sõnadel pole mingit väärtust, kui nendega ei kaasne vastavad teod. Sellise õppetunni annab tähendamissõna kahest pojast.

Selle tähendamissõna rääkis Kristus viimasel külaskäigul Jeruusalemma 273 enne oma surma. Ta oli templist välja kihutanud ostjad ja müüjad. Tema hääl oli kõnelenud nende südamele Jumala väega. Kohkunult ja vastupanu osutamata olid nad kuuletunud Tema korraldusele.

Kui hirm oli taandunud, tulid preestrid ja vanemad templisse tagasi ja leidsid Kristuse haigeid ja surijaid tervistamas. Nad olid kuulnud rõõmuhääli ja kiituslaulu. Lapsed, kes olid terveks saanud, lehvitasid templis palmioksi ja laulsid kiidulaule Taaveti Pojale. Imikute hääled lalisesid kiitust võimsale Tervistajale. Ometi ei piisanud preestritele ja vanematele sellest kõigest, et üle saada oma eelarvamusest ja kadedusest.

Kui Kristus järgmisel päeval templis õpetas, tulid ülempreestrid ja rahvavanemad Tema juurde ning ütlesid: „Millise meelevallaga sa seda kõike teed? Ja kes on sulle andnud selle meelevalla?“

Preestrid ja vanemad olid saanud silmanähtava tõendi Kristuse väest. Kui Ta templit puhastas, olid nad näinud Tema näol kiirgamas

taeva autoriteeti. Nad ei suutnud vastu panna väele, millega Ta kõneles. Ka Tema imelised tervistamised olid nende küsimusele juba vastuse andnud. Ta oli andnud neile oma autoriteedi kohta tõendi, mida ei saanud ümber lükata. Kuid nad ei tahtnud sellist tõendit. [60] Preestrid ja vanemad tahtsid, et Jeesus kuulutaks end Messiaiks, nii et nad saaksid Tema sõnu väärilti kasutada ja õhutada rahvast Tema vastu. Nad soovisid hävitada Tema mõju ja saata Ta surma.

Jeesus teadis, et kui nad ei suuda tunda Temas ära Jumalat ega näha Tema tegudes Tema jumaliku iseloomu tõendust, siis ei usuks nad ka Tema tunnistust, et Ta on Kristus. Oma vastusega põikleb Ta kõrvale teemast, mida nad lootsid tõstatada, ning pöörab hukkamõistu nende endi vastu.

274 „Ka mina küsin teilt ühte asja,“ ütles Ta. „Kui te mulle seda ütlete, siis ütlen minagi teile, millise meelevallega mina seda kõike teen. Kust oli Johannese ristimine: kas taevast või inimestest?“

Preestrid ja juhid olid segaduses. „Nemad arutlesid aga endamisi: „Kui me ütleme, et taevast, siis ta ütleb meile: „Miks te siis ei uskunud teda?“ Kui me aga ütleksime, et inimestest, siis tuleks meil karta rahvahulki, sest kõikide meelest oli Johannes prohvet.“ Nii nad vastasid Jeesusele: „Meie ei tea.“ Siis lausus ka tema neile: „Ega minagi ütle teile, millise meelevallega ma seda kõike teen.“

„Meie ei tea.“ See oli vale. Preestrid mõistsid oma olukorda ja valetasid enda kaitseks. Ristija Johannes oli tunnistanud Temast, kelle autoriteedi nemad kahtluse alla seadsid. Johannes oli osutanud Temale, öeldes: „Vaata, see on Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu.“ (Jh 1:29) Johannes oli Ta ristunud ning pärast ristimist, kui Kristus palvetas, oli taevas avanenud ja Jumala Vaim oli tuvi kujul Tema peale laskunud ning samal ajal oli hääl taevast öelnud: „See on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel!“ (Mt 3:17)

Meenutades, kuidas Johannes oli korranud Messia kohta käivaid prohvetikuulutusi, ning tuletades meelde Jeesuse ristimise vaatepilti, ei söandanud preestrid ega juhid öelda, et Johannese ristimine oli taevast. Kui nad tunnistaksid Johannese prohvetiks, nagu nad uskusid teda olevat, kuidas said nad siis eitada tema tunnistust, et Naatsareti Jeesus on Jumala Poeg? Ja nad ei saanud väita, et Johannese ristimine oli inimestest rahva pärast, kes uskus, et Johannes on prohvet. Nii nad ütlesid: „Meie ei tea.“

Seejärel rääkis Kristus tähendamissõna isast ja kahest pojast. Kui isa läks ühe poja juurde, öeldes: „Mine 275 täna mu viinamäele tööle,“ vastas poeg kiirelt: „Ei taha!“ Ta keeldus sõna kuulamast ning alistus pahadele mõtetele ja emotsioonidele. Kuid hiljem ta kahetses ja järgis kutset.

Isa läks teise poja juurde sama korraldusega: „Mine täna mu viinamäele tööle!“ See poeg vastas: „Küll ma lähen, isand“, kuid ei läinud.

Selles tähendamissõnas kujutab isa Jumalat, viinamägi kogudust. Kaks poega esindavad kaht 276 inimrühma. Poeg, kes korraldusele ei allunud, öeldes: „Ei taha!“, kujutab neid, kes elavad avalikus üleastumises, kes ei tunnista end vagaks ning keelduvad avalikult piirangute ja sõnakuulmise ikkest, mille Jumala Seadus peale paneb. Kuid paljud neist kahetsevad hiljem ja kuuletuvad Jumala kutsele. Kui Ristija Johannese kaudu tuli neile sõnum: „Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!“, siis nad kahetsesid ja tunnistasid oma patte. (Mt 3:2)

Pojas, kes ütles: „Küll ma lähen, isand!“, ilmses variseride iseloom. Nagu see poeg, olid juuda juhid enesekindlad ega kahetsenud pattu. Juuda rahva religioosne elu oli muutunud teeskluseks. Kui Jumala hääl kuulutas Siinai mäel välja Seaduse, töötasid kõik inimesed iseeneses kuuletuda. Nad ütlesid: „Küll ma lähen, isand!“, kuid nad ei läinud. Kui Kristus tuli isiklikult neile Seaduse põhimõtteid selgitama, siis lükkasid nad Ta tagasi. Kristus oli rahva juhtidele andnud piisavalt tõendeid oma autoriteedist ja jumalikust väest, aga kuigi nad olid veendunud, ei võtnud nad tõendust vastu. Kristus näitas neile, et nad olid jätkuvalt uskmatud seetõttu, et neil ei olnud sõnakuulmisele juhtivat vaimu. Ta oli neile öelnud: „Teie olete muutunud Jumala sõna tühjaks oma pärimusega. [...] Ilmaaegu teenivad nad mind, õpetades õpetusena inimeste käskimisi.“ (Mt 15:6, 9)

Kristuse ümber oli kirjatundjaid ja varisere, preestreid ja juhte ning pärast kahe poja tähendamissõna rääkimist esitas Kristus oma kuulajatele küsimuse: „Kumb neist tegi isa tahtmist?“ Ennast unustades vastasid variserid: „Esimene.“ Nad ütlesid seda, mõistmata, et olid iseendale kohtuotsuse välja kuulutanud. Siis tuli Kristuse huultilt noomitus: „Tõesti, ma ütlen teile, 277 tõlnerid ja hoorad saavad enne teid Jumala riiki! Sest kui Johannes tuli teie juurde õiguse teed

näitama, siis te ei uskunud teda, kuid tõlnerid ja hoorad uskusid. Teie nägite seda ja ometi ei kahetsenud hiljemgi, et teda uskuda.“

Ristija Johannes tuli tõde kuulutama ning tema kõne peale tunnistasid patused oma süüd ja parandasid meelt. Nemad saavad taevariiki enne kui need, kes eneseõiguses pühalikule hoiatusele vastu panid. Tõlnerid ja hoorad olid harimatud, kuid need õpetatud mehed tundsid tõe teed. Ometi keeldusid nad kõndimast rajal, mis viib Jumala paradiisi. Tõde, mis oleks pidanud neile olema elulõhn eluks, oli surmalõhn surmaks. Avalikud patused, kes põlastasid end, võtsid Johannese ristimise vastu, kuid need õpetajad olid silmakirjatsejad. Nende enda tõrges süda takistas tõde vastu võtmast. Nad panid vastu Jumala Vaimu veenmisele. Nad keeldusid Jumala käskudele kuuletumast.

Kristus ei öelnud neile: „Te ei saa taevariiki“, vaid näitas neile, et neid tõkestav takistus oli nende enda tehtud. Uks oli juuda juhtidele ikka veel avatud, kutse 278 kehtis. Kristus igatses näha seda, et nad tunnistaksid süüd ja parandaksid meelt.

Preestrid ja Iisraeli vanemad veetsid kogu elu religioosetes tseremooniates, mida nad pidasid liiga pühaks, et ühendada ilmaliku tegevusega. Seepärast oletati, et nende elu on tervenisti religioosne. Kuid nad toimetasid oma tseremooniaid, et inimesed neid näeksid ja maailm peaks neid jumalakartlikuks ja pühendunuks. Kuigi nad väitsid end kuuletuvat, keeldusid nad Jumala Sõna kuulamast. Nad ei tegutsenud tõe järgi, mida väitsid end õpetavat.

Jeesus nimetas Ristija Johannest üheks suurimaks prohvetiks ja Ta näitas oma kuulajatele, et neil oli piisavalt tõendeid, et Johannes oli Jumala käskjalg. Kõrbejutlustaja sõnadel oli vägi. Ta edastas oma sõnumit kartmatult, noomides preestrite ja juhtide patte ning käskides neil teha taevariigi tegusid. Ta näitas neile nende patust hoolimatust Isa autoriteedi suhtes, kuna nad keeldusid tegemast tööd, mis oli neile määratud. Ta ei läinud patuga kompromissile ja paljud pöördusid ülekohtust.

Kui juuda juhtide usutunnistus oleks olnud ehtne, siis oleksid nad Johannese sõnumi vastu võtnud ja Jeesuse Messiaks tunnistanud. Kuid nad ei näidanud välja meelearanduse ega õiguse vilju. Need, keda nemad põlgasid, sisenesid Jumala riiki enne neid.

Tähendamissõna poeg, kes ütles: „Küll ma lähen, isand!“, esitas ennast ustava ja sõnakuulelikuna, kuid aeg näitas, et tema tunnistus

[61]

ei olnud ehtne. Ta ei armastanud oma isa tõeliselt. Samamoodi uhkustasid variserid oma pühadusega, aga kui neid läbi katsuti, jäi neil tõelisest pühadusest vajaka. Kui miski oli nende huvides, olid nad Seaduse nõuete suhtes väga ranged, aga kui kuulekust nõuti neilt endilt, siis tõrjusid nad Jumala käske osava hämmamisega. Nende kohta ütles Kristus: „Ärge tehke 279 nende tegusid mööda, sest nad räägivad küll, aga ise ei tee!“ (Mt 23:3) Neil ei olnud tõelist armastust Jumala ega inimese vastu. Jumal kutsus neid oma kaastöölisteks maailma õnnistamisel, aga kuigi nad väitsid, et olid kutse vastu võtnud, keeldusid nad oma tegudega kuuletumast. Nad usaldasid iseennast ja uhkustasid oma headusega, kuid nad trotsisid Jumala käske. Nad keeldusid tööst, mille Jumal oli neile määranud ja nende üleastumise tõttu pidi Issand end sellest sõnakuulmatust rahvast lahutama.

Eneseõigus ei ole tõeline õigus ja need, kes klammerduvad selle külge, jäetakse selle hukatuslike tagajärgede kätte. Paljud väidavad tänapäeval, et kuuletuvad Jumala käskudele, kuid nende südames ei ole Jumala armastust, mis voolaks välja teistele. Kristus kutsub neid ühinema oma tööga maailma päästmisel, kuid nad rahustavad ennast, öeldes: „Küll ma lähen, isand.“ Nad ei lähe. Nad ei tee koostööd nendega, kes teenivad Jumalat. Nad on logelejad. Truudusetu poja sarnaselt annavad nad Jumalale valelubadusi. Kogudusega pühalikku lepingut sõlmides töotasid nad Jumala Sõna vastu võtta ja sellele kuuletuda ning anda ennast Jumala teenistusse, kuid nad ei tee seda. Usutunnistuses väidavad nad, et on Jumala lapsed, kuid nende elu ja iseloom eitavad seda suhet. Nad ei alistu Jumala tahtele. Nende elu on võlts.

Nad täitsid sõnakuulmise lubadust ainult siis, kui see ei tähendanud ohvrit, aga kui oli vaja enesesalgamist ja eneseohverdust, kui nad nägid risti üles tõstetavat, siis tõmbusid nad tagasi. Niimoodi hääbub kohusetunne ja teadlik Jumala käskudest üleastumine saab harjumuseks. Kõrv võib Jumala Sõna kuulda, aga vaimulik tajumisvõime on kadunud. Süda on kõvaks muutunud, südametunnistus kalgistunud.

Ära arva, et kuna sa pole ilmutanud avalikku 280 vaenulikkust Kristuse suhtes, teenid sa Teda. Niimoodi petame oma hingi. Keeldudes jagamast seda, mida Jumal on andnud meile Tema teenistuses

kasutamiseks, olgu selleks siis aeg, vahendid või muud Temalt saadud annid, töötame Temale vastu.

Saatan kasutab nimekristlaste tuima, unist loidust, et tugevdada oma jõude ja võita hingi oma poolele. Paljud, kes arvavad, et kuigi nad tegelikult Kristuse tööd ei tee, on nad siiski Tema poolel, annavad vaenlasele võimaluse hõivata maad ja saavutada eeliseid. Kui nad ei ole usinad töölised Meistri heaks, kui nad jätavad kohustused täitmata ja sõnad kõnelemata, siis on nad lubanud Saatanal haarata kontrolli hingede üle, keda oleks võinud Kristusele võita.

Loiduse ja tegevusetusega ei saa me iial päästetud. Pole olemas sellist asja nagu tõeliselt pöördunud inimene, kes elab abitud, kasutatut elu. Meil pole võimalik kanduda koos vooluga taevasse. Ükski laiskvorst ei saa sinna. Kui me ei püüa saada kuningriiki, kui me ei püüa tõsiselt tundma õppida selle seadusi, siis ei ole meil selles osa. Need, kes keelduvad koostööst Jumalaga maa peal, ei tööta Temaga koos ka taevas. Neid ei ole ohutu taevasse võtta.

Tõlneritel ja patustel on rohkem lootust kui neil, kes tunnevad Jumala Sõna, kuid keelduvad sellele kuuletumast. See, kes peab end patuseks, kelle pattu ei varja miski, kes teab, et Tema hing, ihu ja vaim on Jumala ees rikutud, kardab, et ta on igavesti taevariigist lahutatud. Ta mõistab oma ebatervet olukorda ja otsib tervistamist suurelt Arstilt, kes on öelnud: „Kes minu juurde tuleb, seda ma ei aja välja.“ (Jh 6:37) Neid hingi saab Issand kasutada oma viinamäe töölistena.

Kristus ei mõistnud hukka, kuid samas ei kiitnud poega, kes alguses keeldus isa korraldusele kuuletumast. Inimklass, kes esitab kuuletumisest keeldunud 281 poega, ei pälvi oma seisukorra tõttu tunnustust. Nende siirust ei tohi pidada vooruseks. Tõe ja pühadusega riidetatud siirus muudab inimesed jõulisteks Kristuse tunnistajateks, aga kui seda kasutab patune, siis on see solvav ja väljakutsuv ning tähendab peaaegu Jumala teotamist. Tõsiasi, et inimene ei ole silmakirjalik, ei muuda teda mingil moel vähem patuseks. Kui Püha Vaimu üleskutse jõuab meie südamesse, siis ainus ohutu teguviis on vastata sellele viivitamatult. „Täna, kui te kuulete tema häält, ärge tehke oma südant kõvaks!“ (Hb 4:7) Kuuletumisega viivitamine ei ole ohutu. Sa ei pruugi kutset enam iial uuesti kuulda.

Ärgu petku keegi end lootusega, et mõnda aega hellitatud patust on võimalik lihtsalt veidi aja pärast loobuda. See ei ole nii. Iga

hellitatud patt nõrgestab iseloomu ja tugevdab harjumust ning tagajärjeks on füüsiline, vaimne ja moraalne rikutus. Sa võid valesti tehtut kahetseda ja taas õigele teele tulla, kuid see, milliseks on sinu mõistus vormitud, muudab õige ja vale vahel vahetegemise sinu jaoks raskeks. Kujundatud valede harjumuste kaudu ründab Saatan sind üha uuesti.

Korraldus „Mine täna tööle viinamäele“ on iga hinge siiruse proovikivi. Kas teod on samasugused nagu sõnad? Kas kutsutu rakendab kõiki oma teadmisi ning töötab viinamäe Omaniku heaks ustavalt ja omakasupüüdmatult?

[62] Apostel Peetrus annab juhised, mille alusel peame töötama. „Armu ja rahu saagu teile rohkesti,“ ütleb ta, „Jumala ja Jeesuse, meie Issanda tundmise kaudu! Tema jumalik vägi on meile kinkinud kõik, mis on vajalik eluks ja vagaduseks, tema tundmise kaudu, kes meid on kutsunud omaenese kirkuse ja väärrikusega. Sel viisil on meile kingitud kõige kallimad ja suuremad 282 töötused, et te nende kaudu võiksite põgeneda kaduvusest, mis valitseb maailmas himude tõttu, ja saada jumaliku loomuse osaliseks.“ (2Pt 1:2-4)

„Just seepärast te peategi olema kõigiti valmis arendama oma usus voorust, vooruses tunnetust, tunnetuses kasinust, kasinuses kannatlikkust, kannatlikkuses vagadust, vagaduses vennalikkust, vennalikkuses armastust.“ (2Pt 1:5—7)

Kui sa harid ustavalt oma hinge viinamäge, teeb Jumal su oma kaastööliseks. Siis ei tööta sa ainult iseenda, vaid ka teiste heaks. Kujutades kogudust viinamäena, ei õpeta Kristus, et peame kaastunde ja töö suunama ainult iseenesele. Issanda viinamäge tuleb laiendada. Ta soovib, et see ulatuks kõigisse maa osadesse. Kui me saame Jumalalt juhtnöörid ja armu, siis peame jagama teistele teadmisi, kuidas hoolitseda väärtuslike taimede eest. Nii saamegi Issanda viinamäge laiendada. Jumal ootab, et tõendaksime oma usku, armastust ja kannatlikkust. Ta soovib näha, et kasutame kõiki vaimulikke eeliseid, et saada Tema maapealse viinamäe osavateks töölisteks, nii et võiksime minna Jumala paradiisi, Eedeni kodusse, millest Aadam ja Eeva üleastumise tõttu välja aeti.

Jumal on oma rahva jaoks Isa ning Isana on tal õigus meie ustavale teenistusele. Mõtle Kristuse elule. Inimkonna ees oma Isa teenides andis Ta eeskju sellest, mida iga laps peaks tegema. Jumal nõuab inimolevustelt tänapäeval samasugust sõnakuulelikkust, nagu

osutas Kristus. Ta teenis Isa armastusega, abivalmilt ja vabast tahtest. „Sinu tahtmist, mu Jumal, teen ma hea meelega,“ kuulutas Ta, „ja sinu Seadus on mu südames.“ (Ps 40:8) Kristus ei pidanud ühtki ohvrit liiga suureks ega ühtki vaeva liiga raskeks, et lõpetada töö, mida Ta tegema tuli. Kaheteistkümneaastaselt ütles Ta: „Kas 283 te siis ei teadnud, et ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt?“ (Lk 2:49) Ta oli kuulnud kutset ja võtnud töö vastu. „Minu roog,“ ütles Ta, „on see, et ma teen selle tahtmist, kes mu on läkitanud, ja lõpetan tema töö.“ (Jh 4:34)

Nii peame ka meie Jumalat teenima. Õige teenimine tähendab sõnakuulmise kõrgeima mõõdupuu järgi tegutsemist. Kõik, kes on Jumala pojad ja tütreid, peavad tõestama end Jumala, Kristuse ja taeva inglite kaastöölistena. See on iga hinge proovikivi. Neile, kes Teda ustavalt teenivad, ütleb Issand: „Ja nad kuuluvad mulle [...] sel päeval, mille ma valmistan. Ja ma olen neile armuline, nõnda nagu mees on armuline oma pojale, kes teda teenib.“ (Ml 3:17)

Jumala eesmärk on oma ettenägelikus hoolitsuses katsuda inimesed läbi ja anda neile võimalus iseloomu arendada. Niimoodi kontrollib Ta, kas nad kuuletuvad Tema käskudele või mitte. Heade tegudega ei saa Jumala armastust osta, kuid need näitavad, et meis on armastust. Kui alistame oma tahte Jumalale, siis ei tegutse me selleks, et Jumala armastust ära teenida. Tema armastus kui hinnata and on hinge vastu võetud ja armastusest Tema vastu kuuletume Tema käskudele rõõmuga.

Maailmas on praegu ainult kaks inimklassi ja kohtupäeval tunnistatakse samuti üksnes kaht rühma — neid, kes rikuvad Jumala Seadust, ja neid, kes sellele kuuletuvad. Kristus annab proovikivi, mis tõestab meie ustavust või reetlikkust. „Kui te armastate mind,“ ütleb Ta, „siis pidage mu käske! [...] Kellel on minu käsud ja kes neid peab, see ongi see, kes armastab mind. Aga kes armastab mind, seda armastab mu Isa, ja mina armastan teda ning näitan talle ennast. [...] Kes mind ei armasta, ei pea mu sõnu. Ja sõna, mida te kuulete, ei ole minu, vaid Isa sõna, kes minu on saatnud.“ (Jh 14:15—24) „Kui teie peate minu käske, siis te jääte minu armastusse, nõnda nagu mina olen pidanud oma Isa käske ja jään tema armastusse.“ (Jh 15:10)

284 Issanda viinamägi

Matteuse 21:33-44

Juuda rahvas

Tähendamissõnale kahest pojast järgnes tähendamissõna viinamäest. Esimeses ilmutas Kristus juuda õpetajatele sõnakuulmise tähtsust, teises osutas Ta rikkalikele õnnistustele, mis olid Iisraelile osaks saanud, ning nende kaudu näitas Jumal oma õigust nende sõnakuulelikkusele. Ta pani nende ette Jumala aulise eesmärgi, mida nad sõnakuulmise kaudu oleksid võinud täita. Ta näitas neile tuleviku eest loori kergitades, kuidas kogu rahvas jäi Tema eesmärgi täitmata jätmise tõttu ilma õnnistustest ning hävitas ennast.

[63] „Oli üks inimene, majaisand,“ ütles Kristus, „kes istutas viinamäe ja piiras selle aiaga ning õõnestas kaljusse surutõrre ja ehitas valvetorni. Siis ta andis selle rentnike kätte ja reisis võõrsile.“

Prohvet Jesaja on kirjeldanud seda viinamäge: „Ma tahan nüüd laulda oma armsamast, mu armsama laulu tema viinamäest. Mu armsamal on 285 viinamägi viljakal mäenõlvakul. Ta kaevas ja puhastas kividest ning istutas häid viinapuid; ta ehitas selle keskele torni, ta raius sinna ka surutõrre. Siis ta ootas, et see kasvataks häid kobaraid.“ (Js 5:1, 2)

Aednik valib sööti jäetud maast osa, ümbritseb selle aiaga, puhastab ja harib seda ning istutab häid valitud viinapuid, lootes saada rikkalikku saaki. Ta loodab, et see maatükk, mis on harimata jäädmaast paremas seisus, austab teda, näidates nähtud hoole ja vaeva tulemusi. Samamoodi oli Jumal valinud maailmast rahva, et seda õpetada ja kasvatada Kristuses. Prohvet ütleb: „Iisraeli sugu on vägede Issanda viinamägi ja Juuda mehed tema lemmikistandik.“ (Js 5:7) Sellele rahvale oli Jumal andnud suured eesõigused ning õnnistanud neid rohkelt oma rikkalikust headusest. Ta ootas, et nad austaksid Tema vilja kandes. Nad pidid ilmutama Tema kuningriigi põhimõtteid.

Nad pidid esitama Jumala iseloomu langenud, ülekohtuse maailma keskel.

Issanda viinamäena pidid nad kandma hoopis teistsugust vilja kui paganrahvad. Need ebajumalaid kummardavad rahvad olid pühendunud patustamisele. Vaba voli oli antud vägivallale ja kuri-tegevusele, ahnusele, rõhumisele ja kõige kõlvatumatele tegudele. Kõlvatuse puu viljad olid ülekohus, mandumine ja viletsus. Jumala istanduse viinapuu vili pidi olema silmatorkavalt kontrastne.

Juuda rahva eesõigus oli esitada Jumala iseloomu nii, nagu see oli ilmutatud Moosesele. Moosese palvele „Näita siis mulle oma auhiilgust!“ andis Issand töotuse: „Ma lasen sinu eest mööduda kogu oma ilu.“ (2Ms 33:18, 19) „Ja Issand möödus tema eest ning hüüdis: „Issand, Issand 286 on halastaja ja armuline Jumal, pika meelega ja rikas heldusest ning tõest, kes säilitab heldust tuhandeile, annab andeks ülekohtu ja üleastumised ning patu.“ (2Ms 34:6, 7) Niisugune oli vili, mida Jumal oma rahvalt ootas. Oma iseloomu puhtuses, elu pühaduses, halastuses ning armastavas lahkuses ja kaastundes pidid nad näitama, et „Issanda Seadus on laitmatu, see kosutab hinge“. (Ps 19:8)

Jumala eesmärk oli juuda rahva kaudu jagada rikkalikke õnnistusi kõigile rahvastele. Iisraeli kaudu pidi valmistatama tee Tema valguse levimiseks kogu maailma. Maailma rahvad olid kõlvatuid tegusid tehes kaotanud Jumala tundmise. Ometi ei hävitanud Jumal oma halastuses neid maa pealt. Tema eesmärk oli anda neile võimalus tutvuda Temaga Tema koguduse kaudu. Tema kavatsus oli oma rahva kaudu ilmutatud põhimõtete abil taastada Jumala moraalne kuju inimeses.

Selle eesmärgi täideviimiseks kutsus Jumal Aabrahami välja oma ebajumalaid kummardavast sugukonnast ja käskis tal asuda elama Kaananimaale. „Ma teen sind suureks rahvaks,“ ütles Ta, „ja õnnistan sind, ma teen su nime suureks, et sa oleksid õnnistuseks!“ (1Ms 12:2)

Aabrahami järeltulijad, Jaakob ja tema lapsed viidi alla Egiptusesse, et nad võiksid selle suure ja ülekohtuse rahva keskel ilmutada Jumala riigi põhimõtteid. Joosepi ausus ja imeline töö terve Egiptuse rahva elu päästmisel kujutas Kristuse elu. Mooses ja paljud teised olid Jumala tunnistajad.

Iisraeli Egiptusest välja tuues ilmutas Issand taas oma väge ja halastust. Tema imeteod rahva vabastamisel orjusest ja nende kohtlemine kõrberännakul ei olnud 287 üksnes nende endi heaoluks. Need pidid olema ümberkaudsetele rahvastele näitlikuks õppetunniks. Issand ilmutas ennast Jumalana, kes on kõrgem igasugusest inimlikust autoriteedist ja suuruselt. Märgid ja imeteod, mida Ta oma rahva heaks tegi, näitasid Tema väge looduse üle ja suurima rahva üle, kes kummardas loodust. Jumal läks läbi uhke Egiptusemaa nii, nagu Ta läheb läbi maa viimseil päevil. Suur MINA OLEN lunastas oma rahva tule ja tormi, maavärina ja surma abil. Ta viis nad orjusemaalt välja. Tema juhtis rahvast „suures ja kardetavas mürkmadudega ja skorpionidega kõrbes, põuases paigas“. Ta laskis neile „vett voolata ränikivikaljust“. (5Ms 8:15) Ta laskis „sadada nende peale mannat toiduks“. (Ps 78:24) „Sest,“ ütles Mooses, „Issanda omand on tema rahvas, tema mõõdetud pärisosa on Jaakob. Ta leidis tema kõrbe- maalt, tühjast paigast, uluvast kõrbest; ta võttis tema oma kaitse alla, hoolitses tema eest, ta hoidis teda nagu oma silmatera. Nõnda nagu kotkas oma pesakonda lendu ergutades hõljub kaitstes oma poegade kohal, nõnda laotas ta oma tiivad, võttis tema ja kandis teda oma tiivasulgedel. Issand üksi juhtis teda, ükski võõras jumal ei olnud koos temaga.“ (5Ms 32:9-12) Niiviisi tõi Ta nad enda ligi, et nad võiksid elada Kõigekõrgema varju all.

Kristus juhtis Iisraeli lapsi nende kõrberännakul. Ta juhtis ja õpetas neid päeval pilvesambasse ja öösel tulesambasse mähkunult. Ta kaitstes neid kõrbe ohtude eest, Ta viis nad tőotatud maale ja kõigi rahvaste silme all, kes ei tunnistanud Jumalat, rajas Ta Iisraeli kui oma valitud omandi, Issanda viinamäe.

Sellele rahvale olid usaldatud Jumala ettekuulutused. Nad olid ümbritsetud Tema Seaduse juhtnööridest, igavese tőe, õiguse ja puhuse põhimõtetest. Neile põhimõtetele kuuletumine pidi olema nende kaitse, sest see 288 ei oleks lasknud neil end patuse teguviisiga hävitada. Jumal asetas maa keskele oma püha templi nagu valvetorni viinamäele.

Kristus oli nende õpetaja. Samamoodi nagu Ta oli olnud nendega kõrbes, nii pidi Ta ikka olema nende õpetaja ja juhendaja. Tema auhiilgus oli kogudusetelgis ja templis armuaujärje kohal püha au- paistena. Ta ilmutas pidevalt neile oma armastuse ja pika meele küllust.

Jumal soovis oma rahva Iisraeli muuta kiituseks ja auks. Neile olid antud kõik vaimulikud eelised. Jumal ei hoidnud nende eest tagasi midagi, mis oli vajalik sellise iseloomu kujundamiseks, mis muudaks neid Tema esindajaks.

Jumala Seadusele kuuletumine pidi andma neile imetlusväärse eelise maailma rahvaste ees. Tema, kes võis anda tarkuse ja osavuse igasuguse oskustöö jaoks, oleks jätkuvalt olnud nende õpetaja ning oleks neid õilistanud ja ülendanud oma seadustele kuuletumise kaudu. Kui nad oleksid olnud sõnakuulelikud, siis oleks neid hoitud haiguste eest, mis vaevasid teisi rahvaid, ning õnnistatud imelise mõistusega. Jumal oleks ilmutanud nende õitsengus oma au, majesteetlikkust ja väge. Nad pidid olema preestrite ja vürstide kuningriik. Jumal andis neile kõik võimalused saada maailma olulisimaks rahvaks.

Kristus oli Moosese kaudu seadnud nende ette Jumala eesmärgi kõige selgemalt ning oli selgitanud nende heaolu tingimusi. „Sest sa oled Issandale, oma Jumalale pühitsetud rahvas,“ ütles Ta, „Issand, su Jumal on sind valinud olema temale omandrahvaks kõigist rahvaist, kes maa peal on. [...] Ja tea, et Issand, su Jumal, on Jumal, ustav Jumal, kes lepingut peab ja heldust osutab tuhandenda põlveni neile, kes teda armastavad ja tema käske peavad. [...] Pea seepärast neid käske, 289 määrusi ja seadlusi, mis ma täna sulle annan, et sa neid täidaksid! Ja kui te võtate kuulda neid seadusi ja peate neid ja teete nende järgi, siis peab Issand, su Jumal, sinuga lepingut ja osutab heldust, mida ta su vanemaile on vandega tõotanud. Ja tema armastab sind ja õnnistab sind ning teeb sind paljuks; ta õnnistab su ihusugu ja su maa vilja, su teravilja, su veinivirret ja su õli, su veiste poegimist ning su lammaste ja kitsede kasvatust sellel maal, mille ta vandega su vanemaile on tõotanud sulle anda. Õnnistatud oled sa rohkem kui kõik rahvad. [...] Ja Issand võtab sinult ära kõik haigused ega pane su peale ainsatki Egiptuse kurjadest taudidest, mida sa tunnend.“ (5Ms 7:6, 9, 11—15)

Jumal tõotas anda neile parimat nisu ja lasta kaljust mett voolata, kui nad Tema käske peavad. Ta oleks andnud neil pika eluea ja oleks näidanud oma päästet.

Aadam ja Eeva kaotasid Eedeni sõnakuulmatuse tõttu ning patu pärast langes needus kogu maale. Aga kui Jumala rahvas oleks järginud Tema õpetusi, siis oleks nende maa viljakus ja ilu taasta-

tud. Jumal ise andis neile juhised maa harimise kohta ja nad pidid maa taastamiseks Temaga koostööd tegema. Niiviisi pidi kogu maa Jumala kontrolli all saama vaimuliku tõe näitlikuks õppevahendiks. Nagu maa pidi tooma esile oma rikkused Jumala loodusseadustele kuuletudes, nii pidid inimeste südamed Tema moraalseadustele kuuletudes peegeldama Tema iseloomuomadusi. Isegi paganad pidid tundma nende üleolekut, kes teenisid ja kummardasid elavat Jumalat.

„Vaata,“ ütles Mooses, „ma olen teile õpetanud määrusi ja seadlusi, nagu Issand, mu Jumal, mind on käskinud, et te teeksite nõnda sellel maal, mida te lähete pärima. Pidage neid ja tehke nende järgi, sest see on teie tarkus ja 290 teie mõistus rahvaste silmis, kes ütlevad kõiki neid seadusi kuuldes: „See suur rahvas on tõesti tark ja mõistlik rahvas!“ Sest kas on teist suurt rahvast, kelle jumalad on nii lähedal nagu Issand, meie Jumal, iga kord, kui me teda hüüame? Ja kas on teist suurt rahvast, kellel on nii õiglased määrused ja seadlused, nagu kogu see Seadus, mille ma täna panen teie ette?“ (5Ms 4:5-8)

Iisraeli lapsed pidid hõivama kogu ala, mille Jumal oli neile määranud. Rahvastelt, kes olid tõelise Jumala kummardamise ja teenimise hüljanud, tuli nende omand ära võtta. Kuid Jumala eesmärk oli tõmmata inimesi enda juurde oma iseloomu ilmutamisega Iisraeli kaudu. Evangeeliumi kutse pidi antama kogu maailmale. Ohvriteenistuse õpetuse kaudu pidi Kristus rahvaste ees ülendatama ja kõik, kes Temale vaatavad, pidid elama. Kõik, kes nagu kaanallanna Raahab ja moabiit Rutt pöördusid ebajumalakummardamisest tõelise Jumala teenimisse, pidid ühinema Tema valitud rahvaga. Kui Iisraeli rahvaarv suurenes, pidid nad oma piire avardama, kuni nende riik oleks hõlmanud maailma.

Jumal soovis tuua kõik inimesed oma armulise valitsuse alla. Ta soovis, et maa oleks täidetud rõõmu ja rahuga. Ta lõi inimese õnne jaoks ning igatseb täita inimsüdamed taevase rahuga. Ta soovib, et maapealsed perekonnad sümboliseeriksid suurt taevast perekonda.

Ent Iisrael ei täitnud Jumala eesmärki. Issand teatas: „Mina olen sind istutanud heaks viinapuuks täiesti puhtast seemnest; kuidas sa küll oled muutunud mulle võõraks kärbunud viinapuuks?“ (Jr 2:21) „Iisrael on mõttetu viinapuu, mis kasvatab vilja iseendale.“ (Ho 10:1, KJV) „Ja nüüd, Jeruusalemma elanikud ja Juuda mehed, mõistke ometi kohut minu ja mu viinamäe vahel! Kas oleks olnud vaja teha mu viinamäega veel midagi, mida olin 291 jätnud tegemata? Miks

ma ootasin, et ta kasvatab häid kobaraid, kuna ta andis kängunud kobaraid? Aga nüüd tahan ma ometi teha teile teatavaks, mida ma teen oma viinamäega: ma kisun maha ta aia, ja ta jääb laastatavaks, ma lammutan ta müüri, ja ta jääb tallatavaks. Nõnda ma hävitän ta. Teda ei kärbita ega rohita, ta kasvatab kibuvitsu ja ohakaid ja ma keelan pilvi temale vihma andmast. Sest [...] ta ootas õigust, aga vaata, tuli õigusetus; õiglust, aga vaata, tuli hädakisa.“ (Js 5:3—7)

Issand seadis Moosese kaudu oma rahva ette ustavusetuse tagajärje. Tema lepingu täitmisest keeldudes lõikavad nad end ära Jumala elust ja neile ei tule enam Tema õnnistusi. „Hoia,“ ütles Mooses, „et sa ei unusta Issandat, oma Jumalat, jättes pidamata tema käsud, seadlused ja määrused, mis ma täna sulle annan, et kui sa sööd ja su kõht saab täis, ja sa ehitad ilusad kojad ning elad neis, kui su veised, lambad ja kitsed sigivad, su hõbe ja kuld rohkeneb ja kõik, mis sul on, kasvab, et su süda siis ei lähe suureliseks ja sa ei unusta Issandat, oma Jumalat. [...] Ja ära ütle oma südames: Mu oma jõud ja mu käe ramm on soetanud mulle selle varanduse. [...] Aga kui sa unustad Issanda, oma Jumala, ja käid teiste jumalate järel ja teenid neid ning kummardad nende ees, siis ma tunnistan täna teile, et te tõesti hukkute. Nagu rahvad, keda Issand teie eest hävitab, nõnda hävite ka teie, kui te ei võta kuulda Issanda, oma Jumala häält.“ (5Ms 8:11-14, 17, 19, 20)

Juuda rahvas ei pannud hoiatust tähele. Nad unustasid Jumala ja kaotasid silmist oma suure eesõiguse olla Tema esindajad. Õnnistused, mida nad olid saanud, ei toonud maailmale õnnistust. Kõik eelised kasutati enda ülistamiseks. Nad röõvisid 292 Jumalalt teenistuse, mida Ta oli neilt nõudnud, ning võtsid kaasinimestelt vaimuliku juhatuse ja püha eeskuju. Sarnaselt veeuputuseelse maailma asukatega järgisid nad iga oma kurja südame kavatsust. Niiviisi muutsid nad pühad asjad farsiks, öeldes: „See on Issanda tempel, Issanda tempel, Issanda tempel“, (Jr 7:4) kuigi nad esitasid samal ajal Jumala iseloomu väärsti, häbistasid Tema nime ja rüvetasid Tema pühamut.

Aednikud, kes vastutasid Issanda viinamäe eest, ei täitnud oma ülesannet ustavalt. Preestrid ja õpetajad ei olnud rahva ustavad juhendajad. Nad ei hoidnud silme ees Jumala heldust, halastust ega Tema nõuet Teda armastada ja teenida. Need aednikud otsisid austust endale. Nad soovisid kasutada viinamäe vilju. Nad püüdsid kõita tähelepanu ja võita austusavaldusi endale.

Nende Iisraeli juhtide süü ei olnud samasugune nagu tavalise patuse süü. Nendel meestel oli Jumala ees kõige pühalikum kohustus. Nad olid töötanud õpetada: „Nõnda ütleb Issand“ ja olla oma praktilises elus rangelt sõnakuulelikud. Selle asemel moonutasid nad pühi kirju. Nad panid inimestele raskeid koormaid, sundides peale tseremooniaid, mis ulatusid elu igasse tahku. Inimesed elasid pidevas rahulolematuses, sest nad ei suutnud täita rabide määratud nõudmisi. Kui nad nägid, et inimeste tehtud korraldusi on võimatu täita, siis muutusid nad Jumala käskude suhtes hooletuks.

Issand oli õpetanud oma rahvast, et Tema on viinamäe omanik ja et kõik, mis neil on, on usaldatud neile Tema eesmärgi täitmiseks. Kuid preestrid ja õpetajad ei täitnud oma püha ameti ülesannet nii, nagu käsitseksid nad Jumala omandit. Nad röövisid süstemaatiliselt Tema vahendeid ja võimalusi, 293 mis olid usaldatud neile Jumala töö edasiviimiseks. Nende saamahimu ja ahnus pani isegi paganad neid põlastama. Nii anti paganlikule maailmale põhjus tõlgendada valesti Jumala iseloomu ja Tema riigi seadusi.

Jumal oli oma rahvaga tänu isalikule südamele kannatlik. Ta püüdis neid veenda õnnistuste andmise ja äravõtmisega. Pika meelega aetas Ta nende patud nende ette ja ootas kannatlikkusega nende tunnistamist. Prohvetid ja sõnumitoojad saadeti aednikele Jumala nõudmisi rõhutama, kuid nende lahke vastuvõtmise asemel koheldi neid vaenlastena. Aednikud kiusasid neid taga ja tapsid neid. Jumal saatis veel teisi saadikuid, kuid nood said samasuguse kohtlemise osaliseks nagu esimesedki, ainult et nüüd ilmutasid aednikud veelgi tulisemat viha.

Viimase abinõuna saatis Jumal oma Poja, öeldes: „Ehk nad häbenevad mu poega!“ Kuid vastupanu oli teinud nad kättemaksuhimuliseks ning nad rääkisid omavahel: „Tema ongi see pärija! Läki, tapame ta ära ja tema pärandi saame meie! Siis jäetakse viinamägi meile ja me võime teha viljadega, mida soovime.“

Juuda juhid ei armastanud Jumalat, seepärast lõikasid nad end Temast ära ja lükkasid tagasi kõik Tema lepituse algatused. Kristus, Jumala armastatud Poeg, tuli, et kinnitada viinamäe Omaniku nõudeid, kuid aednikud kohtlesid Teda silmatorkava põlgusega, öeldes: „Me ei taha, et see mees meie üle valitseks.“ Nad kadestasid Kristuse iseloomu ilu. Tema õpetamisviis oli nende omast kaugelt üle ja nad kartsid Tema edu. Ta tõreles nendega, paljastas nende silmakirja-

likkuse ja näitas nende tegevussuuna kindlaid tagajärgi. See viis nad hullumeelsuse äärele. Nad tundsid end solvatuna noomitustest, mida nad ei saanud vaigistada. Nad vihkasid õigluse 294 kõrget standardit, mida Kristus kogu aeg esitas. Nad nägid, et Tema õpetus aetas neid kohta, kus nende isekus paljastati, ning nad otsustasid Ta tappa. Nad vihkasid Tema tõearmastuse ja jumalakartuse eeskuju ning õilsat vaimsust, mis ilmnes kõiges, mida Ta tegi. Kogu Tema elu oli etteheide nende isekusele ja kui saabus viimane proovikivi, mis otsustas kas sõnakuulmise igaveseks eluks või sõnakuulmatuse igaveseks surmaks, siis lükkasid nad Iisraeli Püha tagasi. Kui neil paluti valida Kristuse ja Barabase vahel, siis karjusid nad: „Lase meile vabaks Barabas!“ (Lk 23:18) Ja kui Pilaatus küsis: „Mis ma siis pean tegema Jeesusega?“, kisendasid nad metsikult: „Löödagu risti!“ (Mt 27:22) „Kas ma pean teie kuninga risti lööma?“ küsis Pilaatus ning preestritelt ja juhtidelt tuli vastus: „Meil ei ole kuningat, vaid on keiser.“ (Jh 19:15) Kui Pilaatus pesi oma käsi, öeldes: „Ma olen süüta selle verest“, ühinesid preestrid harimatu rahvahulgaga, kuulutades ägedalt: „Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!“ (Mt 27:24, 25)

Nii tegid juuda juhid oma valiku. Nende otsus pandi kirja raamatusse, mida Johannes nägi troonil istuja käes ja mida keegi ei saanud avada. See otsus kogu oma õuduses ilmub nende ette päeval, mil Lõvi Juuda suguharust selle pitserid avab.

Juuda rahvale meeldis mõte, et nad on taeva soosikud ja et neid tuleb alati ülistada kui Jumala kogudust. Nad kuulutasid, et on Aabrahami lapsed, ning nende heaolu alus näis neile nii kindel olevat, et nad astusid vastu kõigele, mis võis nende eelisõigust ohustada. Kuid oma ustavusetu eluga valmistasid nad ette taeva hukkamõistu ja lahutuse Jumalast.

Pärast seda, kui Kristus oli tähendamissõnas viinamäest 295 kirjeldanud preestritele nende kõige õelamat tegu, esitas Ta neile küsimuse: „Kui nüüd viinamäe isand tuleb, mida ta teeb nende rentnikega?“ Preestrid olid jutustust sügava huviga jälginud ja mõtlemata pikemalt enda suhtele selle temaga, vastasid nad koos rahvaga: „Ta hukkab need kurjad kurjal kombel ja annab viinamäe teiste rentnike kätte, kes annavad talle vilja õigel ajal.“

Teadmatult olid nad ise endale kohtuotsuse kuulutanud. Jeesus vaatas neile otsa ja Tema uuriva pilgu all teadsid nad, et Ta luges

nende südame saladusi. Tema jumalikkus välgatas nende ees ek-simatu väega. Nad nägid aednikke kujutamas neid ennast ja nad hüüatasid tahtmatult: „Taevas hoidku!“

Kristus küsis pühalikult ja kahetsevalt: „Kas te pole kunagi luge-nud Kirjast: „Kivi, mille ehitajad tunnistasid kõlbmatuks, seesama on saanud nurgakiviks. See tuli Issandalt ja on imeasi meie silmis.“ Seepärast ma ütlen teile: Jumala riik võetakse teie käest ära ja antak-se sellele rahvale, kes ta vilja kannab. Ja kes selle kivi peale kukub, kukub end puruks, aga kelle peale iganes see kivi langeb, selle teeb see pihuks ja põrmuks.“

[66] Kristus oleks juuda rahva kohtuotsuse ära muutnud, kui nad oleksid Ta vastu võtnud. Kuid kadedus ja kiivus muutis neid le-pitamatuks. Nad otsustasid kindlalt, et ei võta Naatsareti Jeesust Messiana vastu. Nad lükkasid tagasi maailma Valguse ja sealtpeale oli nende elu ümbritsetud pimedusega, mis oli tume nagu kesköö. Ette kuulutatud kohtuotsus tuli juuda rahva peale. Nende enda metsi-kud ja kontrollimatud kired hukutasid nad. Pimedas vihas hävitasid nad üksteist. Nende 296 mässumeelne ja kangekaelne uhkus tõi neile Rooma vallutajate viha. Jeruusalemm purustati, tempel oli varemeis ja selle asukoht künklik nagu põld. Juuda lapsed surid kõige hirksamal kombel. Miljonid müüdi orjadeks paganlikesse maadesse.

Juudid ei täitnud rahvana Jumala eesmärki ja viinamägi võeti neilt ära. Eesõigused, mida nad olid väärsti kasutanud, ja töö, mida nad olid halvustanud, usaldati teistele.

Tänapäeva kogudus

Tähendamissõna viinamäest ei käi üksnes juuda rahva kohta. Sellel on õppetund ka meile. Selle põlvkonna kogudusele on Jumal andnud suuri eesõigusi ja õnnistusi ning Ta ootab vastutasu.

Meie lunastamiseks on makstud kulukas lunaraha. Üksnes selle lunahinna suuruse järgi võime kujutleda selle tulemusi. Selle maa peal, mille pinda niisutas Jumala Poeg oma pisarate ja verega, tuleb esile tuua paradiisi väärtuslikke vilju. Jumala Sõna tõed peavad avalduma Tema rahva elus kogu oma aus ja ilus. Kristus ilmutab oma iseloomu ja riigi põhimõtteid oma rahva kaudu.

Saatan püüab Jumala vastu töötada ja ta ässitab pidevalt inimesi oma põhimõtteid omaks võtma. Ta kujutab Jumala valitud rahvast petetud inimestena. Ta on vendade süüdistaja ja tema süüdistav vägi tegutseb nende vastu, kes töötavad õigluses. Issand soovib oma rahva kaudu vastata Saatana süüdistustele, näidates õigetele põhimõtetele kuuletumise tulemusi.

Need põhimõtted peavad avalduma üksikisikus, perekonnas, koguduses ja igas institutsioonis, mis on rajatud Jumala teenimiseks. Nad peavad sümboliseerima seda, 297 mida saab maailma heaks teha. Nad peavad olema evangeeliumi tõe päästva väe tunnistajaks. Kõik nad on vahendid Jumala suure eesmärgi täitmisel inimkonna jaoks.

Juuda juhid olid uhked oma suurejoonelise templi ja religioosse teenistuse aukartustäratavate rituaalide üle, kuid seal puudus õiglus, halastus ja Jumala armastus. Ei templi au ega teenistuse hiilgus saanud neid Jumala ees paremas valguses näidata, sest neil ei olnud pakkuda seda, mis Tema silmis on ainsana väärtuslik. Nad ei toonud Talle ohvriks alandlikku ja kahetsevat hinge. Kui Jumala riigi elulised põhimõtted on kadunud, muutuvad tseremooniad arvukateks ja liialdavateks.

298 Kui iseloomu kujundamine on jäetud tähelepanuta, kui hingel napib ehteid, kui jumalakartuse lihtsus on silmist kaotatud, siis nõuavad uhkus ja soov silma paista suurejoonelisi kirikuhooneid, toredaid kaunistusi ja aukartustärata vaid tseremooniaid. Kõige selle kaudu ei saa Jumal austatud. Tema jaoks ei ole vastuvõetav moodne religioon, mis hõlmab tseremooniaid, teesklust ja uhkeldamist. Need teenistused ei kutsu esile taevaste saadikute reaktsiooni.

Kogudus on Jumala jaoks väga kallis. Tema jaoks on see väärtuslik, mitte tänu selle välistele eeldustele, vaid tänu siirale jumalakartusele, mis eristab seda maailmast. Ta hindab seda selle järgi, kuidas liikmed Kristuse tundmises kasvavad ja kuidas edeneb nende vaimulik kogemus.

Kristus igatseb saada oma viinamäelt pühaduse ja omakaspüüdmatusel vilja. Ta ootab armastuse ja helduse põhimõtteid. Kogu kunsti ilu ei kannata võrdlust meelelaadi või iseloomu iluga, mida ilmutavad need, kes on Kristuse esindajad. Uskliku hinge ümbritseb armu õhkkond, Püha Vaim tegutseb mõistuses ja südames ning temast saab elulõhn eluks ja Jumal saab tema tööd õnnistada.

Kogudus võib olla maailmas kõige vaesem. Sel ei pruugi olla mingisugust välist toredust, aga kui selle liikmetel on Kristuse iseloomu põhimõtted, siis on neil hinges Tema rõõm. Inglid ühinevad nende jumalateenistusega. Tänu-likest südameist tõuseb kiitus ja tänu magusa ohvriannina Jumala ette.

Issand soovib, et kõneleksime Tema heldusest ja räägiksime Tema väest. Teda austab kiituse ja tänu väljendamine. Ta ütleb: „Kes toob ohvriks tänu, see annab mulle au.“ (Ps 50:23) Kui Iisraeli rahvas 299 rändas läbi kõrbe, siis ülistasid nad Jumalat püha lauluga. Issanda käsud ja töötused seati muusikasse ning palverändurid laulsid neid kogu teekonna vältel. Kui nad Kaanani pühadel pidusöökidel kokku said, pidid nad meelde tuletama Jumala imelisi tegusid ning tänama Tema nime. Jumal soovis, et Tema rahva kogu elu oleks kiitust täis. Nii pidi kuulutatama Temast, et maa peal tuntakse Tema teid ja rahvaste seas Tema päästet (Ps 67:2).

Samamoodi peaks olema praegu. Maailma inimesed kummaravad ebajumalaid. Nad tuleb oma väärtustest eemale pöörata, mitte nende ebajumalate halvustamise kaudu, vaid millelegi paremale vaadates. Jumala heldus tuleb teatavaks teha. „Teie olete minu tunnistajad, ütleb Issand.“ (Js 43:12)

Issand soovib, et me hindaksime suurt lunastusplaani, mõistaksime oma suurepärasest eesõigust Jumala lastena ja käiksime Tema ees sõnakuulmises ja tänuliku südamega. Ta soovib, et me teeniksime Teda uuenenud elu ja rõõmuga iga päev. Ta igatseb näha meie südameid tänust üle voolamas, sellepärast et meie nimed on kirjutatud Talle eluraamatusse ja me võime heita kõik oma mured Tema peale, kes meie eest hoolitseb. Ta käsib meid rõõmustada, sest me oleme Issanda pärisosa, Kristuse õigus on Tema pühade valge rüü ning meil on meie Päästja peatse tuleku õnnis lootus.

Jumala ülevoolav ja siiras kiitmine on samasugune kohustus nagu palvegi. Me peame näitama maailmale ja kõigile taevastele olevustele, et me hindame Jumala imelist armastust langenud inimkonna vastu ning et me ootame veel suuremaid õnnistusi Tema piiritust küllusest. Me peame rääkima imelisi lugusid oma kogemustest rohkem, kui me seda teeme. Pärast Püha Vaimu erilist väljavalamist on meie rõõm Issandas ja meie 300 efektiivsus Tema teenimisel palju suurem, kui meenutame Tema heldust ja imetegusid, mida Ta oma laste heaks teeb.

Selline teguviis lööb tagasi Saatana väe, ajab välja nurisemise ja kaeblemise vaimu ning kiusaja on sunnitud taganema. See arendab iseloomu neid omadusi, mis muudavad maapealsed elanikud taevastesse eluasemetesse sobivaks.

Me peame kiitma Jumalat tõelise teenistusega, tehes Tema nime austamiseks kõik, mis meie võimuses. Jumal jagab meile oma ande, et ka meie võiksime jagada ja tutvustada maailmale Tema iseloomu. Juuda riigis moodustasid annid ja ohvrid olulise osa jumalateenistusest. Israeliite õpetati kogu oma sissetulekust eraldama kümnist pühamuteenistuse jaoks. Peale selle pidid nad tooma patuohvreid, vabatahtlikke ande ja tänuohvreid. Need oli evangeeliumitöö toetamise vahendid tol ajal. Jumal ei oota meilt vähem, kui Ta ootas oma rahvalt vanal ajal. Suurt hingede päästmise tööd tuleb jätkata. Jumal on hoolitsenud selle töö eest kümnise, andide ja ohvriannetustega. Nii pidi Tema plaanide kohaselt evangeeliumitööd ülal peetama. Ta nimetab kümnist enda osaks ja seda tuleb alati pidada pühaks varuks, mis tuleb panna Tema töö jaoks Tema varakambrisse. Ta palub meilt ka vabatahtlikke ande ja tänuohvreid. Kõik need tuleb eraldada evangeeliumi saatmiseks maa kõige kaugemate osadeni.

Jumala teenimine hõlmab ka isiklikku teenimistööd. Me peame isiklikult jõudu pingutades tegema Temaga koostööd. Kristuse korraldus „Minge kõike maailma, 301 kuulutage evangeeliumi kogu loodule!“ (Mk 16:15) on antud kõigile Tema järelkäijatele. Kõik, kes on pühitsetud Kristusesse, on pühitsetud kaasinimeste päästmise töösse. Nende südamed tuksuvad Kristuse südamega ühes rütmis. Neis avaldub samasugune igatsus hingede järele nagu Temalgi. Kõik ei saa täita töös sama ülesannet, kuid kõigi jaoks on ülesanne ja töö.

Vanal ajal olid Jumala teenistusse värvatud Aabraham, Iisak, Jaakob, Mooses oma alandlikkuse ja tarkusega ning Joosua oma mitmesuguste võimetega. Mirjami muusika, Deboora julgus ja jumalakartlikkus, Ruti lapselik kiindumus, Saamueli sõnakuulelikkus ja ustavus, Eelija range täpsus, Eliisa pehmendav ja tasandav mõju — kõiki neid oli vaja. Nii peavad nüüdki kõik, kellele on antud Jumala õnnistus, vastama tegeliku teenistusega; iga and tuleb rakendada Tema riigi edendamiseks ja Tema nime austamiseks.

Kõigi elus, kes võtavad Kristuse oma isiklikuks Päästjaks, peab olema näha evangeeliumi tõde ja selle päästev vägi. Jumal ei esita ühtki nõudmist, mille täitmiseks pole Ta varusid andnud. Kristuse

armu läbi võime täita kõiki Jumala nõudmisi. Jumala rahva kaudu ilmutatakse kõiki taeva rikkusi. „Selles on minu Isa kirgastatud,“ ütleb Kristus, „et te kannate palju vilja ja saate minu jüngriteks.“ (Jh 15:8)

Jumal nimetab kogu maad oma viinamäeks. Kuigi see on praegu anastajate käes, kuulub see Jumalale. See on Tema oma loomise ja sama palju ka lunastuse kaudu. Kristus ohverdas end kogu maailma eest. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud.“ (Jh 3:16) Selle ühe anni kaudu on inimestele antud kõik teised. Kogu maailm saab iga päev Jumalalt õnnistusi. Iga vihmapiisk ja iga valguskiir, mis langeb tänamatule 302 inimesele, iga leht, õis ja vili tunnistab Jumala rohkest kannatlikkusest ja Tema suurest armastusest.

Ja mida saab suur Andja vastutasuks? Kuidas kohtlevad inimesed Jumala nõudmisi? Kelle teenimiseks annavad inimhulgad oma elu? Nad teenivad mammonat. Nende eesmärk on jõukus, positsioon ja naudingud selles maailmas. Jõukus saavutatakse mitte ainult inimestelt, vaid ka Jumalalt röövides. Inimesed kasutavad Tema ande, et oma isekust rahuldada. Kõike, mida nad suudavad haarata, kasutatakse oma ahnuse ja isekate naudingute teenimiseks.

Tänapäeva maailma patt on sama patt, mis viis Iisraeli hukatusse. Tänamatus Jumala vastu, võimaluste ja õnnistuste hülgamine, Jumala andide isekas omastamine — kõik need olid patud, mis tõid Iisraeli peale viha. Need viivad hävingusse ka tänapäeva maailma.

Kui Kristus seisis Õlimäel valitud linna vaadates, ei valanud Ta pisaraid üksnes Jeruusalemma pärast. Jeruusalemma saatuses nägi Ta maailma kurba saatust.

„Kui ka sina sel päeval ära tunneksid, mis sinu rahuks on vaja! Ent nüüd on see sinu silmade eest peidus.“ (Lk 19:42)

„Sel päeval.“ Päev läheneb lõpule. Eesõiguste ja armu aeg on peagi läbi. Tasumise pilved kogunevad. Jumala armu hülgajad saavad kiire ja pöördumatu hävituse osaliseks.

Kuid siiski maailm uinub. Inimesed ei tea oma lõpu aega.

Kus on kogudus kriisi ajal? Kas selle liikmed vastavad Jumala nõuetele? Kas nad täidavad Tema korraldust ja esitavad Tema iseloomu maailmale? Kas nad püüavad võita oma kaasinimeste tähelepanu viimase hoiatava armukuulutusega?

303 Inimesed on hädaohus. Rahvahulgad hukuvad. Aga kui vähesed neist, kes nimetavad end Kristuse järelkäijaks, tunnevad nende hingede koormat. Maailm on kriitilises olukorras, kuid see liigutab vaevu isegi neid, kes väidavad end uskuvat kõige laiaulatuslikumat tõde, mis kunagi on surelikele antud. Puudu on sellest armastusest, mis pani Kristuse taevakodust lahkuma ja võtma inimolemuse, et inimlikkus võiks puudutada inimlikkust ja tõmmata seda jumalikkuse poole. Jumala rahval on tardumus, halvatus, mis takistab neil mõistmast käesoleva aja kohustust.

Kui israeliidid jõudsid Kaananisse, siis ei täitnud nad Jumala korraldust kogu maa hõivamise kohta. Pärast osalist vallutamist asusid nad oma võitude vilju nautima. Uskmatuses ja hõlbuelu armastades kogunesid nad juba vallutatud maa-aladele, selle asemel et tungida edasi ja vallutada uusi alasid. Nii hakkasid nad Jumalast kõrvale kalduma. Nad ei viinud Tema eesmärki täide ja see takistas Jumalal täita oma õnnistuse tõotust. Kas tänapäeva kogudus ei toimi samamoodi? Sel ajal kui kogu maailm vajab evangeeliumi, kogunevad nimekristlased sinna, kus saavad ise evangeeliumi eesõigusi nautida. Nad ei tunne vajadust hõivata uusi alasid, et viia päästekuulutus maa kaugematesse piirkondadesse. Nad keelduvad täitmast Kristuse korraldust: „Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule.“ (Mk 16:15) Kas neil on vähem süüd kui oli juuda kogudusel? [68]

End Kristuse järelkäijaks nimetavad inimesed on taevase kohtu ees, kuid innukuse puudumine ja pingutuste nõrkus Jumala teenimisel kuulutab nad truudusetuks. Kui see, mida nad teevad, oleks parim, mida nad suudavad, siis ei mõistetakse neid hukka, aga kui nende südamed oleksid töösse kaasatud, siis võiksid nad teha palju enam.

304 Nad teavad ja maailm teab samuti, et nad on suurel määral kaotanud enesesalgamise ja risti kandmise vaimseuse. Neist paljude nime taha on taevaraamatutesse kirjutatud „Mitte andjad, vaid tarbijad“. Paljud, kes kannavad Kristuse nime, tumestavad Tema auhiilgust, peidavad Tema ilu ja varjavad Tema au.

Palju on neid, kes on koguduse nimekirjas, kuid kes ei ole Kristuse valitsuse all. Nad ei pööra tähelepanu Tema õpetusele ega tee Tema tööd. Järelikult on nad vaenlase kontrolli all. Nad ei tee tõelist

head, järelikult teevad nad äraarvamatut halba. Kuna nende mõju ei ole elulõhn eluks, on see surmalõhn surmaks.

Issand ütleb: „Kas me ei peaks selliseid karistama?“ (Jr 5:9) Kuna iisraellased ei täitnud Jumala eesmärki, heideti nad kõrvale ja Jumala kutse anti teistele rahvastele. Kui ka need osutuvad truudusetuks, kas ei lükata neid samamoodi ära?

Tähendamissõnas viinamäest mõistis Kristus aednikud süüdi. Nad olid keeldunud andmast oma isandale maa vilju. Juuda rahva hulgas olid preestrid ja õpetajad need, kes rahvast eksitades olid röövinud Jumalalt teenistuse, millele Tal oli õigus. Nemad pöörasid rahva Kristusest ära.

Kristus esitas sõnakuulmise kõrge mõõdupuuna Jumala Seadust, mis ei ole inimeste traditsioonidega segatud. See õhutas rabides vaenulikkust. Nad olid seadnud inimeste õpetuse Jumala Sõnast kõrgemale ja olid juhtinud inimesed Tema juhustest eemale. Nad ei kavatsenud loobuda enda tehtud käskudest, et kuuletuda Jumala Sõna nõuetele. Nad ei tahtnud tõe nimel ohverdada uhkust ega inimeste kiitust. Kui tuli Kristus ja esitas rahvale 305 Jumala nõudmisi, eitasid nad Tema õigust astuda nende ja rahva vahele. Nad ei tahtnud kuulda võtta Tema noomitusi ja hoiatusi ning asusid rahvast Tema vastu üles ässitama ja Tema hävitamist sepitsema.

Nad vastutasid tagajärgede eest, mis järgnesid Kristuse tagasilükkamisele. Rahva patt ja hukkumine oli nende religioosete juhtide süü.

Kas ei tegutse tänapäeval samad mõjujõud? Kas Issanda viinamäe aednike hulgas pole paljusid, kes järgivad juuda juhtide teguvii- si? Kas religioossed õpetajad ei suuna inimesi eemale Jumala Sõna selgetest nõuetest? Kas nad ei kasvata inimesi üleastumises, selle asemel et harida neid Jumala Seadusele kuuletumises? Paljude kirkute kantslitest õpetatakse inimestele, et Jumala Seadus ei ole nende jaoks kohustuslik. Ülendatakse inimeste traditsioone, korraldusi ja tavasid. Jumala andide tõttu hellitatakse uhkust ja eneserahuldamist, aga Jumala nõudmisi eiratakse.

Jumala Seadust kõrvale heites ei tea inimesed, mida nad teevad. Jumala Seadus on Tema iseloomu peegeldus. See hõlmab Tema kuningriigi põhimõtteid. See, kes keeldub neid põhimõtteid vastu võtmast, jätab end väljapoole sellest kanalist, mille kaudu voolavad Jumala õnnistused.

Iisraeli ette asetatud aulised võimalused oleksid teoks saanud ainult Jumala käskudele kuuletumisel. Samasugune iseloomu õi- listumine, samasugune õnnistuse täius — mõistuse, hinge ja ihu õnnistus, maja ja põllu õnnistus, selle ja tulevase elu õnnistus — on võimalik ainult sõnakuulmise kaudu.

Nii vaimulikus kui ka looduse maailmas on viljakandmise tin- gimuseks Jumala seadustele kuuletumine. Kui kristlased õpetavad rahvast Jumala käskudele mitte kuuletuma, siis takistavad nad neil Tema auks vilja kanda.

306 Nad on süüdi selles, et nad ei ole Issandale Tema viinamäelt vilja andnud.

Meistri korraldusel tulevad meie juurde Jumala saadikud. Nad tulevad, nagu Kristus, nõudma sõnakuulmist Jumala Sõnale. Nad annavad edasi Tema nõudmise saada viinamäelt vilju, armastuse, alandlikkuse ja ennastohverdava teenistuse vilju. Kas pole paljud viinamäe aednikud sarnaselt juuda juhtidega vihaseks saanud? Kui Jumala Seaduse nõuded asetatakse inimeste ette, kas need õpetajad ei kasuta siis oma mõjuvõimu, et panna inimesi seda kõrvale heitma? Jumal nimetab selliseid õpetajaid ustavusetuteks sulasteks.

Jumala sõnades vanale Iisraelile on pühalik hoiatus ka tänapäeva kogudusele ja selle juhtidele. Issand ütles Iisraeli kohta: „Kuigi ma kirjutan temale väga palju oma seadusi, peetakse neid võõraks asjaks.“ (Ho 8:12) Preestritele ja õpetajatele kuulutas Ta: „Mu rahvas hukub tarkuse puudusel; et sa põlgad tarkust, siis põlgan mina sind, [...] et sa oled unustanud oma Jumala Seaduse, siis unustan minagi su lapsed.“ (Ho 4:6)

Kas Jumala hoiatused jäetakse tähele panemata? Kas teenimis- võimalused jäetakse kasutamata? Kas maailmalik põlgus, mõistu- sega uhkeldamine ning inimeste tavadele ja traditsioonidele kuule- tumine hoiavad end Kristuse järelkäijaks nimetavaid inimesi Tema teenimisest tagasi? Kas nad hülgavad Jumala Sõna, nagu juuda juhid lükkasid tagasi Kristuse? Iisraeli patu tagajärg on meie ees. Kas tänapäeva kogudus võtab hoiatust kuulda?

„Kui nüüd okstest mõned on ära murtud, sina aga kui metsõlipuu oled nende asemele poogitud ja saad osa õige õlipuu mahlakast juu- rest, siis ära hoople okste ees. [...] Nemad on ära murtud uskmatuse pärast, sina püsid aga usu läbi. Ära mõtle kõrgilt, vaid kard, sest kui

Jumal ei säästnud loomulikke oksi, ega ta siis sindki säästa!“ (Rm 11:17-21)

307 Ilma pulmarõivata

[69]

Matteuse 22:1-14

Tähendamissõna pulmarõivastest avab meie ees kõige olulisema õppetunni. Abielu kujutab inimlikkuse ja jumalikkuse liitu, pulmarüü aga iseloomu, mis peab olema kõigil, keda pulmakülaliseks sobilikuks peetakse.

Selles tähendamissõnas, nagu ka tähendamissõnas suurest pidusöögist, selgitatakse evangeeliumi kutset, selle tagasilükkamist juuda rahva poolt ja armukutset paganatele. Kuid kutse hüljanute osas toob tähendamissõna esile tõsisema auhaavamise ja kohutavama karistuse. Kutse pidusöögile on kuninga kutse. See tuleb isikult, kel on võim käske jagada. Kutse esitamisega osutatakse suurt au. Kuid seda au ei hinnata. Kuninga autoriteeti põlatakse. Kui majaperemehe kutset koheldi ükskõikselt, siis kuninga omale vastatakse solvangute ja mõrvaga. Nad kohtlesid sulaseid halvaksapanuga, käitusid nendega õelalt ja tapsid nad.

Majaperemees, kes nägi, et tema kutset põlati, teatas, et ükski kutsututest ei saa tema pidusööki maitsta. Kuid neile, kes olid halvaks pannud 308 kuningat, oli määratud rohkem kui eemalolek tema ligiolekust ja tema lauast. „Kuningas vihastas ja saatis oma sõjaväed, hukkas need mõrtsukad ja süütas põlema nende linna.“

Mõlemas tähendamissõnas on külaliste jaoks valmistatud pidusöök, kuid teises näidatakse, et iga peokülaline peab tegema ettevalmistusi. Need, kes jätavad ettevalmistused hooletusse, visatakse välja. „Kui kuningas astus sisse pidulisi vaatama, nägi ta seal inimest, kellel ei olnud pulmarõivast seljas. Ja ta ütles talle: „Sõber, kuidas sina oled tulnud siia ilma pulmarõivata?“ Aga see ei saanud sõnagi suust. Siis kuningas ütles teenijatele: „Siduge tema jalad ja käed ning visake ta välja pimedusse!“ Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.“

Kutse pidusöögile andsid edasi Kristuse jüngrid. Meie Issand saatis välja kaksteist ja hiljem seitsekümmend, kes pidid kuulutama,

et Jumala riik on ligidal, ja kutsuma inimesi üles meelearandusele ja evangeeliumit uskuma. Kuid kutset ei pandud tähele. Need, kes olid pidusöögile kutsutud, ei tulnud. Sulased saadeti hiljem välja ütlemas: „Vaata, mu söömaaeg on valmis, mu härjad ja nuumveised on tapetud ja kõik on valmis, tulge pulma!“ Selline sõnum anti juuda rahvale pärast Kristuse ristilöömist, kuid rahvas, kes pidi olema eriline, hülgas evangeeliumi, mis oli neile toodud Püha Vaimu väes. Paljud tegid seda kõige põlglikumal moel. Teisi ärritas pääste ja andestuse pakkumine niivõrd, et nad ründasid sõnumitoojaid. Oli „suur tagakiusamine“. (Ap 8:1) Paljud mehed ja naised pandi vangi ning mõned Issanda saadikutest, nagu Stefanos ja Jaakobus, saadeti surma.

Niiviisi pitseerisid juudid Jumala armu 309 hülgamise. Selle tagajärge oli Kristus tähendamissõnas ette kuulutanud. Kuningas „saatis oma sõjaväed, hukkas need mõrtsukad ja süütas põlema nende linna“. Välja kuulutatud kohtuotsus langes juutidele Jeruusalemma hävitamises ja rahva laialipillutamises.

Kolmas kutse pidusöögile kujutab evangeeliumi viimist paganaatele. Kuningas ütles: „Pulmad on küll valmis, aga kutsutud ei olnud seda väärt. Minge nüüd teelahkmeteile ja kutsuge pulma, keda te iganes leiate!“

Kuninga „sulased läksid välja teedele ja kogusid kokku kõik, keda leidsid, nii halbu kui häid“. See oli kirju seltskond. Mõnel neist ei olnud peoperemehega rohkem seost, kui oli olnud neil, kes kutse tagasi lükkasid. Esimene kutsutute rühm arvas, et ei saa ohverdada ühtki ilmalikku eelist, et minna kuninga pidusöögile. Ka kutse vastuvõtnute hulgas oli neid, kes mõtlesid ainult omakasule. Nad tulid pidusöögi varudest osa saama, kuid neil polnud soovi kuningat austada.

Kui kuningas tuli külalisi vaatama, ilmnes kõigi tegelik iseloom. Iga peokülalise jaoks oli antud pulmarüü. See rüü oli kuninga kingitus. Seda kandes näitasid külalised üles lugupidamist pidusöögi korraldaja suhtes. Kuid üks mees oli rietatud oma tavalistesse rõivastesse. Ta oli keeldunud tegemast kuninga nõutud ettevalmistusi. Ta põlgas kalli hinna eest muretsetud rõivast. Nii solvas ta oma isandat. Kuninga küsimusele: „Kuidas sina oled tulnud siia ilma pulmarõivata?“ ei osanud ta midagi vastata. Ta mõistis end ise hukka.

Siis ütles kuningas: „Siduge tema jalad ja käed ning visake välja pimedusse!“

310 Peokülaliste ülevaatamine kuninga poolt kujutab kohtu tööd. Evangeeliumi pidusöögi külalised on need, kes ütlevad, et teenivad Jumalat, need, kelle nimed on eluraamatusse kirjutatud. Kuid mitte kõik, kes väidavad end olevat kristlased, ei ole Tema tõelised järelkäijad. Enne lõpliku tasu andmist tuleb otsustada, kes sobib õigete pärisosast osa saama. See otsus peab olema tehtud enne Kristuse teist tulekut taeva pilvedel, sest kui Ta tuleb, on Tal kaasas tasu „igaühele tema tegude järgi“. (Ilm 22:12) Niisiis on enne Tema teist tulekut kindlaks tehtud iga inimese töö iseloom ja kõigile Kristuse järelkäijatele on pandud valmis osa tasust vastavalt tema tegudele.

Uurimiskohus toimub taevastes õuedes sel ajal, kui inimesed veel maa peal elavad. Jumala ees vaadatakse üle kõigi elu, kes tunnistavad end Tema järelkäijaks. Kõiki uuritakse vastavalt taevaraamatute sissekandele ja igaiühe teod määravad igaveseks tema saatuse.

Tähendamissõna pulmarõivad kujutavad puhast, laitmatut iseloomu, mis on Kristuse tõelistel järgijatel. Kogudusele on antud rõivas, „et ta riietuks säravasse puhtasse peenlinasesse“, „nii et tal ei oleks plekki ega kortsu ega muud sellesarnast“. (Ef 5:27) „See peenlinane,“ ütleb Pühakiri, „on pühade õigus.“ (Ilm 19:8, KJV) See on Kristuse õigus, Tema laitmatu iseloom, mis on usu kaudu antud kõigile, kes võtavad Tema oma isiklikuks Päästjaks.

[70]

Meie esivanemad kandsid laitmatuse valget rüüd, kui Jumal pani nad pühasse Eedeni aeda. Nad elasid Jumala tahtega täielikus kooskõlas. Kogu nende armastus kuulus nende taevasele Isale. Püha paari ümbritses kaunis mahe valgus, Jumala valgus. 311 See valguserüü sümboliseeris nende taevast süütust. Kui nad oleksid Jumalale ustavaks jäänud, oleks see katnud neid igavesti. Aga kui tuli patt, katkestasid nad ühenduse Jumalaga ja neid ümbritsenud valgus hajus. Alasti ja häbenedes püüdsid nad asendada taevaseid rõivaid, õmmeldes kokku viigipuu lehti.

Seda on Jumala Seadusest üleastujad teinud Aadama ja Eeva sõnakuulmatuse päevast alates. Nad on õmmelnud kokku viigilehti, et katta üleastumise tekitatud alastust. Nad on kandnud enda tehtud rõivaid, nad on püüdnud oma tegudega katta oma patte ja teha end Jumalale vastuvõetavaks.

Kuid nad ei suuda seda iial. Inimene ei suuda välja mõelda midagi, mis asendaks kaotatud süütuse rüüd. Need, kes istuvad Kristuse ja inglitega Talle pulmasöömaajal, ei saa kanda mingit viigilehtedest riietuseset ega maist rõivastust.

Jumala ligiolekus võime olla ainult kattega, mille Kristus ise annab. Kristus annab selle katte, oma õiguse rüü igale kahetsevale ja uskuvale hingele. „Ma anna sulle nõu,“ ütleb Ta, „osa minu käest [...] valgeid rõivaid, et end nendega riietada ja et ei saaks avalikuks sinu alastioleku häbi.“ (Ilm 3:18)

Selles taevastel kangastelgedel kootud rüüs ei ole ühtki inimliku mõtte lõnga. Kristusel oli inimesena täiuslik iseloom ja seda iseloomu pakub Ta nüüd meile. „Kõik meie õigused on määrdunud riide sarnased.“ (Js 64:5) Kõik, mida me ise teha saame, on patust rikutud. Kuid Jumala Poeg „on ilmunud patte ära kandma ning temas endas ei ole pattu“. (1Jh 3:5) „Patt on seaduserikkumine.“ (1Jh 3:4) Ent 312 Kristus oli sõnakuulelik kõigile Seaduse nõuetele. Ta ütles enda kohta: „Sinu tahtmist, mu Jumal, teen ma hea meelega.“ (Ps 40:9) Maa peal olles ütles Ta oma jüngritele: „Mina olen pidanud oma Isa käske.“ (Jh 15:10) Oma täiusliku sõnakuulelikkusega muutis Ta võimalikuks iga inimolevuse kuuletumise Jumala käskudele. Kui me anname end Kristusele, ühineb süda Tema südamega, tahe sulandub Tema tahtesse, mõistus saab üheks Tema mõistusega ja mõtted on Tema kontrolli all — me elame Tema elu. Seda tähendabki Tema õiguse rüü kate. Kui siis Issand vaatab meie peale, ei näe Ta viigilehtedest riiet ega patu alastust ja moonutust, vaid oma õiguse rüüd, milleks on täiuslik sõnakuulelikkus Jumala Seadusele.

Kuningas vaatas pulmapeo külalised üle. Vastu võeti ainult need, kes olid tema korraldusele kuuletunud ja pulmarõivad selga pannud. Samamoodi on evangeeliumi pidusöögi külalistega. Kõik peavad läbi käima suure Kuninga uurimise alt ning vastu võetakse ainult need, kes on selga pannud Kristuse õiguse rüü.

Õigus on õigesti toimimine ja kohut mõistetakse tegude järgi. Meie iseloom ilmneb selles, mida me teeme. Teod näitavad, kas meie usk on tõeline.

Ei piisa sellest, kui usume, et Jeesus ei olnud petis ja et Piibli religioon ei ole osavalt sepitsetud väljamõeldis. Me võime uskuda, et Jeesuse nimi on ainus nimi taeva all, mille kaudu võib inimene pääseda, kuid ometi ei ole me usu kaudu Teda oma isiklikuks Päästjaks

vastu võtnud. Ei piisa tõe teoreetilisest uskumisest. Ei piisa sellest, et tunnistame usku Kristusesse ja meie nimed on kirikuraamatus kirjas. „Kes peab tema käske, püsib Jumalas ja Jumal temas. Ja sellest me tunneme ära, et tema püsib meis — 313 Vaimust, kelle ta meile on andnud.“ (1Jh 3:24) „Sellest me tunneme ära, et oleme teda mõistnud, kui me peame tema käske.“ (1Jh 2:3) See on pöördumise tõeline tõend. Ükskõik mida me räägime, see ei tähenda midagi, kui Kristus ei avaldu õiguse tegudes.

314 Tõde peab olema südamesse külvatud. See peab kontrollima mõistust ja valitsema kiindumusi. Kogu iseloomul peab olema jumalikkuse avalduse tempel. Iga Jumala Sõna täpp ja kriips peab olema igapäevaellu rakendatud.

See, kes saab osa jumalikust loomusest, on kooskõlas Jumala õiguse kõrge standardiga, Tema püha Seadusega. See on reegel, mille järgi hindab Jumal inimeste tegusid. See on iseloomu proovikivi kohtus.

Palju on neid, kes väidavad, et Kristuse surmaga tühistati Seadus, kuid sellega räägivad nad vastu Kristuse enda sõnadele: „Ärge arvake, et ma olen tulnud Seadust või Prohveteid tühistama. [...] Ükski täpp ja ükski kriips ei kao Seadusest seni, kuni taevas ja maa püsivad.“ (Mt 5:17, 18) Kristus andis oma elu selleks, et lunastada inimese üleastumine Seadusest. Kui Seadust oleks saanud muuta või tühistada, siis ei oleks Kristus pidanud surema. Ta austas Jumala Seadust oma maapealse eluga. Oma surmaga pani Ta selle maksma. Ta andis oma elu ohvriks, mitte Jumala Seaduse hävitamiseks, mitte madalamate standardite loomiseks, vaid selleks, et säiliks õiglus, et Seadus oleks ilmutatud muutumatuna ja et see võiks püsida igavesti.

Saatan oli väitnud, et inimesel on võimatu Jumala käskudele kuuletuda ning tõepoolest, oma jõuga ei suuda me neile kuuletuda. Kuid Kristus tuli inimese kujul ja Tema täiuslik sõnakuulelikkus tõestas, et inimlikkust ja jumalikkust kombineerides saab järgida kõiki Jumala juhtnööre.

„Aga kõigile, kes tema vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks, neile, kes usuvad tema nimesse.“ (Jh 1:12) Inimese jõus ei ole sellist väge. See on Jumala vägi. Kui hing võtab Kristuse vastu, võtab ta vastu väe elada Kristuse elu.

315 Jumal nõuab oma lastelt täiuslikkust. Tema Seadus on Tema iseloomu koopia ja see on igasuguse iseloomu mõõdupuu. Niisugune

[71] kõrge mõõdupuu on esitatud kõigile, et ei oleks mingit eksitust selles suhtes, missugustest inimestest tahab Jumal oma kuningriigi luua. Kristuse elu maa peal oli Jumala Seaduse täiuslik väljendus ja kui need, kes nimetavad end Jumala lasteks, saavad Kristuse-sarnase iseloomu, siis kuuletuvad nad Jumala käskudele. Siis saab Issand usaldada neid taevase perekonna hulka. Riietatud Kristuse õiguse aulistesse rõivastesse, on neil koht Kuninga pidusöögil. Neil on õigus ühineda veres puhtaks pestud rahvahulgaga.

Inimene, kes oli tulnud peole ilma pulmarõivasteta, esitab paljude inimeste olukorda meie tänapäeva maailmas. Nad nimetavad end kristlaseks ja nõuavad evangeeliumi õnnistusi ja eesõigusi, kuid siiski ei tunne nad vajadust iseloomu muutuse järele. Nad ei ole iial tundnud tõelist patukahetsust. Nad ei taju oma vajadust Kristuse järele ega ela usus Temasse. Nad ei ole võitnud oma sünnipäraseid ega omandatud kalduvusi patustada. Ometi arvavad nad, et on piisavalt head, ning loodavad pigem oma teenetele kui usaldavad Kristust. Sõna kuuljad tulevad peole, kuid nad ei ole selga pannud Kristuse õiguse rüüd.

Paljud, kes nimetavad end kristlaseks, on pelgalt inimliku moraali jutlustajad. Nad on keeldunud annist, mis üksi võimaldab neil austada Kristust, esitades Teda maailmale. Nende jaoks on Püha Vaimu töö võõras töö. Nad ei ole Sõna tegijad. Taevased põhimõtted, mis eristavad neid, kes on üks Kristusega, neist, kes on üks maailmaga, on muutunud peaaegu eristamatuks. End Kristuse järgijaks nimetavad inimesed ei 316 ole enam eraldatud ega eriline rahvas. Eraldusjoon on ähmane. Inimesed alistuvad maailmale, selle teguviisidele, selle kommetele, selle isekusele. Kogudus on Seadusest üleastumisega läinud maailma, kuigi maailm peaks tulema Seadusele kuuletumises üle kogudusse. Kogudus pöördub iga päev maailma.

Kõik nad loodavad saada Kristuse surma kaudu päästetud, kuigi nad keelduvad elamast Tema ennastohverdavat elu. Nad ülistavad tasuta armu rikkusi ja püüavad end katta õiguse välise kujuga, lootes varjata oma iseloomu puudusi, kuid nende pingutused osutuvad Jumala päeval asjatuks.

Kristuse õigus ei kata hellitatud pattu. Inimene võib olla südames seaduserikkuja, aga kui ta välispidiselt pattu ei tee, siis võib maailm pidada teda laitmatuks. Kuid Jumala Seadus vaatab südame saladusi. Iga teo üle mõistetakse kohut seda ajendanud motiivide

põhjal. Kohtu ees jääb seisma ainult see, mis on kooskõlas Jumala Seaduse põhimõtetega.

Jumal on armastus. Ta näitas seda armastust Kristuse andmisega. Kui Ta andis oma ainusündinud Poja, „et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“, (Jh 3:16) ei keelanud Ta oma ostetud omandile midagi. Ta andis kogu taeva, kust me võime saada jõudu ja võimekust, et meie suur vastane ei saaks meid tagasi tõrjuda ega võita. Kuid Jumala armastus ei pane Teda pattu vabandama. Ta ei vabandanud seda Saatanas, Ta ei vabandanud seda Aadamas ega Kainis ning Ta ei vabanda seda mitte üheski teises inimlapses. Ta ei vaata läbi sõrmede meie pattudele ega jäta meie iseloomu puudusi kahe silma vahele. Ta ootab, et võidaksime need Tema nimes.

Need, kes lükkavad tagasi Kristuse õiguse anni, 317 põlgavad ära iseloomuomadused, mis teeksid neist Jumala pojad ja tütreid. Nad hülgavad selle, mis üksi muudaks nad pulmapeo jaoks sobivaks.

Kui kuningas küsis tähendamissõnas: „Kuidas sina oled tulnud siia ilma pulmarõivata?“, siis oli mees sõnatu. Nii on ka suurel kohtupäeval. Inimesed võivad praegu vabandada oma iseloomuvigu, kuid sel päeval ei ole neil ühtki vabandust.

Kristuse praegusele kogudusele on antud suurimad eesõigused. Issand on ilmunud meile aina kasvavas valguses. Meie eesõigused on kaugelt suuremad kui Jumala vanaaegsel rahval. Meil pole üksnes Iisraelile antud suur valgus, vaid ka suuremad tõendid võrratust päästest, mis tuleb Kristuse kaudu. See, mis oli juutide jaoks eeskuju ja sümbol, on meie jaoks reaalsus. Neil olid Vana Testamendi lood, meil on nii Vana kui ka Uus Testament. Meil on kindel tõend Päästjast, kes on tulnud, risti löödud, üles tõusnud ja Joosepilt laenatud hauakambri lävel kuulutanud: „Mina olen ülestõusmine ja elu.“ Jumala riik on tulnud meie keskele Kristuse ja Tema armastuse tundmisega. Kristus on meile ilmunud jutlustes ja Temast on lauldud laule. Vaimulik pidusöök on seatud meie ette rikkalikus külluses. Määratu hinnaga hangitud pulmarõivaid pakutakse igale hingele tasuta. Jumala saadikud on esitanud meile Kristuse õigust, õigeks-mõistmist usu kaudu, Jumala Sõna üliväga suuri ja kalleid tõotusi, vaba pääsu Isa juurde Kristuse kaudu, Vaimu lohutust ning igavese elu garantiid Jumala riigis. Mida saaks Jumal veel meie heaks teha, mida Ta pole suurt söömaaega, taevast pidusööki valmistades teinud?

318 Teenivad inglid on taevas ütelnud: „Me oleme meile antud ülesande täitnud. Oleme tagasi löönud kurjade inglite armee. Oleme saatnud inimhingedele tarkust ja valgust, elavdanud nende mälus Jeesuse kaudu väljendunud Jumala armastust. Me suunasime nende pilgud Kristuse ristile. Nende süda said tõsiselt liigutatud, kui nad mõistsid pattu, mis Jumala Poja risti lõi. Nad olid veendunud. Nad nägid, mida on vaja meelearanduseks teha, nad tundsid evangeeliumi väge, nende süda läks pehmeks, kui nad nägid Jumala armastuse meeldivust. Nad vaatasid Kristuse iseloomu ilu. Kuid paljude puhul oli see asjatu. Nad ei loobunud oma harjumustest ega iseloomust. Nad ei võtnud seljast maiseid rõivaid, et riietuda taevasse rüüsesse. Nende südamed alistusid ahnusele. Nad armastasid maailma seltskonda rohkem kui Jumalat.“

Lõpliku otsuse päev saab olema pühalik. Apostel Johannes kirjeldab seda prohvetlikus nägemuses nii: „Ma nägin suurt valget trooni ning seda, kes sellel istub, kelle palge eest põgenesid maa ja taevas, ning neile ei leidunud aset. Ja ma nägin surnuid, suuri ja pisikesi, seisvat trooni ees, ning raamatud avati. Teine raamat avati, see on eluraamat. Ja surnute üle mõisteti kohut sedamööda, kuidas raamatuisse oli kirjutatud, nende tegude järgi.“ (Ilm 20:11, 12)

Sel päeval, kui inimesed seisavad silmitsi igavikuga, on vaade minevikku kurb. Kogu elu rullub lahti sellisena, nagu see on olnud. Siis ei tundu maailma naudingud, rikkused ega au enam nii olulisena. Siis mõistavad inimesed, et õigus, mida nad põlgasid, on ainus asi, millel on väärtus. Nad saavad aru, et on kujundanud oma iseloomu Saatanaga petlike ahvatluste järgi. Rõivastel, mille nad on valinud, on märk truudusest esimesele suurele 319 ärataganejale. Siis mõistavad nad oma valiku tagajärgi. Nad tunnevad, mida tähendab Jumala käskudest üleastumine.

Pole enam prooviaega, mille jooksul igavikuks valmistuda. Me peame Kristuse õiguse rüü selga panema selles elus. See on meie ainus võimalus kujundada iseloomu kodu jaoks, mille Kristus on valmistanud neile, kes kuuletuvad Tema käskudele.

Meie prooviaeg läheneb kiiresti lõpule. Lõpp on lähedal. Meile on antud hoiatus: „Hoidke end, et teie süda ei oleks koormatud liigsöömise ega purjutamise ega argielu muredega ja et see päev ei tuleks teie peale äkitselt.“ Ole valvel, muidu ei ole sa valmis. Ole

tähelepanelik, muidu leitakse sind Kuninga pidusöögil olevat ilma pulmarüüta.

„Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi!“ (Mt 24:44) „Õnnis on see, kes valvab ning hoiab oma rõivaid, et ta ei käiks alasti ja et ei nähtaks tema häbi!“ (Ilm 16:15)

325 Talendid

Matteuse 25:13-30

Kristus oli Õlimäel rääkinud jüngritele oma teisest tulemisest. Ta oli kirjeldanud teatud märke, mis näitavad, et Tema tulek on lähedal, ning palunud oma jüngritel olla valvel ja valmis. Taas kordas Ta hoiatust: „Valvake siis, sest te ei tea seda päeva ega tundi!“ Siis näitas Ta neile, mida tähendab Tema tulekuks valvel olla. Aega tuleb kulutada mitte jõudeolekus oodates, vaid usinalt töötades. Selle õppetunni andis Ta tähendamissõnas talentidest.

„Sellega on lugu just nagu mehega, kes enne võõrsile minemist kutsus oma sulased ja andis oma varanduse nende kätte. Ühele andis ta viis talenti, teisele kaks ja kolmandale ühe, igäühele tema suutlikkust mööda, ning läks ära võõrsile.“

Kaugele maale reisiv mees kujutab Kristust, 326 kes peagi pärast selle tähendamissõna rääkimist läks maa pealt taevasse. Tähdendamissõna sulased või orjad kujutavad Kristuse järelkäijaid. Me ei ole iseene omad. Meid on „kallilt ostetud“, (1Kr 6:20) mitte „kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga, [...] vaid Kristuse [...] kalli verrega“, (1Pt 1:18, 19) „et elavad ei elaks enam enestele, vaid temale, kes on nende eest surnud ja üles äratatud“. (2Kr 5:15)

Kõik inimesed on selle määratu hinnaga ostetud. Jumal ostis iga inimolevuse tahte, kiindumuse, mõistuse ja hinge, valades selleks välja kogu oma varakambri ning andes meile Kristuses kogu taeva. Olgu usklikud või uskmatud — kõik inimesed on Issanda omad. Kõiki on kutsutud Teda teenima ja selle eest, kuidas nad sellele nõudele reageerivad, peavad kõik suurel kohtupäeval aru andma.

Kuid kõik ei tunnusta Jumala nõuet. Selliseid inimesi on ka nende hulgas, kes väidavad, et on Kristuse teenistuse vastu võtnud, nagu väitsid tähendamissõna teenrid.

Kristuse järelkäijad on lunastatud teenimiseks. Meie Issand õpetab, et elu tõeline eesmärk on teenimine. Kristus ise oli tööline ja Ta andis kõigile oma järelkäijatele kohustuse teenida — teenida Juma-

lat ja kaasinimesi. Siin esitas Kristus maailmale elu tähtsaima mõtte, mida nad iial olid kuulnud. Teiste teenimiseks elades tuuakse inimese ühendusse Kristusega. Teenimise seadus saab ühenduslüliks, mis seob meid Jumala ja kaasinimestega.

Kristus annab sulastele „oma varanduse“ — millegi, mida tuleb kasutada Tema heaks. Ta annab „igäühele tema töö“. Igäühel on taeva igaveses plaanis oma osa. Igäüks peab tegema Kristusega hingede päästmisel koostööd. 327 Taevastes eluasemetes on meile valmistatud koht sama kindlalt, kui meile on määratud maa peal koht, kus peame Jumala heaks töötama.

Püha Vaimu annid

Talendid, mille Kristus oma kogudusele usaldab, kujutavad eelkõige Püha Vaimu antud ande ja õnnistusi. „Nii antakse ühele Vaimu kaudu tarkusesõna, teisele aga tunnetusesõna sellesama Vaimu poolt; ühele usku sessamas Vaimus, teisele aga tervendamise armuande ikka samas Vaimus; ühele väge imetegudeks, teisele prohvetlikku kuulutamist, kolmandale võimet eristada vaime; ühele mitmesuguseid võõraid keeli, teisele aga keelte tõlgendamist. Aga kõike seda teeb üks ja sama Vaim, jagades igäühele eriosa, nõnda nagu tema tahab.“ (1Kr 12:8-11) Kõik inimesed ei saa ühesuguseid ande, kuid igale Meistri teenijale on töötatud mingisugune Vaimu and.

Enne kui Kristus oma jüngrid maha jättis, „puhus ta nende peale ja ütles neile: „Võtke vastu Püha Vaim!““ (Jh 20:22) Ja veel ütles Ta: „Vaata, mina läkitan teie üle oma Isa töotuse.“ (Lk 24:49) Kuid seda andi ei saanud täielikult vastu võtta enne Jeesuse taevasseimneku. Vaimu väljavalamine toimus alles siis, kui jüngrid olid end usu ja palve kaudu täielikult Tema tööle allutanud. Siis anti Kristuse järgijatele erilises mõttes taeva varandused. „Tema on läinud üles kõrgesse, viies vangiviidud vangidena kaasa, ning on andnud inimestele ande.“ (Ef 4:8, 7) „Igäühele meist on antud armu Kristuse kingi kohaselt“, Vaim jagab „igäühele eriosa, nõnda nagu tema tahab“. (1Kr 12:11) Annid on Kristuse kaudu juba meie omad, kuid nende tegelik omandamine sõltub sellest, kas me võtame Jumala Vaimu vastu.

328 Vaimu töotust ei ole hinnatud nii, nagu peaks. Selle täitumist ei ole mõistetud, nagu võiks. Vaimu puudumine muudab evangeeliumitöö jõuetuks. Teadmised, talendid, osavus, kõik kaasasündinud või omandatud anded võivad olla, aga ilma Jumala Vaimu ligiolekuta ei saa puudutada ühtki südant ega võita ühtki patust Kristusele. Aga teisest küljest on ka kõige vaesematel ja harimatumatel Tema jüngritest vägi südamele mõju avaldada, kui nad on Kristusega ühendatud ja neil on Vaimu annid. Jumal muudab neid universumi suurima väe tööriistaks.

Muud talendid

Vaimu erilised annid ei ole ainult tähendamissõnas kujutatud talendid. Siia kuuluvad kõik annid ja anded, olgu need siis kaasasündinud või omandatud, loomupärased või vaimulikud. Kõiki tuleb kasutada Kristuse teenimiseks. Tema jüngriks saades loovutame end Temale kõigega, mis me oleme ja mis meil on. Ta annab need anded meile tagasi puhastatult ja õilistatult, et kasutada neid Tema auks ja kaasinimeste õnnistuseks.

Jumal on andnud „igäühele tema suutlikkust mööda“. Talente ei ole jagatud isemeelselt. See, kes on võimeline kasutama viit talenti, saab viis. See, kes suudab ära kasutada kaks, saab kaks. See, kes suudab arukalt kasutada ainult ühte, saab ühe. Keegi ei pea kurtma, et ta ei saanud suuremaid andeid, sest Tema, kes jagas välja kõigile, saab võrdselt austatud iga ülesande täitmisel, olgu see suur või väike. See, kellele usaldati viis talenti, peab täiustama viit; see, kes sai ainult ühe, peab täiustama üht. Jumal ootab vastutasu „selles, mis kellelgi on, mitte selles, mida tal pole“. (2Kr 8:12)

329 Tähendamissõnas „läks see, kes oli saanud viis talenti, ja kauples nendega ning sai teist viis. Nõndasamuti ka kaks talenti saanu sai teist kaks juurde.“

Talendid, ükskõik kui vähe neid ka poleks, tuleb ellu rakendada. Küsimus, mis meid kõige enam huvitab, ei ole: „Kui palju on mulle antud?“, vaid „Mida ma teen sellega, mis mul on?“ Kõigi oma võimete arendamine on esimene kohustus, mille võlgneme Jumalale ja oma kaasinimestele. Ükski, kes iga päev ei arene suutlikkuses ja kasulikkuses, ei täida elu 330 eesmärki. Kuulutades avalikult usku Kristusesse, töötame vastu võtta kõik võimaliku, et olla Meistri

töölised, ning me peaksime arendama iga võimet täiuslikkuseni, et võiksime teha nii palju head, kui oleme vähegi suutelised.

Issandal on suur töö teha ja Ta pärandab tulevases elus suurema osa neile, kes käesolevas elus kõige ustavamalt ja abivalmimalt teenivad. Issand valib oma esindajad ning annab neile oma tööplaani iga päev mitmesugustes oludes proovikive. Siiras püüdluses oma plaani ellu viia valib Ta oma tööriistad, mitte sellepärast, et nad oleksid täiuslikud, vaid sellepärast, et Temaga ühenduses olles võivad nad saavutada täiuslikkuse.

Jumal võtab vastu ainult need, kes on otsustanud püüelda kõrgele. Ta annab igale inimesele kohustuse teha oma parima. Kõigilt nõutakse moraalset täiuslikkust. Me ei tohi iial lasta õiguse mõõdupuud madalamale, et kohandada see pärilike või omandatud kalduvustega patustada. Me peame mõistma, et iseloomu ebatäiuslikkus on patt. Kõik iseloomu õiged omadused on olemas Jumalas täiusliku, harmoonilise tervikuna ning igapähele, kes võtab Kristuse vastu oma isiklikuks Päästjaks, on eesõigus need omadused endale saada.

Need, kes on Jumala kaastöölised, peavad taotlema kogu keha ja mõistuse täiuslikkust. Tõeline haridus on füüsiliste, vaimsete ja moraalseste võimete ettevalmistamine kõigi kohustuste täitmiseks; see on keha, mõistuse ja hinge treenimine jumalikuks teenimiseks. Selline haridus kestab läbi igaviku.

Issand nõuab kõigilt kristlastelt tõhususe ja suutlikkuse arendamist igas valdkonnas. Kristus on tasunud oma vere ja kannatustega meie võla, et meie 331 teeniksime Teda abivalmilt. Ta tuli meie maailma, et näidata meile eeskujuna, kuidas ja millise vaimsusega peaksime töötama. Ta soovib, et õpiksime, kuidas saame kõige paremini Tema tööd edendada ja Tema nime maailmas austada, andes au, suurima armastuse ja pühendumuse Isale, kes on nõnda „maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“. (Jh 3:16)

Kuid Kristus ei ole meile andnud garantiid, et iseloomu täiuslikkuse saavutamine on lihtne. Õilis, täiustatud iseloom ei ole päritav. Me ei saa seda juhuslikult. Õilis iseloom saavutatakse isikliku jõupingutuse abil Kristuse teenete ja armu kaudu. Jumal annab talendid, mõistuse võimed, meie võime kujundada iseloomu. Seda kujundatakse raskes, karmis võitluses iseendaga. Pärilike kalduvuste vastu

tuleb võidelda lahing lahingu järel. Me peame ennast teravalt arvustama ega tohi jätta ühtki ebasobivat iseloomujoont parandamata.

Ärgu keegi öelgu, et ta tuleb oma iseloomuvigadega ise toime. Kui sa jõuad sellise järelaluseni, siis jääb igavene elu sinu jaoks kättesaamatuks. Su oma tahe muudab selle võimatuks. Kui sa ei taha, siis sa ei suuda võita. Tõeline probleem peitub pühitsemata, rikutud südames ja tahtmatuses alluda Jumala kontrollile.

Paljud neist, kelle Jumal on muutnud võimeliseks tegema suurepärase tööd, saavutavad väga vähe, sest nad püüavad vähe. Tuhanded lähevad läbi elu, nagu poleks neil kindlat eesmärki, mille nimel elada, ega eeskujut, milleni jõuda. Niisugused inimesed saavad tasu, mis on võrdeline nende tegudega.

Pea meeles, et sa ei saavuta kunagi kõrgemat taset, kui sa oled endale seadnud. Sea siis oma eesmärk kõrgele, ja tõuse samm samm järel, kas või läbi vaevarikka pingutuse, enesesalgamise ja ohvri, üles edu redeli 332 tippu. Ära lase end millelgi takistada. Saatus ei ole kootud ühegi inimese lõimesesse nii kindlalt, et ta peaks jääma abitusse ja ebakindlusse. Takistavad olukorrad peaksid kutsuma esile kindla otsuse neid võita. Ühe tõkke mahakiskumine annab edasiminemiseks suurema võime ja julguse. Tungi otsusekindlalt edasi õiges suunas ja olukordadest saavad sinu abilised, mitte takistused.

[74]

Arenda Meistri austamiseks innukalt iga iseloomuomadust. Sa pead igas iseloomu kujundamise etapis Jumalale meelepärane olema. Sa võid seda teha, sest Eenok oli Talle meelepärane, kuigi ta elas mandunud ajastul. Ka meie praegusel ajal on Eenokeid.

Seisa kindlalt nagu Taaniel, see ustav riigimees, keda ei suutnud ükski kiusatus rikkuda. Ära valmista pettumust Temale, kes armastas sind nii väga, et andis sinu pattude kustutamiseks oma elu. Ta ütleb: „Minust lahkus ei suuda te midagi teha.“ (Jh 15:5) Pea seda meeles. Kui sa oled teinud vigu, siis saavutad sa kindlasti võidu, kui sa neid vigu märkad ja paned tähele nende hoiatust. Niimoodi pöörad kaotuse võiduks, valmistades pettumuse vaenlasele ja austades oma Lunastajat.

Jumaliku sarnasuse järgi vormitud iseloom on ainus aare, mille saame siit maailmast taevasse kaasa võtta. Need, kes on siin maailmas Kristuse juhtimise all, võtavad kõik jumalikud saavutused endaga taevastesse eluasemetesse kaasa. Ja taevas täiustume samuti pidevalt. Kui oluline on siis selles elus iseloomu arendada.

Taevased inglid tegutsevad koos inimesega, kes taotleb kindlas usus seda iseloomutäiust, mis saavutab täiuslikkuse tegevuses. Kõigile, kes teevad seda tööd, ütleb Kristus: „Mina olen sinu paremal käel sind aitamas.“

333 Kui inimese tahe teeb koostööd Jumala tahtega, siis muutub see kõikvõimsaks. Tema jõu abil on võimalik saavutada kõike, mida on Tema käsul vaja teha. Kõik Tema käsud annavad volituse ja suutlikkuse.

Vaimsed võimed

Jumal nõuab vaimsete võimete arendamist. Tema plaan on, et Tema teenijatel oleks rohkem mõistust ja selgem taip kui ilmaliku meelega inimestel, ning Ta ei ole rahul nendega, kes on liiga hooletud või laisad, et saada tõhusaks ja teadlikuks tööliseks. Issand käsib meil armastada Teda kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma jõuga ja kogu oma mõistusega. See paneb meile kohustuse arendada oma intellekti nii palju kui võimalik, et võiksime kogu mõistusega oma Loojat tunda ja armastada.

Kui mõistus on antud Tema Vaimu kontrolli alla, siis mida rohkem intellekt areneb, seda efektiivsemalt saab seda Jumala teenimiseks kasutada. Issand võib kasutada oma teenistuses — ja Ta teebki seda — harimatut inimest, kes on Jumalale pühendunud ja igatseb olla teistele õnnistuseks. Kuid need, samasuguse pühendumisega inimesed, kel on olnud eesõigus haridust omandada, võivad teha Kristuse heaks palju laialdasemat tööd. Nad on eelisolukorras.

Issand soovib, et omandaksime kogu võimaliku hariduse, et jagada oma teadmisi teistele. Keegi ei või teada, millal või kuidas ta Jumala heaks tööle või rääkima kutsutakse. Ainult meie taevane Isa näeb, mida Ta võib inimestest teha. Meie ees on võimalused, mida meie nõrk usk ei märka. Mõistust tuleb niimoodi harjutada, et võiksime vajadusel esitada Tema Sõna tõesid kõrgeimate mais-te autoriteetide ees 334 nii, et see austaks Tema nime. Me ei tohi mööda lasta ühtki võimalust valmistada oma mõistust ette Jumala tööks.

Asugu haridust vajavad noored selle omandamiseks kindlameelselt tööle. Ära oota võimaluse avanemist, ava see ise. Haara kinni igast väikesest võimalusest, mis tekib. Harjuta kokkuhoidlikkust.

Ära kuluta oma vahendeid söögiisu rahuldamisele või lõbustuste otsimisele. Otsusta kindlalt saada nii kasulikuks ja suutlikuks, kui Jumal sind kutsub olema. Ole põhjalik ja ustav kõiges, mida sa ette võtad. Kasuta kõiki sinu haardeulatuses olevaid eeliseid intellekti tugevdamiseks. Kombineeri raamatute uurimine kasuliku füüsilise tööga ning omanda ustava püüdluse, valvsuse ja palvega tarkust, mis on ülalt. See annab sulle igakülgse hariduse. Niiviisi võid õilis- tada iseloomu ja saavutada mõju teiste inimeste mõistuse üle, mis võimaldab sul juhtida neid õigluse ja pühaduse teele.

Kui me oleme teadlikud oma võimalustest ja eesõigustest, või- me eneseharimise töös saavutada palju. Tõeline haridus tähendab rohkem, kui kolledžid võivad anda. Kuigi teaduse tegemist ei tohi hooletusse jätta, on tähtsaim väljaõpe see, mis saavutatakse elava ühenduse kaudu Jumalaga. Võtku iga õppur oma Piibel ja olgu osa- duses suure Õpetajaga. Harjuta ja õpeta mõistust heitlema raskete probleemidega jumaliku tõe otsingutel.

Need, kes ihaldavad teadmisi, et nad võiksid olla kaasinimestele õnnistuseks, saavad ise Jumalalt õnnistusi. Tema Sõna uurimine virgutab nende vaimsed võimed tõsiselt tööle. Võimed avarduvad ja arenevad ning mõistus omandab väe ja suutlikkuse.

335 Kõik Jumala töölised peavad harjutama enesedistsipliini. Sellega saavutatakse rohkem kui kõneosavuse või kõige säravamate talentidega. Tavaline mõistus, mis on hästi distsiplineeritud, teostab rohkem ja ülevamat tööd kui kõige kõrgemalt haritud mõistus ja suurimad talendid ilma enesekontrollita.

Kõneoskus

Kõneoskus on talent, mida tuleb hoolsalt arendada. Kõigist Ju- malalt saadud andidest ei ole ükski suuremaks õnnistuseks kui see. Häällega veename ja keelitame, sellega toome oma palved ja kiituse Jumalale ning sellega räägime teistele Lunastaja armastusest. Kui oluline on siis, et seda harjutatakse kõige efektiivsemat kasu tooma.

Hääle harjutamine ja õige kasutus jäetakse suuresti hooletusse, seda isegi tarkade inimeste ja aktiivsete kristlaste poolt. On palju neid, kes kõnelevad või loevad nii aeglaselt või nii kiiresti, et neid ei ole kerge mõista. Mõnel on madal, ebaselge hääl, teised kõnelevad kõrgendatud, teraval, kiledal toonil, mis on kuulajatele piinarikas.

Tekste, laule ja aruandeid ning muid dokumente, mida avalikel kogunemistel esitatakse, loetakse vahel niimoodi, et neid ei mõisteta, ja sageli nii, et nende jõud ja mõju kaovad.

See on halb ja seda tuleb parandada. Selles asjas annab Piibel nõu. Leviitidele, kes Esra ajal rahvale Pühakirja lugesid, on öeldud: „Nad lugesid raamatut, Jumala Seadust, peatükkide kaupa ja andsid seletust, nõnda et loetust aru saadi.“ (Ne 8:8)

Hoolsa pingutuse abil saab õppida lugema arusaadavalt ning kõnelema kõlava, arusaadava ja selge hääletooniga 336 nii, et see avaldab mõju. Niimoodi võime tublisti suurendada oma tõhusust Kristuse töölistena.

Iga kristlane on kutsutud kuulutama teistele Kristuse läbiuurimatuid rikkusi, seepärast peab igauks püüdma saavutada kõneoskuses täiuslikkust. Ta peab esitama Jumala Sõna nii, et mõjutab kuulajaid. Jumal ei ole kavandanud, et see inimeste võime jääks lihvimata. See ei ole Tema tahe, et inimene pisendaks või halvendaks taevast mõju, mis voolab tema kaudu maailma.

Me peame vaatama Jeesusele, täiuslikule eeskujule. Peame paluma Püha Vaimu abi ja püüdma Tema jõus harjutada iga organit täiuslikult töötama.

Eriti kehtib see nende kohta, keda on kutsutud avalikku teenistusse. Iga jutlustaja ja õpetaja peab meeles pidama, et ta annab inimestele edasi igavikulist tõe sisaldavat sõnumit. Räägitud tõe mõistab viimasel suurel kohtupäeval nende üle kohut. Mõne hinge puhul saab kuulutuse vastuvõtmisel või tagasilükkamisel määravaks viis, kuidas seda esitatakse. Sõna tuleb järelikult kõneleda nii, et see pöörduks mõistuse poole ja avaldaks mõju südamele. Seda tuleb kõneleda aeglaselt, selgelt ja pühalikult ja tõsidusega, mida selle olulisus nõuab.

Kõnevõime õige harimine ja kasutamine on seotud iga kristliku töö tahuga, see on oluliseks osaks koguduse elust ja kogu meie suhtlemisest üksteisega. Me peame muutma harjumuseks kõneleda meeldiva hääletooniga, kasutades puhast ja korrektset keelt ning sõnu, mis on lahked ja viisakad. Meeldivad, lahked sõnad on hingele nagu kaste ja õrn vihmahoog. Pühakiri ütleb Kristuse kohta, et Tema huultele on valatud arm, et ta oskaks „vastata väsinule, virgutada teda sõnaga“. (Ps 45:3; Js 50:4) Issand käsib meid: „Teie kõne olgu alati armu sees“, (Kl 4:6) „et kuulajad saaksid armu“. (Ef 4:29)

337 Püüdes teisi noomida või parandada, peame olema sõnadega ettevaatlikud. Need võivad olla elulõhn eluks või surmalõhn surmaks. Noomides või nõu andes annavad paljud vaba voli teravale, karmile kõnepruugile ja sõnadele, mis ei sobi haavatud hinge ravimiseks. Niisugune mõtlematu väljendus ärritab vaimu ning õhutab tihtipeale eksijaid mässule. Kõik, kes kaitsevad tõe põhimõtteid, peavad vastu võtma armastuse taevase võideõli. Noomitus peab olema kõigis olukordades armastusega öeldud. Siis on meie sõnadel parandav, mitte ärritav mõju. Kristus annab oma Püha Vaimu kaudu jõudu ja väge. See on Tema töö.

Ühtegi sõna ei tohi öelda mõtlematult. Ühtki halba sõna, ei mingit kergemeelset juttu, tusast nurinat ega ebapuhast vihjet ei tule nende huulilt, kes järgivad Kristust. Apostel Paulus ütleb Püha Vaimu mõjutusel: „Ühtegi nurjatut sõna ärgu tulgu teie suust.“ (Ef 4:29) Ebasobiv suhtlemine ei tähenda üksnes ebameeldivaid sõnu. See tähendab igasugust väljendust, mis on vastuolus pühade põhimõtetega ning puhta ja rikkumata religiooniga. See hõlmab ebapuhtaid vihjeid ja halva varjatud ütlemist. Kui neile kohe vastupanu ei osutata, viivad need suure patuni.

Igal perekonnal ja igal üksikul kristlasel on kohustus takistada kõlvatut kõnepruuki. Kergemeelset juttu lubavas seltskonnas viibides on meie kohus muuta vestlusteemat, kui see on võimalik. Jumala armu abil peame vaikselt poetama sõnu või tooma sisse teema, mis pöörab vestluse kasulikku suunda.

Vanemate töö on õpetada oma lastele õigeid kõnelemisharjumusi. Selle hariduse parim kool on kodune elu. Lapsi tuleb varajasest noorusest peale õpetada kõnelema lugupidavalt ja armastavalt nii oma vanemate kui ka üksteisega. Neile tuleb õpetada, et üle nende huulte võivad tulla üksnes 338 lahked, tõesed ja puhtad sõnad. Olgu vanemad ise iga päev õpilased Kristuse koolis. Siis saavad nad juhiste ja eeskujuga õpetada oma lapsi kasutama „veatut kõnepruuki, mida ei saa hukka mõista“. (Tt 2:8, KJV) See on vanemate kohustustest üks olulisemaid ja vastutusrikkamaid.

Kristuse järelkäijatena peame hoolitsema selle eest, et meie sõnad oleksid üksteisele kristlikus elus abiks ja julgustuseks. Me peame kõnelema oma kogemuste väärtuslikest üksikasjadest rohkem, kui me seda siiani oleme teinud. Me peame rääkima Jumala armust ja heldusest, Päästja armastuse võrratutest sügavustest. Meie

sõnad peavad olema kiituse- ja tänusõnad. Kui meeled ja süda on täidetud Jumala armastusega, siis ilmneb see ka vestluses. Ei ole raske jagada seda, mis kuulub meie vaimulikku ellu. Head mõtted, üllad taotlused, selged arusaamad tõest, omakasupüüdmatud eesmärgid, igatsus jumalakartlikkuse ja pühaduse järele kannavad vilja sõnades, mis ilmutavad südame aarde iseloomu. Kui meie kõnes ilmneb Kristus, siis on sel vägi Temale hingi võita.

Me peame rääkima Kristusest neile, kes Teda ei tunne. Me peaksime tegema seda, mida Kristus tegi. Kus iganes Ta oli — sünaagogis, tee ääres, kaldast eemale tõugatud paadis, variseri pidusöögil või tõlneri lauas —, kõneles Ta inimestele ülevama elu juurde kuuluvatest asjadest. Ta sidus tõesõnadega looduse objekte ja igapäevase elu sündmusi. Tema kuulajate südant tõmbas Tema poole, sest Ta ravis nende haigeid, lohutas kurbi ning võttis nende lapsi sülle ja õnnistas neid. Kui Ta avas suu kõnelemiseks, siis oli nende tähelepanu Temale pööratud ning iga sõna oli mõne hinge jaoks elulõhn eluks.

339 Meiega peaks olema samamoodi. Ükskõik, kus me viibime, peame otsima võimalusi kõneleda teistele Päästjast. Kui järgime Kristuse eeskuju head tehes, siis avanevad meile südamed nagu Temalegi. Me võime neile kõneleda, mitte äkiliselt, vaid jumaliku armastuse taktitundega Temast, kes on „silmapaistvaim kümne tuhande hulgas“ (Ül 5:10) ja „läbi ja läbi armas“. (Ül 5:16) See on [76] kõige ülevam töö, milles saame kasutada kõnelemise talenti. See anti meile, et võiksime esitada Kristust patte andestava Päästjana.

Mõju

Kristuse elul oli avar, ääretu mõju, mõju, mis ühendas Teda Jumala ja kogu inimperekonaga. Kristuse kaudu on Jumal õnnistanud inimest mõjuga, mis ei lase tal enam iseendale elada. Igaüks meist on seotud oma kaasinimestega, osaga Jumala suurest tervikust, ning meil on vastastikused kohustused. Ükski inimene ei saa olla teistest sõltumatu, sest iga inimese heaolu mõjutab teisi. Jumala eesmärk on, et igaüks tunneks end teiste hüvanguks vajalikuna ja püüaks aidata kaasa nende õnnele.

Igal hingel on oma mõju, mis võib olla laetud usu, julguse ja lootuse eluandva väega ning armastuse meeldiva lõhnaga. Kuid see võib olla ka tõsine ja kõle, mürgitatud rahulolematuse ja isekuse

sünguse või hellitatud patu surmahaigusega. Meid ümbritseva õhkkonnaga mõjutame teadlikult või alateadlikult igat inimest, kellega me kokku puutume.

See on vastutus, millest me ei saa ennast vabastada. Meie sõnadel ja tegudel, meie riietusel ja hoiakul, isegi näoilmel on mõju.

340 Nii sõltuvad muljest, mille jätame, head või halvad tagajärjed, mida keegi ei suuda mõõta. Iga antud impulss on järelkult külvatud seeme, mis annab saagi. See on lüli pikas sündmuste ahelas, mille pikkust me ei tea. Kui me aitame oma eeskujuga teistel häid põhimõtteid arendada, siis annab see neile jõudu head teha. Nemad omakorda avaldavad teistele sama mõju ja nood omakorda veel järgmistele. Nii võib meie alateadlik mõju olla õnnistuseks tuhandetele.

Viska kivike järve ja tekib laine, siis veel üks ja veel ning mida suuremaks need muutuvad, seda kaugemale nad ulatuvad, kuni kaldani välja. Nii on ka meie mõjuga. See avaldab väljaspool meie teadmist või kontrolli teistele õnnistavat või needvat mõju.

Iseloom on vägi. Tõe vaikne tunnistus, isetu ja jumalakartlik elu kannab endas peaaegu vastupandamatut mõju. Ilmutades oma elus Kristuse iseloomu, teeme Temaga koostööd hingede päästmise töös. Me saame Temaga koostööd teha ainult siis, kui meie elus ilmneb Tema iseloom. Ja mida laiem on meie mõjupiirkond, seda enam head võime teha. Kui need, kes väidavad end Jumalat teenivat, järgivad Kristuse eeskujut, rakendades oma igapäevaellu Seaduse põhimõtteid; kui iga tegu annab tunnistust sellest, et nad armastavad Jumalat üle kõige ja ligimest nagu iseennast, siis on kogudusel vägi liigutada maailma.

Kuid iial ei tohi unustada, et halb mõju pole sugugi väiksem. Oma hinge kaotamine on kohutav, aga teiste hingede kadumisele kaasaaitamine on veelgi hullem. Kuigi mõte, et meie mõju on surmalõhn surmaks, on hirmus, on see siiski võimalik. Paljud, kes väidavad, et koguvad koos Kristusega, puistavad hoopis laiali. Sellepärast ongi kogudus nii nõrk. Paljud lubavad enesele vabalt 341 kriitikat ja süüdistamist. Kahtlust, kadedust ja rahulolematust väljendades annavad nad end Saatana tööriistaks. Enne kui nad mõistavad, mida nad teevad, on vastane nende kaudu oma eesmärgi täide viinud. Halb mulje on jäetud, vari on heidetud, Saatana nooled on sihtmärgi leidnud. Usaldamatus ja täielik uskmatus on kinnistunud neis, kes

muidu oleksid võinud vastu võtta Kristuse. Samal ajal vaatavad Saatanat töölistes rahulolevalt neid, kelle nad on tõuganud kahtlustesse ning kes nüüd on noomimise ja palumise suhtes kalgid. Saatanat käsilased meelitavad end mõttega, et nende kalkide hingedega võrreldes on nad vooruslikud ja õiged. Nad ei mõista, et need kurvad iseloomurusud on nende enda ohjeldamatu keele ja mässumeelse südame töö. Nende mõju kaudu on nood kiusatud hinged langenud.

Nii pööravad nimekristlaste kergemeelsus, isekas himude rahuldamine ja hooletu ükskõiksus palju hingi eluteelt kõrvale. Palju on neid, kes kardavad Jumala kohtupingis oma mõju tagajärgi näha.

Ainult Jumala armu läbi võime mõju talenti õigesti kasutada. Meis enestes pole midagi, millega saaksime teisi headuse poole tõmmata. Kui mõistame oma abitust ja vajadust jumaliku väe järele, siis ei usalda me ennast. Me ei tea, milliseid tagajärgi võib endaga kaasa tuua järgmine päev, tund või hetk ning me ei tohi iial alustada päeva, ilma et pühendaksime oma tegemised taevasele Isale. Tema inglid on määratud meie üle valvama ja kui usaldame end nende valve alla, siis on nad iga ohu ajal meie paremal käel. Kui oleme teadmatult vale mõju avaldamise ohus, siis on inglid meie kõrval, juhtides meid 342 paremasse suunda, valides meie eest sõnu ja mõjutades meie tegevust. Nii võib meie mõju olla vaikne, alateadlik, kuid võimas vägi, mis tõmbab teisi Kristuse ja taevase maailma poole.

Aeg

Meie aeg kuulub Jumalale. Iga hetk on Tema oma ning meil on pühalik kohus kasutada seda Tema auks. Ühegi teise talendi kohta, mille Ta on andnud, et nõua Ta rangemat aruandlust kui meie aja kohta.

Aja väärtus on äraarvamatu. Kristus pidas iga hetke hinnaliseks ja seda peaksime tegema ka meie. Elu on liiga lühike, et seda raisata. Meil on ainult mõned prooviaja päevad, mis valmistavad meid ette igavikuks. Meil pole aega raisata, pole aega, mida kulutada isekatele naudingutele, pole aega patu hellitamiseks. Praegu peame kujundama iseloomu tulevikuks, kadumatuks eluks. Just praegu peame valmistuma uurimiskohtuks.

Inimperekond sünnib selleks, et üsna varsti surra, ning maailma lakkamatu töö lõpeb olematuses, kui ei ole omandatud tõelisi teadmisi igavesest elust. Inimene, kes peab elu väärtuslikuks tööajaks, muudab end sobivaks kadumatu eluaseme ja elu jaoks. On hea, et ta sündis.

[77] Meid on manitsetud aega õigesti kasutama. Raisatud aega ei saa iial tasa teha. Me ei saa tagasi isegi ühtainust hetke. Ainus võimalus, kuidas saame oma aega õigesti kasutada, on võtta sellest maksimaalne, olles Jumala kaastöölised Tema suures lunastusplaanis.

Kes seda teeb, selle iseloom muutub. Temast saab Jumala poeg või tütar, kuningliku perekonna liige, taevase Kuninga laps. Ta sobib inglite seltskonda.

343 Praegu on meie aeg töötada kaasinimeste päästmiseks. On neid, kes arvavad, et kui nad annavad Kristuse töö heaks raha, on see kõik, mida nad peavad tegema; väärtuslik aeg, mil nad võiksid Teda isiklikult teenida, möödub kasutult. Kuid kõigi eesõigus ja kohustus, kel on tervist ja jõudu, on Jumalat aktiivselt teenida. Kõik peavad töötama Kristusele hingede võitmiseks. Rahalised annetused ei saa seda asendada.

Igal hetkel on igavikuline tähtsus. Me peame olema nagu reservsõjaväelased, valmis jalamaid teenistusse asuma. Võimalus kõneleda mõnele abivajavale hingele elu Sõna ei pruugi enam iial korduda. Jumal võib talle öelda: „Selsamal ööl nõutakse sinult su hing“ (Lk 12:20) ja meie tegematajätmise tõttu ei pruugi ta valmis olla. Kuidas me Jumala ees suurel kohtupäeval aru anname?

Elu on liiga püha, et lasta end haarata ajalikest ja maistest asjadest ning et sattuda hoole ja mure rattasse asjade pärast, mis on igavikuliste asjadega võrreldes nagu tühised nagu pisike aatom. Ometi on Jumal kutsunud meid Teda teenima elu ajalikes toimetustes. Selles töös on usinusel tõelise religiooni osana sama suur osa nagu pühendumisel. Piibel ei toeta jõudeolekut. Tegevusetus on rängim needus, mis meie maailma vaevab. Iga mees ja naine, kes on tõeliselt meelt parandanud, on usin tööline.

Aja õigest kasutamisest sõltub meie edu teadmiste ja vaimse hariduse omandamisel. Vaesus, madal päritolu ega ebasoodus keskkond ei pruugi mõistuse harimist takistada. Tuleb ainult hetki hinnata. Mõni hetk, mis võib kuluda sihitule vestlusele, sagedasti voodis raisatud hommikutunnid, aeg, mida kulutatakse trammis või ron-

gis reisimisele või jaamas 344 ootamisele, toidu ootamine, nende ootamine, kes hilinevad kohtumisele — kui oleks käepärast raamat ja neid ajakilde kasutatakse õppimiseks, lugemiseks või hoolikaks mõtlemiseks, mida kõike siis võiks saavutada. Kindel eesmärk, visa töökus ja hoolikas aja kasutamine võimaldab inimestel omandada teadmisi ja vaimset haritust, mis muudab nad sobilikuks peaaegu igaks mõjukaks ja kasulikuks tööks.

Iga kristlase kohus on omandada korra, põhjalikkuse ja kiire tegutsemise harjumused. Aeglane pusimine ei ole vabandav mingisuguse töö puhul. Kui keegi teeb kogu aeg tööd ja töö ei saa iial tehtud, siis on põhjuseks see, et mõistus ja süda ei ole töösse pandud. See, kes on aeglane ja töötab kahjudega, peab mõistma, et need on parandatavad vead. Ta peab harjutama aja planeerimist, et tagada parimad tulemused. Õige taktika ja süsteemi abil saavutab mõni viie tunniga rohkem kui teine kümnega. Mõned, kes tegelevad koduste töödega, on alati hõivatud, mitte sellepärast, et neil oleks nii palju teha, vaid sellepärast, et nad ei kavanda asju nii, et säästa aega. Aeglase, venitava taktikaga teevad nad vähesest tööst palju tööd. Aga kõik, kes tahavad, võivad need tülikad harjumused võita. Tööl peab olema kindel eesmärk. Otsusta, kui palju aega on konkreetse ülesande jaoks vaja ja siis suuna kõik jõupingutused selleks, et töö määratud aja jooksul valmis saada. Tahtejõu harjutamine paneb käed nobedasti liikuma.

Kui puudub otsusekindlus ennast kätte võtta ja muuta, siis võib inimese vale teguviis kinnistuda, kuid oma võimeid arendades võib ta õppida endast parimat andma. Siis leiab ta, et on igal pool ja kõikjal nõutud. Teda hinnatakse kõige selle pärast, mida ta väärt on.

345 Paljud lapsed ja noored raiskavad aega, mille nad võiksid kulutada koduste tööde peale ning näidata nii armastavat huvi isa ja ema vastu. Nad võiksid võtta oma tugevatele noortele õlgadele palju kohustusi, mida keegi peab kandma.

Kristus elas noorusaastatest peale tõsise tegutsemise elu. Ta ei elanud oma tahtmise järgi. Ta oli kõikvõimsa Jumala Poeg, kuid siiski töötas Ta koos oma isa Joosepiga puusepaametis. Tema amet oli tähendusrikas. Ta oli tulnud maailma iseloomuehitajana ja sellisena oli Tema töö täiuslik. Oma ilmalikku töösse tõi Ta samasuguse täiuslikkuse nagu iseloomudesse, mida Ta oma jumaliku väega muutis. Tema on meie eeskuju.

Vanemad peavad õpetama oma lastele aja väärtust ja selle õiget kasutamist. Õpeta neile, et tasub jõudu pingutada selle nimel, mis austab Jumalat ja on õnnistuseks inimestele. Juba varases nooruses võivad nad olla Jumala misjonärid.

Vanemad ei saa teha suuremat pattu, kui lubada oma lastel logeledda. Lapsed õpivad ruttu jõudeolekut armastama ning neist kasvavad hooletud, kasutatud mehed ja naised. Kui nad on piisavalt vanad, et teenida ise oma elatist ja leida töökoht, siis töötavad nad laisal, aeglasel moel, kuid ootavad, et neile makstakse sama palju kui ustavatele töölistele. Igal pool on näha erinevust selle töötajate rühma ja nende vahel, kes mõistavad, et nad peavad olema ustavad majapidajad.

Laisad, hooletud harjumused, mida lubatakse enesele ilmalikus töös, tuuakse vaimulikku ellu ning need muudavad inimese tõhusa Jumala teenimise jaoks sobimatuks. Paljud, kes oleksid võinud usina tööga olla maailmale õnnistuseks, on tegevusetuse tõttu rikutud. Töö ja kindla eesmärgi puudumine avab ukse tuhandetele kiusatustele. Halvad kaaslased ja pahelised harjumused rikuvad mõistuse ja hinge ning tulemuseks on häving selles ja tulevases elus.

346 Ükskõik, missuguse tööga me ka ei tegeleks, Jumala Sõna õpetab meid: „Teenige Issandat tüdimatu innuga ja vaimult tulisena!“ (Rm 12:11) „Tee oma jõudu mööda kõike, mida su käsi suudab korda saata“, (Kg 9:10) „teades, et te saate Issandalt palgaks pärisosa. Teenige Issandat Kristust!“ (Kl 3:24)

[78]

Tervis

Tervis on õnnistus, mida vähesed hindavad, ometi sõltub sellest suurel määral meie vaimsete ja füüsiliste võimete suutlikkus. Meie ajed ja kired saavad alguse kehast ning see tuleb hoida füüsiliselt parimas seisukorras ja kõige paremate vaimulike mõjude all, et meie talente oleks võimalik tähtsaima eesmärgi jaoks kasutada.

Kõik, mis vähendab füüsilist jõudu, nõrgestab ka mõistust ning muudab selle õige ja vale eristamisel nürimaks. Kehvas füüsilises seisukorras ei ole me nii hästi võimelised valima head ja meil on vähem tahtejõudu teha seda, mida teame õige olevat.

Füüsiliste võimete väärkasutamine lühendab perioodi, mil meie elu saab Jumala austuseks kasutada. Ning see muudab meid sobimatuks töö jaoks, mille Jumal on meile teha andnud. Lubades endal

kujundada valesid harjumusi, olles hilja ööni üleval, rahuldades söögiisu tervise hinnaga, paneme aluse jõuetusele. Füüsilise tegevuse hooletusse jätmise ning mõistuse või keha ületöötamisega viime närvisüsteemi tasakaalust välja. Need, kes niiviisi looduseadusi eirates oma elu lühendavad ja end teenimiseks ebasobilikuks muudavad, on süüdi Jumala röövimises. Ja nad röövivad ka oma kaasinimesi. Nad on oma teguviisiga katkestanud võimaluse olla teistele õnnistuseks, mis ongi see töö, milleks Jumal nad maailma on saatnud. Nad on muutnud end ebasobivaks tegema isegi seda, 347 mida nad oleksid võinud lühema aja jooksul saavutada. Issand peab meid süüdlaseks, kui me oma kahjulike harjumuste tõttu jätame maailma heast ilma.

Looduseaduste rikkumine on ühtlasi moraaliseaduste rikkumine, sest Jumal on looduseaduste autor samamoodi, nagu Ta on moraaliseaduste autor. Tema Seadus on kirjutatud 348 Tema enda sõrmega igale närville, igale lihasele, igale võimele, mis on inimesele usaldatud. Ükskõik millise meie organismi osa väärkasutamine on selle Seaduse rikkumine.

Kõigil peaksid olema inimese ehitusest mõistlikud teadmised, et nad võiksid hoida oma keha seisukorras, mis on vajalik Issanda töö tegemiseks. Füüsilist elu tuleb hoolikalt hoida ja arendada, et jumalik olemus võiks inimliku kaudu täielikult avalduda. Füüsilise organismi suhe vaimulikku ellu on üks olulisemaid hariduse osi. Seda tuleb hoolika tähelepanuga uurida nii kodus kui ka koolis. Kõik peavad olema tuttavad oma füüsilise ülesehituse ja seadustega, mis looduse elu juhivad. See, kes jääb tahtlikult oma füüsilise olemuse kohta käivatest seadustest teadmatusse ja rikub neid teadmatus tõttu, patustab Jumala vastu. Kõigi elu ja tervis peab olema seatud parimasse võimalikku korda. Harjumused peavad olema mõistuse kontrolli all, mis omakorda on Jumala kontrolli all.

„Kas te ei tea,“ ütleb apostel Paulus, „et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ning et teie ei ole iseene päralt? Sest te olete kallilt ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus.“ (1Kr 6:19, 20)

Jõud

Me peame Jumalat armastama mitte üksnes kogu oma südame, mõistuse ja hingega, vaid ka kogu oma jõuga. See tähendab füüsiliste võimete täielikku, arukat kasutamist.

Kristus oli parim tööline nii ajalikes kui ka vaimulikes asjades ja kõigis oma töödes otsustas Ta teha oma Isa tahtmist. Taevased ja maised asjad on tihedamini seotud ja vahetumalt Kristuse järelevalve all, kui paljud mõistavad.

349 Kristus oli see, kes kavandas esimese maise kogudusetelgi. Tema andis kõik üksikasjad Saalomoni templi ehitamiseks. Tema, kes oma maises elus töötas puusepana Naatsareti linnakeses, oli taevane arhitekt, kes tegi projekti püha hoone jaoks, kus pidi Tema nime austatama.

Kristus oli see, kes andis kogudusetelgi ehitajatele tarkuse kõige osavama ja kaunima töö tegemiseks. Ta ütles: „Vaata, ma olen nimepidi kutsunud Betsaleeli, Huuri poja Uuri poja Juuda suguharust. Ma olen tema täitnud Jumala Vaimuga, tarkuse, mõistuse ja teadmistega ning igasugu tööoskusega. [...] Ja mina, vaata, olen andnud temale abiks Oholiabi, Ahisamaki poja Daani suguharust. Ja ma olen andnud kõigi arukate südamesse oskuse teha kõike, mida ma sind olen käskinud.“ (2Ms 31:2-6)

Jumal soovib, et Tema töölised, ükskõik millisel alal, peaksid Teda kõige Andjaks, mis neil on. Kõik õiged leiutised ja täiustused on pärit Temalt, kes on imeline nõuandja ja tubli tööline. Arsti käe osav puudutus, tema vägi närvide ja lihaste üle, tema teadmised keha peensustest on jumaliku väe tarkus, mida tuleb kasutada kannatajate heaks. Osavus, millega puusepp haamrit käsitseb, ja jõud, millega sepp paneb alasi kõlisema, tulevad Jumalalt. Ta on usaldanud inimestele talendid ja Ta ootab, et nad küsiksid Temalt nõu. Ükskõik, mida me teeme, ükskõik millisesse töövaldkonda meid on pandud — Tema soovib juhtida meie mõistust, et võiksime teha täiuslikku tööd.

Religioon ja töö ei ole kaks eraldi asja, need on üks. Piibli religioon peab olema põimitud kõigesse, mida me teeme või ütleme. Jumalikud ja inimlikud jõud peavad olema kombineeritud 350 nii ajalikes kui ka vaimulikes saavutustes. Need peavad olema kaasatud kõigisse inimese jõupingutustesse, masina- ja põllutöösse, kauban-

duslikesse ja teaduslikesse ettevõtmistesse. Koostöö peab valitsema kõiges, mida kristlik tegevus hõlmab.

Jumal on selgelt teada andnud põhimõtted, mille alusel on see koostöö võimalik. Tema au peab olema kõigi nende motiiviks, kes on Tema kaastöölised. Me peame kogu oma töö tegema armastusest Jumala vastu ja kooskõlas Tema tahtega.

Hoone püstitamisel on sama oluline teha Jumala tahet kui religioosel teenistusel osaledes. Ja kui töölised on oma iseloomu kujundamisse kaasanud õiged põhimõtted, siis arenevad nad iga hoone püstitamisel armus ja teadmistes.

Ent Jumal ei võta vastu suurimaid talente ega suurepäraseimat teenistust, kui oma mina ei ole toodud altarile elavaks, innukaks ohvriks. Juur peab olema püha, muidu ei ole ka Jumalale vastuvõetavat vilja.

Issand tegi Taanieli ja Joosepi nutikateks valitsejateks. Ta sai nende kaudu töötada, sest nad ei elanud selleks, et oma tahet täita, vaid selleks, et olla Jumalale meelepärased. [79]

Taanieli loos on meile õppetund. Siin ilmneb tõsiasi, et ükski ärimees ei pea tingimata olema riukalik poliitik. Ta võib igal sammul järgida Jumala juhtnööre. Taaniel oli Babüloonia peaminister, kuid samal ajal ka Jumala prohvet, kes võttis vastu taevase inspiratsiooni valgust. Ilmalikke, auahneid riigimehi kujutatakse Jumala Sõnas heinana, mis muutub kuluks, ja lilleõiena, mis närtsib. Ometi soovib Issand oma teenistusse intelligentseid inimesi, kes on kõlblikud mitmesugusteks töödeks. On vaja ärimehi, kes põimiksid kõigisse oma tehingutesse tõe tähtsaid põhimõtteid. Ja nende talendid täiustuvad põhjaliku uurimise ja õppimise kaudu. Kui üldse kellelgi on vaja 351 paremaid võimalusi, et saada targemaks ja võimekamaks, siis on nendeks inimesed, kes kasutavad oma võimeid Jumala riigi ülesehitamiseks meie maailmas. Taanielist õpime, et kõigist tema äritehingutest ei suudetud ka kõige hoolikamal uurimisel ühtki viga ega eksimust leida. Ta oli eeskuju sellest, missugune peaks olema iga ärimees. Tema lugu näitab, mida võib saavutada see, kes pühendab oma aju, luude ja lihaste jõu, oma südame ja elu Jumala teenimisele.

Raha

Jumal usaldab inimestele ka vahendeid. Ta annab neile võime jõukaks saada. Ta kastab maad taeva kastega ja värskendavate vihmahoogudega. Ta annab päikesepaistet, mis soojendab maad, äratab looduse elule ning paneb selle õitsema ja vilja kandma. Ja Ta soovib selle eest midagi vastutasuks saada.

Raha ei ole meile antud selleks, et võiksime seda kasutada enda austamiseks ja ülistamiseks. Ustavate majapidajatena peame seda kasutama Jumala auks ja kiituseks. Mõned arvavad, et Issandale kuulub ainult osa nende vahenditest. Kui nad eraldavad osa religioosseteks ja heategevuslikeks eesmärkideks, peavad nad ülejäänut enda omaks, mida võib kasutada oma äranägemise järgi. Aga nad eksivad. Kõik, mis meil on, on Issanda oma, ja me peame Talle aru andma, kuidas me seda kasutame. Iga sendi kasutamisest on näha, kas me armastame Jumalat üle kõige ja oma ligimest nagu iseennast.

Rahal on suur väärtus, sest sellega võib teha palju head. Jumala laste käes on see toiduks näljastele, joogiks janustele ja riietuseks alastiolijatele. See on kaitse rõhututele ja abivahend haigetele. Aga rahal pole rohkem väärtust kui liival, kui seda ei kasutataks elu vajaduste täitmiseks, teiste õnnistuseks ja Kristuse töö edendamiseks.

352 Kokku kuhjatud varandus pole üksnes kasutu, vaid see on lausa needuseks. Maises elus on see hingele püüdepael, mis tõmbab kiindumuse taevaselt aardelt eemale. Jumala suurel päeval tunnistab see kasutamata talentidest ning tähelepanuta jäänud võimalused mõistavad nende omaniku hukka. Pühakiri ütleb: „Kuulge nüüd, rikkad, nutke ja ulguge oma tulevaste hädade pärast! Teie rikkus on pehkinud ja teie rõivad koitanud, teie kuld ja hõbe on roostes ning nende rooste saab tunnistuseks teie vastu ja sööb teie liha nagu tuli. Te olete kogunud tagavara viimseil päevil. Vaata, tööliste palk, mille te olete jätnud oma põldudel lõikajatele maksmata, kisendab, ja viljakoristajate karjed on tunginud vägede Issanda kõrvu.“ (Jk 5:1-4)

Kuid Kristus ei kiida heaks vahendite pillavat või hooletut kasutamist. Tema kokkuhoiu õpetus „Koguge ülejäänud palakesed kokku, et midagi ei läheks raisku!“ (Jh 6:12) on mõeldud kõigile Tema järelkäijatele. See, kes mõistab, et raha on Jumala antud talent,

kasutab seda kokkuhoidlikult ning tunneb kohustust säästa, et ta võiks anda.

Mida rohkem vahendeid kasutame uhkeldamiseks ja enese helitamiseks, seda vähem on meil näljaste toitmiseks ja alastiolijate riietamiseks. Iga tarbetult kulutatud sent võtab kulutajalt väärtusliku võimaluse teha head. See röövib Jumalalt au ja ülistuse, mida Ta peaks saama Tema antud talentide täiustamise kaudu.

Ideed ja emotsioonid

Emotsionaalsus, ideede rohkus ja vaimulike asjade kiire taip on väärtuslikud talendid, mis panevad nende omajale tõsise vastutuse. Neid kõiki tuleb kasutada Jumala teenimiseks. Kuid siin eksivad paljud. Olles rahul sellega, et neil on need omadused, jätavad nad 353 need teiste aktiivseks teenimiseks kasutamata. Nad meelitavad end mõttega, et kui neil oleks võimalus, kui olud oleksid soodsad, siis teeksid nad suurt ja head tööd. Kuid nad ootavad võimalust. Nad põlastavad vaese ihnuskoiki kitsarinnalisust, kes ei raatsi abivajajale piskutki anda. Nad mõistavad, et ta elab iseendale ja et ta vastutab oma kasutamata talentide eest. Enesega rahul olles vastandavad nad ennast ja selliseid kitsarinnalisi inimesi, tundes, et nende olukord on palju soodsam kui nende kitsidel ligimestel. Ent nad petavad ennast. Ainuüksi kasutamata talendid suurendavad nende vastutust. Need, kel on palju positiivseid emotsioone, on Jumala ees kohustatud neid jagama, mitte üksnes oma sõpradega, vaid kõigiga, kes nende abi vajavad. Sotsiaalsed eelised on talendid ja neid tuleb kasutada kõigi nende hüvanguks, kes on meie mõjupiirkonnas. Armastus, mis teeb heategusid ainult vähestele, ei ole armastus, vaid isekus. See ei tee mingil moel head hingedele ega too austust Jumalale. Nii on need, kes jätavad Meistri talendid täiustamata, isegi rohkem süüdi kui need, kelle suhtes nad niisugust põlgust tunnevad. Neile öeldakse: „Sa teadsid oma Meistri tahet, kuid ei täitnud seda.“

Kasutamisel talendid mitmekordistuvad

Kasutatud talendid on mitmekordistunud talendid. Edu ei tule võimaluse või saatuse kaudu, vaid tänu Jumala hoolitsusele, mis antakse tasuna usu ja peenetundelisuse, vooruslikkuse ja visade

[80] jõupingutuste eest. Issand soovib, et kasutaksime kõiki ande, mis meil on, ning kui me seda teeme, siis on meil kasutamiseks veelgi suuremad annid. Ta ei õnnista meid üleloomulikult võimekusega, mida meil pole, aga kui me kasutame seda, mis meil on, siis töötab Tema koos meiega, et iga omadust suurendada ja tugevdada. 354 Iga siira, südamest tulnud ohvriga, mis on tehtud Meistri teenimiseks, suurenevad meie võimed. Kui me anname iseendid Püha Vaimu tööriistaks, töötab meis Jumala arm, tõrjudes tagasi endisi soove, võites võimsaid kalduvusi ja kujundades uusi harjumusi. Kui me hindame Vaimu sisendust ja kuuletume Talle, siis avaneb meie süda, et võtta vastu veelgi enam Tema väge ning teha aina rohkem ja paremat tööd. Uinunud jõud ärkavad ja tardunud võimed saavad uue elu.

Alandlik tööline, kes vastab kuulekalt Jumala kutsele, võib olla kindel, et ta saab jumalikku abi. Nii suure ja püha kohustuse vastuvõtmine ülendab juba iseenesest iseloomu. See paneb tööle kõrgeimad vaimsed ja vaimulikud võimed ning tugevdab ja puhastab mõistust ja südant. On imetlusväärne, kui tugevaks võib usu kaudu Jumala väesse saada nõrk inimene, kui vankumatuks tema jõupingutused, kui viljakaks tulemused. See, kes alandlikult alustab väheste teadmistega ja räägib sellest, mida teab, püüdes samal ajal usinalt rohkem teadmisi saada, leiab kogu taevase varanduse teda ootamas. Mida rohkem ta püüab valgust jagada, seda enam valgust ta ise saab. Mida rohkem inimene püüab armastusest hingede vastu teistele Jumala Sõna selgitada, seda selgemaks saab see temale endale. Mida enam kasutame oma teadmisi ja võimeid, seda rohkem teadmisi ja võimeid meil on.

Iga jõupingutus, mida teeme Kristuse nimel, toob kaasa õnnistusi meile endale. Kui kasutame oma vahendeid Tema auks, annab Ta neid meile juurde. Kui püüame võita teisi Kristusele, kandes hingede koormat oma palvetes, tuksuvad meie südamed Jumala armu elustavas mõjus, meie emotsioonidest kiirgab taevast tulisust, kogu meie kristlik elu on reaalsem, tõsisem ja palvemeelsem.

Taevas hinnatakse inimese väärtust selle järgi, 355 milline on tema südame võime tunda Jumalat. Jumala tundmine on allikas, millest saab alguse tõeline vägi. Jumal lõi inimese nii, et iga tema võime võiks olla osaks jumalikust võimest, ning Ta püüab kogu aeg inimese mõistust jumalikuga ühendada. Ta pakub meile eesõi-

gust töötada maailmas koos Kristusega Tema armu ilmutamisel, et võiksime omandada suuremaid teadmisi taevastest asjadest.

Jeesusele vaadates saame säravama ja selgema arusaama Jumalast ning vaadeldes me muutume. Heldus ja armastus kaasinimeste vastu saavad meie loomupärasteks instinktideks. Me arendame iseloomu, mis on jumaliku iseloomu koopia. Tema sarnasuses kasvades suureneb meie võime tunda Jumalat. Me saavutame aina suurema osaduse taevase maailmaga ning me suudame üha rohkem võtta vastu teadmiste rikkusi ja igavest tarkust.

Üks talent

Inimene, kes sai ühe talendi, „läks ja kaevas maasse augu ning peitis ära oma isanda raha“.

Kõige väiksema andega inimene jättis oma talendi täiustamata. Siin on antud hoiatus kõigile, kes tunnevad, et vähene andekus vabastab nad kohustusest Kristust teenida. Kui nad saaksid teha midagi suurt, siis võtaksid nad selle rõõmuga ette, aga kuna nad saavad teenida ainult väikestes asjades, arvavad nad, et on õigustatud mitte midagi tegema. Selles nad eksivad. Talentide jagamisega katsub Issand iseloomu läbi. Inimene, kes jätab oma talendi täiustamata, osutub ustavusetuks sulaseks. Kui ta oleks saanud viis talenti, siis oleks ta need samamoodi maha matnud nagu ühe. Ühe talendi väärkasutamisega näitas ta, et põlgab taeva ande.

356 „Kes on ustav pisimas, see on ustav ka paljus.“ (Lk 16:10) Väikeste asjade tähtsust alahinnatakse tihti, sest need näivad pisikesed, kuid tegelikult täidavad need elus suurt rolli. Kristlikus elus ei ole tegelikult midagi ebaolulist. Meie iseloomu kujundamine on ohus, kui alahindame väikeste asjade tähtsust.

„Kes on ülekohtune pisimas, see on ülekohtune ka paljus.“ Olles kõige väiksemates kohustustes ustavusetu, röövib inimene Loojalt teenimise, mis Talle kuulub. See ustavusetus avaldab mõju ka tal- le endale. Ta ei saa armu, väge ega iseloomutugevust, mille võib saada täielikult Jumalale alistudes. Kristusest lahus elav inimene on vastuvõtlik Saatana kiusatustele ja ta eksib töös Meistri heaks. Kuna teda ei juhi väikestes asjades õiged põhimõtted, ei kuuletu ta Jumalale ka suurtes asjades, mida ta peab enda eriliseks tööks. Puudused, mida hellitatakse elu pisikestes üksikasjades, kanduvad

üle olulisematesse asjadesse. Ta tegutseb nende põhimõtete alusel, millega ta on end harjutanud. Nii moodustab tegevuse kordamine harjumuse, harjumused kujundavad iseloomu ning iseloomu alusel otsustatakse meie saatus praegu ja igavikuks.

Ainult ustavusega väikestes asjades saab hinge harjutada toimima ustavalt suuremates kohustustes. Jumal viis Taanieli ja tema sõbrad kokkupuutesse Babüloonia suurte meestega, et need paganad võiksid tutvuda tõelise religiooni põhimõtetega. Taaniel pidi esindama Jumala iseloomu ebajumalaid kummardava rahva keskel. Kuidas sai Taaniel sobilikuks nii vastutusrikka ja austava ameti jaoks? See oli tema ustavus väikestes asjades, mis andis jumet kogu tema elule. Ta austas Jumalat väikestes kohustustes ja Issand tegi temaga koostööd. Jumal andis Taanielile ja tema kaaslastele 357 „igasuguses kirjas ja teaduses tarkust ja taipu, Taaniel mõistis aga igasuguseid nägemusi ja unenägusid“. (Tn 1:17)

Nii nagu Jumal kutsus Taanieli tunnistama Temast Babüloonias, nii kutsub Ta meid olema Tema tunnistajad tänapäeva maailmas. Ta soovib, et me ilmutaksime inimestele Tema riigi põhimõtteid nii kõige väiksemates kui ka suurimais asjus.

[81] Kristus õpetas maa peal olles oma eluga väikestele asjadele tähelepanu pöörama. Tema hingel lasus pidevalt suur lunastustöö. Õpetamine ja tervistamine koormas Tema mõistuse ja keha jõudu äärmuseni, ometi märkas Ta elus ja looduses kõige lihtsamaid asju. Tema kõige meeldejäävamad õppetunnid olid need, kus Ta illustreeris Jumala riigi suuri tõdesid 358 lihtsate asjadega loodusest. Ta ei jätnud tähelepanuta oma kõige alandlikumate sulaste vajadusi. Tema kõrv kuulis iga appihüüdu. Ta oli ergas haige naise puudutuse suhtes rahvahulga keskel — kõige arglikum usupuudutus sai vastuse. Kui Ta äratas surnuist Jairuse tütre, tuletas Ta vanematele meelde, et tüdrukul on vaja midagi süüa. Kui Ta oma võimsas väes hauast üles tõusis, ei pidanud Ta paljaks panna kokku ja oma kohale surilinaid, millesse Ta oli olnud mässitud.

Töö, milleks me kristlastena oleme kutsutud, on koostöö Kristusega hingede päästmise nimel. See töö moodustab osa meie lepingust Temaga. Töö hooletusse jätmine näitab truudusetust Kristuse vastu. Kuid selle töö tegemiseks peame järgima Tema eeskujulist ustavas, hoolikas tähelepanus piasjades suhtes. See on kõigi kristlaste pingutuste ja mõju edu saladus.

Issand soovib, et Tema rahvas jõuaks kaugele, et nad võiksid austada Teda võimega, mida Tema on valmis andma. Jumala armu läbi on tehtud kõik ettevalmistused, et võiksime näidata, et meie tegusid juhib parem plaan kui see, mille järgi maailm tegutseb. Me peame ilmutama parimat mõistuses, arusaamises, osavuses ja teadmistes, sest me usume Jumalasse ja Tema väesse töötada inimsüdames.

Kuid need, kellele ei ole rohkelt ande antud, ei pea araks muutuma. Nad peavad kasutama seda, mis neil on, valvates ustavalt iga nõrka kohta oma iseloomus ja püüdes neid Jumala armuga tugevaks muuta. Igasse elu toimingusse peame põimima ustavust ja lojaalsust, arendades omadusi, mis võimaldavad meil töö lõpule viia.

Hooletus tuleb kindlameelselt võita.

359 Paljud arvavad, et jämedaimate vigade vabandamiseks piisab andestuse palumisest. Aga kas neil pole siis intellektuaalseid võimeid nagu teistel? Nad peavad treenima oma mõistust meelepidamiseks. Unustamine on patt, hooletus on patt. Kui sa kujundad hooletuse harjumuseks, siis võid hooletusse jätta oma hinge pääste ja viimaks leida, et sa pole Jumala riigiks valmis.

Suured tõed tuleb viia väikestesse asjadesse. Igapäevaelu vähenõudlikesse kohustustesse tuleb rakendada praktilist religiooni. Iga inimese parim võime on kõhklematult Issanda Sõnale kuuletuda.

Paljud võivad tunda, et nende elu on kasutu, et nad ei tee midagi Jumala riigi edendamiseks, sest nad ei ole seotud ühegi otseselt religioosse tööga. Kuid see on vale. Kui nad teevad midagi, mida peab tegema, siis ei tohi nad süüdistada end kasutuses Jumala suures majapidamises. Kõige tühisemaid kohustusi ei tohi eirata. Iga aus töö on õnnistus ja ustavus selles võib anda ettevalmistuse olulisemateks ülesanneteks.

Iga töö, ükskõik kui tähtsusetu, mis on tehtud iseennast täielikult Jumalale alistades, on Tema jaoks vastuvõetav kui kõige olulisem teenistus. Mitte ükski annetus ei ole liiga väike, kui see on antud siira südame ja rõõmsa hingega.

Ükskõik kus me oleme, Kristus palub meil vastu võtta kohustused, mis esile kerkivad. Kui sul on kohustusi kodus, siis püüa hea meelega ja tõsiselt muuta oma kodu meeldivaks kohaks. Kui sa oled ema, õpeta oma lapsi Kristuse jaoks. See on samamoodi Jumala töö nagu kantslit jutluse pidamine. Kui sinu ülesanne on köögis, püüa olla täiuslik kokk. Valmista toitu, mis on tervislik, toitev ja maitsev.

Ja kui sa kasutad toidu valmistamiseks parimaid komponente, pea meeles, et sa pead ka oma mõistusele andma parimaid mõtteid. Kui sinu töö on maaharimine või oled sa seotud mõne muu eriala või ametiga, täida oma kohustust 360 hästi. Kaasa mõtted oma tegevusse. Esinda kõigis oma tegemistes Kristust. Tee kõike nii, nagu oleks Tema sinu asemel.

Ükskõik kui väike on sinu talent, Jumalal on selle jaoks koht. See üks talent, kui seda kasutatakse arukalt, täidab talle määratud töö. Täites ustavalt väikeseid ülesandeid, töötame talentide juurde saamise nimel ning samal ajal tegutseb Jumal meie heaks, mitmekordistades meie häid tulemusi. Neist väikestest asjadest saab Tema töös kõige väärtuslikum mõju.

Läbigu elav usk nagu kuldne niit isegi kõige väiksemate kohustuste täitmist. Siis edendavad kõik igapäevased tööd kristlikku kasvamist. Siis vaadatakse pidevalt Jeesusele. Armastus Tema vastu annab eluandva jõu kõigele, mida ette võetakse. Nii saame oma talentide õige kasutamise ühendada end kuldse ahela abil kõrgema maailmaga. See on tõeline pühitsus, sest pühitsus koosneb igapäevaste kohustuste rõõmsast täitmisest, kuuletudes täielikult Jumala tahtele.

Kuid paljud kristlased ootavad, et neile antaks mingi suur töö. Kuna nad ei leia piisavalt suurt kohta oma auahnuse rahuldamiseks, jäävad neil elu tavalised kohustused täitmata. Need paistavad neile igavad. Päev päeva järele lasevad nad mööda võimalusi näidata oma ustavust Jumalale. Sel ajal, kui nad ootavad mingisugust suurt ülesannet, läheb elu mööda, selle eesmärgid jäävad täitmata ja töö tegemata.

Talentide tulu

„Pika aja pärast tuli nende sulaste isand koju ja nõudis neilt aru.“ Kui Issand nõuab oma sulastelt aru, siis uuritakse iga talendi tulu põhjalikult. Tehtud töö ilmutab töölise iseloomu.

Need, kes olid saanud viis ja kaks talenti, annavad neile usaldatud annid Issandale kasuga tagasi.

361 Seda tehes ei pea nad midagi enda teeneks. Nende talendid on neile antud; nad muretsesid küll talente juurde, kuid ilma algkapitalita ei oleks nad midagi saavutanud. Nad mõistavad, et täitsid

üksnes oma kohust. Algkapital oli Issanda oma, ka juurdekasv on Tema oma. Kui Päästja ei oleks andnud neile oma armastust ja armu, siis oleksid nad igavikust ilma jäänud.

Aga kui Meister talendid vastu võtab, kiidab ja tasustab Ta töölisi nii, nagu oleks kõik nende teene. Tema näos peegeldub rõõm ja rahulolu. Ta on rõõmus, et võib neile õnnistusi jagada. Kõigi teenistuste ja ohvrite eest tasudes ei tee Ta seda mitte sellepärast, et Ta oleks võlgu, vaid sellepärast, et Ta süda voolab üle armastusest ja õrnusest.

„Tubli, sa hea ja ustav sulane,“ ütleb Ta, „sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda rõõmupeole!“

Ustavus ja truudus Jumalale ning armastav teenistus pälvib jumaliku heakskiidu. Iga Püha Vaimu sisendus, mis juhhib inimesi headuse ja Jumala poole, pannakse taevaraamatutesse kirja ning Jumala päeval saavad kiituse need, kelle kaudu Ta on töötanud.

Nad lähevad Issanda rõõmupeole, kus nad näevad Tema riigis neid, kes on nende kaasabil lunastatud. Neil on siis eesõigus osaleda Tema töös seal, sest nad olid sobivad osalema Tema töös siin. Taevast peegeldame seda, milline on praegu meie iseloom ja püha teenistus. Kristus ütles enese kohta: „Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta end teenida, vaid et ise teenida.“ (Mt 20:28) Tema töö maa peal on ka Tema töö taevas. Ja meie tasu selle eest, et oleme töötanud Kristusega selles maailmas, on suurem vägi ja eesõigus töötada koos Temaga tulevases maailmas.

362 „Siis astus tema ette ka see, kes oli saanud ühe talendi, ja ütles: „Isand, ma tean, et sa oled vali mees, sa lõikad sealt, kuhu sa ei ole külvanud, ja kogud sealt, kuhu sa ei ole puistanud. Ja ma kartsin, läksin ära ja peitsin sinu talendi maa sisse. Vaata, siin on sinu oma!““

Nii vabandavad inimesed Jumala andide hooletussejätmist. Nad arvavad, et Jumal on karm ja vägivaldne, luurab nende järele, et vigu leida, ja mõistab siis nende üle kohut. Nad süüdistavad Teda, et Ta nõuab seda, mida pole kunagi andnud, lõigates seda, mida Ta pole külvanud.

Palju on neid, kes oma südames süüdistavad Jumalat, et Ta on karm isand, sest Ta nõuab nende omandit ja teenimist. Aga me ei saa tuua Jumalale midagi, mis ei oleks juba Tema oma. „Kõik tuleb sinult,“ ütles kuningas Taavet, „ja sinu käest oleme sulle andnud.“

[82]

(1Aj 29:14) Kõik asjad kuuluvad Jumalale, mitte üksnes loomise, vaid ka lunastuse kaudu. Kõik selle ja tulevase elu õnnistused, mis meile osaks saavad, on Kolgata risti templiga. Seepärast on süüdistus, et Jumal on karm isand, kes lõikab seda, mida Ta ei ole külvanud, vale.

Isand ei eita õela sulase süüdistust, kui ebaõiglane see ka poleks, kuid temaga samale tasemele laskudes näitab Ta, et sulase käitumine pole vabandata. Olid antud moodused ja vahendid, millega saanuks talenti omaniku kasuks täiustada. „Sa oleksid pidanud,“ ütles ta, „mu raha andma pankurite kätte, ja tulles ma oleksin saanud oma osa kätte vahekasuga.“

Meie taevane Isa ei nõua rohkem ega vähem, kui Ta on andnud meile võime teha. Ta ei pane oma sulastele koormaid, mida nad ei suuda kanda. „Ta teab, millist tegu me oleme; tal on meeles, et oleme põrm.“ (Ps 103:14) Jumaliku armu läbi suudame anda kõike, mida Ta meilt nõuab.

„Igaühelt, kellele on antud palju, nõutakse 363 palju.“ (Lk 12:48) Meie isiklikult vastutame selle eest, et me ei teeks kübetki vähem, kui meil võimeid on. Issand hindab täpselt iga teenimisvõimalust. Kasutamata võimetest tuleb samamoodi aru anda nagu neist, mida on täiustatud. Jumal peab meid vastutavaks kõige eest, mida võime saavutada oma talentide õige kasutamisega. Meie üle mõistetakse kohut vastavalt sellele, mida oleksime pidanud tegema, kuid ei teinud, sest me ei kasutanud oma võimeid Jumala austamiseks. Isegi kui me ei kaota oma hinge, mõistame igavikus oma kasutamata talentide tagajärgi, sest kõik teadmised ja suutlikkus, mille oleksime võinud omandada, kuid ei teinud seda, on igavesti kadunud.

Aga kui me anname end tervenisti Jumalale ja järgime oma töös Tema juhtnööre, siis vastutab Tema töö lõpetamise eest. Ta ei lase meil spekuloida oma siiraste püüdluste edu üle. Me ei tohi kordagi mõelda ebaõnnestumisele. Me peame tegema koostööd Temaga, kes ei tea, mida tähendab ebaõnnestumine.

Me ei tohi rääkida oma nõrkusest ega võimetusest. Niimoodi ilmutame umbusaldust Jumala vastu ja salgame Tema Sõna. Kui me nuriseme oma koorma pärast või keeldume kohustustest, mida Tema kutsub meid täitma, siis ütleme põhimõtteliselt, et Ta on karm isand, kes nõuab seda, mille tegemiseks Ta pole meile väge andnud.

Me tahame tihtipeale nimetada laisa sulase vaimsust alandlikkuseks. Kuid tõeline alandlikkus on hoopis teistsugune. Alandlikkus ei tähenda, et oleme mõistusel kängu jäänud, et meil pole püüdlusi ja hoiame argpükslikult oma elus koormatest kõrvale, et meil nende kandmine ei ebaõnnestuks. Tõeline alandlikkus täidab Jumala eesmärgid Tema jõust sõltudes.

Jumal töötab selle kaudu, kelle kaudu tahab. Mõnikord valib Ta oma suure töö tegemiseks kõige väljapaistmatuma tööriista, sest Tema 364 vägi avaldub inimeste nõrkuse kaudu. Meil on oma mõõdupuu ning selle järgi kuulutame ühe asja suureks ja teise väikeseks, kuid Jumal ei hinda meie reeglite järgi. Me ei tohi oletada, et see, mis on meie jaoks suur, peab olema suur ka Jumala jaoks, või see, mis on meie jaoks väike, peab olema väike ka Tema jaoks. Meie ülesanne ei ole oma talentide üle kohut mõista ega tööd valida. Me peame võtma koorma, mille Jumal määrab, kandma seda Tema nimel ja toetuma alati Temale. Ükskõik missugune on meie töö, Jumalat austab kogu südamest tulev rõõmsameelne teenimine. Tal on hea meel, kui võtame oma kohustused tänuga vastu, olles rõõmsad, et meid on arvatud väärt olema Tema kaastöölised.

Ära võetud talent

Laisa sulase kohtuotsus oli: „Võtke nüüd tema käest talent ära ja andke sellele, kellel on kümme talenti.“ See ei ole pilt üksnes tassist lõplikus kohtus, vaid õiglase tasumise järkjärgulisest protsessist selles elus. Nagu looduses, nii on ka vaimulikus maailmas: iga kasutamata võime nõrgeneb ja hääbub. Elu seadus on aktiivsus, jõudeolek on surm. „Aga igapähele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks.“ (1Kr 12:7) Teiste õnnistuseks kasutatavad annid suurenevad. Enese teenimisega piirdudes need vähenevad ja võetakse lõpuks üldse ära. See, kes keeldub jagamast seda, mida ta on saanud, avastab viimaks, et tal polegi midagi anda. Ta on nõustunud protsessiga, mis jätab hinge võimed kindlapeale kängu ja lõpuks hävitab need.

Keegi ei tohi arvata, et ta võib elada omakasupüüdlikku elu ja siis, kui on oma huvid rahuldanud, tohib ta minna Issanda rõõmusse. Sellised inimesed ei või osaleda omakasupüüdmatu armastuse rõõmus. Nad ei sobi taevastesse 365 õuedesse. Nad ei oska hinnata armastuse puhast õhustikku, mis täidab taevast. Inglise hääl ja

nende kannelde muusika ei rahulda neid. Nende mõistuse jaoks jääb taeva teadus mõistatuseks.

Kogu maa Kohtunik paneb suurel kohtupäeval need, kes ei ole Kristuse heaks töötanud, kes on sihitult rännanud, kes ei ole täitnud kohustusi, vaid on mõelnud endale ja rahuldanud üksnes omaenda soove, nende juurde, kes on teinud kurja. Nende osaks saab samasugune hukkamõist.

Paljud, kes nimetavad end kristlaseks, jätavad Jumala nõuded hooletusse, ja ometigi ei tunne nad, et selles midagi valesti oleks. Nad teavad, et Jumala teotamine, tapmine, abielurikkumine on väärt karistust, kuid neile meeldivad religioossed teenistused. Neile meeldib kuulata evangeeliumi ja seepärast peavad nad end kristlaseks. Kuigi nad on kogu elu veetnud enda eest hoolitsedes, on nad kohtuotsust „Võtke nüüd tema käest talent ära!“ kuuldes sama üllatunud kui tähendamissõna ustavusetu sulane. Nagu juudid, peavad nad oma õnnistuste nautimist ekslikult selleks, milleks nad oleksid pidanud õnnistusi kasutama.

Paljud, kes loobuvad pingutamisest, toovad ettekäändeks võimetuse tööd teha. Kuid kas Jumal tegi nad nii võimetuks? Ei, mitte mingil juhul. See võimetus on nende enda tegevusetuse ja kaalutletud valiku tagajärg. Nad kinnitavad juba oma iseloomu kaudu kohtuotsuse „Võtke talent temalt ära“ õigsust. Talentide pidev väärkasutamine summutab Püha Vaimu hääle, mis on inimese ainus valgus. Otsus „Kõlbmatu sulane heitke välja kaugele pimedusse“ paneb Taeva pitseri valikule, mille nad ise igaviku suhtes on teinud.

366 Sõbrad ülekohtuse mammonaga

Luuka 16:1-9

Kristus tuli maailma äärmiselt ilmalikul ajal. Inimesed olid seadnud ajalikud asjad igavestest ja praegused asjad tulevastest kõrgemale. Nad pidasid pettekujutlusi reaalsuseks ja reaalseid asju pettekujutlusiks. Nad ei vaadanud usu kaudu nähtamatut maailma. Saatan esitas neile selle elu asju haaravalt ja kõikehõlmavalt ning nad võtsid tema kiusatusi kuulda.

Kristus tuli niisugust olukorda muutma. Ta püüdis purustada lumma, mis oli inimesi haaranud ja neid võrku püüdnud. Tema õpetus püüdis kohandada taeva ja maa nõudmisi, pöörata inimeste mõtted olevikult tulevikule. Ta kutsus neid ajalike asjade taotluselt tegema ettevalmistusi igavikuks.

„Oli üks rikas inimene,“ ütles Ta, „kellel oli mõisavalitseja, kelle peale oli talle kaevatud, nagu pillaks see tema vara.“ Rikas mees oli jätnud kogu oma vara selle sulase kätte, kuid sulane ei olnud ustav ja isand oli veendunud, et 367 teda rööviti järjekindlalt. Ta otsustas teda enam mitte oma teenistuses pidada ja kutsus ta asjadest aru andma. „Mis see on,“ ütles ta, „mis ma sinu kohta kuulen? Anna aru oma valitsemisest, sest sa ei või enam valitseda.“

Vallandamise valguses nägi mõisavalitseja enda ees kolme teed. Ta peab kas töötama, kerjama või nälgima. Ja ta mõtles endamisi: „Mis ma pean tegema, kui isand võtab valitsemise minu käest ära? Maad kaevata ma ei jaksa, kerjata häbenen. Küll ma tean, mida ma teen, et inimesed võtaksid mind vastu oma kodadesse, kui mind tagandatakse valitsemast!“ Ja ta laskis enda juurde kutsuda üksteise järel oma isanda võlglased. Esimesele ta ütles: „Kui palju sa võlgned mu isandale?“ See ütles: „Sada vaati õli.“ Tema aga ütles talle: „Võta oma võlatäht, istu ja kirjuta kähku viiskümmend!“ Seejärel ta küsis teiselt: „Aga kui palju sina võlgned?“ See ütles: „Sada tündrit nisu.“ Sellele ta ütles: „Võta oma võlatäht ja kirjuta kaheksakümmend!“

See ustavusetu sulane tegi teised oma ebaaususes kaasosalisteks. Ta pettis oma isandat, et kaassulaseid aidata, ning seda abi vastu võttes võtsid nood endale kohustuse kohelda teda oma kodus sõbrana.

„Ja isand kiitis ülekohtust mõisavalitsejat, et ta oli käitunud arukalt.“ Ilmalik inimene kiitis teda petnud mehe nutikust. Kuid rikka mehe heakskiit ei ole Jumala heakskiit.

Kristus ei kiitnud ebaõiglast mõisavalitsejat heaks, kuid Ta kasutas tuntud juhtumit, et illustreerida õppetundi, mida Ta soovis anda. „Tehke endile sõpru ülekohtuse mammonaga,“ ütles Ta, „et kui see saab otsa, teid võetakse igavestesse telkidesse.“

[84] 368 Variserid olid noominud Päästjat selle eest, et Ta lävis tõlnerite ja patustega. Kuid Tema huvi nende vastu ei vähenenud ega kadunud ka Tema jõupingutused nende nimel. Ta nägi, et nende amet viis nad kiusatusse. Nad olid kurja ahvatlustest ümbritsetud. Esimehe vale samm oli lihtne ja sellele järgnes kiire allakäik suuremasse ebaaususesse ning arvukamatesse kuritegudesse. Kristus püüdis neid iga hinna eest kõrgemate eesmärkide ja üllamate põhimõtete juurde meelitada. Sellele eesmärgile mõtles Ta loos ustavusetust valitsejast. Tõlnerite hulgas oli olnud just selline juhtum, mida tähendamissõnas kujutati, ning Kristuse kirjelduses tundsid nad ära oma teod. Nende tähelepanu oli võidetud ja oma ebaausa teguviisi pildist said paljud vaimuliku tõe õppetunni.

Siiski oli see tähendamissõna räägitud otse jüngritele. Neile jagati tõe haputainast esmajärjekorras ja nende kaudu pidi see jõudma teisteni. Jüngrid ei mõistnud alguses Kristuse õpetusest paljutki ja tihtipeale tundusid Tema õppetunnid peaaegu ununevat. Kuid Püha Vaimu mõjul 369 taaselustusid need tõed selguses ning jüngrite kaudu said need ilmekalt viidud vastpöördunuteni, kes kogudusega ühinesid.

Päästja kõneles ka variseridele. Ta ei loobunud lootusest, et nad märkavad Tema sõnade jõudu. Paljud olid sügavalt puudutatud ja kui nad oleksid kuulanud tõe Püha Vaimu mõju all, oleksid nii mõnedki Kristusesse uskuma hakanud.

Variserid olid püüdnud tuua Kristusele halba kuulsust, süüdistades teda tõlnerite ja patustega suhtlemises. Nüüd pöördub Ta noomitusega nende süüdistajate poole. Ta hoiab tõlnerite hulgas toimunu

vaatepilti variseride ees nii nende teguviisi esitades kui ka näidates ainsat teed, mille abil nad oma vead lunastada saavad.

Isand oli ustavusetule mõisavalitsejale usaldanud oma varanduse heategevuse eesmärgil, kuid tema oli kasutanud seda enda heaks. Nii oli ka Iisraeliga. Jumal oli valinud Aabrahami soo. Ta oli nad kõrgele tõstetud käsivarre abil Egiptuse orjusest vabastanud. Ta oli teinud nad püha tõe hoidjaks, maailmale õnnistuseks. Ta oli usaldanud neile prohvetid, et nad võiksid valgust teistele edasi anda. Kuid Tema majapidajad olid neid ande kasutanud rikastumiseks ja enda ülistamiseks.

Variserid, liiga kõrge enesehinnanguga ja täis eneseõigust, kasutasid vääralt varandust, mida Jumal oli neile laenanud, et seda Tema auks kasutada.

Tähendamissõna sulane ei olnud teinud ettevalmistusi tulevikuks. Ta oli kasutanud teiste hüvanguks usaldatud varandust iseenda heaks, kuid ta oli mõelnud üksnes olevikule. Kui valitsejaamet temalt ära võetakse, siis poleks tal midagi, mida enda omaks nimetada. Kuid isanda vara oli veel tema käes ning ta otsustas 370 seda kasutada, et kindlustada end tulevase puuduse vastu. Selle täideviimiseks pidi ta välja mõtlema uue plaani. Endale kogumise asemel peab ta teistele jagama. Nii võib ta endale hankida sõpru, kes võtavad ta vastu, kui ta välja aetakse. Nii oli ka variseridega. Majapidaja amet pidi neilt varsti ära võetama ja neid kutsuti üles tulevikuks valmistuma. Nad oleksid saanud endale kasu ainult teiste hüvangu otsides. Ainult käesolevas elus Jumala ande jagades oleksid nad igaviku eest hoolt kandnud.

Pärast tähendamissõna jutustamist ütles Kristus: „Selle ajastu lapsed on omasuguste suhtes arukamad kui valguse lapsed.“ See tähendab, et maailma mõistes targad mehed ilmutavad iseenda teenimisel rohkem tarkust ja tõsidust kui end Jumala lasteks nimetavad inimesed Jumala teenimisel. Nii oli see Kristuse ajal. Nii on see ka nüüd. Vaata paljude elu, kes nimetavad end kristlaseks. Issand on õnnistanud neid võimete, jõu ja mõjuvõimuga, Ta on usaldanud neile raha, et nad võiksid olla Tema kaastöölised suures lunastustöös. Kõiki Tema ande tuleb kasutada inimkonna õnnistuseks, abistades kannatajaid ja abivajajaid. Me peame toitma näljaseid, riietama alasti-
liijaid, hoolitsema leskede ja orbude eest, teenima õnnetuid ja rõhutuid. Jumal pole kunagi arvanud, et laialt levinud viletsus peaks

maailmas olemas olema. Ta ei kavandanud nii, et ühel on luksuslik elu, samal ajal kui teiste lapsed paluvad nuttes leiba. Tegelikult vajadustest rohkem vahendeid on usaldatud inimestele selleks, et nad teeksid head ja oleksid inimkonnale õnnistuseks. Issand ütleb: „Müüge ära, mis teil on, ja andke see almusteks!“ (Lk 12:33) Ole „lahke ja helde käega“. (1Tm 6:18) „Kui sa teed võõruspeo, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid, pimedaid.“ (Lk 14:13) „Päästa valla ülekohtused ahelad“, tee „lahti ikke rihmad“, lase „vabaks rõhutud“, 371 purusta „kõik ikked“. Murra „oma leiba näljasele“, vii „oma kotta viletsad kodutud“. „Kui sa näed alastiolijat“, siis riieta teda, ja toida „alandatud hinge“. (Js 58:6, 7, 10) „Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule!“ (Mk 16:15) Need on Issanda korraldused. Kas end kristlaseks nimetavate inimeste suur kogu teeb seda tööd?

Oh, kui paljud võtavad Jumala annid endale! Kui paljud lisavad majale maja ja maale maa. Kui paljud kulutavad oma raha naudingutele, isu rahuldamisele, ekstravagantsetele majadele, mööblile ja riietusele. Kaasinimesed on jäetud viletsusse ja kuritegevusse, haigusesse ja surma. Rahvahulgad hukuvad ilma ühegi kaastundliku pilgu, sõna või teota.

Inimesed on süüdi Jumala röövimises. Vahendite omakasupüüdlilik kasutamine röövib Issandalt au, mis peaks peegelduma Tema tagasi inimkonna kannatuste leevendamises ja hingede päästmises. Nad on endale kahmanud Tema 372 usaldatud vara. Issand ütleb: „Ma tulen teile kohut mõistma ning olen kärmeks tunnistajaks [...] nende vastu, kes teevad liiga palgalisele palga poolest, lesknaisele ja vaeslapsele, kes tõukavad võõra kõrvale.“ „Kas inimene tohib Jumalat röövida? Aga teie röövite mind ja ütlete: „Kuidas me sind röövime?“ Kümnisse ja tõstelõivuga. Olge needusega neetud, et teie, kogu rahvas, mind röövite!“ (Ml 3:5, 8, 9) „Kuulge nüüd, rikkad. [...] Teie rikkus on pehkinud ja teie rõivad koitanud, teie kuld ja hõbe on roostes ning nende rooste saab tunnistuseks teie vastu. [...] Te olete kogunud tagavara viimseil päevil.“ „Te olete priisanud ja prassinud maa peal.“ „Vaata, tööliste palk, mille te olete jätnud oma põldudel lõikajatele maksmata, kisendab, ja viljakoristajate karjed on tunginud vägede Issanda kõrvu.“ (Jk 5:1-3, 5, 4)

[85] Igaüks peab tagasi andma talle usaldatud annid. Viimasel kohtu-

päeval osutub inimeste kokkukuhjatud rikkus nende jaoks väärtuse-
tuks. Neil pole midagi, mida nad saaksid enda omaks nimetada.

Need, kes veedavad oma elu maailma varandust kogudes, ilmuta-
vad igavese heaolu suhtes vähem tarkust, vähem kaalumist ja vähem
hoolt kui ebaõiglane majapidaja oma maise ülalpidamise suhtes.
Need, kes nimetavad end valguse lasteks, on vähem arukad kui nen-
de põlvkonna lapsed selles maailmas. Nad on need, kelle kohta ütles
prohvet oma suure kohtupäeva nägemuses: „Sel päeval viskavad
inimesed oma hõbedased ja kuldsed ebajumalad, mis nad endile
kummardamiseks on teinud, muttidele ja nahkhiirtele, et aga saaks
pugeda kaljupragudesse ja kivilõhedesse Issanda kartuse pärast ja
tema kõrge aupaistuse eest, kui ta tõuseb maad hirmutama.“ (Js 2:20,
21)

373 „Tehke endile sõpru ülekohtuse mammonaga,“ ütleb Kristus,
„et kui see saab otsa, teid võetakse igavestesse telkidesse.“ Jumal,
Kristus ja inglid — kõik teenivad vaevatuid, kannatajaid ja patuseid.
Anna ennast Jumalale selle töö jaoks, kasuta Tema andi sel eesmärgil
ja sa astud taevaste olevustega partnerlusse. Sinu süda tuksub nende
omaga ühes rütmis. Sa muutud nendega iseloomult sarnaseks. Sinu
jaoks ei ole need igaveste telkide elanikud võõrad. Kui maised asjad
on möödud, siis tervitavad taeva väravate valvajakad sind rõõmuga.

Ja vahendid, mida on kasutatud teistele õnnistuseks, toovad tulu.
Õigesti rakendatud rikkused teevad palju head. Hinged võidetakse
Kristusele. See, kes järgib Kristuse plaani elus, näeb Jumala õuedes
neid, kelle heaks ta on maa peal töötanud ja ohvreid toonud. Tänu-
likult meenutavad lunastatud neid, kes on olnud nende päästmisel
abiks. Taevas on kallid neile, kes on olnud hingede päästmise töös
ustavad.

Sellel tähendamissõnal on õppetund kõigile. Igaüks vastutab ar-
mu eest, mis on talle Kristuse kaudu antud. Elu on liiga püha, et
olla hõivatud ajalike või maiste asjadega. Issand soovib, et annaksi-
me teistele edasi seda, mida igavesed ja nähtamatud olendid meile
annavad.

Igal aastal lähevad miljonid inimhinged igavikule vastu ilma
hoiatuse ja päästeta. Tund-tunnilt avanevad meie ees mitmesugused
võimalused sirutada hingedeni ja need päästa. Niisugused võima-
lused tulevad ja lähevad pidevalt. Jumal soovib, et võtaksime neist
maksimaalse. Päevad, nädalad ja kuud mööduvad; meil on oma töö

tegemiseks üks päev, üks nädal, üks kuu vähem aega. Kõige rohkem veel mõned aastad ja häält, millele 374 me ei saa vastamast keelduda, kuuldakse ütlevat: „Anna oma majapidamisest aru.“

Kristus kutsub igäüht järele mõtlema. Kaalutle ausalt. Pane ühele kaalukaasile Jeesus, kes tähendab igavest rikkust, elu, tõde, taevast ja Tema rõõmu lunastatud hingedest; aseta teisele kõik kütkestavad asjad, mida maailm suudab pakkuda. Pane ühele kaalule oma hinge ja nende hingede kaotus, kelle päästmisel sa võiksid abiks olla; aseta teisele enda ja teiste lõputu elu koos Jumalaga. Kaalu ajalikku ja igavest. Kui sa niiviisi teed, küsib Kristus: „Mis kasu on inimesel sellest, kui ta võidaks terve maailma, aga teeks kahju oma hingele?“

Jumal soovib, et valiksime maise asemel taevase. Ta avab meile võimalused investeerida taevasse. Tema innustab meie kõige kõrgelennulisemaid eesmärke ja kindlustab meie kõige kallima vara. Ta ütleb: „Mina teen inimesed kallimaks puhtast kullast, inimlapse kallimaks Oofiri kullast.“ (Js 13:12) Kui varandus, mida koi ja rooste rikuvad, on minema pühitud, võivad Kristuse järelkäijad rõõmustada taevase aarde üle, mille rikkused on hävimatud.

Kristuse lunastatute sõprus on parem kui kogu maailma sõprus. Tiitel eluasemetes, mida meie Issand läks meile valmistama, on parem kui tiitel kõige suursugusemas maapealses lossis. Ja parem kui kogu maise kiituse sõnad on Päästja sõnad oma ustavatele sulastele: „Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma rajamisest peale!“ (Mt 25:34)

Neile, kes on Tema vara raisanud, annab Kristus veel võimaluse hankida püsivaid rikkusi. Ta ütleb: „Andke, ja teile antakse.“ (Lk 6:38) „Tehke enesele kulumatud kukrud ja muretsege enesele kahanematu aare taevas, 375 kuhu varas ei saa ligi ja kus koi pole rikkumas.“ (Lk 12:33) „Neid, kes on nüüdsel ajal rikkad, [...] käsi neil teha head, saada rikkaks headelt tegudelt, olla lahke ja helde käega, talletades enesele vara heaks aluskiviks tuleviku tarvis, et haarata kinni igavesest elust.“ (1Tm 6:17-19, KJV)

Lase siis oma varandusel olla enne sind taevas. Aseta oma aarded Jumala trooni kõrvale. Hoolitse selle eest, et sul oleks õigus Kristuse läbiuurimatutele rikkustele. „Tehke endile sõpru ülekohutuse mammonaga, et kui see saab otsa, teid võetakse igavestesse telkidesse.“

376 „Kes siis on mu ligimene?“

[86]

Luuka 10:25-37

Juutide hulgas põhjustas küsimus „Kes on mu ligimene?“ lõputuid vaidlusi. Mis puutus paganatesse ja samaarlastesse, siis polnud mingit kahtlust — need olid võõrad ja vaenlased. Aga kuidas teha vahet oma rahvusest inimeste hulgas ja erinevate ühiskonnaklasside vahel? Keda peaks preester, rabi või vanem ligimeseks pidama? Nad viisid läbi lõputuid tseremooniaid, et ennast puhtaks teha. Nende arvates võis kokkupuude harimatu ja lohaka rahvaga neid rüvetada ja selle rüveduse eemaldamiseks oli vaja tüütuid pingutusi. Kas nad pidid „ebapuhast“ ligimeseks pidama?

Kristus vastas sellele küsimusele tähendamissõnaga halastajast samaarlasest. Ta näitas, et meie ligimene pole üksnes samast kogudusest või usust, kuhu meie kuulume. See ei ole seotud rassi, nahavärvi ega klassilise kuuluvusega. Ligimene on iga inimene, kes vajab meie abi. Ligimene on iga hing, keda vastane on haavanud ja vigastanud. Ligimene on igäüks, kes on Jumala omand.

377 Küsimus, mille üks seadusetundja Kristusele esitas, sai vastuse tähendamissõnaga samaarlasest. Kui Päästja õpetas, siis „üks seadusetundja tõusis püsti Jeesust kiusama ja küsis: „Õpetaja, mis ma pean tegema, et pärida igavest elu?““ Variserid olid seadusetundjale seda küsimust soovitanud, lootes, et saavad Kristuse Tema sõnadega lõksu püüda, ning nüüd kuulasid nad innukalt Tema vastust. Kuid Päästja ei laskunud vaidlusse. Ta nõudis vastust küsijalt endalt. „Mis on Seaduses kirjutatud?“ küsis Ta, „Kuidas sa loed?“ Hoolimata sellest, et Jeesuse vastus päästeküsimusele oli Jumala käskude pidamine, süüdistasid juudid Teda ikkagi, et Ta suhtub Siinail antud käskudesse kergemeelselt.

Seadusetundja ütles: „Armasta Issandat, oma Jumalat kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma jõuga ja kogu oma mõistusega, ning oma ligimest kui iseennast!“ „Sa oled õigesti vastanud,“ ütles Kristus, „tee nii, ja sa elad.“

Seadusetundjat ei rahuldanud variseride seisukohad ja teod. Ta oli uurinud pühi kirju, et õppida tundma nende tegelikku tähendust. Tal oli teema vastu eluline huvi ja ta küsis siiralt: „Mida ma pean tegema?“ Oma vastuses Seaduse nõuete kohta jättis ta kõrvale tohutu hulga tseremoniaalseid ja rituaalseid ettekirjutusi, sest ta ei pidanud neid väärtuslikuks. Ta esitas kaks suurt põhimõtet, milles on kogu Seadus ja prohvetid. Päästja kiitus selle vastuse eest aetas ta rabide suhtes eelisolukorda. Nad ei saanud Kristust hukka mõista selle eest, et Ta kiitis heaks Seaduse tõlgendaja sõnad.

„Tee nii, ja sa elad,“ ütles Kristus. Ta esitas oma õpetustes Seadust alati jumaliku tervikuna, näidates, et on võimatu järgida üht sätet ja rikkuda teist, sest kõigis on läbivalt sama põhimõte. Inimese 378 saatuse määrab tema kuulekus kogu Seadusele.

Kristus teadis, et mitte keegi ei saa kuuletuda Seadusele oma jõust. Ta soovis juhtida seadusetundjat selgemale ja kriitilisemale uurimisele, et ta võiks leida tõe. Me saame Seadust järgida ainult Kristuse voorust ja armu vastu võttes. Usk patu lepitamisse võimaldab langenud inimesel armastada Jumalat kogu südamega ja oma ligimest nagu iseennast.

Seadusetundja teadis, et ta ei olnud pidanud ei esimest nelja ega viimast kuut käsku. Kristuse uurivad sõnad mõistsid ta hukka, kuid patu tunnistamise asemel püüdis ta seda vabandada. Selmet tunnistada tõe, püüdis ta näidata, kui raske 379 on käsku täita. Nii lootis ta tõrjuda süüdimõistmise ja õigustada end inimeste silmis. Päästja sõnad olid näidanud, et tema küsimus oli asjatu, sest ta suutis sellele ise vastata. Ometi esitas ta järgmise küsimuse, öeldes: „Kes siis on mu ligimene?“

Taas keeldus Kristus vaidlusse laskumast. Ta vastas küsimusele, osutades sündmusele, mis oli Tema kuulajate mälus alles värske. „Üks inimene,“ ütles Ta, „läks Jeruusalemmast alla Jeeriko poole ja sattus teeröövlite kätte. Kui need olid ta riided röövinud ja talle hoope andnud, läksid nad ära, jättes ta poolsurnuna maha.“

Teekonnal Jeruusalemmast Jeerikosse pidi rändaja läbi minema Juuda kõrbest. Tee viis läbi metsiku kivise oru, mis kubises röövlitest ja kus toimusid sageli kallaletungid. Seal rünnati rändajat, riisuti talt kõik väärtuslik ja jäeti poolsurnuna tee äärde. Kui ta seal niimoodi lamas, tuli seda teed pidi preester. Ta nägi haavatud ja pekstud meest vereloigus lamamas, kuid jättis kannatanu ilma igasuguse abita. Ta

läks „kaarega mööda“. Siis tuli leviit. Tahtes teada, mis oli juhtunud, peatus ta ja vaatas kannatanut. Ta teadis, mida ta oleks pidanud tegema, kuid see polnud meeldiv kohustus. Ta soovis, et poleks seda teed tulnud, nii et ta poleks haavatud meest näinud. Ta veenis end, et see pole üldse tema asi ja ka tema „läks ringiga mööda“.

Kuid sama teed rändav samaarlane nägi kannatanut ja tegi seda, mida teised olid keeldunud tegemast. Ta teenis haavatud meest õrnuse ja lahkusega. „Kui ta jõudis temani ja teda nägi, hakkas tal hale ja ta astus ligi, sidus mehe haavad, valas nende peale õli ja veini, tõstis ta oma muula selga, viis 380 öömajale ning kandis hoolt tema eest. Ja järgmisel hommikul võttis ta välja kaks teenarit, andis need pere-mehele ja ütles: „Kanna tema eest hoolt, ja kui sa midagi veel lisaks peaksid kulutama, selle maksan mina sulle tagasi tulles.“ Preester ja leviit pidasid mõlemad end vagaks, kuid samaarlane näitas, et ta oli tõeliselt meelt parandanud. Tema jaoks ei olnud see töö sugugi meeldivam kui preestrile ja leviidile, kuid oma vaimsuse ja tegudega tõestas ta, et on Jumalaga kooskõlas.

Seda õppetundi andes esitas Kristus Seaduse põhimõtteid otsesel, jõulisel moel, näidates oma kuulajatele, et nad olid nende põhimõtete elluviimise hooletusse jätnud. Tema sõnad olid nii kindlad ja tabavad, et kuulajad ei leidnud võimalust norida. Seadusetundja ei leidnud õppetunnis midagi, mida kritiseerida. Tema eelarvamus Kristuse suhtes oli kadunud. Kuid ta ei olnud veel täielikult võitnud rahvuslikku vastumeelsust, et nimetada samaarlast nimepidi. Kui Kristus küsis: „Kes neist kolmest oli sinu arvates ligimene inimesele, kes oli sattunud teeröövlite kätte?“, vastas ta: „See, kes tema peale halastas.“

„Jeesus ütles talle: „Siis mine ja tee sina nõndasamuti.““ Osuta abivajajatele samasugust õrna lahkust. Nii tõestad, et järgid kogu Seadust.

[87]

Suur erinevus juutide ja samaarlaste vahel oli religioosne eriarvamus, küsimus, mis puudutas tõelist Jumala kummardamist. Variserid ei öelnud samaarlaste kohta midagi head, vaid valasid nende peale oma vihaseimad needused. Juutide ja samaarlaste vaheline antipaatia oli nii suur, et Samaaria naisele tundus kummaline, et Kristus temalt juua küsib. „Kuidas?“ ütles ta. „Sina, kes oled juut, küsid juua minult, Samaaria naiselt?“ Evangelist lisab: „Juudid väldivad ju iga kokkupuudet samaarlastega.“ 381 (Jh 4:9) Ja kui juudid olid

Kristuse vastu nii mõrvarlikult vihased, et haarasid templis Tema peale viskamiseks kive, ei leidnud nad oma viha väljendamiseks paremaid sõnu kui „Eks meil ole õigus, kui me ütleme, et sina oled samaarlane ja et sinus on kuri vaim?“ (Jh 8:48) Ent preester ja leviit jätsid tegemata töö, mille Issand oli nende peale pannud, jättes oma kaasmaalase vihatud ja põlatud samaarlase teenida.

Samaarlane oli täitnud käsku „Armasta oma ligimest nagu iseennast“, näidates nii, et ta oli õigem kui need, kes teda hukka mõistsid. Oma eluga riskides ravis ta haavatud meest nagu oma venda. See samaarlane kujutab Kristust. Meie Päästja 382 ilmutas meile sellist armastust, millega pole võrdne ükski inimlik armastus. Kui me olime vigastatud ja suremas, oli Temal meist hale meel. Ta ei läinud meist ringiga mööda ega jätnud meid, abituid ja lootusetuid, surema. Ta ei jäänud oma pühasse õnnelikku koju, kus kõik taevased olevused Teda armastasid. Ta nägi meie tungivat vajadust, võttis meie koorma enda peale ja samastas oma huvid inimkonna omadega. Ta suri, et päästa oma vaenlased. Ta palvetas oma tapjate pärast. Oma eeskujule viidates ütles Ta järelkäijatele: „Selle käsu annan ma teile: armastage üksteist!“, (Jh 15:17) „nõnda nagu mina teid olen armastanud, armastage teiegi üksteist!“ (Jh13:34)

Preester ja leviit olid käinud templis teenimas ning nende teenistuse oli määranud Jumal ise. Selles teenimistöös osalemine oli suur ja ülev eesõigus ning preester ja leviit tundsid, et kuna neid on nõnda austatud, ei ole võõras kannatanu tee ääres väärt, et nemad teda teeniks. Nii jätsid nad kasutamata erilise võimaluse, mille Jumal oli neile andnud, et nad saaksid Tema kaastöölistena olla kaasinimestele õnnistuseks.

Tänapäeval teevad paljud samasuguse vea. Nad jagavad oma kohustused kahte eri klassi. Ühte klassi kuuluvad suured asjad, mida sätestab Jumala Seadus, teine klass koosneb niinimetatud väikestest asjadest, mille puhul eiratakse käsku „Armasta oma ligimest nagu iseennast“. See tööharu on jäetud tujude hooleks, soovide või ajendite meelevolda. Nii rikutakse iseloom ja esitatakse Kristuse religiooni vääralt.

On neid, kes arvavad, et kannatava inimkonna teenimine alandab nende väarikust. Paljud vaatavad ükskõikselt ja põlgusega neid, kes on oma hingetempli hävitanud. Teised jätavad vaesed hooletusse teistsugusel põhjusel. Nad usuvad, et töötavad Kristuse ürituse ni-

mel, püüdes üles ehitada mingisugust auväärset 383 ettevõtmist. Nad tunnevad, et teevad suurt tööd ega saa vahet pidada, et märgata abivajajate ja rõhutute vajadusi. Pikemas perspektiivis võivad nad oma tähtsa töö käigus vaeseid isegi rõhuda. Nad võivad neid seada rasketesse ja pingutavatesse oludesse, võtta ära nende õigused või jätta nende vajadused hooletusse. Ometi tunnevad nad, et see kõik on õigustatud, kuna nad — nagu nad arvavad — edendavad Kristuse tööd.

Paljud jätavad kaaskristlase või ligimese abituna halbadesse olukordadesse heitlema. Kuna nad nimetavad end kristlaseks, võib abivajaja arvata, et nad esindavad tundetut ja isekat Kristust. Kuna end Issanda teenijateks nimetavad inimesed ei tee Tema koostööd, on Jumala armastus, mis peaks neist välja voolama, suurel määral nende kaasinimestelt ära võetud. Palju kiitust ja tänu südameis ja inimhuultelt jääb Jumalal seetõttu saamata. Jumalalt röövitakse au, mis kuulub Talle Tema püha nime tõttu. Talt röövitakse hinged, kelle eest Kristus suri, hinged, keda Ta igatseb tuua elama oma riiki enda lähedusse lõpututeks aegadeks.

Jumalik tõde avaldab maailmale vähe mõju, kuigi see peaks meie tegevuse kaudu suurt mõju avaldama. Pelgalt religiooni tunnistamist on küllaldaselt, kuid see pole eriti kaalukas. Võime nimetada end Kristuse järelkäijaks, võime väita, et usume iga tõde Jumala Sõnas, aga meie ligimesel pole sellest mingit kasu, kui meie usk ei ole igapäevaellu rakendatud. Meie usutunnistus võib olla kõrge nagu taevas, kuid see ei päästa meid ega meie kaasinimesi, kui me pole kristlased. Õigest eeskujust on maailmale palju enam kasu kui meie usutunnistusest.

Kristuse tööd saab edendada omakasupüüdmatu tegevusega. Tema huvid on rõhutute ja vaeste huvid. 384 End Kristuse järelkäijaks nimetavate inimeste südameisse on vaja Kristuse õrna kaastunnet, sügavat armastust nende vastu, keda Kristus nii väga väärtustas, et andis oma elu nende päästmiseks. Need hinged on kallihinnalised, määratult hinnalisemad kui ükskõik missugune annetus, mille võime Jumalale tuua. Kogu energia suunamine näiliselt suurde töösse, jättes samas hooletusse vaesed või juhtides võõrad eksiteele, ei ole teenistus, mis pälviks Tema heakskiidu.

Hinge pühitsemine Püha Vaimu töö kaudu tähendab Kristuse iseloomu istutamist inimesse. Evangeeliumi religioon on Kristus

kogu inimese elus — elav, aktiivne põhimõte. See on Kristuse arm, mis ilmneb iseloomus ja teostub heades tegudes. Evangeeliumi põhimõtteid ei saa lahutada ühestki elu praktilisest osast. Kogu kristlik kogemus ja töö peab peegeldama Kristuse elu.

Armastus on jumalakartuse alus. Ükskõik missugune on usutunnistus, mitte kellelgi ei ole puhast armastust Jumala vastu, kui tal pole omakasupüüdmatut armastust oma venna vastu. Kuid me ei saa iial seda vaimu endale, püüdes teisi armastada. Meil on vaja südamesse Kristuse armastust. Kui enese mina on sulandunud Kristusesse, voolab armastus välja spontaanselt. Kristliku iseloomu täielikkus on saavutatud siis, kui seestpoolt tuleb pidevalt soov teisi aidata ja õnnistuseks olla, kui taeva päikesepaiste täidab südame ning paistab välja näoilme.

[88] Ei ole võimalik, et südames, kus elab Kristus, puudub armastus. Kui me armastame Jumalat, sest Tema armastas meid kõigepealt, siis armastame kõiki, kelle eest Kristus suri. Me ei saa olla ühenduses jumalikuga, kui me ei ole ühenduses inimlikuga, sest Temas, kes istub universumi troonil, on jumalik ja inimlik koos. Kristusega seotud olles oleme seotud oma kaasinimestega 385 armastuse kuldse ahela abil. Siis ilmnevad meie elus Kristuse halastus ja kaastunne. Me ei oota, et abivajajad ja õnnetud meie juurde tuuakse. Pole vaja paluda, et me teiste hädadele kaasa tunneksime. Meie jaoks on abivajajaid ja kannatajaid teenida sama loomulik, nagu oli Kristusel head teha.

Kus iganes on armastus ja kaastunne, kus iganes sirutub süda teisi õnnistama ja üles tõstma, seal ilmneb Jumala Püha Vaimu töö. Kaugel paganate hulgas on inimesi, kes ei tea midagi Jumala kirjutatud Seadusest, kes pole iial kuulnud Kristuse nime, kuid kes on olnud lahked Tema sulaste vastu, kaitstes neid oma elu hinnaga. Nende teod näitavad jumaliku väe tegutsemist. Püha Vaim on pannud nende südamesse Kristuse armu, mis elavdab nende loomuse ja hariduse kiuste kaastunnet. Tema hinge paistab „valgus, mis valgustab iga inimest“ (Jh 1:9) ning see valgus — kui seda tähele pannakse — juhib tema sammud Jumala riiki.

386 Langenute ülestõstmises ja õnnetute lohutamises ilmneb taeva au. Inimsüdames, kus elab Kristus, avaldub Ta samal moel. Kus iganes tegutseb Kristuse religioon, on see õnnistuseks. Kus iganes see toimib, seal on valgus.

Jumal ei tunnista mingit erinevust rahvuse, rassi või ühiskonnaklassi põhjal. Tema on kogu inimkonna Looja. Kõik inimesed on üks perekond loomise ja lunastuse kaudu. Kristus tuli, et lõhkuda maha kõik eraldavad müürid, et avada templi kõik osad, nii et igal hingel oleks Jumalale vaba juurdepääs. Tema armastus on nii lai, nii sügav ja nii rikkalik, et see tungib kõikjale. See kisub Saatana haardest vaesed hinged, keda on eksitanud tema pettused. See toob neid Jumala trooni lähedale, mis on ümbritsetud töötuse vikerkaarega.

Kristuses ei ole juuti ega kreeklasi, orja ega vaba (Gl 3:28). Kõik „on saanud lähedaseks Kristuse vere läbi“. (Ef 2:13)

Ükskõik missugused on erinevused religioossetes tõekspidamistes — kannatava inimese appihüüdu tuleb kuulda ja sellele tuleb vastata. Seal, kus on religioossete erinevuste pärast vihased tunded, võib isikliku teenimisega palju head teha. Armastav teenimine murrab eelarvamused ja võidab hinged Jumalale.

Me peame ette aimama teiste muresid, raskusi ja probleeme. Me peame võtma osa nii tähtsate kui ka tähtsusetute, nii rikaste kui ka vaeste rõõmudest ja muredest. „Muidu olete saanud,“ ütleb Kristus, „muidu andke!“ (Mt 10:8) Kõikjal meie ümber on vaeseid, proovile pandud hingi, kes vajavad kaastundlikke sõnu ja abivalmis tegusid. On leski, kes vajavad kaastunnet ja abi. On orbe, kellesse Kristus käskis oma järelkäijatel suhtuda kui nende hoolde usaldatud varandusse. Liiga sageli minnakse neist hooletult mööda. Nad võivad olla räbalates, tahumatud ja igas mõttes ebameeldivad, kuid ometi on nad Jumala omad. Nad on ostetud 387 kalli hinna eest ja nad on Tema silmis sama väärtuslikud kui meie. Nad on Jumala suure pere liikmed ning kristlased Tema majapidajatena vastutavad nende eest. „Nende hingi,“ ütleb Ta, „nõuan ma sinu käest.“

Pattu on halvim asi ning meie peame pakkuma patusele kaastunnet ja abi. Kuid kõigini ei jõua sama teed pidi. Palju on neid, kes peidavad oma hinge nälga. Neid saab suuresti aidata meeldiva sõna või lahke tervitusega. Veel on neid, kel on tõsised vajadused, kuid nad ise ei tea seda. Nad ei mõista hinge kohutavat puudust. Inimesed on nii sügavale pattu langenud, et nad on kaotanud arusaamise igavestest asjadest ja sarnasuse Jumalaga ning nad ei teagi, kas neil on hing, mida päästa, või mitte. Nad ei usu Jumalat ega usalda inimest. Paljudeni neist saab jõuda ainult omakasupüüdmatu lahkusega. Kõigepealt tuleb hoolt kanda nende füüsiliste vajaduste eest. Neid

tuleb toita, korrastada ja korralikult riietada. Kui nad näevad sinu omakasupüüdmatu armastuse tõendust, siis on neil lihtsam Kristuse armastusse uskuda.

Palju on neid, kes eksivad ning tunnevad häbi oma rumaluse pärast. Nad vaatavad oma eksimusi ja vigu ning see viib nad peaaegu meeleheitesse. Me ei tohi neid hingi hooletusse jätta. Kui keegi ujub vastuvoolu, siis veab vool kogu oma jõuga teda tagasi. Siruta siis talle abistav käsi, nagu Vanem Vend sirutas käe uppuvale Peetrusele. Kõnele talle lootusrikkaid sõnu, mis paneksid aluse usaldusele ja ärataksid armastuse.

Sinu vend, kelle vaim on haige, vajab sind, nagu sina ise vajad venna armastust. Tal on vaja sellise inimese kogemust, kes on olnud samamoodi nõrk nagu temagi ning kes suudab talle kaasa tunda ja teda aidata. Oma nõrkuse tundmine peaks aitama meil abistada teist tema tõsisel hädal.

388 Me ei tohi iial mööda minna ühestki kannatavast hingest, ilma et püüaksime jagada talle tröösti, millega Jumal meid trööstib.

Osadus Kristusega, isiklik suhe elava Päästjaga võimaldab mõistusel ja südamel saada võitu madalast olemusest. Räägi rändajale kõikvõimsast käest, mis teda toetab, Kristuse lõputust halastusest, mis talle kaasa tunneb. Ei piisa uskumisest Seadusesse ega jõusse — asjadesse, millel pole kaastunnet ja mis ei kuule iial appihüüdu. Tal on vaja sõbralikku embavat kätt, õrnust täis südant, mida usaldada. Hoia tema meel mõttel, et jumalik ligiolek on alati tema kõrval, jälgides teda kogu aeg kaastundliku armastusega. Palu tal mõelda Isa südamele, mis kurvastab patu pärast, Isa käele, mis on ikka veel välja sirutatud, ning Isa häälele, mis ütleb: „Haaraku ta kinni minu jõust, et ta võiks teha minuga rahu, ja ta saab rahu.“ (Js 27:5, KJV)

Kui sa tegeled selle tööga, siis on sul inimsilmale nähtamatud kaaslased. Taeva inglid olid samaarlase kõrval, kes hoolitses haavatud võõra eest. Inglid taevastest õuedest seisavad kõigi kõrval, kes teevad oma kaasinimesi teenides Jumala tööd. Ja sul on ka Kristuse enda kaasabi. Tema on Taastaja ja kui sa töötad Tema juhtimise all, siis näed suurepäraseid tulemusi.

[89] Sinu ustavusest selles töös ei sõltu üksnes teiste heaolu, vaid ka sinu enda igavene saatus. Kristus püüab tõsta üles kõiki, kes tahavad olla Tema kaaslased, et me võiksime olla üks Temaga, nagu Tema on üks Isaga. Ta lubab meil puutuda kokku kannatuste ja viletsusega, et

võiksimel oma isekusest lahti saada. Ta püüab meis arendada oma iseloomuomadusi — kaastunnet, hoolivust ja armastust. Seda teenimistööd vastu võttes astume Tema 389 kooli, et saaksime Jumala õuede jaoks kõlblikuks. Seda tagasi lükates hülgame Tema õpetuse ja valime igavese lahusoleku Temast.

„Kui sa [...] täidad minu antud kohustust,“ ütleb Issand, „annan sulle ligipääsu nende hulgas, kes siin seisavad“ (Sk 3:7) — isegi Tema trooni ümbritsevate inglite hulgas. Tehes taevaste olevustega koostööd maa peal, valmistume nende seltskonnaks taevas. „Teenijad vaimud, läkitatud abistama neid, kes ükskord pärivad pääste“ (Hb 1:14) — taeva inglid — tervitavad neid, kes on maa peal elanud selleks, et teenida ise, mitte lasta teistel ennast teenida (Mt 20:28). Selles õnnistatud seltskonnas õpime oma igaveseks rõõmuks kõike, mida saab hõlmata küsimusega „Kes siis on mu ligimene?“.

390 Armust antud tasu

Matteuse 19:16-30, 20:1-16; Markuse 10:17-31; Luuka 18:18-30

Juudid olid Jumala tasuta armu tõe peaaegu silmist kaotanud. Rabid õpetasid, et Jumala poolehoid tuleb ära teenida. Nad lootsid oma tegudega õigete tasu saada. Järelikult ajendas nende teenistust ahne, omakasupüüdlik vaim. Isegi Kristuse jüngrid ei olnud sellest vaimust täielikult vabad ja Päästja püüdis igal võimalusel neile nende eksitust näidata. Just enne tähendamissõna rääkimist juhtus sündmus, mis avas Talle võimaluse esitada õigeid põhimõtteid.

Ühel teekonnal tuli Tema juurde jooksuga üks noor ülem ja tervitas Teda aupaklikult põlvitades. „Hea Õpetaja,“ ütles ta, „mis head ma peaksin tegema, et saaksin igavese elu?“

Ülem pöördus Kristuse poole kui lihtsalt austatud rabi poole, ta ei märganud Temas Jumala Poega. Päästja ütles: „Miks sa nimetad mind heaks? Ei ole hea keegi muu kui üks — Jumal.“ Millisel põhjusel nimetad sa mind 391 heaks? Ainult Jumal on hea. Kui sa tunnustad mind heana, siis pead mind vastu võtma Jumala Poja ja Tema esindajana.

„Kui sa tahad ellu minna,“ lisas Ta, „siis pea käsud!“ Jumala iseloom on väljendatud Tema Seaduses ja kui sa tahad olla Jumalaga kooskõlas, siis peavad igast su teost paistma Tema Seaduse põhimõtted.

Kristus ei pisenda Seaduse nõudeid. Ta ütleb väga selgelt, et neile kuuletumine on igavese elu tingimus, sama tingimus, mis oli esitatud Aadamale enne tema langemist. Issand ei oota praegu hingelt vähem, kui Ta ootas inimeselt paradiisis — täielikku sõnakuulmist, laitmatut õigust. Armu lepingu nõue kehtib samamoodi kui Eedenis esitatud nõudmine — kooskõla Jumala Seadusega, mis on püha, õige ja hea.

Sõnadele „Pea käsud!“ vastas noormees küsimusega: „Millised?“ Ta oletas, et mõeldud on mingeid tseremoniaalkäskke, kuid Kristus kõneles Siinail antud Seadusest. Ta nimetas mitut käsku kümne

käsulaua teiselt laualt ja võttis siis need kokku ühte: „Armasta oma ligimest nagu iseennast.“

Noormees vastas kõhklemata: „Seda kõike olen ma pidanud noorest põlvest saadik. Mis mul veel puudub?“ Tema seadusekäsitus oli väline ja pinnapealne. Inimeste mõõdupuu järgi otsustades oli tal laitmatu iseloom. Tema välispidine elu oli suurel määral olnud puhas; ta arvas tõesti, et tema kuulekus on puudusteta. Ometi oli tal salajane hirm, et tema hinge ja Jumala vahel ei ole kõik korras. See ajendas küsima: „Mis mul veel puudub?“

„Kui sa tahad olla täiuslik,“ ütles Kristus, „siis mine müü oma varandus ja anna vaestele, ja siis on sul aare 392 taevas, ning tule järgne mulle!“ Aga kui noormees seda sõna kuulis, lahkus ta kurvastades, sest ta oli suure varanduse omanik.“

Iseenese armastaja on Seadusest üleastuja. Jeesus soovis, et noormees mõistaks seda, ning Ta andis talle katse, mis ilmutas tema südame isekust. Ta näitas talle tema iseloomu probleemset kohta. Noormees ei soovinud suuremat valgust. Ta oli hellitanud hinges ebajumalat, tema jumal oli maailm. Ta väitis, et on käske pidanud, kuid tal puudus nende kõigi tõeline vaimsus ja elu. Tal ei olnud tõelist armastust ei Jumala ega inimese vastu. Tal puudus see, mis oleks muutnud ta taevariigi jaoks sobilikuks. Ennast ja ilmalikku kasu armastades ei olnud ta kooskõlas taeva põhimõtetega.

Kui see noor ülem tuli Jeesuse juurde, siis võitsid tema siirus ja 393 tõsidus Päästja südame. Ta „tundis armastust ta vastu“. Ta nägi selles noormehes inimest, kes võiks teenida õiguse kuulutajana. Ta oleks selle andeka ja õilsa nooruki vastu võtnud sama suure rõõmuga, kui Ta oli vastu võtnud vaesed kalurid, kes Teda järgisid. Kui noormees oleks pühendanud oma võimed hingede päästmise tööle, oleks temast võinud saada Kristuse hoolas ja edukas tööline.

Kuid kõigepealt pidi ta omaks võtma jüngriks olemise tingimused. Ta pidi andma end täielikult Jumalale. Johannes, Peetrus, Matteus ja nende kaaslased tõusid Päästja kutse peale, jätsid kõik maha ja järgnesid Jeesusele (Lk 5:28). Noorelt ülemalt nõuti samasugust pühendumist. Ja sellega ei palunud Kristus suuremat ohvrit, kui Ta ise oli andnud. „Tema, kuigi ta oli rikas, sai teie pärast vaeseks, et teie saaksite rikkaks tema vaesusest.“ (2Kr 8:9) Noormees pidi üksnes järgnema Kristusele sinna, kuhu Ta teed näitas.

Kristus vaatas noormeest ja igatses tema hinge. Ta soovis saata ta välja inimestele õnnistuste kuulutajana. Selle asemele, mida Ta palus endale allutada, pakkus Kristus enda seltskonna eesõigust. „Järgne mulle,“ ütles Ta. Peetrus, Jaakobus ja Johannes olid seda eesõigust rõõmuks pidanud. Noormees ise vaatas Kristust imetledes. Tema süda tõmbas teda Päästja poole. Kuid ta polnud valmis omaks võtma Päästja eneseohverduse põhimõtet. Ta eelistas oma varandust Jeesusele. Ta soovis igavest elu, kuid ei tahtnud võtta hinge seda omakasupüüdmatut armastust, mis üksi on elu, ning kurva südamega läks ta Kristuse juurest ära.

Kui noormees ära läks, ütles Jeesus oma jüngritele: „Kui vaevaliselt lähevad rikkad Jumala riiki.“ Need sõnad hämmastasid 394 jüngreid. Neid oli õpetatud pidama rikkust taeva soosinguks, nad ise lootsid Messia kuningriigis saada ilmalikku võimu ja varandust. Kui rikas ei saa kuningriiki, milline lootus on siis ülejäänud inimestel?

„Jeesus aga ütles neile uuesti: „Lapsed, kui raske on minna Jumala riiki neil, kes loodavad rikkuse peale! Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal minna Jumala riiki!“ Aga nemad hämmastusid üliväga.“ (Mk 10:24-26, KJV) Nüüd mõistsid nad, et pühalik hoiatus oli osaks saanud neile endale. Päästja sõnade valgusel ilmnes nende enda salajane iha võimu ja rikkuse järele. Halva aimdusega hüüatasid nad: „Kes siis küll võib pääseda?“

„Jeesus ütles neile otsa vaadates: „Inimeste käes on see võimatu, mitte aga Jumala käes, sest Jumala käes on kõik võimalik.““

Niisugune rikas mees ei saa taevasse. Tema jõukus ei anna talle õigust pühade pärisosale valguses. Ainult Kristuse teenimata armu läbi võib inimene leida pääsu Jumala linna.

Nii rikastele kui ka vaestele on öeldud Püha Vaimu sõnad: „Teie ei ole iseeneste päralt. Sest te olete kallilt ostetud.“ (1Kr 6:19, 20) Kui inimesed seda usuvad, siis kasutavad nad oma hoolde usaldatud vara nii, nagu Jumal juhib — kadunute päästmiseks ning kannatajate ja vaeste abistamiseks. Inimesel on see võimatu, sest süda klammerdub maise vara külge. Hing, mis on seotud mammona teenimisega, on inimvajaduste appihüüetele kurt. Kuid Jumalal on kõik asjad võimalikud. Kristuse võrratule armastusele vaadates isekas süda sulab ja pehmeneb. Rikas inimene ütleb siis nagu variser Saulus: „Kuid mis mulle oli kasuks, 395 seda ma olen arvanud kahjuks Kristuse pärast. Jah, enamgi: ma pean kõike kahjuks Issanda Kristuse Jeesuse

kõikeületava tunnetuse kõrval.“ (Fl 3:7, 8) Siis ei pea nad enam midagi enda omaks. Nad peavad end rõõmuga Jumala rohke armu majapidajaiks ja Tema pärast kõigi inimeste teenijaiks.

Peetrus oli esimene, kes toibus Päästja sõnade varjatud hukkamõistust. Ta mõtles rahuloluga, millest tema ja ta vennad Kristuse nimel olid loobunud. „Vaata,“ ütles ta, „meie oleme jätnud kõik maha ja järgnenud sulle.“ Meeles mõlkumas noorele ülemale antud tingimuslik töötus „Siis on sul aare taevas“, küsis ta nüüd, mida saavad tema ja ta kaaslased tasuks oma ohvrite eest.

Päästja vastus erutas Galilea kalurite südant. See kujutas au, mis täitis nende kõige kõrgemad unistused: „Tõesti, ma ütlen teile, kes olete mulle järgnenud, uuestisündimises, kui Inimese Poeg istub oma kirkuse troonile, istute ka teie kaheteistkümnele troonile Iisraeli kaheteistkümne suguharu üle kohut mõistma.“ Ta lisas veel: „Ei ole kedagi, kes on maha jätnud maja või vennad või õed või ema või isa või lapsed või põllud minu pärast ja evangeeliumi pärast ega saaks vastu nüüd, selsamal ajal sajavõrra maju ja vendi ja 396 õdesid ja emasid ja lapsi ja põlde tagakiusamise kestelgi, ning tuleval ajastul igavest elu.“

Kuid Peetruse küsimus „Mis siis meile saab?“ ilmutas palgalise vaimsust, mis oleks muutnud jüngrid Kristuse töö jaoks kõlbmatuks, kui seda meelsust ei oleks muudetud. Kuigi jüngreid oli köitnud Jeesuse armastus, ei olnud nad täielikult variserlikkusest vabad. Nad töötasid ikka veel mõttega saada tasu võrdeliselt oma tööga. Nad hellitasid enese ülendamise ja enesega rahulolu vaimu ning võrdlesid end üksteisega. Kui üks oli milleski kehvem, siis nautisid teised üleoleku tunnet.

Et jüngrid ei kaotaks silmist evangeeliumi põhimõtteid, jutustas Kristus neile tähendamissõna, mis illustreerib seda, kuidas Jumal kohtleb oma teenijaid, ja vaimsust, millega nad peaksid Tema heaks töötama.

„Taevariik,“ ütles Ta, „on majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama töötajaid oma viinamäele.“ Tööotsijail oli kombeks turuplatsidel oodata ja sinna läksid tööandjad sulaseid otsima. Tähendamissõnas kujutatakse meest, kes palkas töölisi erinevatel kellaegadel. Need, kelle ta kõige varem palkas, olid nõus kokkulepitud tasu eest töötama, hiljem palgatud jätsid oma tasu majaisanda otsustada.

„Aga kui õhtu tuli, ütles viinamäe isand oma valitsejale: „Kutsu töölised ja anna neile palk viimasest kuni esimeseni!“ Ja üheteistkümnenadal tunnil palgatud tulid ning said igäüks ühe teenari. Kui siis esimesed tulid, oletasid nad, et nemad saavad rohkem, aga nemadki said igäüks ühe teenari.“

[91] See, kuidas majaisand kohtles 397 oma viinamäe töölisi, kujutab seda, kuidas Jumal kohtleb inimperekonda. See on vastupidine inimeste hulgas valitsevale tavale. Ilmalikus äris antakse tasu vastavalt tehtud tööle. Tööline ootab, et talle tasutakse üksnes see, mille ta on ära teeninud. Kuid tähendamissõnas illustreeris Kristus oma riigi põhimõtteid, mitte selle maailma kuningriigi omi. Teda ei kammitse ükski inimlik standard. Issand ütleb: „Aga minu mõtted ei ole teie mõtted, ja teie teed ei ole minu teed. [...] Sest otsekui taevad on maast kõrgemal, nõnda on minu teed kõrgemad kui teie teed, ja minu mõtted kõrgemad kui teie mõtted.“ (Js 55:8, 9)

Tähendamissõna esimesed töölised olid nõus kokkulepitud summa eest töötama ja nad said selle määratud palga, mitte rohkem. Need, kes olid hiljem palgatud, uskusid isanda lubadust „Ma annan teile, mis iganes õiglane!“ Nad näitasid oma usaldust temasse küsimusi palga kohta esitamata. Nad usaldasid tema õigust ja õiglust. Neile anti tasu mitte vastavalt tehtud töö hulgale, vaid vastavalt isanda heldemeelsusele.

Nii soovib Jumal, et meie usaldaksime Teda, kes teeb jumalakartmatud õigeks. Tema tasu ei anta meie teenete järgi, vaid vastavalt Tema enda tahtele, „ettemääramise järgi, mille ta on teinud teoks meie Issandas Kristuses Jeesuses“. (Ef 3:11) „Ta päästis meid — mitte õiguse tegude tõttu, mida meie nagu oleksime teinud, vaid oma halastust mööda.“ (Tt 3:5) Neis, kes Teda usaldavad, võib Ta „korda saata palju rohkem, kui oskame paluda või isegi mõelda“. (Ef 3:20)

Jumala jaoks ei muuda teenistust väärtuslikuks tehtud töö hulk ega selle nähtavad tulemused, vaid vaimsus, millega seda tehakse. Need, kes tulid viinamäele tööle üheteistkümnenadal tunnil, olid tänujulised võimaluse eest tööd teha. Nende süda olid täis tänu tema vastu, kes oli nad vastu võtnud, ja kui majaisand maksis päeva lõpus neile terve päeva töö eest, siis olid 398 nad väga üllatunud. Nad teadsid, et ei olnud sellist palka ära teeninud. Nende tööandja näol peegelduv lahkus täitis neid rõõmuga. Nad ei unustanud eales majaisanda headust ega rikkalikku tasu, mille nad olid saanud. Nii on ka

patusega, kes oma väärtusetust teades on tulnud Isanda viinamäele üheteistkümnendal tunnil. Tema teenistusaeg tundub nii lühikesena, ta tunneb, et pole tasu ära teeninud, kuid ta on rõõmus, et Jumal ta üldse vastu võttis. Ta töötab alandliku, usaldava vaimsusega, tänuhinnuna eesõiguse eest olla Kristuse kaastööline. Sellist vaimsust tasustab Jumal rõõmuga.

Issand soovib, et usaldaksime Teda ilma oma tasumäära küsimita. Kui Kristus elab hinges, siis ei ole mõte tasust tähtsaim. See ei ole motiiv, mis meie teenimist ajendab. Tõsi on see, et teisejärgulise mõttena peame tasu maksmisest lugu pidama. Jumal tahab, et hindaksime Tema töötatud õnnistusi. Kuid Ta ei taha, et himustaksime tasu või tunneksime, et peame iga kohustuse eest hüvitust saama. Me ei peaks olema niivõrd innukad 399 tasu saama, kuivõrd tegema seda, mis on õige, hoolimata mingist kasust. Meie motiiv peab olema armastus Jumala ja kaasinimeste vastu.

See tähendamissõna ei õigusta neid, kes kuulevad esimest kutset tööle, kuid jätaavad Issanda viinamäele minemata. Kui majaisand läks üheteistkümnendal tunnil turuplatsile ja nägi mehi tööta seismas, küsis ta: „Mis te siin kogu päeva jõude seisate?“ Vastus kõlas: „Meid ei ole keegi palganud.“ Mitte keegi neist, keda kutsuti päeval hiljem, ei olnud hommikul kohal. Nad ei olnud kutset tagasi lükanud. Need, kes ära ütlevad ja hiljem kahetsevad, teevad hästi, et kahetsevad, kuid pole ohutu esimest armukutset kergemeelselt võtta.

Kui viinamäe viimased töölised „said igaüks ühe teenari“, siis olid need, kes varakult tööd alustasid, solvunud. Kas nad polnud töötanud kaksteist tundi? Kas polnud neil õigus saada rohkem kui neil, kes olid töötanud ainult ühe tunni päeva jahedamal ajal? „Need viimased on töötanud ainult ühe tunni,“ ütlesid nad, „ent sina oled teinud nad võrdseks meiega, kes me oleme kandnud päeva koormat ja lõõska!“

„Sõber,“ vastas majaisand ühele neist, „ma ei tee sulle ülekohtu! Kas sa ei leppinud minuga kokku ühele teenarile? Võta oma palk ja mine oma teed, aga sellele viimasele tahan ma anda nagu sullegi! Kas ma ei tohi enese omaga teha, mida tahan? Või on sinu silm kade, et mina olen hea?“

„Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed jäävad viimasteks. Sest paljud on kutsutud, aga vähesed on valitud.“

Tähendamissõna esimesed tööliselised kujutavad neid, kes nõuavad oma teenistuse pärast eelisõigusi. Nad teevad tööd endaga rahul olevas vaimus ega kaasa sellesse enesesalgamist ja ohvrimeelsust. Nad võivad väita, et teenivad Jumalat kogu oma eluga, nad võivad olla 400 esimeste hulgas, kes kannatavad raskusi, puudust ja katsumusi, ning nad arvavad seepärast, et neil on õigus suurele tasule. Nad mõtlevad rohkem tasule kui eesõigusele olla Kristuse teenijad. Nende arvates annavad nende ohvrid ja töö neile õiguse saada teistest suuremat au ja kuna seda nõuet ei tunnista, on nad solvunud. Kui nad paneksid oma töösse armastava, usaldava vaimsuse, siis oleksid nad jätkuvalt esimesed, ent nende nurisev, kaeblev meelelaad ei ole Kristuse-sarnane ja seepärast osutuvad nad ebausaldusväärseks. Nende meelel on enese edutamise soov, usaldamatus Jumala suhtes ja kade, ihne vaimsus kaaskristlaste suhtes. Issanda headus ja helldus on nende jaoks üksnes nurisemise põhjus. Nii näitavad nad, et nende hingede ja Jumala vahel ei ole ühendust. Nad ei tunne rõõmu Meistriga koos töötamisest.

Jumala jaoks ei ole midagi vastumeelsemat kui see kitsarinnaline, enesest hooliv vaimsus. Ta ei saa töötada koos kellegagi, kel ilmnevad sellised omadused. Nad on ükskõiksed Tema Vaimu töö suhtes.

Juudid olid kutsutud esimesena Issanda viinamäele, mistõttu olid nad uhked ja pidasid end õigeks. Nad arvasid, et nende pikk teenimisaeg annab neile õiguse saada suuremat tasu kui teised. Miski ei vihastanud neid rohkem kui vihje, et paganatele antakse Jumala asjus nendega võrdsed eesõigused.

[92] Kristus hoiatas jüngreid, keda Ta oli kõigepealt kutsunud endale järgnema, et nende hulgas ei hellitataks samasugust pahet. Ta nägi, et koguduse nõrkus — needus — saab olema eneseõiguse vaim. Inimesed arvavad, et saavad teha midagi selleks, et ära teenida koht taevariigis. Nad kujutavad ette, et kui nad teevad teatud edusamme, siis tuleb Issand 401 neile appi. Niiviisi on kaasatud ohtralt ennast ja vähe Jeesust. Paljud, kes on teinud mõnesuguseid edusamme, ajavad end puhevile ja peavad end teistest paremaks. Nad ihaldavad meelitust ja on kadedad, kui neid ei peeta kõige tähtsamaks. Kristus püüab oma jüngreid selliste ohtude eest kaitsta.

Hooplemine oma teenetega on kohatu. „Ärgu kiidelgu tark oma tarkusest, ärgu kiidelgu vägev oma vägevusest, ärgu kiidelgu rikas

oma rikkusest, vaid kes kiitleb, kiideldu sellest, et ta on arukas ja tunneb mind, et mina olen Issand, kes teeb head, õigust ja õiglust maal. Sest seesugused asjad on mu meele järgi, ütleb Issand.“ (Jr 9:22, 23)

Tasud ei sõltu tegudest, vaid üksnes armust, et ükski ei saaks kiideldada. „Mis me siis ütleme oma lihase esiisa Aabrahami leidnud olevat? Sest kui Aabraham on mõistetud õigeks tegude tõttu, siis tal on, millega kiidelda, kuid mitte Jumala ees. Sest mida ütleb Pühakiri? „Aabraham uskus Jumalat, ja see arvestati talle õiguseks.“ Tegude tegijale ei arvestata palka mitte armust, vaid vastavalt võlale. Aga sellele, kes tegusid ei tee, vaid usub temasse, kes teeb õigeks jumalakartmatu, arvestatakse õiguseks tema usk.“ (Rm 4:1-5) Järelikult ei ole mingit põhjust ühel teise üle võidurõõmutseda 402 või tema peale kade olla. Kellelgi pole teise suhtes eesõigust ega saa keegi õigusega tasuta nõuda.

Esimesed ja viimased peavad jagama suurt igavest tasuta ning esimesed peavad viimaseid rõõmsalt tervitama. See, kes on kade teise tasuta peale, unustab, et ta ise on päästetud üksnes armu läbi. Tähenamissõna töötegijaist noomib igasugust kadedust ja kahtlustamist. Armastus rõõmustab tões ega tegele kadeda võrdlemisega. See, kel on armastus, võrdleb ainult Kristuse armu ja iseenda ebatäiuslikku iseloomu.

See tähendamissõna on hoiatus kõigile töölistele — ükskõik kui pikk on nende teenistus, ükskõik kui viljakas nende töö —, et ilma armastuseta kaaskristlaste vastu ja alandlikkuseta Jumala ees ei ole nad midagi. Iseenda troonile seadmises ei ole religiooni. See, kelle eesmärk on iseene austamine, leiab end ilma olevat armust, mis üksi võib muuta ta Kristuse teenimises võimekaks. Kus iganes lubatakse uhkust ja enesega rahulolu, on töö nurjunud.

Mitte aeg, mille vältel töötame, vaid meie teenistusvalmidus ja ustavus töös muudavad meid Jumalale vastuvõetavaks. Kogu meie teenistuses on vajalik oma minast täielik loobumine. Siiralt ja ennast unustavalt täidetud väikseim kohustus on Jumalale meelepärasem kui suurim töö, mis on omakasupüüdlikkusega rikutud. Ta paneb tähele, kui palju me hindame Kristuse vaimu ja kuivõrd avaldub meie töös Kristuse kuju. Ta hoolib rohkem armastusest ja ustavusest, millega me töötame, kui tehtud töö hulgast.

Ainult siis, kui isekus on surnud, kui lahing ülemvõimu pärast on maha surutud, kui südant täidab armastus, mis muudab elu meeldivalõhnaliseks — ainult siis elab Kristus hinges ja meid tunnistatakse Jumala kaastöölisteks.

Ükskõik kui pingeline on nende töö, tõelised töölisel ei pea seda orjuseks. Nad on valmis kulutusi tegema ja 403 kulutatud saama, kuid see on rõõmsameelne töö, tehtud rõõmsa südamega. Jeesus Kristus väljendas jumalikku rõõmu. Nende rõõm on sama mis Kristusel — „teen selle tahtmist, kes mu on läkitanud, ja lõpetan tema töö“. (Jh 4:34) Nad teevad koostööd au Issandaga. See mõte leevendab kogu vaeva, tugevdab tahet ja ergutab vaimu igaks juhtumiks, mis võib ette tulla. Töötades omakasupüüdmatu südamega, mida on õilistanud osasaamine Kristuse kannatustest, jagades Tema kaastunnet ja tehes Temaga koostööd, aitavad nad suurendada Tema rõõmu ning tuua au ja kiitust Tema kõrgele nimele.

See on tõeline Jumala teenimise vaimsus. Sellise vaimuse puudumise tõttu jäävad viimasteks paljud, kes tunduvad olevat esimesed, samas kui need, kel see vaimsus on, saavad esimesteks, kuigi on arvepidamises viimased.

Palju on neid, kes on andnud end Kristusele, kuid kel ometi ei ole võimalust teha suurt tööd või tuua Tema teenistuses suuri ohvreid. Nad võivad leida lohutust mõttes, et Jumalale kõige vastuvõetavam ei pruugi tingimata olla märterlik eneseohverdus, samuti ei pruugi taevaraamatutes kõrgeimal kohal olla misjonär, kes on iga päev seisnud silmitsi ohu ja surmaga. Inimene, kes on kristlane oma tavaelus, igapäevases enesesalgamises, eesmärgi siiruses ja mõtete puhtuses, alandlikkuses provokatsioonide korral, usus ja vagaduses, ustavuses kõige vähemas, inimene, kes koduses elus peegeldab Kristuse iseloomu — niisugune võib olla Jumala silmis palju kallihinnalisem kui isegi maailmakuulus misjonär või märter.

Oo, kui erinevad on mõõdupuud, mille järgi Jumal ja inimesed iseloomu hindavad. Jumal näeb, kui palju on vastu seistud kiusatustele, mida maailm ega isegi kõige lähedasemad sõbrad iial ei tea, kiusatustele kodus, südames. Ta näeb hinge alandlikkust oma nõrkuse pärast, 404 siirast kahetsust isegi halva mõtte pärast. Ta näeb puhtsüdamlikku pühendumist Tema teenimisele. Ta märkab tundidepikkust rasket võitlust iseendaga, lahingut, millest väljuti võitjana. Jumal ja inglid teavad seda kõike. Tema ees kirjutatakse

mälestusraamat nende jaoks, kes kardavad Issandat ja mõtisklevad Tema nime üle.

Edu saladus ei peitu meie hariduses, meie ametis, arvulistes edusammudes, meile usaldatud talentides ega inimese tahtes. Oma saamatust tundes peame vaatama Kristusele ning Tema kaudu, kes on kõigi jõudude jõud, mõtete mõte, tahe ja sõnakuulmine, saavutame ühe võidu teise järel.

Ükskõik kui lühike on meie teenistus või väljapaistmatu meie töö — kui me järgime lihtsas usus Kristust, siis ei pea me tasus pettuma. Kõige alandlikumad võivad saada selle, mida isegi tähtsaimad ja targimad ei suuda välja teenida. Taeva kuldne värav ei avane neile, kes on ennast ülendanud. Seda ei tõsteta üles nende ees, kel on uhke vaim. Kuid igavesed väravad avanevad väikese lapse alandliku puudutuse peale. Õndsad on need, kes on töötanud Jumala heaks usu ja armastuse lihtsuses.

405 „Peigmehele vastu“

Matteuse 25:1-13

Kristus istub oma jüngritega Õlimäel. Päike on vajunud mägede taha ja õhtuvarjud looritavad taevast. Pilgule avaneb elumaja, mis on säravalt valgustatud, justkui oleks see valmis mingiks pidulikuks sündmuseks. Valgus kiirgab akendest ja udest ning ootav seltskond maja ümber viitab, et peagi ilmub pulmarongkäik. Idamaal peetakse paljudes kohtades pulmapidustusi õhtul. Peigmees läheb pruudi juurde ja toob ta oma koju. Pruudi külalised lähevad tõrvikute valgel pruudi isakodust peigmehe koju, kus on kõigile külalistele valmistatud pidusöök. Stseenis, mida Kristus jälgib, ootab seltskond pruudi külaliste ilmumist, et siis rongkäiguga liituda.

Pruudi maja juures on kümme valgesse riietunud noort naist. Igähel on käes lamp ja kaasas väike pudelike õliga. Kõik ootavad pingsalt 406 peigmehe ilmumist. Kuid peigmehe tulek viibib. Tund möödub tunni järel ning valvajad väsivad ja jäävad magama. Keskööl kuulatakse hüüdu: „Ennäe, peigmees! Tulge välja teda vastu võtma!“ Äkitselt ärgates tõusevad magajad jalule. Nad näevad eredate tõrvikute ja rõõmsa muusikaga liginevat rongkäiku. Nad kuulevad peigmehe häält ja pruudi häält. Kümme neitut haaravad oma lambid ja hakkavad neid korda seadma, tõtates edasi. Kuid viis neist on jätnud oma pudelid õliga täitmata. Nad ei oodanud nii pikka viivitust ega olnud hädaolukorraks valmis. Ahastuses paluvad nad oma arukamaid kaaslasi: „Andke meile osa oma õlist, sest meie lambid kustuvad!“ Kuid ootavad viis neidu, kes on lambid just korda saanud, on oma pudelid tühjendanud. Neil ei ole varuõli ja nad vastavad: „Ei mingil juhul, sellest ei jätku meile ja teile! Minge pigem kaupmeeste juurde ja ostke enestele!“

Sel ajal kui nemad ostma läksid, liikus rongkäik edasi ja nad jäid maha. Viis põlevate lampidega neidu ühines seltskonnaga ja sisesnes pruudi kaaskonnaga majja ning uks suleti. Kui rumalad neitsid peomaja juurde jõudsid, kuulsid nad ootamatut äraütlemist. Peope-

remees ütles: „Ma ei tunne teid.“ Nad jäeti välja, tühjale tänavale ööpimedusse seisma.

Kui Kristus jälgis peigmeest ootavat seltskonda, rääkis Ta oma jüngritele loo kümnest neitsist, illustreerides Tema teise tuleku ajal elava koguduse kogemust nende vahetu kogemusega.

Kaks valvajate rühma kujutavad kaht inimklassi, kes väidavad, et ootavad oma Issandat. Neid nimetatakse neitsiteks, sest nad ütlevad endil olevat puhta usu. Lambid tähendavad Jumala Sõna. Psalmist ütleb: „Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal.“ 407 (Ps 119:105) Õli on Püha Vaimu sümbol. Nii kujutati Vaimu Sakarja prohvetikuulutusel. „Ingel, kes minuga rääkis, tuli jälle,“ ütleb ta, „ja äratas mind, nagu unest äratatakse. Ja ta küsis minult: „Mida sa näed?“ Mina vastasin: „Ma näen, vaata, lambijalga, läbinisti kullast, ja selle otsas on õliastja; selle küljes on seitse lampi ja seitse putke lampide jaoks, mis on lambijala otsas. Ja selle kõrval on kaks õlipuud: üks õliastjast paremal ja teine vasakul pool.“ Ja mina võtsin sõna ning ütlesin inglile, kes minuga rääkis, ja küsisin: „Mis need on, Issand?“ [...] Siis ta kostis ja ütles mulle nõnda: „See on Issanda sõna, mis on öeldud Serubbaabelile: See ei sünni väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand. [...] Ja ma võtsin sõna ning küsisin temalt: „Mis on need kaks õlipuud 408 lambijalast paremal ja vasakul pool?“ [...] Tema ütles: „Need on need kaks võitut, kes seisavad kogu ilmamaa Issanda ees.““ (Sk 4:1-14)

Kahest õlipuust voolas kuldne õli mööda kuldseid torukesi lambijala õliastjasse ja sealt kuldsetesse lampidesse, et valgustada pühamat. Samamoodi annavad Jumala ligiolus seisvad pühad Tema Vaimu inimtööriistadele, kes on Tema teenimisele pühendunud. Kahe võitu ülesanne on anda Jumala rahvale edasi seda taevast armu, mis ainsana saab muuta Tema Sõna jalale lambiks ja valguseks teerajal. „See ei sünni väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand.“ (Sk 4:6)

Tähendamissõnas läksid kõik kümme neitsit peigmehega kohtuma. Kõigil olid lambid ja õlinõud. Mõnda aega ei olnud nende vahel mingit erinevust näha. Nii on ka kogudusega, kes elab vahetult enne Kristuse teist tulekut. Kõik tunnevad Pühakirja. Kõik on kuulnud sõnumit Kristuse peatsest tulemisest ja ootavad veendunult Tema ilmunumist. Aga nagu tähendamissõnas, nii on ka nüüd. Ooteaeg pikeneb, usk pannaks proovile ja kui kostab hüüd „Ennäe, peigmees!“

Tulge välja teda vastu võtma!“, siis ei ole paljud valmis. Neil ei ole lampidega kaasas täis õlinõusid. Nad on ilma Püha Vaimuta.

Ilma Jumala Vaimuta on Tema Sõna tundmine kasutu. Teoreetiline tõde, millega ei kaasne Püha Vaimu, ei saa elustada hinge ega pühitseda südant. Inimene võib olla tuttav Piibli käskude ja töötustega, aga kui Jumala Vaim ei tule koos tõega, siis iseloom ei muutu. Ilma Vaimu valgustusega ei suuda inimesed 411 eristada tõde valest ning nad langevad Saatana meisterlike kiusatuste ohvriks.

Inimrühm, keda esindavad rumalad neitsid, ei ole silmakirjalik. Nad austavad tõde, nad on tõde kaitsnud, neile meeldib tõe uskujate seltskond, kuid nad ei ole alistunud Püha Vaimu tegevusele. Nad ei ole langenud Kaljule, Kristusele Jeesusele, ega lubanud oma vanal olemusel puruneda. Seda inimrühma kujutasid ka kivise pinnaga kuulajad. Nad võtavad Sõna kärmelt vastu, kuid nad ei omanda selle põhimõtteid. Selle mõju ei ole püsiv. Vaim tegutseb inimese südames, et vastavalt tema soovile ja nõusolekule anda talle uus olemus, kuid inimrühm, keda kujutasid rumalad neitsid, on rahul pealiskaudse tööga. Nad ei tunne Jumalat. Nad ei ole Tema iseloomu uurinud, nad ei ole Temaga osadust hoidnud, sellepärast ei tea nad, kuidas usaldada, kuidas vaadata ja elada. Nende jumalateenistus muutub vormilikuks. „Nad tulevad su juurde, nagu rahval on viisiks tulla, ja nad istuvad su ees nagu minu rahvas ja kuulevad su sõnu, aga nad ei tee nende järgi; sest neil on meelitused suus, nad teevad nende järgi ja nende süda ajab taga omakasu.“ (Hs 33:31) Apostel Paulus viitab, et see on eriliselt omane neile, kes elavad vahetult enne Kristuse teist tulekut. Ta ütleb: „Viimsel päeval tuleb raskeid aegu, sest siis on inimesi, kes on enesearmastajad, [...] rohkem lõbuki jumalaarmastajad, kellel on küll jumalakartuse nägu, aga kes on salanud selle väe.“ (2Tm 3:1-5)

[94]

Need on inimesed, kes hädaohu ajal hüüavad: „Rahu ja julgeolek.“ Nad uinutavad oma südame ega märka magades ohtu. Kui neid nende tardumusest üles ehmatatakse, mõistavad nad oma vaesust ning anuvad, et teised nende puuduse korvaksid, kuid vaimulikes asjades ei saa keegi 412 teise puudujääke korvata. Jumala armu on pakutud tasuta igale hingele. Evangeeliumi sõnumit on kuulutatud: „Januneja tulgu! Kes tahab, võtku eluvett ilma tasuta.“ (Ilm 22:17) Kuid keegi ei saa iseloomu teisele edasi anda. Keegi ei saa teise eest uskuda. Keegi ei saa teise eest Vaimu vastu võtta. Keegi ei saa anda

teisele iseloomu, mis on Vaimu töö vili. „[Kui] Noa, Taaniel ja Iiob oleksid selle keskel, nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand Jumal, ei päästaks nad oma poega ega tüdarta, nad päästaksid omaenese hinged oma õiguse tõttu.“ (Hs 14:20)

Tõeline iseloom avaldub kriisis. Kui tõsine hääl kuulutas kesköö: „Ennäe, peigmees! Tulge välja teda vastu võtma!“ ja magavad neitsid ärkasid unest, siis oli näha, kes olid selleks sündmuseks ette valmistunud. Mõlemad seltskonnad olid rabatud, kuid üks oli ootamatuseks valmis ja teine leiti ettevalmistuseta olevat. Nii on ka nüüd — äkiline ja ootamatu viletsus, miski, mille tõttu hing on surmaga silmitsi, ilmutab, kas tal on tõelist usku Jumala töötustesse. See näitab, kas arm on hinge kinnitanud. Inimeste prooviaja lõpus tuleb suur lõpukatsumus, mil on liiga hilja hinge vajadusi täita.

Kümme neitsit ootavad selle maa ajaloo õhtut. Kõik nimetavad end kristlaseks. Kõigil on kutse, nimi ja lamp ning kõik ütlevad, et teenivad Jumalat. Näiliselt ootavad kõik Kristuse ilmumist. Kuid viis neist ei ole valmis. Viis leiavad end üllatuse ja kohkumusega peesaali ukse tagant.

Viimasel päeval nõuavad paljud sisselaskmist Kristuse kuningriiki, öeldes: „Me oleme sinu ees söönud ja joonud ja sina õpetasid meie tänavatel.“ (Lk 13:26) „Issand, Issand, 413 kas me ei ole sinu nimel ennustanud ja sinu nimel kurje vaime välja ajanud ja sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid?“ (Mt 7:22) Kuid vastus on: „Ma ei tea, kust te olete tulnud, hoidke minust eemale.“ Nad ei ole selles elus astunud Kristusega osadusse, seepärast ei oska nad taeva keelt, nad on selle rõõmu jaoks võõrad. „Kes inimestest teab inimese mõtteid peale inimese vaimu, kes temas on? Samuti ei tea ükski Jumala mõtteid peale Jumala Vaimu.“ (1Kr 2:11)

Kõige kurvemad sõnad, mis iial sureliku kõrvu kostavad, on kohtuotsus: „Ma ei tunne teid.“ Ainult Vaimu osadus, mida sa põlgasid, oleks võinud aidata sind pulmapeo rõõmsasse seltskonda. Sa ei saa selles osaleda. Selle valgus langeks pimedaks jäänud silmadele, selle viisid kostaksid kurtidele kõrvadele. Selle armastus ja rõõm ei suudaks maailmast tuimastatud südames helisema panna ühtki hingekeelt. Sa oled taevast välja jäetud, sest sa ise ei sobi sellesse seltskonda.

Me ei saa olla valmis Issandaga kohtumiseks, kui ärkame 414 hüüu „Ennäe, peigmees!“ peale ning võtame oma tühjad lambid,

et neid täita. Me ei saa hoida Kristust siin oma elust eemal ja olla ikkagi sobilikud Tema seltskonna jaoks taevas.

Tähendamissõna arukatel neitsitel olid kaasas õli täis anumad. Nende valgus põles tuhmumatu leegiga kogu valgumise öö. See aitas täiendada pidulikku valgustust peigmehe auks. Pimedas särades aitas see valgustada teed peigmehe koju, pulmapeole.

Samamoodi peavad Kristuse järelkäijad kiirgama valgust maailma pimedusse. Püha Vaimu kaudu on Jumala Sõna valgus, mis muudab vastuvõtja elu. Püha Vaim arendab inimestes Jumala omadusi, sisendades nende südamesse Jumala Sõna põhimõtteid. Tema au — Tema iseloomu — valgus peab särama Tema järelkäijates. Nii peavad nad austama Jumalat ja valgustama teed Peigmehe koju, Jumala linna, Talle pulmasöömaajale. Peigmees tuli keskööl — kõige pimedamal tunnil. Samamoodi leiab ka Kristuse tulek aset selle maa ajaloo pimedaimal perioodil. Noa ja Loti aeg kujutab maailma olukorda vahetult enne Inimese Poja tulekut. Pühakiri teatab sellele ajale viidates, et Saatan tegutseb kogu väega ja „igasuguse ülekohtu pettusega“. (2Ts 2:9, 10) Tema tegevus ilmneb selgelt kiiresti kasvavas pimeduses, rohketes eksitustes, valeõpetustes ja viimaste päevade pettekujutlustes. Saatan ei juhi üksnes maailma vangistusse, vaid tema pettused mõjutavad ka kogudust, kes nimetab end meie Issanda Jeesuse Kristuse omaks. Suur usust taganemine on nii pime nagu kesköö, läbitungimatu nagu karvane kotiriie. Jumala rahva jaoks on see 415 läbikatsumise ja nutmise öö, öö täis tagakiusamist tõe pärast. Kuid Jumala valgus särab sellest pimedast ööst.

Tema ütles: „Pimedusest paistku valgus!“ (2Kr 4:6) Kui „maa oli tühi ja paljas ja pimedus oli sügavuse peal,“ siis „Jumala Vaim hõljus vete kohal. Ja Jumal ütles: „Saagu valgus!“ Ja valgus sai.“ (1Ms 1:2, 3) Samamoodi ütleb Jumal vaimuliku pimeduse kohta: „Saagu valgus!“ Ta ütleb oma rahvale: „Tõuse, paista, sest sinu valgus tuleb ja Issanda auhiilgus koidab su kohal.“ (Js 60:1)

„Sest vaata,“ ütleb Pühakiri, „pimedus katab maad ja pilkane pimedus rahvaid, aga sinu kohal koidab Issand ja sinu kohal nähakse tema auhiilgust.“ (Js 60:2)

Maailm on mähkunud Jumala vääritimõistmise pimedusse. Inimesed kaotavad Tema iseloomu tundmise. Teda on valesti mõistetud ja väärilt tõlgendatud. Praegu tuleb kuulutada Jumala sõnumit, mis on valgustava mõju ja päästva väega. Jumala iseloom tuleb teha

teatavaks. Maailma pimedusse peab paistma Tema au valgus, Tema headuse, halastuse ja tõe valgus.

Seda tööd kujutab prohvet Jesaja sõnadega: „Tõsta valjusti häält, Jeruusalemma sõnumiviija, tõsta, ära karda! Ütle Juuda linnadele: „Vaata, teie Jumal!“ Vaata, Issand Jumal tuleb jõuliselt ja tema käsi vars valitseb. Vaata, temaga koos on te palk ja tema ees on teie töötasu.“ (Js 40:9, 10) [95]

Need, kes ootavad Peigmehe tulekut, peavad inimestele ütlema: „Vaata, teie Jumal!“ Halastusrikka valguse viimased kiired, viimane armukuulutus, mis maailmale antakse, on Tema armastusrikka iseloomu ilmutus. Jumala lapsed 416 peavad ilmutama Tema au. Nad peavad oma elu ja iseloomuga näitama, mida Jumala arm on nende heaks teinud.

Õiguse Päikese valgus peab paistma heades tegudes — tõe sõnades ja pühaduse tegudes.

Kristus, Isa auhiilguse paistus, tuli maailma selle valgusena. Ta tuli, et esitada inimestele Jumalat ning 417 Tema kohta on kirjutatud, et Ta oli võitnud „Püha Vaimu ja väega“ ja Ta „käis mööda maad head tehes“. (Ap 10:38) Naatsareti sünagoogis ütles Ta: „Issanda Vaim on minu peal, seepärast on ta mind salvinud. Ta on mind läkitanud kuulutama vaestele rõõmusõnumit, kuulutama vangidele vabakslaskmist ja pimedatele nägemist, laskma vabadusse rõhutuid, kuulutama Issanda meelepärast aastat.“ (Lk 4:18, 19) See oli töö, mida Ta käskis oma jüngritel teha. „Teie olete maailma valgus,“ ütles Ta. „Nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad teie häid tegusid nähes ülistaksid teie Isa, kes on taevas.“ (Mt 5:14, 16)

Prohvet Jesaja kirjeldab seda tööd, öeldes: „Eks see ole murda leiba näljasele ja viia oma kotta viletsad kodutud, kui sa näed alastiolijat ja riietad teda ega hoidu oma ligimesest? Siis ilmub su valgus otsekui koit ja su paranemine edeneb jõudsasti. Sinu õigus käib su ees, Issanda auhiilgus järgneb sulle.“ (Js 58:7, 8)

Nii peab Jumala auhiilgus Tema koguduses paistma vaimuliku pimeduse öös, tõstes üles langenuid ja lohutades leinajaid.

Kõikjal meie ümber on kuulda maailma murede halinat. Igal pool on abivajajaid ja rõhutuid. Meie ülesanne on anda abi, leevendades elu raskusi ja pehmedades häda.

Praktiline tegevus on palju mõjusam kui pelk jutlustamine. Me peame toitma näljaseid, riietama alastiolijaid ja andma varjupaika

kodututele. Ning meid on kutsutud tegema veelgi enam. Üksnes Kristuse armastus saab rahuldada hinge vajaduse. Kui Kristus elab meis, siis on meie süda täis taevalikku kaastunnet. Kristuse-sarnane armastus avab tootuse pitseeritud lätted.

418 Jumal ei nõua üksnes meie ande abivajajatele, vaid ka rõõmsat näoilmet, lootusrikkaid sõnu ja lahket käepigistust. Kui Kristus tervendas haigeid, pani Ta oma käed nende peale. Samamoodi peame meie olema lähedases kokkupuutes nendega, kellele püüame kasu tuua.

Palju on neid, kes on kaotanud lootuse. Too neile päikesepaiste tagasi. Paljud on kaotanud julguse. Räägi neile julgustavaid sõnu. Palveta nende eest. On neid, kes vajavad eluleiba. Loe neile Jumala Sõna. Paljudel on hingehaigus, mida ei saa ravida ükski maine palsam ega arst. Palveta nende hingede eest, too neid Jeesuse juurde. Räägi neile, et Gileadis on palsamit ja nende jaoks on Arst.

Valgus on õnnistus, kõikehaarav õnnistus, mis puistab oma aardeid tänamatule, ebapühale, kõlbeliselt laostunud maailmale. Nii on ka Õiguse Päikese valgusega. Patu, mure ja vaeva pimedusse mähkunud maailma tuleb valgustada Jumala armastuse tundmisega. Ühtki usulahku, ühiskondlikku positsiooni ega inimklassi ei tohi taeva troonilt säravast valgusest välja jätta.

Lootuse ja armu kuulutus tuleb viia maailma otsani. Kes iganes soovib, võib edasi jõuda, kui ta haarab kinni Jumala jõust ja teeb Temaga rahu, ning ta saab rahu. Paganad ei pea enam olema mähitud keskoisesse pimedusse. Hämarus kaob Õiguse Päikese eredate kiirte ees. Põrgu võim on võidetud.

Kuid keegi ei saa jagada seda, mida ta ise pole vastu võtnud. Jumala töös ei saa inimlikkusega midagi teha. Ükski inimene ei saa oma jõupingutustega muuta ennast Jumala valguse kandjaks. Pideva heleda leegi saab siis, kui taevased saadikud valavad kuldsetesse torudesse õli, mis voolab pühamu lambijalgade kuldseisse astjaisse. 419 Pidevalt inimesele antav Jumala armastus võimaldab inimesel valguseks olla. Kõigi südamesse, kes on usu kaudu Jumalaga ühendatud, voolab kuldne armastuse õli tasuta, et paista taas heades tegudes, tõelises, siiras Jumala teenimises.

Püha Vaimu suur ja mõõtmatu and hõlmab kõiki taeva ressursse. Jumal ei tee omalt poolt ühtki takistust oma armu rikkuste voola-

misele maa peale. Kui kõik oleksid valmis vastu võtma, siis saaksid kõik Tema Vaimuga täidetud.

Iga hinge eesõigus on olla elav kanal, mille kaudu saab Jumal maailmale edasi anda oma armu aardeid, Kristuse läbiuurimatuid rikkusi. Kristus ei soovi midagi muud rohkem kui töölisi, kes esindaksid maailmas Tema Vaimu ja iseloomu. Maailm ei vaja midagi muud rohkem kui Päästja armastuse ilmutust inimeste kaudu. Kogu taevast ootab kanaleid, mille kaudu saaks valada püha õli inimesüdamete rõõmuks ja õnnistuseks.

Kristus on teinud kõik ettevalmistused, et Tema kogudus saaks olla muudetud ihu, mis on valgustatud maailma Valgusega ja millel on Immaanueli au. Tema eesmärk on, et iga kristlane oleks ümbritsetud valguse ja rahu vaimuliku õhkkonnaga. Ta soovib, et me ilmutaksime oma elus Tema rõõmu.

Vaimu alaline kohalolek ilmneb taevase armastuse väljavoolamisest. Jumalik täiuslikkus voolab läbi puhitsetud inimtööriista teistele edasi.

Õiguse Päikese tiibade all on paranemine (Ml 3:20). Nii peab igast tõelisest järelkäijast õhkuma elu, julgust, abivalmidust ja tõelist paranemist.

Kristuse religioon tähendab enam kui pattude andestust, 420 see tähendab meie pattude äravõtmist ja tühja ruumi täitmist Püha Vaimu omadustega. See tähendab jumalikku valgustust, rõõmu Jumalas. See tähendab südant, mis on tühjendatud enese minast ja õnnistatud Kristuse ligiolekuga. Kui Kristus valitseb hinge, siis on seal puhtus ja patuta olek. Elus täitub evangeeliumi plaani au, täiuslikkus ja täielikkus. Päästja vastuvõtmine toob täiusliku rahu, armastuse ja kindluse sära. Kristuse iseloomu ilu ja meeldivus, mis elus ilmnevad, tunnistavad, et Jumal on tõepoolest saatnud oma Poja maailma Päästjaks.

Kristus ei käsi oma järelkäijatel püüda särada. Ta ütleb: „Paistku teie valgus.“ Kui sa oled vastu võtnud Jumala armu, siis on sinus valgus. Eemalda takistused ja Issanda au ilmub. Valgus paistab, tungib pimedusse ja hajutab selle. Sa ei saa muuta tõsiasi, et su valgus paistab sinu mõjupiirkonnas.

Tema au ilmutus inimlikul kujul toob taeva inimestele nii lähedale, et hingetempli kaunistav ilu paistab välja igast südamest, kus elab Päästja. Inimesi köidab Kristuse ligioleku au. Ja niiviisi antak-

se Jumalale võidetud hingede kiituse ja tänu voogudest au suurele Andjale.

„Tõuse, paista, sest sinu valgus tuleb ja Issanda auhiilgus koidab su kohal.“ (Js 60:1) See sõnum on antud neile, kes lähevad välja Peigmehega kohtuma. Kristus tuleb väes ja suures aus. Ta tuleb oma aus ja Isa aus. Temaga on kaasas kõik pühad inglid. Sel ajal, kui maailm on vajunud pimedusse, on kõigi pühade eluasemetes valgus. Nad märkavad Tema teise tuleku ilmumise esimest valgust. Puhas valgus voogab Tema hiilgusest 421 ja kõik, kes on Teda teeninud, imetlevad Kristust kui Lunastajat. Sel ajal, kui õelad põgenevad Tema ligiolekust, tunnevad Kristuse järelkäijad rõõmu. Patriarh Iiob ütles Kristuse teise tuleku aega oodates, et ta saab näha Jumalat, „teda, keda ma ise näen, keda näevad mu oma silmad, aga mitte mõne võõra“. (Ii 19:27) Kristus on olnud oma ustavate järgijate igapäevane kaaslane ja lähedane sõber. Nad on elanud tihedas ühenduses, pidevas osaduses Jumalaga. Nende peale paistab Issanda auhiilgus. Neis on peegeldunud Jumala au tundmise valgus Jeesuse Kristuse näol. Nüüd rõõmustavad nad Kuninga majesteetliku sära ja auhiilguse tuhmumatutes kiirtes. Nad on valmistunud osaduseks taevaga, sest nende südames on taevas.

Kui Õiguse Päikese eredad kiired nende peale paistavad, siis lähevad nad püstipäi Peigmehega kohtuma, rõõmustades oma pääste liginemise üle, ning ütlevad: „Vaata, see on meie Jumal, keda me ootasime, et ta meid päästaks.“ (Js 25:9)

„Ma kuulsin otsekui suure rahvahulga häälekõma ning otsekui suurvee kohinat ning otsekui võimast piksemürinat hüüdmas: „Halleluuja! Sest Issand, meie Jumal, Kõigeväeline, on hakanud valitsema kuningana! Rõõmustagem ja hõisakem ja andkem talle au, sest Talle pulmad on tulnud ning Tema naine on ennast seadnud valmis.“ [...] Ingel ütles mulle: „Kirjuta: Õndsad on need, kes on kutsutud Talle pulmasöömaajale.“ (Ilm 19:6-9) „Tema on isandate Issand ja kuningate Kuningas — ja koos temaga võidavad need, kes on kutsutud ja valitud ja ustavad.“ (Ilm 17:14)